٢١٦

بغداد ولایت جلیله‌سنه مخصوص

سالنامه‌در

اون سکزنجی دفعه‌در

سنهٔ قمریه ۱۳۲۱

و

مالیه ۱۳۱۹

ولایت مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر

﴿ مقدمه ﴾

معارف ومطبوعاتك حامیٔ اقدس عالیشانی وعالم اسلامیت وانسانیتك حکمران جلیل العنوانی شوکتلو قدرتلو پادشاهمز السلطان بن السلطان (الغازی عبدالحمیدخان ثانی) افندمزحضرتلرینك سایهٔ ترقیات وایهٔ جناب ظل للهیلرنده بغداد ولایت جلیله‌سنه مخصوص سالنامه‌نك اون سکزنجی دفعه اوله‌رق ولایت مطبعه‌سنده طبع وتمثیلنه موفقیت حاصل اولمسی مناسبت متینه‌سیله ولی نعمت اعظم ومتبوع مشروع مفخم افندمزحضرتلرینك تعالیٔ شان وشوکت وتزایدایام عمروعافیت ملوکانه‌لری دعواتنی باکمال صمیمیت رفع اجابتگاه احدیت ایلرز

مطبعه مدیری

فهمی

تقویم سال

شهور عربی	شهور رومی	شهور افرنجی	الایام	طلوع س	طلوع د	ظهر س	ظهر د	عصر س	عصر د	عشا س	عشا د	امساك س	امساك د	محرم الحرام
														ایام مشهوره
۱	۱۷	۳۰	پازارایرتسی	۱۰	۳۹	۵	۱۹	۹	۳۰	۱	۲۰	۸	۳۷	رأس سنهٔ قمریه
۲	۱۸	۳۱	صالی		۳۷		۱۸						۳۵	
۳	۱۹	۱	چهارشنبه		۳۶		۱۷						۳۳	نیسان افرنجی
٤	۲۰	۲	پنجشنبه		۳۵		۱٦						۳۱	
۵	۲۱	۳	جمعه		۳٤		۱٦						۲۹	
٦	۲۲	٤	جمعه‌ایرتسی		۳۳		۱۵						۲۸	
۷	۲۳	۵	پازار		۳۱		۱٤						۲٦	
۸	۲٤	٦	پازارایرتسی		۳۰		۱۳						۲٤	بشارت حمل مریم
۹	۲۵	۷	صالی		۲۸		۱۳						۲۲	
۱۰	۲٦	۸	چهارشنبه		۲٦		۱۲						۲۰	یوم عاشورا
۱۱	۲۷	۹	پنجشنبه		۲۵		۱۱						۱۸	
۱۲	۲۸	۱۰	جمعه		۲٤		۹						۱٦	
۱۳	۲۹	۱۱	جمعه‌ایرتسی		۲۲		۹						۱٤	
۱٤	۳۰	۱۲	پازار		۲۰		۸						۱۲	
۱۵	۳۹	۱۳	پازارایرتسی	۱۰	۱۹	۵	۷	۹	۳۰	۱	۲۰	۸	۱۰	
۱٦	۱	۱٤	صالی		۱۷		٦						۸	نیسان رومی
۱۷	۲	۱۵	چهارشنبه		۱٦		٦						٦	
۱۸	۳	۱٦	پنجشنبه		۱۵		۵						٤	
۱۹	٤	۱۷	جمعه		۱۳		۵						۲	
۲۰	۵	۱۸	جمعه‌ایرتسی		۱۳		۵						۱	
۲۱	٦	۱۹	پازار		۱۲		۵					۸		
۲۲	۷	۲۰	پازار ایرتسی		۱۱		٤					۷	۵۹	
۲۳	۸	۲۱	صالی		۱۰		٤						۵۸	تحویل شمس بثور
۲٤	۹	۲۲	چهارشنبه		۹		٤						۵۷	اول سنهٔ ثور
۲۵	۱۰	۲۳	پنجشنبه		۸		٤						۵۵	
۲٦	۱۱	۲٤	جمعه		۷		۳						۵٤	
۲۷	۱۲	۲۵	جمعه ایرتسی		٦		۳						۵۲	
۲۸	۱۳	۲٦	پازار		۵		۲						۵۰	
۲۹	۱٤	۲۷	پازارایرتسی		٤		۲						٤۹	آخر سنهٔ ثور
۳۰	۱۵	۲۸	صالی	۱۰	٤	۵	۲	۹	۳۰	۱	۲۰	۷	٤۹	

شهور			الایام	طلوع		ظهر		عصر		عشا		امساك		صفر الخیر
عربی	رومی	افرنجی		س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	ایام مشهوره
۱	۱٦	۲۹	چهارشنبه	۱۰	۳	٥	۱	۹	۳۰	۱	۲۰	۷	٤۸	
۲	۱۷	۳۰	پنجشنبه		۲	٥							٤۷	
۳	۱۸	۱	جمعه		۱	٤	٥۹						٤٥	مایس افرنجی
٤	۱۹	۲	جمعه ایرتسی	۱۰			٥۹						٤٥	
٥	۲۰	۳	بازار	۹	٥۹		٥۹						٤٤	
٦	۲۱	٤	بازارایرتسی		٥۸		٥۹						٤۲	
۷	۲۲	٥	صالی		٥۷		٥۹						٤۱	
۸	۲۳	٦	چهارشنبه		٥۷		٥۹						٤۰	روزخضر
۹	۲٤	۷	پنجشنبه		٥٦		٥۹						۳۸	
۱۰	۲٥	۸	جمعه		٥٥		٥۹						۳۷	
۱۱	۲٦	۹	جمعه ایرتسی		٥۳		٥۸						۳٦	
۱۲	۲۷	۱۰	بازار		٥۲		٥۸						۳٥	
۱۳	۲۸	۱۱	بازارایرتسی		٥۲		٥۸						۳٤	
۱٤	۲۹	۱۲	صالی		٥۱		٥۸						۳۳	
۱٥	۳۰	۱۳	چهارشنبه	۹	٥۰	٤	٥۷	۹	۳۰	۱	۲۰	۷	۳۲	
۱٦	۱	۱٤	پنجشنبه		٥۰		٥۷						۳۱	مایس رومی
۱۷	۲	۱٥	جمعه		٤۹		٥٦						۳۰	
۱۸	۳	۱٦	جمعه ایرتسی		٤۹		٥٥						۲۹	
۱۹	٤	۱۷	بازار		٤۸		٥٥						۲۸	
۲۰	٥	۱۸	بازارایرتسی		٤۸		٥٤						۲۷	
۲۱	٦	۱۹	صالی		٤۸		٥٤						۲۷	
۲۲	۷	۲۰	چهارشنبه		٤۷		٥٤						۲٦	
۲۳	۸	۲۱	پنجشنبه		٤۷		٥٤						۲٥	
۲٤	۹	۲۲	جمعه		٤٦		٥٤						۲٤	
۲٥	۱۰	۲۳	جمعه ایرتسی		٤٦		٥٤						۲۳	
۲٦	۱۱	۲٤	بازار		٤٦		٥٤						۲۲	تحویل شمس بجوزا
۲۷	۱۲	۲٥	بازارایرتسی		٤۷		٥٤						۲۲	
۲۸	۱۳	۲٦	صالی		٤۷		٥٤						۲۲	
۲۹	۱٤	۲۷	چهارشنبه	۹	٤۸	٤	٥٥	۹	۳۰	۱	۲۰	۷	۲۳	آغاز کرما

شهور			الایام	طلوع		ظهر		عصر		عشا		امساك		ربیع الاول
عربی	رومی	افرنجی		س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	ایام مشهوره
۱	۱۵	۲۸	پنجشنبه	۹	۴۹	۴	۵۶	۹	۳۰	۱	۲۰	۷	۲۵	
۲	۱۶	۲۹	جمعه		۴۹		۵۶						۲۶	
۳	۱۷	۳۰	جمعه‌ایرتسی		۵۰		۵۷						۲۷	
۴	۱۸	۳۱	پازار		۵۱		۵۷						۲۷	
۵	۱۹	۱	پازارایرتسی		۵۲		۵۸						۲۸	حزیران افرنجی
۶	۲۰	۲	صالی		۵۲		۵۸						۲۹	
۷	۲۱	۳	چهارشنبه		۵۳		۵۸						۳۰	
۸	۲۲	۴	پنجشنبه		۵۳		۵۸						۳۱	
۹	۲۳	۵	جمعه		۵۴		۵۸						۳۱	
۱۰	۲۴	۶	جمعه‌ایرتسی		۵۵		۵۸						۳۲	
۱۱	۲۵	۷	پازار		۵۶		۵۹						۳۳	
۱۲	۲۶	۸	پازارایرتسی		۵۷		۵۹						۳۴	لیلهٔ ولادت رسالتپناهی
۱۳	۲۷	۹	صالی		۵۷		۵۹						۳۵	
۱۴	۲۸	۱۰	چهارشنبه		۵۷		۵۹						۳۶	
۱۵	۲۹	۱۱	پنجشنبه	۹	۵۷	۴	۵۹	۹	۳۰	۱	۲۰	۷	۳۷	
۱۶	۳۰	۱۲	جمعه		۵۷		۵۹						۳۸	
۱۷	۳۱	۱۳	جمعه‌ایرتسی		۵۸		۵۹						۳۹	
۱۸	۱	۱۴	پازار		۵۸	۵							۴۰	حزیران رومی
۱۹	۲	۱۵	پازار ایرتسی	۱۰			۱						۴۱	
۲۰	۳	۱۶	صالی		۲		۲						۴۲	
۲۱	۴	۱۷	چهارشنبه		۴		۲						۴۳	
۲۲	۵	۱۸	پنجشنبه		۶		۳						۴۴	
۲۳	۶	۱۹	جمعه		۷		۳						۴۵	
۲۴	۷	۲۰	جمعه ایرتسی		۸		۴						۴۶	
۲۵	۸	۲۱	پازار		۹		۴						۴۷	
۲۶	۹	۲۲	پازارایرتسی		۱۰		۴						۴۸	
۲۷	۱۰	۲۳	صالی		۱۱		۴						۴۹	
۲۸	۱۱	۲۴	چهارشنبه		۱۲		۵						۵۰	تحویل شمس بسرطان
۲۹	۱۲	۲۵	پنجشنبه		۱۳		۵						۵۱	
۳۰	۱۳	۲۶	جمعه	۱۰	۱۵	۵	۵	۹	۳۰	۱	۲۰	۷	۵۲	

شهور			الایام	طلوع	ظهر	عصر	عشا	امساك	ربیع الآخر
عربی	رومی	افرنجی		س د	س د	س د	س د	س د	ایام مشهوره
۱	۱٤	۲۷	جمعه ایرتسی	۱۰ ۱۷	٥ ٥	۹ ۳۰	۱ ۲۰	۷ ٥٥	
۲	۱٥	۲۸	پازار	۱۹	٦			٥۷	
۳	۱٦	۲۹	پازارایرتسی	۲۰	٦			٥۹	
٤	۱۷	۳۰	صالی	۲۲	۷			۸ ۱	
٥	۱۸	۱	چهارشنبه	۲٤	۸			۲	تموز افرنجی
٦	۱۹	۲	پنجشنبه	۲٥	۹			٤	
۷	۲۰	۳	جمعه	۲٦	۹			٦	
۸	۲۱	٤	جمعه ایرتسی	۲۸	۱۰			۸	
۹	۲۲	٥	پازار	۳۰	۱۲			۱۰	
۱۰	۲۳	٦	پازارایرتسی	۳۲	۱۳			۱۲	
۱۱	۲٤	۷	صالی	۳۳	۱۳			۱٤	
۱۲	۲٥	۸	چهارشنبه	۳٤	۱٤			۱٦	
۱۳	۲٦	۹	پنجشنبه	۳٥	۱٥			۱۸	
۱٤	۲۷	۱۰	جمعه	۳٦	۱٦			۲۰	
۱٥	۲۸	۱۱	جمعه ایرتسی	۱۰ ۳۷	٥ ۱۷	۹ ۳۰	۱ ۲۰	۸ ۲۲	
۱٦	۲۹	۱۲	پازار	۳۹	۱۸			۲٤	
۱۷	۳۰	۱۳	پازارایرتسی	٤۰	۱۸			۲٦	
۱۸	۱	۱٤	صالی	٤۲	۱۹			۲۸	تموز رومی
۱۹	۲	۱٥	چهارشنبه	٤٤	۲۰			۲۹	
۲۰	۳	۱٦	پنجشنبه	٤٦	۲۱			۳۱	
۲۱	٤	۱۷	جمعه	٤۸	۲۲			۳۳	
۲۲	٥	۱۸	جمعه ایرتسی	٥۰	۲۳			۳٥	
۲۳	٦	۱۹	پازار	٥۱	۲٤			۳۷	
۲٤	۷	۲۰	پازارایرتسی	٥۲	۲٥			۳۹	
۲٥	۸	۲۱	صالی	٥۳	۲٦			٤۱	
۲٦	۹	۲۲	چهارشنبه	٥٥	۲۷			٤۳	
۲۷	۱۰	۲۳	پنجشنبه	٥٦	۲۷			٤٤	
۲۸	۱۱	۲٤	جمعه	٥۸	۲۸			٤٥	تحویل شمس باشد
۲۹	۱۲	۲٥	جمعه ایرتسی	۱۱	٥ ۲۹	۹ ۳۰	۱ ۲۰	۸ ٤۷	

شهور			الایام	طلوع		ظهر		عصر		عشا		امساك		جمادی الاولی
عربی	رومی	افرنجی		س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	ایام مشهوره
۱	۱۳	۲۶	پازار	۱۱	٤	٥	۳۱	۹	۳۰	۱	۲۰	۸	٥۰	
۲	۱٤	۲۷	پازار ایرتسی		٦		۳۲						٥۱	
۳	۱٥	۲۸	صالی		۸		۳۳						٥۳	
٤	۱٦	۲۹	چهارشنبه		۱۰		۳٤						٥٥	
٥	۱۷	۳۰	پنجشنبه		۱۲		۳٥						٥۷	
٦	۱۸	۳۱	جمعه		۱٤		۳٦					۹		
۷	۱۹	۱	جمعه ایرتسی		۱٦		۳۷					۲		اول ایام باحور واغستوس افرنجی
۸	۲۰	۲	پازار		۱۸		۳۸					٤		
۹	۲۱	۳	پازار ایرتسی		۲۰		۳۹					٦		
۱۰	۲۲	٤	صالی		۲۲		٤۰					۸		
۱۱	۲۳	٥	چهارشنبه		۲٤		٤۱					۱۰		
۱۲	۲٤	٦	پنجشنبه		۲٦		٤۲					۱۲		
۱۳	۲٥	۷	جمعه		۲۸		٤۳					۱٤		
۱٤	۲٦	۸	جمعه ایرتسی		۳۱		٤٤					۱٦		آخر ایام باحور
۱٥	۲۷	۹	پازار	۱۱	۳۳	٥	٤٥	۹	۳۰	۱	۲۰	۹	۱۸	
۱٦	۲۸	۱۰	پازار ایرتسی		۳٥		٤٦						۲۰	
۱۷	۲۹	۱۱	صالی		۳۷		٤۷						۲۲	
۱۸	۳۰	۱۲	چهارشنبه		۳۹		٤۸						۲٤	
۱۹	۳۱	۱۳	پنجشنبه		٤۱		٤۹						٤٦	
۲۰	۱	۱٤	جمعه		٤۳		٥۰						۲۸	اغستوس رومی
۲۱	۲	۱٥	جمعه ایرتسی		٤٥		٥۱						۳۰	
۲۲	۳	۱٦	پازار		٤۷		٥۲						۳۲	
۲۳	٤	۱۷	پازار ایرتسی		٤۹		٥۳						۳٤	
۲٤	٥	۱۸	صالی		٥۲		٥٤						۳٦	
۲٥	٦	۱۹	چهارشنبه		٥٤		٥٦						۳۸	
۲٦	۷	۲۰	پنجشنبه		٥٦		٥۷						٤۰	
۲۷	۸	۲۱	جمعه		٥۸		٥۸						٤۲	
۲۸	۹	۲۲	جمعه ایرتسی	۱۲			٥۹						٤٥	
۲۹	۱۰	۲۳	پازار		۲	۱	٦	۹	۳۰	۱	۲۰	۹	٤۷	

شهور عربی	شهور رومی	شهور افرنجی	الایام	طلوع س	طلوع د	ظهر س	ظهر د	عصر س	عصر د	عشا س	عشا د	امساك س	امساك د	جمادی الآخره ایام مشهوره
۱	۱۱	۲۴	یازاراریرتسی	۱۲	۶	۳	۶	۹	۳۰	۱	۲۰	۹	۵۲	تحویل شمس بسنبله
۲	۱۲	۲۵	صالی		۸		۴						۵۴	آخر باد سموم
۳	۱۳	۲۶	چهارشنبه		۱۰		۵						۵۶	
۴	۱۴	۲۷	پنجشنبه		۱۲		۶						۵۷	
۵	۱۵	۲۸	جمعه		۱۴		۷						۵۸	
۶	۱۶	۲۹	جمعه ایرتسی		۱۶		۸						۵۹	وفات مریم
۷	۱۷	۳۰	پازار		۱۸		۹					۱۰		
۸	۱۸	۳۱	پازاراریرتسی		۲۰		۱۰						۵	
۹	۱۹	۱	صالی		۲۱		۱۱						۸	جلوس همایون وایلول
۱۰	۲۰	۲	چهارشنبه		۲۳		۱۲						۱۰	افرنجی
۱۱	۲۱	۳	پنجشنبه		۲۵		۱۳						۱۲	
۱۲	۲۲	۴	جمعه		۲۷		۱۴						۱۴	
۱۳	۲۳	۵	جمعه ایرتسی		۲۹		۱۵						۱۶	
۱۴	۲۴	۶	پازار		۳۲		۱۶						۱۸	
۱۵	۲۵	۷	پازاراریرتسی	۱۲	۳۴	۶	۱۷	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۰	۲۰	
۱۶	۲۶	۸	صالی		۳۶		۱۸						۲۲	
۱۷	۲۷	۹	چهارشنبه		۳۸		۱۹						۲۴	
۱۸	۲۸	۱۰	پنجشنبه		۴۰		۲۰						۲۶	
۱۹	۲۹	۱۱	جمعه		۴۲		۲۱						۲۸	
۲۰	۳۰	۱۲	جمعه ایرتسی		۴۴		۲۲						۳۰	
۲۱	۳۱	۱۳	پازار		۴۶		۲۳						۳۱	
۲۲	۱	۱۴	پازاراریرتسی		۴۶		۲۴						۳۲	ایلول رومی
۲۳	۲	۱۵	صالی		۴۸		۲۵						۳۳	
۲۴	۳	۱۶	چهارشنبه		۵۰		۲۶						۳۵	
۲۵	۴	۱۷	پنجشنبه		۵۱		۲۷						۳۷	شکستن کرما
۲۶	۵	۱۸	جمعه		۵۲		۲۸						۳۹	
۲۷	۶	۱۹	جمعه ایرتسی		۵۴		۲۹						۴۱	
۲۸	۷	۲۰	پازار		۵۶		۳۰						۴۳	
۲۹	۸	۲۱	پازاراریرتسی		۵۸		۳۰						۴۵	ولادت مریم
۳۰	۹	۲۲	صالی	۱	۶	۳۱	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۰	۲۰	۴۷	اول خریف

شهور قمری	شهور رومی	شهور افرنجی	الایام	طلوع س	طلوع د	ظهر س	ظهر د	عصر س	عصر د	عشا س	عشا د	امساك س	امساك د	رجب الفرد ایام مشهوره
۱	۱۰	۲۳	چهارشنبه	۱	۲	۶	۳۲	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۰	۴۹	
۲	۱۱	۲۴	پنجشنبه		۴		۳۳						۵۱	لیلهٔ رغائب وتحویل
۳	۱۲	۲۵	جمعه		۶		۳۴						۵۳	شمس بمیزان
۴	۱۳	۲۶	جمعه ایرتسی		۸		۳۵						۵۵	
۵	۱۴	۲۷	پازار		۱۰		۳۶						۵۷	
۶	۱۵	۲۸	پازار ایرتسی		۱۲		۳۷						۵۸	
۷	۱۶	۲۹	صالی		۱۴		۳۸					۱۱		
۸	۱۷	۳۰	چهارشنبه		۱۶		۳۹						۲	
۹	۱۸	۱	پنجشنبه		۱۸		۴۰						۴	تشرین اول افرنجی
۱۰	۱۹	۲	جمعه		۲۰		۴۱						۶	
۱۱	۲۰	۳	جمعه ایرتسی		۲۲		۴۲						۸	
۱۲	۲۱	۴	پازار		۲۴		۴۳						۱۰	
۱۳	۲۲	۵	پازار ایرتسی		۲۶		۴۴						۱۲	
۱۴	۲۳	۶	صالی		۲۸		۴۵						۱۴	
۱۵	۲۴	۷	چهارشنبه	۱	۳۰	۶	۴۵	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۱	۱۶	
۱۶	۲۵	۸	پنجشنبه		۳۲		۴۵						۱۸	
۱۷	۲۶	۹	جمعه		۳۴		۴۶						۲۰	
۱۸	۲۷	۱۰	جمعه ایرتسی		۳۵		۴۶						۲۲	
۱۹	۲۸	۱۱	پازار		۳۶		۴۷						۲۴	
۲۰	۲۹	۱۲	پازار ایرتسی		۳۸		۴۸						۲۶	
۲۱	۳۰	۱۳	صالی		۴۰		۴۹						۲۸	
۲۲	۱	۱۴	چهارشنبه		۴۰		۵۰						۳۰	تشرین اول رومی
۲۳	۲	۱۵	پنجشنبه		۴۰		۵۰						۳۲	
۲۴	۳	۱۶	جمعه		۴۲		۵۱						۳۴	
۲۵	۴	۱۷	جمعه ایرتسی		۴۴		۵۲						۳۶	
۲۶	۵	۱۸	پازار		۴۶		۵۳						۳۸	
۲۷	۶	۱۹	پازار ایرتسی		۴۸		۵۴						۴۰	لیلهٔ معراج النبی
۲۸	۷	۲۰	صالی		۵۰		۵۵						۴۴	
۲۹	۸	۲۱	چهارشنبه	۱	۵۲	۶	۵۶	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۱	۴۶	

شهور			الایام	طلوع		ظهر		عصر		عشا		امساك		شعبان المعظم
عربی	رومی	افرنجی		س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	ایام مشهوره
۱	۹	۲۲	پنجشنبه	۱	٥٤	٦	٥٨	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۱	٤٨	
۲	۱۰	۲۳	جمعه		٥٥		٥٨						٤٩	
۳	۱۱	۲٤	جمعه ایرتسی		٥٥		٥٨						٥٠	تحویل شمس بعقرب
٤	۱۲	۲٥	پازار		٥٦		٥٩						٥١	
٥	۱۳	۲٦	پازارایرتسی		٥٦		٥٩						٥٢	
٦	۱٤	۲۷	صالی		٥٩		٥٩						٥٣	
۷	۱٥	۲۸	چهارشنبه	۲		۷							٥٤	
۸	۱٦	۲۹	پنجشنبه		۱		۱						٥٥	
۹	۱۷	۳۰	جمعه		۲		۱						٥٥	وقت قطع اشجار
۱۰	۱۸	۳۱	جمعه ایرتسی		۳		۲						٥٦	
۱۱	۱۹	۱	پازار		٤		۲						٥٦	تشرین ثانی افرنجی
۱۲	۲۰	۲	پازارایرسی		٥		۳						٥۷	
۱۳	۲۱	۳	صالی		٦		۳						٥۸	
۱٤	۲۲	٤	چهارشنبه		۷		٤						٥۹	
۱٥	۲۳	٥	پنجشنبه	۲	۸	۷	٤	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۲		لیلهٔ برات
۱٦	۲٤	٦	جمعه		۹		٤						۱	ولادت همایون
۱۷	۲٥	۷	جمعه ایرتسی		۱۰		٤						۱	
۱۸	۲٦	۸	پازار		۱۱		٥						۲	روز قاسم
۱۹	۲۷	۹	پازارایرتسی		۱۲		٥						۲	
۲۰	۲۸	۱۰	صالی		۱۳		٥						۲	
۲۱	۲۹	۱۱	چهارشنبه		۱٤		٦						۳	
۲۲	۳۰	۱۲	پنجشنبه		۱٤		٦						۳	
۲۳	۳۱	۱۳	جمعه		۱٤		٦						٤	
۲٤	۱	۱٤	جمعه ایرتسی		۱٤		۷						٤	تشرین ثانی رومی
۲٥	۲	۱٥	پازار		۱٤		۷						٥	
۲٦	۳	۱٦	پازارایرتسی		۱٤		۷						٥	
۲۷	٤	۱۷	صالی		۱٤		۷						٦	
۲۸	٥	۱۸	چهارشنبه		۱٤		۷						٦	
۲۹	٦	۱۹	پنجشنبه	۲	۱٤	۷	۷	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۲	٦	

شهور			الایام	طلوع		ظهر		عصر		عشا		امساك		رمضان المبارك
عربی	رومی	افرنجی		س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	ایام مشهوره
۱	۷	۲۰	جمعه	۲	۱۴	۷	۷	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۲	۶	
۲	۸	۲۱	جمعه‌ایرتسی		۱۴		۷						۵	
۳	۹	۲۲	پازار		۱۴		۶						۵	
۴	۱۰	۲۳	پازار ایرتسی		۱۴		۶						۴	
۵	۱۱	۲۴	صالی		۱۳		۵						۳	تحویل شمس بقوس
۶	۱۲	۲۵	چهارشنبه		۱۲		۵						۲	
۷	۱۳	۲۶	پنجشنبه		۱۱		۵						۲	
۸	۱۴	۲۷	جمعه		۱۰		۵						۱	
۹	۱۵	۲۸	جمعه‌ایرتسی		۹		۴						۱	
۱۰	۱۶	۲۹	پازار		۸		۴					۱۲		
۱۱	۱۷	۳۰	پازار ایرتسی		۷		۳					۱۱	۵۹	
۱۲	۱۸	۱	صالی		۶		۳						۵۸	کانون اول افرنجی
۱۳	۱۹	۲	چهارشنبه		۵		۳						۵۷	
۱۴	۲۰	۳	پنجشنبه		۴		۲						۵۶	
۱۵	۲۱	۴	جمعه	۲	۳	۷	۲	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۱	۵۶	
۱۶	۲۲	۵	جمعه ایرتسی		۲		۱						۵۵	
۱۷	۲۳	۶	پازار		۱		۱						۵۵	
۱۸	۲۴	۷	پازار ایرتسی	۱	۵۹	۷	۰						۵۴	
۱۹	۲۵	۸	صالی		۵۸	۶	۵۹						۵۳	
۲۰	۲۶	۹	چهارشنبه		۵۷		۵۹						۵۲	
۲۱	۲۷	۱۰	پنجشنبه		۵۶		۵۹						۵۱	
۲۲	۲۸	۱۱	جمعه		۵۵		۵۸						۵۰	
۲۳	۲۹	۱۲	جمعه‌ایرتسی		۵۴		۵۸						۴۹	
۲۴	۳۰	۱۳	پازار		۵۳		۵۸						۴۸	
۲۵	۱	۱۴	پازار ایرتسی		۵۲		۵۷						۴۷	کانون اول رومی
۲۶	۲	۱۵	صالی		۵۱		۵۷						۴۷	
۲۷	۳	۱۶	چهارشنبه		۵۱		۵۷						۴۶	لیلهٔ قدر
۲۸	۴	۱۷	پنجشنبه		۵۰		۵۶						۴۶	
۲۹	۵	۱۸	جمعه		۴۸		۵۶						۴۵	
۳۰	۶	۱۹	جمعه‌ایرتسی	۱	۴۷	۶	۵۵	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۱	۴۴	یوم عرفه

شهور عربی	شهور رومی	شهور افرنجی	الایام	طلوع س	طلوع د	ظهر س	ظهر د	عصر س	عصر د	عشا س	عشا د	امساك س	امساك د	شوال المكرم ایام مشهوره
۱	۷	۲۰	پازار	۱	۴۵	۶	۵۴	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۱	۴۳	عید فطر
۲	۸	۲۱	پازارایرتسی		۴۴		۵۳						۴۱	
۳	۹	۲۲	صالی		۴۲		۵۲						۴۰	
۴	۱۰	۲۳	چهارشنبه		۴۱		۵۱						۳۹	اول اربعین وفصل شتا
۵	۱۱	۲۴	پنجشنبه		۳۹		۵۰						۳۸	تحویل شمس بحدی
۶	۱۲	۲۵	جمعه		۳۸		۴۹						۳۷	
۷	۱۳	۲۶	جمعه ایرتسی		۳۶		۴۹						۳۵	
۸	۱۴	۲۷	پازار		۳۵		۴۸						۳۳	
۹	۱۵	۲۸	پازارایرتسی		۳۳		۴۸						۳۲	
۱۰	۱۶	۲۹	صالی		۳۲		۴۷						۳۱	
۱۱	۱۷	۳۰	چهارشنبه		۳۱		۴۶						۲۹	
۱۲	۱۸	۳۱	پنجشنبه		۲۹		۴۵						۲۸	
۱۳	۱۹	۱	جمعه		۲۷		۴۵						۲۶	کانون ثانی افرنجی
۱۴	۲۰	۲	جمعه ایرتسی		۲۶		۴۴						۲۴	
۱۵	۲۱	۳	پازار	۱	۲۴	۶	۴۳	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۱	۲۳	
۱۶	۲۲	۴	پازارایرتسی		۲۲		۴۲						۲۱	
۱۷	۲۳	۵	صالی		۲۱		۴۲						۲۰	
۱۸	۲۴	۶	چهارشنبه		۱۹		۴۱						۱۸	
۱۹	۲۵	۷	پنجشنبه		۱۷		۴۰						۱۶	شب میلادعیسی ع م
۲۰	۲۶	۸	جمعه		۱۵		۳۹						۱۴	
۲۱	۲۷	۹	جمعه ایرتسی		۱۳		۳۸						۱۲	
۲۲	۲۸	۱۰	پازار		۱۱		۳۷						۱۰	
۲۳	۲۹	۱۱	پازارایرتسی		۱۰		۳۶						۸	
۲۴	۳۰	۱۲	صالی		۸		۳۶						۶	
۲۵	۳۱	۱۳	چهارشنبه		۷		۳۵						۵	
۲۶	۱	۱۴	پنجشنبه		۶		۳۴						۴	کانون ثانی رومی
۲۷	۲	۱۵	جمعه		۵		۳۳						۳	
۲۸	۳	۱۶	جمعه ایرتسی		۳		۳۲						۲	
۲۹	۴	۱۷	پازار		۲		۳۱					۱۱	۰	
۳۰	۵	۱۸	پازا ایرتسی	۱	۰	۶	۲۹	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۰	۵۸	

شهور عربی	شهور رومی	شهور افرنجی	الایام	طلوع س	طلوع د	ظهر س	ظهر د	عصر س	عصر د	عشا س	عشا د	امساك س	امساك د	ذی القعدة الشریفه یا مشهوره	
۱	٦	۱۹	صالی	۱۲	۵۸	٦	۲۸	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۰	۵۷		
۲	۷	۲۰	چهارشنبه		۵٦		۲۷						۵٦		
۳	۸	۲۱	پنجشنبه		۵٤		۲٦						۵۵		
٤	۹	۲۲	جمعه		۵۲		۲۵						۵۳		
۵	۱۰	۲۳	جمعه ایرتسی		۵۰		۲٤						۵۱	تحویل شمس بدلو	
٦	۱۱	۲٤	پازار		٤۸		۲۳						٤۹		
۷	۱۲	۲۵	پازار ایرتسی		٤٦		۲۲						٤۷		
۸	۱۳	۲٦	صالی		٤٤		۲۱						٤۵		
۹	۱٤	۲۷	چهارشنبه		٤۲		۲۰						٤۳		
۱۰	۱۵	۲۸	پنجشنبه		٤۰		۱۹						٤۱		
۱۱	۱٦	۲۹	جمعه		۳۸		۱۸						۳۹		
۱۲	۱۷	۳۰	جمعه ایرتسی		۳٦		۱۷						۳۷	آخر اربعین	
۱۳	۱۸	۳۱	پازار		۳٤		۱٦						۳۵	اول خمسین	
۱٤	۱۹	۱	پازار ایرتسی		۳۲		۱۵						۳۳	شباط افرنجی	
۱۵	۲۰	۲	صالی	۱۲	۲۹	٦	۱٤	۹	۳۰	۱	۲۰	۱۰	۳۱		
۱٦	۲۱	۳	چهارشنبه		۲۷		۱۳						۲۹		
۱۷	۲۲	٤	پنجشنبه		۲۵		۱۲						۲۷		
۱۸	۲۳	۵	جمعه		۲۳		۱۱						۲۵		
۱۹	۲٤	٦	جمعه ایرتسی		۲۱		۱۰						۲۳		
۲۰	۲۵	۷	پازار		۱۹		۹						۲۱		
۲۱	۲٦	۸	پازار ایرتسی		۱۷		۸						۱۹		
۲۲	۲۷	۹	صالی		۱۵		۷						۱۷		
۲۳	۲۸	۱۰	چهارشنبه		۱۳		٦						۱۵		
۲٤	۲۹	۱۱	پنجشنبه		۱۱		۵						۱۳		
۲۵	۳۰	۱۲	جمعه		۹		٤						۱۱		
۲٦	۳۱	۱۳	جمعه ایرتسی		۷		۳						۸		
۲۷	۱	۱٤	پازار		۵		۲						۵	شباط رومی	
۲۸	۲	۱۵	پازار ایرتسی		۳		۰						۳		
۲۹	۳	۱٦	صالی	۱۲	۱	۵	۵۹	۹	۳۰	۱	۲۰	۹	۵۸		

شهور			الایام	طلوع		ظهر		عصر		عشا		امساك		ذی الحجة الشریفه
عربی	رومی	فرنجی		س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	ایام مشهوره
۱	٤	۱۷	چهارشنبه	۱۱	۵۹	۵	۵۷	۹	۳۰	۱	۲۰	۹	۵۵	
۲	۵	۱۸	پنجشنبه		۵۵		۵۶						۵۲	
۳	۶	۱۹	جمعه		۵۲		۵٤						۵۰	
٤	۷	۲۰	جمعه ایرتسی		٤۹		۵۳						٤۸	جمرهٔ اولی هوا
۵	۸	۲۱	یارار		٤۶		۵۲						٤۶	
۶	۹	۲۲	یازارایرتسی		٤۳		۵۱						٤٤	تحویل شمس بحوت
۷	۱۰	۲۳	صالی		٤۰		۵۰						٤۲	
۸	۱۱	۲٤	چهارشنبه		۳۸		٤۹						٤۰	
۹	۱۲	۲۵	پنجشنبه		۳۶		٤۸						۳۸	یوم عرفه
۱۰	۱۳	۲۶	جمعه		۳٤		٤۷						۳۶	عید اضحی
۱۱	۱٤	۲۷	جمعه ایرتسی		۳۲		٤۶						۳۳	جمرهٔ ثانیه باب
۱۲	۱۵	۲۸	یازار		۲۹		٤۵						۳۰	شکستن سرما
۱۳	۱۶	۲۹	یازارایرتسی		۲۶		٤٤						۲۷	
۱٤	۱۷	۱	صالی		۲٤		٤۳						۲۵	مارت افرنجی
۱۵	۱۸	۲	چهارشنبه	۱۱	۲۲	۵	٤۲	۹	۳۰	۱	۲۰	۹	۲۲	
۱۶	۱۹	۳	پنجشنبه		۲۰		٤۱						۲۰	
۱۷	۲۰	٤	جمعه		۱۸		٤۰						۱۸	
۱۸	۲۱	۵	جمعه ایرتسی		۱۶		۳۹						۱۵	جمرهٔ ثالثه بخاك
۱۹	۲۲	۶	یازار		۱٤		۳۸						۱۳	
۲۰	۲۳	۷	یازارایرتسی		۱۲		۳۷						۱۱	
۲۱	۲٤	۸	صالی		۱۰		۳۶						۹	
۲۲	۲۵	۹	چهارشنبه		۸		۳۵						۷	
۲۳	۲۶	۱۰	پنجشنبه		۶		۳٤						٤	اول برد عجوز
۲٤	۲۷	۱۱	جمعه		٤		۳۳						۲	
۲۵	۲۸	۱۲	جمعه ایرتسی		۲		۳۲						۰	
۲۶	۲۹	۱۳	یازار			۱۱	۳۱					۸	۵۸	
۲۷	۱	۱٤	یازا ایرتسی	۱۰	۵۸		۳۰						۵۶	مارت رومی سنه ۱۳۲۰
۲۸	۲	۱۵	صالی		۵۶		۲۹						۵٤	
۲۹	۳	۱۶	چهارشنبه		۵٤		۲۸						۵۳	
۳۰	٤	۱۷	پنجشنبه		۵۲	۵	۲۷	۹	۳۰	۱	۲۰		۵۲	آخر برد عجوز

سلاطین عظام شوکت اتسام

عثمانیه

﴿ مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان خان ﴾
﴿ عالی منقبت حضرتلری ﴾

ارطغرل غازی حضرتلرینك صلب پاکندن ٦٥٦ سنهٔ هجریه سنده تولدایله ٦٩٩ سنه‌سی جمادی الاولیسنك دردنجی کونی بالاستقلال جالس تخت سلطنت اولوب ٧٢٦ سنه‌سی شهر رمضانك یکرمی برنجی کونی ارتحاللری وقوع بولمشدر . مدفن شریفلری بروسه‌ده حصار ایچنده عثمانیه میدانده‌در .

﴿ بروسه فاتحی غازی اورخان خان حضرتلری ﴾

سلطان عثمان خان ثانی حضرتلرینك مخدوم معالی موسوملریدر ٦٨٠ سنه‌سنده تولدایدرك ٧٢٦ سنه‌سی شهر رمضانده جالس سریر سلطنت اولمشلرو ٧٦١ سنه‌سنده ارتحاللری وقوعیله پدر معظملری جوارنده دیکر تربهٔ مخصوصه‌یه دفن اولنمشلردر .

﴿ خداوندکار غازی شهریله معنون سلطان مرادخان اول ﴾
﴿ حضرتلری ﴾

سلطان اورخان حضرتلرینك صلبندن ٧٢٦ سنه‌سنده تولدو ٧٦١ ده پدر جنت مقرلری مقامنه جلوس بیورمشلردر ٧٩١ سنه‌سی شهر رمضان شریفی اوائلنده قوصوه محاربهٔ مشهوره‌سنده جام شهادتی

نوش ایدرك نعش مغفرت نقشلری بروسه‌یه نقل ایله چکرکه نام محلده کی جامع شریف وعمارت عامره‌لری قارشوسنده کائن تربهٔ محترمه‌یه دفن اولنمشدر . محل شهادتلرنده دخی بشقه‌جه تربهٔ منیفه‌لری واردر . انواع مبرات عدیده‌لرندن بروسه‌ده سرای همایون محلی قارشوسنده وعثمانیه میدانده شهادت جامعی نامیله برمعبد وسیع انشا بیورمشلردر .

﴿ غازی سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرتلری ﴾

سلطان مراد خان اول حضرتلرینك مخدوم بسالت موسو ملریدر ۷۶۱ سنه‌سنده قدمنهادهٔ مهد شهود اولوب ۷۹۱ سنه‌سنده جالس تخت عالیٔ عثمانی و ۸۰۵ سنه‌سی شهر شعبانك اون بشنجی کونی تارك دار فانی اولمشلردر . مدفن شریفلری بروسه‌ده مشهور جامع کبیر پر نورلرینك غیری اولان وشهرك جانب شرقیسنه مصادف یولنان دیکر جامع شریفلریله مدرسه وصو کمرلری وسائر آثار لطیفه‌لری جوارنده‌در .

﴿ مؤسس ثانیٔ سلطنت چلبی سلطان محمد خان غازی ﴾

﴿ حضرتلری ﴾

سلطان یلدیرم بایزیدخان حضرتلرینك صلبندن ۷۸۱ سنه‌سنده

تولد ایلمشلردر ٨١٦ سنه‌سنده جلوس همایونلری و ٨٢٤ سنه‌سنده ارتحاللری وقوع بولمشدر . بروسه‌ده غایت مصنع جامع شریفلری پیشکاهنده وسلطانیه نامیله مشتهر مدرسهٔ شریفه وعمارت معموره‌لری جوارنده کائن یشیل تربهٔ رفیعه‌یه دفن اولنمشلردر .

﴿ غازی سلطان مراد خان ثانی حضرتلری ﴾

چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینك مخدوم مفخملریدر ٨٠٦ سنه‌سنده تولد و ٨٢٤ سنه‌سنده جلوس ایله ٨٥٥ سنه‌سی محرمنك بشنجی کونی ادرنه‌ده عازم کلشن سرای رحمت اولوب بروسه‌ده جامع شریفلری اتصالنده کی قبه‌سنك اوزری آچیق تربهٔ مخصوصه‌لرینه نقل ودفن اولنمشلردر . اشبو تربهٔ مبارکه حریمنده سلطان جم حضرتلرینك غایت مزین تربه‌لریله دیکر شهزادکان ذیشان حضراتنك‌ده متعدد تربهٔ شریفه ویاننده مدرسه وعمارت عامره‌لری واردر .

﴿ ابوالفتح والمغازی سلطان محمد خان ثانی حضرتلری ﴾

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك مخدوم سعادت موسوملریدر . استانبول وطربزون ونیجه بلاد عظیمه فتحنه موفقیتلری جهتله ابوالفتح عنوان جلیلیله شهرت بولمشلردر ٨٣٣ سنه‌سی رجبنك یدنجی

کونی قدمنهادهٔ عالم وجود و ٨٥٥ سنه‌سی محرمنده جالس تخت معالی نمود اولمشلردر ٨٨٦ سنه‌سی ربیع الاولنك دردنجی کونی غزایه عزیمت اثناسنده ککبوزه مرحله‌سی جوارنده ارتحال ایتمشلردر . تربهٔ علیالری استانبولده جامع جسیم ومنورلری پیشکاهنده وسائر آثار جلیله‌لری جوارنده‌در .

﴿ غازی سلطان بایزید خان ثانی حضرتلری ﴾

ابوالفتح سلطان محمد خان حضرتلری صلبندن ٨٥١ سنه سنده تولد ایله ٨٨٦ سنه‌سنده جلوس و ٩١٨ سنه‌سی ربیع الآخرینك اونجی کونی ارتحال بیوردیلر . مدفن شریفلری استانبولده باب سرعسکری میدانده کی جامع شریفلری پیشکاهنده‌در .

﴿ فاتح مصر سلطان سلیم خان اول حضرتلری ﴾

سلطان بایزید خان ثانی حضرتلرینك مخدوم عالی کهرلریدر ٨٧٥ سنه‌سنده تولد ایله ٩١٨ سنه‌سنده جالس تخت عالی بخت عثمانی و ٩٢٦ سنه‌سی شوالنك طقوزنجی کونی عازم کلشن سرای جاودانی اولمشلردر . آز وقتده چوق آثار جلیله‌یه موفق بیورلمشلردر . تربهٔ مبارکه‌لری استانبولده واقع جامع شریفلری پیشکاهنده‌در .

﴿ غازی سلطان سلیمان خان اول حضرتلری ﴾

قانونی عنوانیله مشهوردر . یاوز سلطان سلیم خان قدیم حضرتلرینك مخدوم مفخملریدر ٩٠٠ سنه‌سنده ولادت سنیه‌لری و ٩٢٦ سنه‌سنده جلوس همایونلری وقرق سکز سنه سلطنتدن صکره ٩٧٤ سنه‌سی صفرینك یکرمنجی کونی ارتحاللری وقوعه کلمشدر . باب فتوی جوارنده جسیم ومتین جامع شریف بی نظیرلری پیشکاهنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

﴿ غازی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری ﴾

سلطان سلیمان خان اول حضرتلرینك صلبندن ٩٣٠ سنه‌سی رجبنك آلتنجی کونی تولدو ٩٧٤ سنه‌سنده جلوس بیورمشلرو ٩٨٣ سنه‌سی شعبانك یکرمی یدنجی کونی ارتحال ایلمشلردر . مدفن شریفلری آیا صوفیه جامعی حریمنده‌در . مبرات مکمله‌لرندن ادرنه‌ده مشهور رو بیهمتا جامع شریفلری وآیا صوفیه‌نك جسیم مناره‌لریله درون وبیرونده وقویه وبلاد سائره‌ده آثار خیریه‌لری واردر .

﴿ غازی سلطان مراد خان ثالث حضرتلری ﴾

٩٥٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنك بشنجی کونی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلرینك صلبندن تولدایله ٩٨٣ سنه‌سنده جلوس بیورمشلردر .

۱۰۰۳ سنه‌سی جمادی‌الاولیسنك سکزنجی کونی ارتحال ایتملریله آیاصوفیه حریمنده پدر افخملری تربهٔ شریفه‌سی اتصالنده کائن تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

﴿ اکری فاتحی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مراد خان ثالث حضرتلرینك مخدوم مفخملریدر ۹۷٤ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك یدنجی کونی تولدو ۱۰۰۳ سنه‌سی جمادی الاولیسنده جلوس و ۱۰۱۲ سنه‌سی رجبنك اون ایکنجی کونی رحلت ایلمشلردر. مدفن شریفلری آیاصوفیه پیشکاهنده کی اسکی دارالفنون قارشوسنده کی کوشه‌ده تربهٔ مزینه درونده‌در .

﴿ غازی سلطان احمد خان اول حضرتلری ﴾

سلطان محمدخان ثالث حضرتلرینك صلبندن ۹۹۸ سنه‌سی جمادی الآخره‌سنك اون ایکنجی کونی تولدایله ۱۰۱۲ سنه‌سی رجبنده جالس تخت عثمانی اولمشلرو ۱۰۲۶ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك یکرمی ایکنجی کونی ارتحال ایلمشلردر . استانبولده آت میدانده کی آلتی مناره‌لی جامع شریفلری جوارنده واقع تربهٔ مخصوصه‌ده مدفونلرلر . اون دردنجی پادشاه عالیجاه اولوب اون درت یاشلرنده جلوس ایله اون درت سنه مقام معلای سلطنته رونقساز اولمشلردر .

﴿ سلطان مصطفی خان اول حضرتلری ﴾

سلطان محمد خان ثالث حضرتلرینك صلبندن ۱۰۰۱ سنه‌سنده تولد ایله ۱۰۲۶ سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی ایکنجی کونی برادر اکبرلری سلطان احمد خان حضرتلری مقامنه جالس اولوب ۱۰۲۸ سنه‌سی ربیع الاول غره‌سنده فراغت ایلمشلردر .

﴿ سلطان عثمان خان ثانی حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان اول حضرتلرینك مخدوم کبیر مکارم موسو ملریدر ۱۰۱۳ سنه‌سنده تولد ایله ۱۰۲۸ سنه‌سی ربیع الاولنده عم مکرملری سلطان مصطفی خان حضرتلرینك برنجی فراغنده جلوس ایتمشلر و ۱۰۳۱ سنه‌سی رجبنك طقوزنجی کونی شهیداً ارتحال ایتملریله پدر محترملری یانه دفن اولنمشلردر .

﴿ سلطان مصطفی خان اول حضرتلری ﴾

۱۰۳۱ سنه‌سنده ثانیاً جالس تخت عالیٔ عثمانی اولوب ۱۰۳۲ سنه‌سی ذی القعده‌سنك اون بشنجی کونی تکرار فراغت و ۱۰۴۸ سنه‌سنده عالم عقبایه رحلت ایلمشلر و آیاصوفیه جامع شریفنه متصل کتبخانه قریبنده واقع تربهٔ مخصوصه‌یه دفن ایدلمشلردر .

﴿ فاتح بغداد غازی سلطان مراد خان رابع حضرتلری ﴾

سلطان احمدخان اول حضرتلرینك صلبندن ١٠١٨ سنه‌سی جمادی الاولیسنك یکرمی سکزنجی کونی تولد و ١٠٣٢ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك اون بشنجی کونی عم محترملری سلطان مصطفی خان حضرتلرینك ایکنجی فراغنده جالس تخت عثمانی اولمشلرو ١٠٤٩ سنه‌سنده ارتحال ایله پدر معظملرینك یانه دفن اولنمشلردر . قوت وشجاعت فوق‌العاده ایله شهرت بولمشلرایدی .

﴿ سلطان ابراهیم خان حضرتلری ﴾

سلطان احمدخان اول حضرتلرینك صلبندن ١٠٢٤ سنه‌سی شوالنك اون اوچنجی کونی تولدو ١٠٤٩ سنه‌سی شوالنك اون التنجی کونی برادرظفرآثرلری سلطان مراد خان رابع حضرتلری مقامنه جلوس ایله ١٠٥٨ سنه‌سی رجبنك یدیسنده فراغت ویکرمی طقوزنده شهیداً عالم فانیدن رحلت ایتملریله آیاصوفیه جامع شریفی اتصالنده عم اکرملری سلطان مصطفی خان اول حضرتلری نزدینه دفن اولنمشدر .

﴿ غازی سلطان محمد خان رابع حضرتلری ﴾

١٠٥١ سنه‌سی شهر رمضان شریفنك یکرمی طقوزنجی کونی سلطان ابراهیم خان حضرتلرینك صلبندن تولد ایله ١٠٥٨ سنه‌سی

رجبنده پدراعظملری فراغنده جلوس ایتمشلر وقرق برسنه سلطنتدن صکره ١٠٩٩ سنه‌سی محرمنك ایکنجی کونی اختیار عزرائیل ١١٠٤ سنه‌سنده ادرنه‌ده رحلت پیورمشلردر نعش عالیلری استانبوله کتیریلوب باغچه قپوسنده والدهٔ محترمه‌لری ترخان سلطان حضرتلرینك اثر مکملری اولان یکی جامع شریف حولیسنده کی تربهٔ جسیمه‌یه دفن ایدلمشلردر .

﴿ سلطان سلیمان خان ثانی حضرتلری ﴾

١٠٥٢ سنه‌سنده سلطان ابراهیم خان حضرتلرینك صلبندن تولد ایله ١٠٩٩ سنه‌سنده برادر اکبرلری سلطان محمد خان رابع حضرتلری فراغنده جالس تخت عثمانی اولمشلر و ١١٠٢ سنه‌سنده ارتحال ایلمشلردر . مدفن شریفلری جد عالیلری سلطان سلیمان خان اول حضرتلری تربه‌سنده‌در .

﴿ سلطان احمد خان ثانی حضرتلری ﴾

سلطان ابراهیم خان حضرتلرینك مخدوم اکرملریدر ١٠٥٢ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك التنجی کونی تولد ایله ١١٠٢ سنه‌سی شهر رمضانك یکرمی التنجی کونی برادر مکرملری سلطان سلیمان خان ثانی حضرتلری مقامنه جلوس ایلمشلردر ١١٠٦ سنه‌سنده ارتحال

ایله جد امجدلری سلطان سلیمان خان اول حضرتلری تربه‌سنه دفن اولنمشلردر .

﴿ سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلری ﴾

۱۰۷٤ سنه‌سنده سلطان محمد خان رابع حضرتلرینك صلبندن تولد ایله ۱۱۰٦ سنه‌سی جمادی الاخره‌سنك یکرمی ایکنجی کونی عم مکرملری سلطان احمدخان ثانی حضرتلری مقامنه جالس اولمشلر و ۱۱۱۵ سنه‌سنده بعد الفراغ ارتحال دار بقا ایله یکی جامع شریف حولیسنده کی ترخان والده سلطان حضرتلری تربهٔ شریفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

﴿ غازی سلطان احمدخان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان محمدخان رابع حضرتلرینك نجل نجیب عالیلری اولوب ۱۰۸٤ سنه‌سنده تولدایله ۱۱۱۵ سنه‌سی ربیع الآخرینك ایکنجی کونی برادر مفخملری سلطان مصطفی خان ثانی فراغنده جلوس ایتمشلردر ۱۱٤۳ سنه‌سنده سلطنتدن و ۱۱۵۹ سنه‌سنده دنیادن فراغت ایتملریله یکی جامع شریف حریمنده والده سلطان حضرتلری تربهٔ منیفه‌سنده دفن اولنمشلردر .

﴿ غازی سلطان محمود خان اول حضرتلری ﴾

۱۱۰۸ سنه‌سی محرمنك دردنجی کونی سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلرینك صلبندن تولد ایله ۱۱۴۳ سنه‌سی ربیع الاولنك اون بشنجی کونی عم مکرملری سلطان احمد خان ثالث حضرتلری فراغنده تخت عالی بخت عثمانیه جلوس ایتمشلردر و ۱۱۶۸ سنه‌سی صفرینك یکرمی سکزنجی جمعه کونی ارتحاللری وقوعیله یکی جامع یانده کی والده سلطان حضرتلری تربهٔ منیفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

﴿ سلطان عثمان خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلرینك صلبندن ۱۱۱۰ تاریخنده ولادتله ۱۱۶۸ سنه‌سی صفرینك یکرمی سکزنجی کونی برادر معظملری سلطان محمود خان اول حضرتلری مقامنه جالس اولمشلر و ۱۱۷۱ سنه‌سی صفرینك اون التنجی کونی ارتحال ایله والده سلطان حضرتلری جامع شریفنده کی تربهٔ وسیعه‌یه دفن اولنمشلردر .

﴿ غازی سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری ﴾

۱۱۲۹ سنه‌سنده سلطان احمد خان ثالث حضرتلرینك صلبندن تولد و ۱۱۷۲ سنه‌سی صفرینك اون التنجی کونی عم زاده‌لری سلطان عثمان خان ثالثدن صوکره سریر سلطنته جلوس ایله ۱۱۸۷ سنه‌سی

ذی القعده سنك سکزنجی کونی ارتحال بیورمشلردر . معابد منیفهٔ متعدده لرندن لاله لی نامیله معروف اولان جامع شریفلری جوارنده وجاده اوزرنده واقع تربهٔ مخصوصه لرینه دفن اولنمشلردر .

﴿ غازی سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان ثالث حضرتلرینك مخدوم محترملریدر ۱۱۳۷ سنه سنده تولد ایتمشلر و ۱۱۸۷ سنه سی ذی القعده سنك سکزنجی کونی برادرلری سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری یرینه جالس تخت عثمانی اولمشلر و ۱۲۰۳ سنه سی رجبنك اون ایکنجی کونی ارتحال ایله موفق بیورلدقلری مبرات عدیده دن باغچه قپوسی یانده کی مدرسهٔ منیفه وعمارت عامره لری قربنده اولان تربهٔ مخصوصه لرینه دفن اولنمشلردر .

﴿ فاتح ثانی مصر غازی سلطان سلیم خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مصطفی خان ثالث ابن احمد خان ثالث حضرتلری صلبندن ۱۱۷۵ سنه سنده تولدو ۱۲۰۳ سنه سنده عم افخملری مقام عالیسنه جلوس ایله ۱۲۲۲ سنه سنده سلطنتدن فارغ اولمشلر و ۱۲۲۳ سنه سنده شهیداً ارتحال ایتمشلردر . پدر اکرملرینك تربهٔ شریفه سنده مدفوندرلر .

﴿ سلطان مصطفی خان رابع حضرتلری ﴾

۱۱۹۳ سنه‌سنده سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلری صلبندن تولدایدوب ۱۲۲۲ سنه‌سی ربیع الآخرینك یکرمی برنجی کونی عم زاده‌لری سلطان سلیم خان ثالث حضرتلری فراغنده جلوس ایتمشلرو ۱۲۲۳ سنه‌سی جمادی الاولیسنك دردنجی کونی فراغ ایله سنهٔ مذکوره لیلهٔ قدرنده شهیداً ارتحال ایلمشلرو پدر مغفرلری تربهٔ منیفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

﴿ غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلری ﴾

۱۱۹۹ سنه‌سی شهر رمضانك اون اوچنجی کونی غازی سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلرینك صلبندن زیور کهوارهٔ شهوداولوب ۱۲۲۳ سنه‌سی جمادی الاولیسنك دردنجی کونی برادر محترملری سلطان مصطفی خان رابع فراغنده جالس تخت عالی بخت سلطنت وه ۱۲۵۵ سنه‌سی ربیع الاولنك اون طقوزنجی پازار ایرتسی کونی عازم کلشن سرای آخرت اولمشلردر . چنبرلی طاش جوارنده تربهٔ مکملهٔ مخصوصه‌ده مدفوندرلر .

﴿ غازی سلطان عبدالمجید خان حضرتلری ﴾

سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك صلب همایونلرندن ۱۲۳۷ سنه‌سی شعبانك اون برنجی کونی بالیمن والاقبال زینت بخشای مهد وجود اولوب ۱۲۵۵ سنه‌سی ربیع الاولنك اون طقوزنجی پازار ایرتسی کونی پدر عالی کهرلری مقامنه شرف افزای شان واجلال اولمشلرو ۱۲۷۷ سنه‌سی ذی الحجه‌سنك اون یدنجی کونی ارتحاللری وقوعیله سلطان سلیم خان اول حضرتلری جامع شریفلری جوارنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

﴿ سلطان عبدالعزیز خان حضرتلری ﴾

سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك نجل مکرملریدر ۱۲۴۵ سنه‌سی شعبانك اون دردنجی کونی قدم نهادهٔ عالم وجود اولوب ۱۲۷۷ سنه‌سی ذی الحجه‌سنك اون یدنجی کونی برادرلری غازی سلطان عبدالمجید خان حضرتلری مقام معالی اتسامنه جالس اولمش و ۱۲۹۳ سنه‌سی جمادی الاولیسنك اون یدنجی کونی فراغ وبش کون سکره شهیداً ارتحال ایله پدر معظملری غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلری تربه‌سنه دفن اولنمشلردر .

﴿ سلطان مراد خان خامس ﴾

غازی عبدالمجید خان حضرتلرینك مخدوملرندندر ١٢٥٦ سنه‌سی رجبنك یکرمی بشنجی کونی تولد ایتمش واوچ آی اوچ کون سلطنتده بولنوب مبتلا اولدقلری علتدن طولایی منخلع اولمشدر .

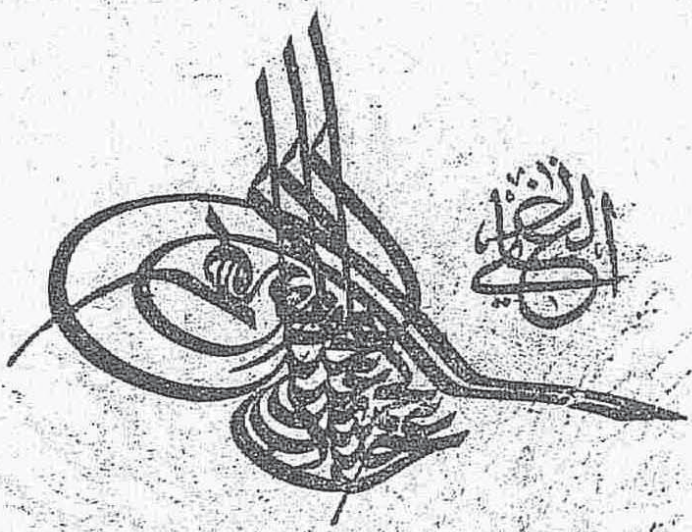

پیرایه بخشای سریر خلافتسمیر جهانبانی ، نباهت
افزای تخت روشن بخت عثمانی ، غازیٔ ابو المغازیٔ
بی مدانی ولی نعمت بی منتمز ولی نعمت عالم ، خلیفهٔ رسول
اکرم ، خاقان البرین والبحرین خادم الحرمین الشریفین
السلطان ابن السلطان { السلطان الغازی عبد الحمید خان ثانی }
ابن السلطان الغازی عبد المجید خان ایدالله خلافته الی
آخر الدوران وشیدالله سلطنته بالعون والفیض والاحسان
افندمز حضرتلری بالیمن والسعود بیك ایکی یوز اللی
سکز سنهٔ متیمنه‌سی شهر شعبان المعظمنك اون آلتنجی

کونی ساعت اون برده کهواره پیرای وجود وطلعتمای نور شهود اوله رق بیك ایکی یوز طقسان اوچ سنه‌سی ماه شعبان المکرمنك اون برنجی کونته مصادف بیك ایکی یوز طقسان ایکی سال مالیسی آغستوسنك اون طقوزنجی پنجشنبه کونی بالارث والاستحقاق سریر آرای خلافت و سلطنت اولمشلردر .

جناب مالك الملك اسم اعظم وحبیب افخمی حرمتله مولك وملتك سبب فوز وحیات وباعث تجلیات وسعاداتی اولان ذات شوکتسمات ملوکانه‌لرینی کمال صحت وعافیت وانواع موفقیتله تخت معالی بخت شاهانه‌لرنده بردوام بیورسون آمین بجاه حضرت سیدالمرسلین .

﴿ یام باك ﴾

﴿ ولادت پر مسعدت جناب خلافتپناهی ﴾

١٩ شعبان المعظم سنه ١٣٢١

﴿ جلوس میمنت مأنوس حضرت خلافتپناهی ﴾

١٩ آغستوس سنه ١٣١٩

ولادت همایون میمنت مقرون جناب پادشاهی یه دائر والد کثیر المحامد جهانبانی جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلری جانب اشرفندن صدر اعظم محمد رؤف پاشایه خطاباً باب عالی یه شرفوارد اولان خط همایون مسرت نمونك صورت منیفه سیدر .

صورت خط همایون

« بنم وزیر صداقت سمیرم

« جناب خلاق جهانك لطف وعنایت علیه سنه حمد اولسون اشبو

« ماه حالك اون آلتنجی دونکی چهارشنبه کونی ساعت اون بر

« قرارنزده صلب پاك شاهانه مزدن بر شهزاده قدمنهادهٔ عالم

« شهود ومسرت افزای کهوارهٔ وجود اولهرق اسمنی

« (سلطان عبدالحمید) تسمیه ایلیوب سنی وباجمله بندکان سلطنت

« سنیه مزی تبشیر ایچون اشبو خط همایون مسرت نمون

« ملوکانه مزی تسطیر ودارالسعادة الشریفه م اغاسی ایله طرفکه

« تسییر ایلدم جناب واجب الوجود عمرینی ممدود وقدومنی ذات

« شاهانه مزه وکافهٔ عباد اللهه متیمن ومسعود بیورسون آمین

« بو مسرت جمیله دن جمله عالمیان مبشر وحصه مند اولمق اوزره یدی

« کون بشر نوبت طوپ انداختی وباجمله وکلای فخام وبندکان

« صدق اقسامزوسائراستکلی اولانلردخی ایام مذکوره کیجه لرنده »
« ایقاد قنادیل ایله اجرای مراسم سرور وشادی اولمسنی لازم »
« کلنلره تنبیه ایلیه سین همان جناب رب العالمین سلاله طاهره سرمدی »
« الی الابد باقی ودائم وهر حالده عباد الله کمال رفاه وآسایش احسان »
« بیورسون آمین بحرمة رسول الثقلین .

اشبو خط همایون ولادت ملوکانه نك فرداسی پنجشنبه کونی صورت مطنطنه ده باب عالی یه شرفوارد اولوب مکمل موسیقه ایله استقبال اولنه رق مجلس والای احکام عدلیه دائره سنده وکلای فخام ووزرای عظام ورجال وامرای بنام مواجهه سنده قرائت ویدی کون بشر نوبت طوپ اندا ختیله هر طرفجه اجرای مسرت اولنمشدر .

جناب حق عمر وعافیت وشان وشوکت همایونلرینی مزداد بیورسون آمین .

پادشاه فاروق شعار وشهنشاه دیانت کردار افندمز حضرتلرینك جلوس همایون موفقیت مقرون جناب ملوکانه لرندن بری ساحهٔ عالمده ایجاد بیورد قلری مآثر جلیلهٔ خیریه نك اعدادی غیر محدود ومحصور ایسه ده اشبو سالنامه جکك عدم وسعتی جهتله ایچندن یالکز بغداد ولایتی داخلنده جلا ساز عیون ابتهاج اولان قسمی بالاختصاص بروجه زیر درجیله تزیین صحیفهٔ مباهات اولنور .

نفس بغداده امام موسی الکاظم وامام اعظم افندیلرمز حضراتنك مراقد مبارکه لرنده زیارتگاه انام اولمق اوزره خزینهٔ همایونده محفوظ لحیهٔ سعادتنك شعرات شریفه سندن اهدا بیوریلان ایکی عدد شعر مبارك

نفس بغداده امام اعظم وابی یوسف حضراتنك ایکی مرقد شریفلری ایچون ایکی عدد پوشیدهٔ مبارك

نفس بغداده سید سلطان علی قدس سره الجلی افندمز حضرتلرینك مرقد منورلریله مدرسه وجامع شریفلرینك تعمیر وتفریشی

نفس بغداده کرخ جهتنده شیخ صندل جامع شریفنك تعمیری

نفس بغداده میدان محله سنده قادری درگاه شریفنك مجدداً تعمیری

اعظمیه قصبه سنده شیخ شبلی قدس سره العالی حضرتلرینك مرقد شریفلرینك تعمیری

خرنهری اوزرنده انشا اولنان آصمه دمیر کوپری

بغدادك قارشویقه‌سنده واقع مسعودی کوپریسندن خرجسر جدیدینه
واورادن ام الجریه‌یه قدر شوسه وکوپریلر

بغداد داخلنده سامرا قصبه‌سنده مجدداً انشا اولنان جامع شریف ایله
رشدی وابتدائی مکتبلری

بغداد داخلنده ابو غریب اوزرنده انشا اولنان کارکیر کوپری

بغیله اراضیسنده انشا اولنان جامع شریف ومکتب وسائره

علیاوه مقاطعه‌سنده انشا اولنان مکتب

حله قضاسنده ام الهوا مقاطعه‌سنده انشا اولنان ایکی عدد کوپری

حله‌ده کراد محله‌سنده انشا اولنان برباب مکتب

نجف اشرفده امام علی رضی الله عنه حضرتلرینك مقام شریفلرنده تعمیر
اولنان جامع شریف

نجف اشرف قصبه‌سنده ماءلذیذ اساله‌سیچون کشاد ایدیلن حمیدیه
قنالنك مصارفی

بغدادده محمودیه ایله بلدوسمیکه نام محللرده انشا ولنان برر مکتب

دجیل مقاطعه‌سی داخلنده تعمیر ایدیلن کوپری ایله قسام سائره‌سی

جماره مقاطعه‌سنده انشا ایدیلن حوض ایله ایکی عدد کوپری

خناق مقاطعه‌سنده وصقلاویه نهرینك صدرنده انشا اولنان کوپری

نجمت اشرف قصبه‌سنده انشا اولنان برباب مکتب

امام عباس رضی الله عنه حضرتلرینك تربهٔ شریفه‌لریله اوزرنده کی قبه

وداخل طارمه‌نك تعمیری

هندیه قصبه‌سنده حمیدیه نام بامیسیله برجامع شریف

اسکندریه نهرینك صدر نقطه‌سنده کارگیر کوپری

ناصریه نهرینك صدر نقطه‌سنده کارگیر کوپری

نفس ابودبس نهری صدرنده انشا اولنان بیوك کارگیر کوپری

مذکورابودبس نهرینك حله طریقی اوزرنده انشااولنان دیکر کوپری

بغیله نهری اوزرنده کارگیر کوپری

بغیاده واقع ابوجاموس کوپریسی

محمودیه نهری اوزرنده انشااولنان کارگیر کوپری

محمودیه مقاطعه سنده سید عبدالله تربه‌سی جوارنده ایکی عدد کوپری

طارمیه نهری اوزرنده برعدد کوپری

مهروت صدر جدیدی اوزرنده انشااولنان قپولی کارکیر کوپری

جماره مقاطعهٔ سنیه سنده حمیدیه بدعه‌سی اوزرنده حجاج وساثره نك
ممری اولان نقطه‌ده انشااولنان کوپری

نیل مقاطعهٔ سنیه‌سی داخلنده وردیه صدرنده انشااولنان کارکیر کوپری

ابوغریبده انشااولنان مکتب وبرجامع شریف وخان

مسیبده امام قاسم قریه‌سنده انشااولنان برباب مکتب

مسیبده مجدداً انشا اولنان برباب مکتب

﴿ رتب ملکیه وعلمیه وعسکریه‌نك ترتیبات تشریفاتیه‌سی ﴾

(رتبهٔ وزارت ومشیریت - صدر روم ایلی وآناطولی)

(رتبهٔ بالا)

(استانبول قاضیلغی - فریقلق - رتبهٔ اولی صنف اولی)

(روم ایلی بکلربکیلکی)

(حرمین الشریفین مولویتی - میرلوالق - میرمیرانلق -)

(رتبهٔ اولی صنف ثانیسی)

(بلادخمسه مولویتی - میرآلایلق - رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی)

(مخرج مولویتی - رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی - میرامرالق -)

(عسکری قائممقاملغی - اصطبل عامره مدیرلکی پایه‌سی)

(کبارمدرسین - بیکباشیلق - رتبهٔ ثالثه)

(رکاب همایون قپوجی باشیلغی)

(مدرسلك پایه‌سی - آلای امینلکی رتبه‌سی)

(رتبهٔ رابعه - قول اغالغی رتبه‌سی)

(خواجکان رتبه‌سی - رتبهٔ خامسه - یوزباشیلق رتبه‌سی)

ذات فخامتسمات صدراعظمی یه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیٔ کمینه‌لریدرکه

سائرذوات طرفلرندن : معروض چاکر کمینه‌لریدرکه

عباره آره‌سنده‌اسملری ذکراولندقده غیاباً :

فخامتلو دولتلو حضرتلری

مسندجلیل صدارت عظمایی احرازایتمش اولان وزرای عظام حضراتنه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدرکه

سائرذوات طرفلرندن : معروض چاکرلریدرکه

عباره آره‌سنده اسملری ذکراولندقده غیاباً :

ابهتلو دولتلو حضرتلری

امیرمکهٔ مکرمه‌حضرتلریله معزوللری حضراتنه :

دولتلو سیادتلو افندم حضرتلری

دارالسعادةالشریفه اغاسی حضرتلرینه :

دولتلو عنایتلو افندم حضرتلری

مقام جلیل سر عسکری یه وشرف صهریت سنیه یه نائل اولان وزرای عظام حضراتنه :

دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلری

ذات سردارا کرمی یه : دولتلو رأفتلو افندم حضرتلری

وزرای عظام ومشیران کرام حضراتنه : دولتلو افندم حضرتلری

رتبهٔ بالا رجال کرامنه : عطوفتلو افندم حضرتلری

فریقان کرامه ، رتبهٔ اولی صنف اولی رجال کرامنه ، روم ایلی بکلر بکیلکی پایه لوامرای کرامه :

سعادتلو افندم حضرتلری

میرلوالره ، میرمیران کرامه ، رتبهٔ اولی صنف ثانیسی رجالنه :

سعادتلو افندم

میرالایه ، رتبهٔ ثانیه صنف ممتازی اصحابنه : عزتلو افندم

رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسنه ، میرامرایه ، عسکری قائمقاملرینه ، اصطبل عامره مدیرلکی پایه لولرینه : عزتلو ، افندی ، پاشا ، بك ، اغا ،

بیکباشیلره ، رتبهٔ ثالثه یه ، رکاب همایون قپوجی باشیلغی پایه لولرینه ، آلای امناسنه : رفعتلو ، بك ، افندی ، اغا ،

رتبهٔ رابعه یه، قول اغالرینه، خواجکانه ، رتبهٔ خامسه یه ، یوزباشیلره :

فتوتلو ، بك ، ، افندی ، ، اغا ،

رتبهٔ مذکوره مادونده بولنانلرایله سائر مأموریتده اولانلره :

حمیتلو ، بك ، ، افندی ، ، اغا ،

مسند جليل مشيخت اسلاميه‌يه خطاباً :

جانب علماى كرامدن : معروض داعئ ديرينه‌لريدر كه

سائرذوات طرفلرندن : معروض بندهٔ ديرينه‌لريدر كه

عباره آره سنده غياباً : دولتلو سماحتلو حضرتلرى

مشيخت جليلهٔ اسلاميه‌دن منفصل ذوات فخامه خطاباً

جانب علماى كرامدن : معروض داعيلريدر كه

سائرذوات طرفلرندن : معروض بنده‌لريدر كه

عباره آره سنده غياباً : دولتلو فضيلتلو حضرتلرى

صدور عظامه سماحتلو افندم حضرتلرى

چلبى افندى حضرتلرينه : رشادتلو افندم حضرتلرى

استانبول قاضيلكى پايه‌لو ذوات كرامه : فضيلتلو افندم حضرتلرى

حرمين محترمين مولويتى پايه‌لو ذوات كرامه : فضيلتلو افندم

بلادخمسه ومخرج ودوريه موالئ كرامنه : فضيلتلو افندى

مدرسين كرامه : مكرمتلو افندى

قضاتدن بولنان ذواته : مودتلو افندى

سلطنت سنیه‌نك نشان ذیسانلری

خاندان آل عثمان نشان عالیسی

(مرصع)

« ولی نعمت بی منتمز شوکتلو پادشاهمز افندمز حضرتلرینك جملهٔ »
« مأثر مبجلهٔ همایونلرندندر . »

« اشبو نشان عالینك حمائل وشمسه‌سی وبشقه رتبه‌سی یوقدر . »
« حلقه‌لری بیاض مینالی اولدیغی کبی اوزرینه بیاض مینا ایله مصور »
« آی یلدیز علامتنی واورتهسنده بر اکلیل شرف دلیل رسمی »
« حاوی آلتون برقلاده ایله کردنه تعلیق ایدیلور . »

« نشان عالیٔ مذکور خاندان سلطنت سنیه‌دن تنسیب بیوریله‌جق »
« ذوات ایله دولت علیه‌یه فعلاً ومعنیً معاونت ایدن اجنبی حکمدار- »
« لرینه وارکان خاندانلریله ذات اقدس حضرت خلافتپناهی یه فوق »
« العاده صداقت وحسن خدمتی نزد شاهانه‌ده متحقق اولان اعاظم »
« مأمورین سلطنت سنیه‌یه دخی اعطا بیوریلور . »

﴿ نشان امتیاز ﴾

(مرصع)

﴿ مدالیه‌سی ﴾

(آلتون ، کموش)

« نشان امتیاز ولی نعمت بی منتمز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان »
« (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك جملهٔ مأثر جلیلهٔ »
« همایونلرندندر . رتب متعدده‌یه منقسم اولمیوب آلتون و کموش »
« مدالیه‌لری واردر قوردونك نصف طولانیسی یشیل نصف »
« دیکری قرمزی رنکده‌در . »

﴿ نشان عثمانی ﴾

(مرصع)

(برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ، دردنجی)

« جنتمکان سلطان [عبدالعزیز] خان حضرتلرینك ایجاد کردهٔ »
« عالیلریدر برنجی رتبه‌سی مرصع وسیم قطعه‌لرینك اورته‌سی »
« یشیل کناری قرمزی رنکلی قوردونی واردر . »

﴿ نشان مجیدی ﴾

(مرصع)

(برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ، دردنجی ، بشنجی)

« والد کثیر لمحامد شهریاری جنتمکان سلطان [عبدالمجید] خان »
« غازی حضرتلرینك مأثر عالیه‌لرندندر برنجی رتبه‌سی مرصع »
« وسیم قطعه‌لرینك اورته‌سی قرمزی کناری یشیل رنکلی »
« قوردونی واردر . »

شفقت

(برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی)

« ولی نعمت بی‌منتمز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) »
« خان ثانی افندمز حضرتلرینك مأثر جلیلهٔ همایونلرندندر طائفهٔ »
« نسایه مخصوص اولوب برنجیسیله ایکنجیسی مرصعدر »
« وقوردوننك اورته‌سی بیاض کناری یشیل رنکده‌در . »

﴿ کرید مدالیه‌سی ﴾

« کرید جزیره‌سنده آسایشك تأمین وتقریری ضمننده ابراز »
« شجاعت ایدن عساکر شاهانه‌وبوبابده ایفای خدمت مقبوله‌ایدن »
« بندکانه مخصوص اولوب جملهٔ مأثر جناب جهانبانیدندر . »

﴿ تخلیصیه مدالیه‌سی ﴾

« تخلیص جان خصوصنده بالفعل ابراز غیرت وانسانیت ایدنلره »
« مخصوص اولهرق با ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی احداث »
« بیورلمشدر . »

﴿ یونان مدالیه‌سی ﴾

« یونان محاربهٔ اخیره‌سنده ابراز آثار جلادت وشجاعت ایدن »
« عساکر فوزمأثر حضرت جهانبانی ایله بوبابده حسن خدمتلری »
« کوریلن ذواته مخصوصدر . »

جنتمکان سلطان مرادخان رابع حضرتلرینك بغدادی تشریفلرندن صکره بغداده تعیین بیوریلان ولاة عظام حضراتنك اسامی ومدت مأموریتلرینی مبین جدولدر .

اسامی	تاریخ مأموریت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ایام
کوچوك حسن پاشا	١٠٤٨	٠	٤	٠
درویش محمد پاشا	١٠٤٩	٣	٠	١٣
دفعهٔ ثانیه کوچك حسن پاشا	١٠٥٢	٢	٠	٥
دلی حسین پاشا	١٠٥٤	٠	٥	١٥
حیدر غازاده محمد پاشا	١٠٥٤	١	٠	١١
کوچوك موسی پاشا	١٠٥٥	١	٠	٢٢
ابراهیم پاشا	١٠٥٦	١	٢	١٥
سمز موسی پاشا	١٠٥٨	١	١	٢١
ملك احمد پاشا	١٠٥٩	٠	١٠	٢٨
نوغای زاده ارسلان پاشا	١٠٥٩	٠	٦	٠
حسین پاشا	١٠٦٠	٠	١٠	٠
سلحدار قره مصطفی پاشا	١٠٦١	٢	٠	٢٣

اسامی	تاریخ مأموریت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ایام
سلحدار مرتضی پاشا	١٠٦٣	٢	١١	٠
آق محمد پاشا	١٠٦٥	١	٤	١٥
خاصکی محمد پاشا	١٠٦٧	٢	٠	١٧
دفعهٔ ثانیه سلحدار مرتضی پاشا	١٠٦٩	٢	٧	٢
قنبور مصطفی پاشا	١٠٧٢	١	١٠	١٨
پموق مصطفی پاشا	١٠٧٤	٠	٦	٠
دفعهٔ ثانیه سلحدار قره مصطفی پاشا	١٠٧٥	٠	٨	٢٦
اوزون ابراهیم پاشا	١٠٧٧	٤	٢	١
دفعهٔ ثالثه سلحدار قره مصطفی پاشا	١٠٨٢	٣	٤	٢٠
سلحدار حسین پاشا	١٠٨٥	١	١٠	١٧
عبدالرحمن پاشا	١٠٨٦	١	٩	٦
قپلان مصطفی پاشا	١٠٨٧	١	٦	٠
سلحدار عمر پاشا	١٠٨٨	٣	٩	٠
ابراهیم پاشا	١٠٩٢	٢	٥	٠
دفعهٔ ثانیه سلحدار عمر پاشا	١٠٩٥	٣	٠	٢٧

اسامی	تاریخ مأموریت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ایام
کتخدا احمد پاشا	١٠٩٨	١	٠	٢١
دفعهٔ ثالثه سلحدار عمر پاشا	١٠٩٩	١	٨	٢٢
بازرکان احمد پاشا	١١٠٢	٣	٠	٠
احمد پاشا	١١٠٥	٢	٠	٠
علی پاشا	١١٠٧	٣	٠	٠
اسماعیل پاشا	١١١٠	١	٠	٠
دالطبان مصطفی پاشا	١١١١	٢	٤	٠
یوسف پاشا	١١١٥	٠	٠	٤
دفعهٔ ثانیه علی پاشا	١١١٥	٠	٧	٤
حسن پاشا	١١١٦	١٩	٠	٠
مشارالیه حسن پاشازاده احمد پاشا	١١٣٥	١٢	٠	٠
اسماعیل پاشا	١١٤٧	١	٠	٠
صدر اسبق محمد پاشا	١١٤٨	١	٠	٠
احمد پاشا	١١٤٩	١٢	٠	٠
صدر اسبق الحاج احمد پاشا	١١٦١	٠	٥	٠

اسامی	تاریخ مأموریت سنه	مدت قامت سنه	شهر	ایام
کسریه‌لی الحاج احمد پاشا	١١٦١	٠	٧	٠
صدر اسبق الحاج محمد پاشا	١١٦٢	٠	٨	٠
مشارالیه احمد پاشا کتخداسی سلیمان پاشا	١١٦٣	١٢	٠	٠
مشار الیه سلیمان پاشا کتخداسی علی پاشا	١١٧٥	٢	٠	٠
عمر پاشا	١١٧٧	٩	٠	٠
اسپناقچی زاده مصطفی پاشا	١١٨٦	٦	٠	٠
عبدی پاشا	١١٩٢	٠	٠	٨
عبدی پاشا کتخداسی عبدالله پاشا	١١٩٢	٠	٦	٠
حسن پاشا	١١٩٢	٠	٦	١٢
بیوك سلیمان پاشا	١١٩٣	٢٤	٠	٠
سلیمان پاشا کتخداسی حافظ علی پاشا	١٢١٧	٥	٠	٠
کوچك سلیمان پاشا	١٢٢٢	٣	٠	٠
سلیمان پاشا خزینه‌داری عبدالله پاشا	١٢٢٥	٣	٠	٠

اسامی	تاریخ مأموریت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ایام
سلیمان پاشا زاده سعید پاشا	١٢٢٨	٤	٠	٠
داود پاشا	١٢٣٢	١٤	٠	٠
لاز علی رضا پاشا	١٢٤٦	١٦	٠	٠
محمد نجیب پاشا	١٢٥٨	٦	٠	٠
عبدالکریم نادر پاشا	١٢٦٤	١	٦	٠
وجیهی پاشا	١٢٦٦	٠	١٠	٢١
محمد نامق پاشا	١٢٦٧	٠	١	٥
کوزلکلی محمد رشید پاشا	١٢٦٨	٥	٠	١٧
سردار اکرم عمر پاشا	١٢٧٣	١	٤	٠
سرکانی مصطفی نوری پاشا	١٢٧٥	١	٤	٠
احمد توفیق پاشا	١٢٧٧	٠	٦	٢٢
دفعهٔ ثانیه محمد نامق پاشا	١٢٧٧	٧	٦	٠
تقی الدین پاشا	١٢٨٤	١	٥	٠
مدحت پاشا	١٢٨٥	٣	٠	٢١
محمد رؤف پاشا	١٢٨٨	١	٠	٠

اسامی	تاریخ مأموریت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ایام
ردیف پاشا	١٢٨٩	١	١١	١٥
عبدالرحمن پاشا	١٢٩١	١	٩	٢٣
عاکف پاشا	١٢٩٣	٠	١٠	٧
قدری پاشا	١٢٩٣	٠	٩	٢٤
دفعهٔ ثانیه عبدالرحمن پاشا	١٢٩٤	١	١٠	٢٩
دفعهٔ ثانیه تقی الدین پاشا	١٢٩٦	٦	٢	١٥
مصطفی عاصم پاشا	١٣٠٣	٢	٨	١٥
سری پاشا	١٣٠٥	١	٦	٢١
الحاج حسن رفیق پاشا	١٣٠٧	٤	١٠	٢
عطاء الله پاشا	١٣١٢	٢	٩	٢١
نامق پاشا	١٣١٥	٣	٣	١٢

مرکز ولایت

والی وکیل عالیسی
اردوی همایون مشیری
الحاج احمد فیضی پاشا

عثمانی	مجیدی	امتیازالتون وکموش ، کرید فتخار ، یمن التون
١	١	محبت وطنیه کموش مدالیه‌لری

ارکان ولایت

	رتبه	ع
نائب ابوبکر حلمی افندی	ادرنه پایهٔ مجردی	٠
دفتردار امین بك	اولی ثانیسی	٤
مکتوبی رؤف بك	اولی ثانیسی	٤

مجلس ادارهٔ ولایت

رئیس مشیر ووالی وکیل عالیسی الحاج احمد فیضی پاشا

{اعضای طبیعیه}	رتبه
نائب افندی	ادرنه پایهٔ مجردی
دفتردار بك	اولی ثانیسی ع٤
نقیب الاشراف قائمقامی سید عبدالرحمن افندی	استانبول ع٣ م٢
مکتوبی بك	اولی ثانیسی ع٤
مفتی زهاوی زاده الحاج محمد سعید افندی	بلادخمس

{اعضای منتخبه}

آلوسی زاده سید شاکر افندی	حرمین	ع٣ م٣
جمیل زاده محمود افندی	موصلهٔ صحن	
متولی نعمان افندی	ازمیر پایهٔ مجردی	
قائمقام زاده عبداللطیف بك	ثالثه	
عزرده مناحیم صالح افندی	ثالثه	
انطوان مغاك افندی	ثالثه	
باش کاتب عبدالرزاق افندی	ثانیه	ع٤

مدعی عمومی مکتوبی ولایت رؤف بك اولی ثانیسی ع ٤
مستنطق احمد انیس افندی ثالثه

﴿ هیئت اتهامیه ﴾

اعضا عبداللطیف بك اعضا عزره افندی ثالثه
» انطوان افندی ثالثه ضبط کاتبی عبدالوهاب افندی

﴿ اقلام ولایت ﴾

﴿ مکتوبی قلمی ﴾

ممیز مصطفی صفوت افندی متمایز م ٤
مسود وشیفره کاتبی محمد نائل بك ثانیه
» عبدالله افندی ثالثه
» مدرس زاده فهمی افندی استانبول رؤس همایونی
» حاجی عارف افندی رابعه
» احمد منیر افندی خامسه مسود عبدالرزاق افندی
» محمود رشید افندی رابعه مقابله جی حاجی فهمی افندی
عربی کاتبی محمود بك خامسه مبیض انور افندی
مبیض محمد رشید افندی » محمود بك

مبیض ثابت افندی	مبیض حسین بك
« مصطفی افندی	« جمیل بك
« احمدمدحت افندی	« حسین افندی
« جلیل افندی	« صالح زکی فندی

﴿ مجلس اداره قلمی ﴾

باش کاتب عبدالرزق افندی ثانیه م ٤

مسود علی افندی مبیض عبدالکریم افندی

« عبدالوهاب افندی « رشید افندی

مبیض ثابت افندی

ولایت معیتنه مأمور ومکتوبی قلمنده مسود شوکت افندی

﴿ ولایت ترجمه اوطه‌سی ﴾

ترجمان ساسون افندی متمایز ع ٤

﴿ ولایت اوراق اوطه‌سی ﴾

مدیر محمود رامز افندی متمایز ع ٤ م ٣

مدیرمعاونی درویش بك ثالثه مقید رشید بك رابعه

مقید طاهر افندی « محمدصالح افندی

مقید درویش فخری افندی　　مقید علی افندی

مقید حسین فوزی افندی

﴿ محاسبهٔ ولایت ﴾

ممیز　　محی الدین افندی

(واردات شعبه‌سی)

واردات کاتبی محمد سلیم افندی　　واردات رفیق صالح افندی

واردات رفیق سید محمد افندی

(مصارفات شعبه‌سی)

مصارفات کاتبی عبدالرزاق افندی　　مصارفات رفیق جمیل افندی

« مقیدی عبدالوهاب افندی　　« « محمود ندیم افندی

عدلیه حساب کاتبی عبدالرحمن افندی　　معاشات مقیدی محمود افندی

معاشات رفیق محمود افندی

(مصالح جاریه شعبه‌سی)

مصالح جاریه کاتبی مصطفی افندی

مصالح جاریه رفیق اولی سید محمد علی افندی

« « ثانیسی عبدالمجید افندی

سرمبیض عبدالنافع افندی　　مبیض عبدالوهاب افندی

مبیض رشید افندی　　مبیض مفید افندی

« محمد بك　　« یوسف افندی

مبیض عبدالرزاق افندی

(اوراق شعبه سی)

اوراق مقیدی حمید حمدی افندی　　اوراق رفیق امین افندی

رفیق مهدی افندی

(قضا کتابی)

قضا کاتبی محمد نوری افندی　　حسابات عتیقه کاتبی حمدی افندی

رفیق حسین لطفی افندی　　« رفیق عبدالوهاب بك

« امین افندی　　خزینه دعوی وکیلی یعقوب افندی رابعه

ولایت صندق امینی یوسف افندی

(وقف نبوی)

کاتب اول عمر افندی　　تحصیلدار رجب افندی

« ثانی سعید افندی

(اورمان مأمورلری)

اورمان مأموری ماجد افندی　　احطاب مأموری حسین اغا

﴿ اوقاف دائره‌سی ﴾

محاسبه‌جی واصف بك — اولی اولی

﴿ محاسبهٔ وقفیه قلمی ﴾

باش کاتب عبدالجبار افندی — ثانیه — م ٤

مصرف کاتبی عبدالکریم افندی — ثالثه

یومیه کاتبی سیدسلمان افندی — رابعه — مبیض رشیدافندی

تحریرات کاتبی علی رضا بك — » — عزیزافندی

مصرف رفیقی عبدالقادر افندی — » — حسن‌افندی

اوراق مقیدی ابراهیم بك — » — ابراهیم‌افندی

صندق امینی اوهان افندی

باغات وسداد وتعمیرات مأموری عبدالوهاب افندی

﴿ اوقاف تحصیلدارلری ﴾

سرتحصیلدار محمدنوری افندی — تحصیلدار سیدغنی‌اغا

تحصیلدار حسین اغا — » — حسین افندی

تحصیلدار علی افندی

﴿ دفترخاقانی دائره‌سی ﴾

مدیر — حاجی محمدامین افندی — ثانیه

تحريرات كاتبى صالح افندى	تدقيق مأمورى سعيد افندى
معاونى عبدالوهاب افندى	معاونى على افندى
تحريرات رفيق عارف بك	تدقيق رفيق خضر افندى
» محمود افندى	» توفيق افندى
» ابراهيم افندى	» ابراهيم افندى
محاسبه كاتبى حافظ شوقى افندى	» محمود افندى
رفيق خليل افندى	» خلف افندى
مركز طاپو كاتبى حمدى افندى	طاپو رفيق محمد فخرى افندى
طاپو رفيق محمد رفعت افندى	

﴿مع تحرير ويركو دائره سى﴾

مدير		منحل	
برنجى فرقه		ايكنجى فرقه	
محرر اول	منحل	محرر اول	منحل
محرر ثانى على مردان افندى		محرر ثانى	منحل
مقيد اول	منحل	مقيد اول عزت افندى	
مقيد ثانى	منحل	مقيد ثانى عبدالرزاق افندى	

دفترجى محمد اسعد بك

﴿ نفوس اثره‌سی ﴾

ناظر سعید افندی ثالثه

(نفوس قلمی)

باش کاتب محمد شکری افندی کاتب ثانی محمد نائل افندی

﴿ محکمهٔ شرعیه قلمی ﴾

باب نائبی عبدالوهاب افندی أزمیر پایه‌سی ع ٤

باش کاتب محمد رشید افندی

واردات مقیدی وسر مبیض السید عبدالوهاب افندی

ایتام مدیری محمود افندی ضبط کاتبی ابراهیم ناجی افندی

مقید اول السید احمد افندی قسام وترکه کاتبی مصطفی افندی

مقید ثانی السید عبداللطیف افندی مقید السید عبدالرزاق افندی

اذننامه کاتب ومقیدی السید عباس افندی

وکالات مقیدی ابراهیم افندی

اعلامات مبیضی محمد نافع افندی مبیض السید عبدالواحد افندی

نفقات مقیدی السید عبدالرزاق افندی

﴿ ولایت معارف مجلسی ﴾

رئیس معارف ومکتب اعدادی ملکی مدیری سامی بك

اعضا معارف محاسبه مأموری عبدالرحمن فیضی افندی

«	باب نائبی عبدالوهاب افندی	ازمیر پایه‌سی ع٤
«	ولایت شیفره کاتبی محمد نائل بك	ثانیه
«	مطبعهٔ ولایت مدیری فهمی افندی	استانبول رؤس همایونی
«	آلوسی زاده حسام الدین افندی	مدرس
«	سنوی زاده عبدالوهاب افندی	مدرس
	مجلس کاتبی محمد عاصم افندی	م٥

﴿ معارف قلمی ﴾

محاسبه مأموری عبدالرحمن افندی

باش کاتب محمد عاصم افندی م٥	تحصیلدار خلف افندی
کاتب ثانی عبدالرزاق افندی	صندق امینی توفیق افندی

محاسبه مأموری رفیق شوکت افندی

اوراق مقیدی حسین افندی	معاینه مأموری علی وصفی بك

معاینه مأموری سلیم افندی

مطبعهٔ ولایت

ناظر مکتوبیٔ ولایت رؤف بك — اولی ثانیسی ع ٤

مدیر، محرر ومترجم مدرس زاده فهمی افندی استانبول رؤس همایونی

محرر مکتوبی ممیزی مصطفی صفوت افندی — متمایز م ٤

محرر شیفره کاتبی محمد نائل بك — ثانیه

حساب کاتبی مصطفی افندی

ترتیب قسمی

مرتب اول خضر افندی — مرتب ثانی علوان افندی

ماکنه قسمی

ماکنیست خطاب اغا — رفیق وموزع حسن افندی

رفیق ثانیسی حسن افندی — عمله وبواب امین اغا

مکتب صنایع طلبه‌سی نفر ٢

ولایتك رسمی غزته‌سی (زوراء) نامیله ترکجه وعربجه اوله‌رق مطبعهٔ ولایتده هفته‌ده بر دفعه جمعه ایرتسی کونلری طبع ونشر اولنور ،

عدلیه دائره‌سی

بغداد ، موصل وبصره ولایتلری عدلیه مفتشی

صالح حلمی افندی — متمایز

محکمهٔ استیناف حقوق دائره‌سی

رئیس — ولایت مرکز نائبی

اعضا کیلانی‌زاده السید عبدالله افندی — ازمیر پایه‌سی

« بابان‌زاده محمد سلیم بك — رابعه

« نصرالله افندی — اعضا رحمین افندی

اعضا ملازمی عبدالسلام افندی

محکمهٔ استیناف جزا دائره‌سی

رئیس — حسین یحیی افندی — متمایز

اعضا پاچه‌چی زاده مصطفی چلبی — ثانیه — اعضا عزره غاله افندی

« جعفر بك — ثالثه — « داود توما افندی

اعضا ملازمی جمیل افندی

مدعی عمومی احمد نظیف افندی — ثالثه

« محکمهٔ استیناف قلمی »

باش کاتب آصف افندی — ضبط کاتبی عبدالرزاق افندی

ضبط کاتبی احمد افندی ضبط کاتبی محمد صالح افندی

السید صالح صائب افندی عدلیه مفتشی کاتبی سلمان فائق افندی

مدعی عمومی کاتبی عبدالجبار افندی

﴿ محکمهٔ بدایت حقوق دائره سی ﴾

رئیس صدرالدین افندی مخرج

اعضا سید محمد ناجی افندی اعضا کالوس ستیان افندی

اعضا ملازمی حمدی افندی

﴿ محکمهٔ بدیت جزا دائره سی ﴾

رئیس عثمان فرید افندی

اعضا انور بك متمایز اعضا روبین افندی

اعضا ملازمی شکری افندی

مدعی عمومی معاونی صالح سامی افندی

اجرا مأموری جعفر افندی مقاولات محرری خضر افندی

محاکم جزائیه تحصیلداری رشید افندی معاونی صبری افندی

﴿ محکمهٔ بدایت قلمی ﴾

باش کاتب حاجی محمد صالح افندی

ضبط کاتبی عبدالله صائب افندی ضبط کاتبی محمد رشید افندی
« عمر افندی « محمود افندی

﴿ هیئت اتهامیه ﴾

رئیس بدایت محکمه‌سی جزا رئیسی اعضا روبین افندی
اعضا انور بك متمایز کاتب قاسم افندی

﴿ استنطاق دائره‌سی ﴾

مستنطق اول محمد حلمی افندی مستنطق ثانی عبدالرزاق افندی

﴿ محکمهٔ تجارت ﴾

رئیس الحاج جعفر صادق افندی ثالثه
اعضای دائمه اعضای موقته
پاچه‌جی زاده نعمان افندی متمایز م ٤ عبدالکریم توما افندی
کامل افندی یوسف معلم صالح افندی

﴿ محکمهٔ تجارت قلمی ﴾

باش کاتب نعمان افندی
ضبط کاتبی قاسم افندی ضبط کاتبی بکر بك
« محمد سعید افندی « عبدالغنی افندی

﴿ انجمن عدلیه ﴾

رئیس عدلیه مفتشی

استیناف محکمه‌سی رئیس اولی بدایت حقوق رئیسی

» » جزا رئیسی » جزا رئیسی

» » مدعی عمومیسی » مدعی عمومی معاونی

تجارت محکمه‌سی رئیسی

اراضئ سنیه قومیسیون عالیسی هیئتی

رئیس

آلتنجی اردوی همایون مشیری

الحاج احمد فیضی پاشا

عثمانی ۱ مجیدی ۱ امتیازالتون و کموش ، کریدافتخار ، یمن التون

محبت وطنیه کموش مدالیه‌لری

اداره مدیری حافظ محمد رفیق بك	اولی اولی	ع ۳ م ۲
اعضا محاسبه‌جی محمد فؤاد افندی	اولی ثانیسی	
« کشف مدیری زکی بك	ارکان حربیه میرالایی	ع ٤ م ۳
« تحریرات باش کاتبی محمد نجیب بك	ثانیه	

خطهٔ عراقیه املاك همایون مفتشلری

مفتش یعقوب افندی	اولی ثانیسی
معاونی عمر مدحی افندی	بیکباشی

﴿ محاسبه قلمی ﴾

رفیق اول سید بکر افندی ثالثه

واردات کاتبی محمد درویش افندی

مصارفات کاتبی محمد جمیل افندی ثالثه

واردات معاونی عبدالفتاح افندی مصارفات معاونی محمد رشید افندی

رفیقی ابراهیم افندی رفیقی فهمی افندی

یومیه مقیدی رشید افندی

(مصالح جاریه)

مصالح جاریه کاتبی اسماعیل حقی افندی

» رفیقی ابراهیم افندی

﴿ تحریرات قلمی ﴾

رفیق اول سعید افندی خامسه

» ثانی الحاج ابراهیم افندی ثالثه مبیض حسقیل نورس افندی

» ثالث ابراهیم رشدی افندی رابعه » ابراهیم فتحی افندی

» رابع ابراهیم منیب افندی » شاکر افندی

» خامس محمود افندی » سلیم افندی

(اوراق)

اوراق مأموری صالح افندی　　اوراق رفیق ابراهیم حیم افندی

معاونی احمد افندی　　» محمد صبحی افندی

﴿ مأمورین متفرقه ﴾

دعوی وکیلی مصطفی افندی　　متمایز

کشف کاتبی عبداللطیف افندی

تحصیل مأموری آصف افندی　　م ٥

عماره مخابره کاتبی وصفی بك

مرکز صندق امینی استیفان افندی

» انبار مأموری حاجی حمادی افندی

» کاتبی قره بیت افندی

احطاب یوقلمه مأموری توماس افندی

خدمه عبدالصمد اغا　　خدمه احمد اغا

(ولایت مرکزینه مربوط ملحقات مأمورلری)

ابوغریب شعبه مأموری فهمی افندی　　قول اغاسی　　م ٤

» » کاتب اولی عبدالعزیز افندی

» » کاتب ثانیسی عارف افندی

دلیمده طاش شعبه مأموری منحل

« « کاتبی سلیمان افندی

محمودیه شعبه مأموری رشید افندی

« « کاتب اولی محمدعلی افندی

« « کاتب ثانیسی حسین افندی

بغیله شعبه مأموری عاکف افندی

« « کاتبی نوری افندی

شادی مأموری محمد افندی

« کاتبی منحل

خانقینده علیاوه شعبه مأموری عبدالله مظهر افندی

« « « کاتبی قاسم افندی

سماوه‌ده خناق شعبه مأموری محمدحسین اغا م٥

« « « کاتبی محمدامین افندی

(حله شعبه‌سی)

وکیل راقم افندی

کاتب اول محمد رضا افندی کاتب ثانی صالح زکی افندی

ابوغرق وام‌الهوا مأموری حمدی افندی یوزباشی م٥

ابوغرق وام‌الهوا کاتبی رفعت افندی
نیل مقاطعه‌سی تحصیل مأموری نامق بك

(جربوعیه شعبه‌سی)

وکیل عبدالجبار افندی بیکباشی
کاتب اول اسماعیل افندی کاتب ثانی محمود افندی
انبار مأموری عبدالقادر افندی

(ملحقاتی)

شافعیه مأموری ابراهیم افندی زروفیه مأموری عبدالقادر افندی
کاتبی قاسم افندی علاج « شیخ محمد افندی

(جماره شعبه‌سی)

وکیل رمزی افندی یوزباشی
کاتب اول رؤف افندی کاتب ثانی نوری افندی

﴿مسیب شعبه‌سی﴾

وکیل الحاج قدری بك ثالثه کاتب اول منحل
کاتب ثانی رؤف افندی انبار مأموری علی غالب افندی

(ملحقاتی)

کربلا باغات مأموری فؤاد بك اسکندریه مأموری قاسم مخلص افندی

کربلا باغات کاتبی علی افندی اسکندریه کاتبی عبدالغنی افندی

(مهروت شعبه‌سی)

وکیل محمد بك قائممقام کاتب اول محمود افندی

کاتب ثانی علی رضا افندی انبار مأموری محمد افندی

﴿ دجیل شعبه‌سی ﴾

وکیل عبدالله افندی

کاتب اول منجل کاتب ثانی سید ابراهیم افندی

﴿ ملحقاتی ﴾

طارمیه شعبه مأموری جمال افندی یوزباشی کاتب توفیق افندی

سمیکه مأموری حسین افندی یوزباشی ، عزت افندی

﴿ مکاتب ابتدائیه معلملری ایله ائمه‌سی ﴾

بغیله مکتب ابتدائی معلمی احمد عونی افندی

بغیله جامع شریفی امام وخطیبی سید محمد امین افندی

مؤذن ومکتب خلفه‌سی امین افندی

طاش مکتب ابتدائی معلمی حسین افندی

معاونی شفیق افندی

علیاوه مکتب ابتدائی معلمی عبدالعزیز افندی

هندیه مکتب ابتدائی معلمی احمد افندی

معاونی نوری افندی

نجف اشرف مسجدی امامی ومکتب ابتدائی معلمی سید علی افندی

معاونی عبداللطیف افندی

مسیب مکتب ابتدائی معلمی حسن رفیق افندی

معاونی عبد الرحمن افندی

مسیبده امام قاسم مکتب ابتدائی معلمی خلیل افندی

محمودیه مکتب ابتدائی معلمی حسین افندی

بلد مکتب ابتدائی معلمی علی افندی

سمیکه مکتب ابتدائی معلمی رمضان افندی

حله جامع شریفی خطیبی خطاب افندی

حله مکتب ابتدائی معلم اولی عبدالرزاق افندی

معلم ثانی یعقوب افندی

ابوغریب مسجد شریفی امامی ومکتب ابتدائی معلمی معروف افندی

مؤذن سید احمد افندی

سمیکه جامع شریفی امام وخطیبی احمد افندی

مؤذن ودور خوان محمد افندی

﴿ اوقاف قومیسیونی ﴾

رئیس	مفتی حاجی محمدسعید افندی	بلادخمس
اعضا	اوقاف محاسبه جیسی واصف بك	اولی اولی
»	آلوسی زاده سیدشاکر افندی	حرمین ع ٣
»	واعظ زاده سید جعفر افندی	
»	چادرجی زاده رفعت افندی	متمایز

﴿ سجل احوال مأمورین قومیسیونی ﴾

رئیس مکتوبئ ولایت اولی ثانیسی ع ٤

اعضا	اوراق مدیری	متمایز ع ٤	م ٣
»	مکتوبی ممیزی	متمایز	م ٤
»	مجلس اداره باش کاتبی ثانیه	م ٤	اعضا محاسبه ممیزی
کاتب	مکتوبی قلمی خلفاسندن احمدمنیر افندی		خامسه

﴿ پوسته وتلغراف اداره سی ﴾

بغداد ، موصل وبصره ولایتلری باش مدیری

شوکت بك	اولی صنف ثانیسی	م ٣
مفتش جولیتی افندی	ثانیه	

﴿ باش مديريت قلمى ﴾

باش كاتب باقى افندى — محاسبه كاتبى عبدالرزاق سرى افندى

تحريرات كاتبى لبيب افندى — كاتب امين افندى

بغداد تلغراف مركز مديرى فهمى افندى — ثالثه

مخابره سرمأمورى شاكر افندى — مخابره مأمورى محمد افندى

« مأمورى صالح افندى — « « توفيق افندى

« « ديكر صالح افندى — « « سليمان افندى

« « رؤف افندى — « « حلمى افندى

ذات سامئ حضرت ولايتپناهينك قوناق مأمورى محمد افندى

تحصيلدار سعيد افندى — مخابره مأمورى عطاء افندى

يكيجه مأمورى مصطفى افندى — « « سعدى افندى

موقت مخابره مأمورى سليم افندى — موقت مخابره مأمورى حمدى افندى

موقت مخابره مأمورى اسكندر افندى

(مخابرات اجنبيه مأمورلرى)

شفد ستاسيون همپارسوم افندى — مخابره مأمورى ستراك افندى

مخابره مأمورى ساسون افندى — « « ارطشيز افندى

مخابره مأمورى منشى افندى

(پوسته مأمورلری)

بغداد پوسته مرکز مدیری وهبی افندی

پوسته مأموری خلیل افندی — سیار مأموری عبدالله افندی

« کاتبی خورشید افندی — « « یعقوب افندی

اتحاد پوسته مأموری الیاس افندی ثالثه — ماکنه جی ماروك افندی

سرموزع وموصل تحریرات عبدالواحد اغا — باش چاوش عبدالفتاح اغا

موزع محررات نفر ٤ — تاتارلر نفر ٦ — چاوشلر نفر ٩

موقت مأمورلری ٢

﴿ ولایت رسومات نظارتی ﴾

ناظر حسن تحسین افندی — اولی صنف ثانیسی م ٣

(محاسبه قلمی)	(تحریرات قلمی)
باش کاتب محمد طاهر بك ثالثه م٥	باش کاتب حسن رضا افندی
رفیق اول عبدالکریم افندی	رفیق اول حمدی افندی
« ثانی محمد افندی	مقید عبدالرزاق افندی
« ثالث رؤف افندی	رفیق توفیق افندی
مقید یعقوب افندی	مبیض اول احمد توفیق افندی

رفیق حاجی عطاء افندی	رفیق حسن افندی
« صیون افندی	

(رسومات مرکز مدیریتی)

مدیر	حاجی علی افندی	رابعه
باش کاتب بهجت افندی		تذکره کاتبی احمد فهمی افندی
رفیق حبیب افندی		رفیق حسنی افندی
« احمد افندی		معاینه‌جی خلف اغا
« میر افندی		« ابراهیم افندی
تحریرات کاتبی احمد افندی		« رشید اغا
صندق امینی شلومو افندی		« طاهر اغا
استماطور ابراهیم افندی		« عمر افندی
ترانسیت مبصری شاکر افندی		ایران انبار مأموری عبدالرزاق افندی
مبصر حسین افندی		« « کاتبی رشید افندی
« محمود افندی		ترانسیت انبار مأموری صالح افندی
« عبدالله عطا افندی		مانیفستو کاتبی اسکندر افندی
« عبدالوهاب افندی		اشیای عینیه مأموری میر افندی

ادخالات واخراجات مبصری محمد افندی

﴿ دیون عمومیه نظارتی ﴾

ناظر مصطفی فهمی بك ثانیه فرقه‌مفتشی ویغوره‌افندی

مفتش معاونی لغوته‌بتدی افندی مفتش‌ملازمی‌الوروپولوافندی

لوا وکیلی کروب افندی ثالثه

﴿ محاسبه قلمی ﴾

محاسبه باش کاتبی محمد توفیق افندی

» رفیق اولی جرجیس ادیب افندی

» » ثانیسی حنا ذکی افندی

» » ثالثی عارف حکمت افندی

» مقیدی محمدشاکر افندی

» مبیضی علی بك

صندق امینی وپول مأموری افرائیم افندی

تحقیقات باش کاتبی بهنام افندی

﴿ تحریرات قلمی ﴾

باش کاتب علی رفقی افندی

مسود احمد بك مبیض اول سلیمان افندی

مقید اول ابراهیم افندی » ثانی توفیق افندی

مقیدثانی مدحت‌افندی

﴿ دیون عمومیه مدیریتی ﴾

مدیر حمید حمدی افندی — باش کاتب شریف افندی

کاتب ثانی مراد افندی — انبار کاتبی یانقو افندی

﴿ رژی نظارتی ﴾

ناظر مراد بك — ثانیه مفتش موسیو اومان

مفتش معاونی موسیو ویه‌ن

﴿ محاسبه قلمی ﴾

محاسبه‌جی اوانیس افندی

صندق امینی شکرالله افندی

فرانسزجه تحریرات باش کاتبی و محاسبه‌جی معاونی انطوان جولیتی افندی

محاسبه رفیق سیزار افندی

« « مارکار افندی

« « کابرییل افندی

« « آغوب افندی

﴿ تحریرات قلمی ﴾

ترجمه باش کاتبی حسین افندی

معاون ومقید سعید افندی

محافظه قلمی کاتبی عزیز افندی

مبیض ناصر کریکور افندی

« نعوم افندی

دعوی وکیلی مصطفی افندی متمایز

﴿ مرکز قلمی ﴾

باش کاتب اسحق افندی

رفیق رزق الله افندی

رفیق سلیم افندی

« آبکار افندی

رفیق اسکندر افندی رفیق سلیم مقصود افندی
تحریرات سر مبیضی جمیل عبدالکریم افندی انبار مأموری شاؤل افندی
قنطارجی حاجی صالح اغا انبار مأموری معاونی رزوق افندی

﴿ مأمورین صحیه ﴾

انسپکتور دوقتور قوالاری افندی
باش کاتب السید احمد راشد افندی
یازیجی ومحاسبه مأموری ادوارجوستینی افندی م ٣
ایکنجی کاتب محمدنوری افندی غاردیان نفر ٤

﴿ اجرا آت ولایتك استاتستیق قومیسیونی ﴾

رئیس اوراق مدیری محمود رامز افندی متمایز ع ٤ م ٣
اعضا ترجمان ساسون افندی متمایز ع ٤
» مجلس اداره مستنطق احمدانیس افندی ثالثه
» وکاتب سعید افندی

﴿ هیئت ضابطه ﴾

(ولایت ضبطیه الای مجلسی)

رئیس میرلوا محمد پاشا
اعضا برنجی مرکز ژاندارمه بیکباشیسی عبدالکریم بك م ٥

اعضا الای امینی جمیل افندی م ٥

« پیاده یوز باشیسی عبدالقادر بك م ٥

« استرسوار یوزباشیسی علی افندی

« سواری ملازم اولی منصور افندی م ٥ تخلیصیه مدالیه‌سی

« « « رؤف بك تخلیصیه مدالیه‌سی

« پیاده ملازم ثانیسی یوسف افندی

﴿ ضبطیه الایی ارکان وامراسی ﴾

الای قوماندانی میرلوا محمد پاشا

الای امینی جمیل افندی م ٥

برنجی مرکز بیکباشیسی عبدالکریم بك م ٥

ایکنجی بیکباشی نوری افندی م ٤

اوچنجی « حسن بك م ٥

دردنجی کربلا بیکباشیسی میرزا اغا

بشنجی دیوانیه « یوسف بك م ٤

التنجی خانقین « حسین عونی افندی م ٤

یدنجی استرسوار « اسعد افندی م ٥

برنجی طابور کاتبی منحل

ایکنجی طابور کاتبی عباس افندی

اوچنجی » » عمر افندی

دردنجی » » عبدالواحد افندی م ٥

بشنجی » » عبدالغنی افندی

التنجی » » طالب افندی

یدنجی » » منحل

(مرکزولایتده مستخدم ضبطیه ضابطانی)

(برنجی مرکز طابورندن)

بیکباشی عبدالکریم بك م ٥

طابورکاتبی منحل

برنجی یوزباشی حمودی اغا م٥ افتخاروتخلیصیه مدالیه‌لری

» ملازم‌اول عباس اغا

» ملازم‌ثانی علی‌اغا افتخار مدالیه‌سی

ایکنجی ملازم‌اول سلیمان افندی م٥ تخلیصیه »

اوچنجی یوزباشی عبدالقادرافندی م٥

» ملازم‌اول علی‌اغا

» ملازم‌ثانی منحل

(مرکزولایتده مستخدم اوچنجی استرسوارطابوری)

(امرا وضابطانی)

بیکباشی حسن بك — م ٥

طابور کاتبی عمر افندی

برنجی یوزباشی منحل

« ملازم‌اول حسین اغا

« ملازم ثانی خلف افندی

ایکنجی یوزباشی کریم اغا — م ٥

« ملازم‌اول غنی اغا — تخلیصیه مدالیه‌سی

« ملازم‌ثانی قادر افندی

اوچنجی یوزباشی علی افندی

« ملازم‌اول علی بك — م ٥

« ملازم‌ثانی امین‌اغا — افتخارمدالیه‌سی

دردنجی یوزباشی منحل

« ملازم‌اول میرزا اغا — تخلیصیه‌مدالیه‌سی

« ملازم‌ثانی ارسلان اغا

بشنجی یوزباشی کاظم اغا

« ملازم‌اول توفیق افندی

بشنجی ملازم ثانی محمود بك

التنجی یوزباشی محمد علی افندی

» ملازم اول صدقی افندی م ٥

» ملازم ثانی ابراهیم افندی

(ضابطهٔ مرکزیه)

بیکباشی عبدالکریم بك م ٥

ضابطه کاتبی محیی الدین افندی حبسخانه مدیری محمد افندی

﴿ بغداد ژاندارمه الاینك ترتیب وجهله موجودی ﴾

یکون	امرا وضابطان	پیاده	سواری	پیاده بلوکی	سواری بلوکی	
نفر	نفر	نفر	نفر	عدد	عدد	
٦٠٤	٣٤	٣٠٠	٢٧٠	٤	٦	برنجی مرکز طابوری
٤٨٦	٣٢	١٧٤	٢٨٠	٣	٧	ایکنجی خراسان طابوری
٣٥٦	٢٠	٠	٣٣٦	٠	٦	اوچنجی استرسوار طابوری
٢٤٧	١٤	١٣٨	٩٥	٢	٢	دردنجی کربلا طابوری
٤١٠	٢٣	٢٠٧	١٨٠	٣	٤	بشنجی دیوانیه طابوری
٢٥١	١٤	١٨٣	٥٤	٣	١	التنجی خانقین طابوری
٢٩٧	١٧	٠	٢٨٠	٠	٥	یدنجی استرسوار طابوری
٢٦٥١	١٥٤	١٠٠٢	١٤٩٥	١٥	٣١	یکون

﴿ مرکز ولایت پولیس قومیسرلری ﴾

سرقومیسر حاجی نافع افندی
مرکز ایکنجی قومیسری محمد شکری بك
ایکنجی قومیسر حاجی محمود افندی
« « محمود طاهر افندی
اوچنجی « رفعت افندی م٥ افتخارمدالیه‌سی
« « حاجی صالح افندی م٥ افتخاروتخلیصیه‌مدالیه‌لری
« « صالح شوقی افندی
« « نعمان وصفی افندی
« « ابراهیم اغا

(پولیس مجلسی هیئتی)

رئیس اول سرقومیسر حاجی نافع افندی
رئیس ثانی مرکز ایکنجی قومیسری محمد شکری بك
اعضا ایکنجی قومیسر حاجی محمود افندی
« اوچنجی « نعمان وصفی افندی
ضبط کاتبی پولیس احمد فهمی افندی

﴿ مرکز ولایتده مستخدم پولیس افرادی ﴾

پولیس سید سلمان افندی	پولیس مراد بك
« عزت افندی	« محمد فیض الله افندی
« احمد فهمی افندی	« عباس حلمی افندی
« خیالی زاده سلیمان افندی	« خیر الدین افندی
« رشید افندی	« علی افندی
« محمد رشید افندی	« محمد نوری افندی
« درویش علی افندی	« احمد افندی
« حسن رشدی افندی	« رشید افندی
« خالد افندی	« ملا ابراهیم افندی
« علی غالب افندی	« مصطفی صبری افندی
« محمد خلیل افندی	« محمود جلال افندی
« احمد حشمت افندی	« عبدالجبار افندی
« علی اغا	« سید احمد افندی
« حسن رضا افندی	« حنا افندی
« محمود افندی	« ابراهام افندی

﴿ مرکز حبسخانه‌سی ﴾

مدیر وکاتب محمد افندی

سرای حبسخانه‌سی غاردیانلری نفر ۹

قلعه حبسخانه‌سی غاردیانلری نفر ۹

ـــ﴿ برنجی بلدیه دائره‌سی ﴾ـــ

رئیس آلوسی‌زاده ثابت افندی مدرس

اعضا فرهاد زاده عبدالله افندی

« قلعه‌لی زاده حاجی شاکر افندی

« متولی زاده حسن افندی

« باش کاتب زاده محمود حلمی افندی

« حاخام باشی زاده افرائیم افندی

مهندس موژل افندی م ٤

﴿ برنجی بلدیه قلمی ﴾

باش کاتب اسماعیل حقی افندی صندق امینی ابراهیم عانی افندی

رفیق خلیل حلمی افندی چارشو محافظه مأموری حمد اغا

« عبدالقادر حشمت افندی دوریه مأموری صالح اغا

« محمود فهمی افندی « « حسین اغا

تفتیش نفر ۲ چاوش نفر ۲۳ چرخه‌جی و بکجیلر نفر ۱۵۰

دوائر ثلاثهٔ بلدیه تنویر وتنظیف مأموری محمود افندی

﴿صو طلومبه‌سی﴾

مأمور امین افندی مدرس ماکنه‌جی اوسته محمد
تحصیلدار طاهر افندی ٥ معاونی محمد
عمله نفر ٥

﴿غرباخسته‌خانه‌سی﴾

صحیه مفتشی وهیئت اداره رئیسی احمد افندی متمایز م ٥
طبیب نظام‌الدین افندی ثانیه
اوپراتور عرفان افندی قول‌اغاسی م ٥ یونان‌محاربه‌مدالیه‌سی
مدیر محمود افندی
کاتب قایماقچی زاده رشید افندی
امام مصطفی افندی
جراح اوسته عباس افندی
اجزاجی مغردیچ افندی
آشی مأموری عثمان نوری افندی
وکیل خرج عبدالواحد افندی
اجزاجی معاونی اسکندر افندی

اجزا موزعی عبدالرزاق افندی

آشجی باغچه‌وان وسائر خدمه نفر ٢٥

﴿ ایکنجی بلدیه دائره‌سی ﴾

رئیس محمد پاشا زاده ابراهیم وفی بك قپوجی‌باشی

اعضا سید عبدالوهاب چلبی اعضا عبداللطیف چلبی

« حاجی احمد چلبی « عیسی چلبی

« محمد سعید چلبی طبیب خالص افندی ثالثه

﴿ ایکنجی بلدیه قلمی ﴾

باش کاتب محمد طاهر افندی

معاونی حسین فوزی افندی تفتیش نفر ٣

محاسبه رفیقی محمدسعید افندی چاوش نفر ١٣

صندق امینی سلمان افندی چرخه‌جی‌وبکجیلر نفر ١١٥

﴿ اوچنجی بلدیه دائره‌سی ﴾

رئیس زیبق زاده سلیمان افندی اولی‌ثانیسی ع ٢ م ٢

اعضا حاجی یاسین چلبی

« شیخ وادی زاده محمود افندی

اعضا عبدالله افندی　　اعضا حاجی عبدالوهاب چلبی

اعضا سید عبدالرحمن افندی

(اوچنجی بلدیه قلمی)

باش کاتب سید خضر افندی

معاونی سید عبدالوهاب افندی　　تفتیش نفر ۲

محاسبه رفیق مصطفی افندی　　چاوش » ۱۱

صندوق امینی سیدابراهیم افندی　　چرخه‌جی وبکجیلر نفر ۷۸

﴿ عمان عثمانی اداره‌سی ﴾

اجنته حافظ محمد زهدی افندی　　متمایز ع۳ م۳

اقطارمه مأموری سرکس افندی　　اجنته کاتبی مصطفی افندی

قنطارجی فتوحی افندی

(لیمان دائره‌سی)

رئیس عبدالقادر افندی　　بحریه صول قول اغاسی

﴿ بغداد بانق عثمانی اداره‌سی ﴾

دیرکتور وکیلی موسیو ده سیکالاس　　معاون موسیو ماکلوخلن

(محاسبه قلمی)

محاسبه‌جی موسیو داود مراد　　رفیقی موسیو خاچیك بدروسیان

رفیقی موسیو جمیل کورکجی رفیقی موسیو جوزیف هرمز

(صندوق)

صندوق امینی موسیو دانیل آغوپیان رفیقی موسیو یوسف ایار

رفیقی موسیو یعقوب فرج » » الیاهو خزام

(تحریرات قلمی)

باش کاتب موسیو جوزیف دمارکی رفیقی موسیو استیفان اوا کیمیان

(قامپو قلمی)

باش کاتب موسیو سلمون انطوان رفیقی موسیو ارتین خاچانیان

رفیقی موسیو یعقوب متی باش قواس خضر اغا

» » قسطنطین پیو ایکنجی قواس ابراهیم اغا

» » جوزیف سرکیس اوطه‌جی رمضان اغا

﴿اجنبی تلبا کو شرکتی﴾

ناظر قریقور کورکجی افندی م ٤

محاسبه کاتبی یامین قوهن افندی

مخابرات ترکیه کاتبی جرجیس افندی

تذکره محرری یوسف مغاك افندی

﴿ كاظميه تراموای اداره‌سی ﴾

رئیس خضیری‌زاده یاسین چلبی اولی صنف ثانیسی ع ٣
اعضا حاجی علی شاه اداره مرکز مدیری محمد توفیق افندی
« یعقوب سومیخ کاظمیه « سید ابراهیم افندی
« عزره نیسان قومیسیون کاتبی شاؤل افندی
مرکز کاتبی صالح افندی

﴿ رؤسای روحانیه ﴾

سریانی قتولیك سر پسقپوسی اثناسیوس نوری افندی م ٣
لاتین کرملتان رئیسی پیردی بریزویلا
کلدان ملتنك پطریقی وکیلی الخوری نیودور مسیح افندی
ارمنی « « سرراهب کاپریل افندی م ٣
« قتولیك « « الخوری فیلیوس ماغاکیان افندی
روم « « « القس رومانوس قلاب افندی
موسوی ملتنك رئیس روحانیسی وکیلی حاخام اسحق افندی م ٥
حاخام ساسون الیاهو لوی افندی م ٤

مكاتب اسلاميه

بغداد مكتب اعداديۀ ملكيسى

مدير اول وفرانسزجه معلمى سليم سامى بك

مدير ثانى حساب ، اصول دفترى ، جغرافيا معلمى احمد توفيق افندى

عربى معلمى وكيلى معروف افندى

علوم دينيه قسم اول معلمى عبدالجليل افندى

« « « ثانى « عبدالوهاب افندى مدرس

اصول تحرير معلمى وكيلى سامى بك

ترجمه معلمى امين فيضى افندى بيكباشى م ٥

ديكر ترجمه معلمى عبدالرحمن فيضى افندى

قوانين معلمى تجارت رئيسى جعفر صادق افندى ثالثه

علم ثروت معلمى ولايت شيفره كاتبى محمد نائل بك ثانيه

فارسى معلمى عبدالكريم افندى ثالثه

تاريخ معلمى نعمان ثابت افندى

موالىد، ميخانيك وحكمت معلمى عرفان افندى دوقتور وقول اغاسى

هندسه معلمى سيد محمود افندى ملازم ثانى

كيميا معلمى آرسن افندى دوقتور يوزباشى

مثلثات معلمى ابراهيم حايم افندى

قوزموغرافیا معلمی وکیلی خلیل رفعت افندی یوزباشی
جبر درسی معلمی شوکت افندی
علم اشیا معلمی وکیلی حقی افندی دوقتور یوزباشی
معلومات زراعیه وصحیه معلمی وکیلی فریدافندی « «
رسم معلمی خلیل رفعت افندی یوزباشی
حسن خط معلمی مدرس زاده جمیل نورالدین افندی
فرانسزجه معلمی وکیلی عنبر افندی
مبصر اول سعید افندی مبصر ثانی سیدعثمان افندی
طلبه ١٩٧ خدمه ٣

﴿ دارالمعلمین ابتدائی مکتبی ﴾

معلم اول عبدالله افندی معلم ثانی محمدفهمی افندی
مع تجوید کلام قدیم معلمی علی افندی
حسن خط ، املا معلمی مدرس زاده جمیل نورالدین افندی
موجود طلبه ٤٠ خدمه ٢

﴿ رشدیهٔ ملکیه مکتبی ﴾

معلم اول عمر شعبان افندی مدرس ع ٤
معلم ثانی عارف افندی

حسن خط معلمی معروف افندی — خواجکان

ریاضیه معلمی احمد صبری افندی — یوزباشی

جغرافیا معلمی ابراهیم افندی

موجود طلبه ١٣٠ — خدمه ١

﴿ اناث مکتب رشدیه‌سی ﴾

معلمهٔ اولی منحل — معلمهٔ ثانیه زینب خانم

« ثالثه ام کلثوم خانم — طالبات عدد ١٣٧

نقش وال هنری معلمه‌سی مادام الیانور — خادمه ١

مبصره فاطمه خانم — بواب ١

﴿ حمیدیه مکتب ابتدائیسی ﴾

معلم اول عبدالرزاق افندی — بواب حسین اغا

معلم ثانی خلوصی افندی — عدد شاکردان ١٧٠

﴿ راشدیه مکتب ابتدائیسی ﴾

معلم محمد افندی

﴿ عثمانی ابتدائی مکتبی ﴾

معلم علی افندی — عدد شاکردان ٥٥

﴿ کرخ جهتی مکتب ابتدائیسی ﴾

معلم اول	محمد سعید افندی	بواب سید علی اغا	
معلم ثانی	عبدالغفور افندی	عدد شاکردان	۷۶

﴿ فضل مکتب ابتدائیسی ﴾

معلم اول	محسن افندی	بواب کاظم اغا	
معلم ثانی	رؤف افندی	عدد شاکردان	۱۵۰

﴿ صنایع مکتبی ﴾

مدیر	محمد امین افندی	مدرس	
کاتب	عبدالرحمن افندی		
داخلیه ومأمور انبار خلیل اغا		داخلیه معاونی صالح افندی	
وکیل خرج وصندوق امینی صالح افندی		« « سعید افندی	
کاتب رفیق اولی علی افندی		مرانغوز عبدالوهاب اغا	
کاتب رفیق ثانیسی سیف الدین افندی		قوندره خانه اوسته سی جاسم اغا	
معلم اول علی اصغر افندی		جلحه خانه اوسته سی حاجی جواد	
معلم ثانی سعید افندی		تیمور خانه اوسته سی محمد اغا	
امام ومعلم ثالث عبداللطیف افندی		بواب سلیمان اغا	
موزیقه معلمی قول اغاسی عبدی اغا		شاکردان ۱۳۰	خدمه ۱۱

ملل سائره مکاتبی

(موسوی جماعتنه منسوب اتحاد اسرائیلی برنجی مکتبی)

مدیر موسیو صیمح لسان عثمانی معلمی سلیم افندی

فرانسزجه معلملری حلفون ، بهار ورفول افندیلر

انکلیزجه معلمی مستر کوهن

عربی معلمی شماس فرنسیس افندی

فرانسز وعربی معلمی طویك افندی

عبرانی معلملری حسقیل ونیامه افندیلر عددشاگردان ۳۵۰

(موسوی جماعتنه منسوب اتحاد اسرائیلی ایکنجی مکتبی)

مدیر موسیو صیمح

عربی معلملری داهوود رجوان، صالح یهودا وشمعون معلم نسیم وکراکیلة

عبرانی معلملری عزرا دنکور، صیون داهوود حای، منشی لاوی ومنشی

حاخام اسحق عددشاگردان ۳۵۰

(موسوی جماعتنه منسوب اتحاد اسرائیلی اوچنجی مکتبی)

مدیر موسیو صیمح

عربی معلملری درویش ساسون ، یوسف روبین حایم وحایو افندیلر

عبرانی « هارون ساسون معالم وابن حسقیل افندیلر

عدد شاگردان ۲۰۰

(موسوی اناث مکتبی)

مدیره مادام صیمح　　فرانسزجه معلمه‌سی مادموازل دویك

عربی معلمه‌سی فرحه شالوم　　عبرانی معلمه‌سی لولو یعقوب

عدد طالبات ١٨٠

﴿ لاتین مکتبی ﴾

مدیر وفرانسزجه وادبیات معلمی پادری ماریاجوزف ، پادری لیون

فرانسزجه بلاغت ، ریاضیه ، رسم وطرابیه معلمی پادری لیون والاخ لازار

فرانسز وموسیقی معلمی پادری الاخ لازار

عربی معلم اولی پادری انستاس ماری

« « ثانیسی شماس حنا افندی

انکلیزجه معلمی پادری توما برك

(لاتین ذکور واناث مکتبی)

مدیره‌سی سوبیرنار　　عدد شاگردان

معلمه‌لری تکیه ویربحه خانملر　　ذکور ١٤　　اناث ١٦٤

(لاتین برنجی اناث مکتبی)

مدیره‌سی　　سور ماریه تریزیه

جغرافیا وریاضیه معلمه‌لری آلبیر ودومنیك راهبه

پیانو وریسم معلمه‌لری سوروادەل وجان راهبه‌لر

لسان عربی معلمه‌سی سور هنری

عدد شاگردان نهاری ٥٦ لیلی ٤

(لاتین ایکنجی اناث مکتبی)

مدیره‌سی سور هنری عدد طالبات ٤٦٠

(لاتین ایتامنه مخصوص لیلی اناث مکتبی)

مدیره‌سی کاترینه عدد طالبات ٢٢

(لاتین اناث صنایع مکتبی)

مدیره سریازین معلمهٔ ثانیه ماسوزلوکادی

عدد طالبات ٥٢

﴿ کلدان مکتبی ﴾

مدیر وجغرافیای طبیعی معلمی الخوری میخائیل افندی

« معاونی القس حنا افندی

تاریخ معلمی الخوری میخائیل افندی

عربی وصرف معلمی الخوری میخائیل افندی

ترجمه معلمی خالد بك ملازم اول

حساب واصول دفاتر معلمی القس داود افندی صیون
فرانسزجه معلمی القس یوحنا افندی مقصود
صبیان معلمی یوسف الوندی افندی
انکلیزجه معلمی میخائیل افندی ابراهیم عددشاکردان ١٧٠

﴿ سریانی مکتبی ﴾

مدیر قس عبدالاحدافندی
عربی معلمی القس باسیل بشوری افندی
فرانسزجه « قس عبدالاحد افندی
انکلیزجه « میخائیل افندی
ترکجه « عبدالرزاق افندی
عدد شاکردان ٦٠

﴿ ارمن مکتبی ﴾

مدیروفرانسزجه معلمی مهران افندی
لسان عثمانی معلمی ابراهیم افندی
انکلیزجه « میخائیل افندی
معلم ثانی میناس افندی
صبیان صنفی معلمی قره بت افندی

فرانسزجه معلم ثانیسی جمیل افندی
داخلیه مأموری ابراهام افندی

عدد شاکردان ٧٥

﴿ ارمن اناث مکتبی ﴾

ارمنجه وفرانسزجه معلمی مهران افندی معلمه‌سی اننه قادین
معلمهٔ ثانیه‌سی مریم قادین عدد طالبات ٥٠

﴿ پروتستان ذکور مکتبی ﴾

مدیر مسترپارفیت
مدیر معاونی وعربی معلمی یوسف اسطفان افندی
ترکجه معلمی یوسف اسطفان افندی
انکلیزجه معلمی مسترپارفیت
موسیقی معلمی مسس پارفت افندی

عدد شاکردان ٤٠

﴿ پروتستان اناث مکتبی ﴾

انکلیزجه معلمه‌سی مسس پارفت عربی معلمه‌سی نجمه
صنایع » » عدد طالبات ١٦

مأمورین اجنبیه

انکلتره

جنرال قونسلوس وکیلی	ماجور نیومارچ
ترجمان	انطوان افندی
»	یعقوب طادیوس افندی
»	سید حسن افندی

ایران

باش شهبندر	مشاورالملك محمودخان
ترجمان	ناصر بك
»	میرزا ابراهیم

فرانسه

ویس قونسلوس	موسیوروئه
ترجمان	حبیب شوریز افندی

روسیه

جنرال قونسلوس	موسیو کروغلوف
قانچلار	موسیو ویلادی میردی نوفال
ترجمان	.

﴿المانیا﴾

قونسلوس	موسیو ریخارتسن
ترجمان	سعید افندی

﴿امریقای شمالی حکومات مجتمعه‌سی﴾

قونسلوس	موسیو جون‌سوندنبرغ

﴿اوستریا ومجارستان﴾

قونسلوس	موسیو الفردراپاپور
ترجمان	موسیو روزنفلد

﴿شهادتنامه‌لی اووقاتلر﴾

اسامی	درجات صنف	رتبه	نشان
مصطفی افندی	برنجی	متمایز	
ماروك فهمی افندی	»	»	
کیروب فکری افندی	»	ثالثه	
عبدالجبار افندی	ایکنجی	اولی ثانیسی	٣٤
حبیب افندی	»		
یعقوب افندی	»	رابعه	
حمدی افندی	اوچنجی	ثالثه	

آلتنجی اردوی همایون مشیری
الحاج احمد فیضی پاشا

عثمانی ١ | مجیدی ١ | امتیازالتون و کموش ، کریدافتخار ، یمن التون محبت وطنیه کموش مدالیه‌لری

﴿ مقام جلیل مشیری یاورانی ﴾

بیکباشی احمد بك م ٤ بیکباشی کاظم بك م ٤

﴿ ارکان حربیه دائره‌سی ﴾

ارکان حربیه رئیسی ارکان مذکوره میرلواسی حسین فخری پاشا
ع ٣ م ٣

ارکان‌حربیه مفتشی قائمقام ارکان‌حرب اسعد بك ع ٣ م ٣
کموش امتیاز یونان مدالیه‌لری

ارکان حرب بیکباشیسی منحل

﴿ برنجی شعبه کتبه‌سی ﴾

باش کاتب	حسنی افندی	ثانیه	
صنف ثانی	ابراهیم افندی	ثانیه	
صنف رابع	شکری افندی	رابعه	م ٥
ملازم	منحل	ملازم	منحل

﴿ دائرهٔ مذکوره‌نك ایکنجی شعبه‌سی ﴾

مدیر ارکان حرب بیکباشیسی حقی بك ع ٣ م ٣

نفوس قسمی ممیزی آصف بك

نظامیه « « سعید افندی ثالثه ع ٤

ردیف « « منحل

شعبهٔ مذکوره‌یه ملحق یوزباشی تحسین افندی ع ٤ م ٤

صنف اول محمد توفیق افندی رابعه م ٤

« « محمود افندی « م ٤

صنف ثانی رشید افندی ثالثه

« « درویش افندی «

« « عبدالقادر افندی صنف ثالث جمیل افندی

صنف ثالث معروف افندی رابعه صنف رابع عبدالوهاب افندی

صنف رابع سید احمد افندی	ملازم محمد نوری افندی
« « محمود افندی	« حسن افندی
ملازم محمد علی افندی	« قاسم افندی
« صالح افندی	« عبدالعزیز افندی
« منحل	« امین افندی
« احمد راغب افندی م ٤	« عبدالوهاب افندی

اردو سر طبیبی میرلوا عزیز پاشا ع ۲ م ۲ صنایع مدالیه سی

اردو سر بیطری قائممقام حسن بك

اردو سر اجزاجیسی بیکباشی محمد شفیق افندی ع ٤

﴿ لوازم دائره سی ﴾

رئیس میرلوا شامل پاشا ع ۳ م ٤

﴿ لوازم دائره سی برنجی شعبه سی ﴾

مدیر احمد فوزی افندی	اولی صنف ثانیسی
معاون زینل افندی	ثانیه صنف ثانیسی
معاون محمود افندی ثالثه	صنف ثانی عبداللطیف افندی ثالثه
ممیز عبدالرحمن افندی «	صنف ثالث عبدالستار افندی
صنف اول عیسی افندی «	« « عبدالباقی بك رابعه

صنف ثالث عبدالله افندی	ملازم عبداللطیف افندی
« « امین افندی	« صادق افندی
صنف رابع عبدالکریم افندی	« عزت افندی
« « قاسم افندی	« حمدی افندی
« « رؤف افندی	« احمد حمدی افندی
« « ابراهیم افندی	« حسن افندی
ملازم حمدی افندی	اداره ضابطی ملازم اول محمد افندی
اداره ضابطی ملازم ثانی عزت افندی	صنایع مدالیه‌سی

ایکنجی شعبه

مدیر امین افندی	ثانیه
معاون محمود افندی	ثالثه صنف رابع حمدی افندی
« سلیمان افندی	« « « شریف افندی
صنف اول اسماعیل افندی	« ملازم فرج افندی
صنف ثانی عبدالرزاق افندی	« رشید افندی
« « وهبی افندی	« جمیل افندی
صنف ثالث عبدالقادر افندی	« رفیق افندی
« « محمود افندی	« سلیمان افندی
صنف رابع نافع افندی	« احمد افندی

اداره ضابطی یوزباشی علی افندی
« « ملازم ثانی محمد ضیا افندی

﴿ اوچنجی شعبه ﴾

مدیر احمد راغب افندی ثالثه
معاون صالح زکی افندی ثالثه صنف رابع الیاس افندی
« محمد علی افندی ملازم حسین افندی
صنف ثالث محمود فهمی افندی « ابراهیم افندی
« رابع داود افندی « ناصر افندی
اداره ضابطی ومطبعه مأموری یوزباشی بکر افندی
« « یوزباشی سالم افندی

﴿ دردنجی شعبه ﴾

مدیر حسین وصفی بك اولی صنف ثانیسی م٣
معاون منحل ملازم خماس افندی
اداره ضابطی یوزباشی وکیلی علی افندی
« « ملازم اول عبدالرزاق افندی

(وزنه قسمی)

مدیر محمد توفیق افندی متمایز

معاون حسین افندی ثالثه ایکنجی صنف عبدالغفور افندی

دائره امامی سید یوسف افندی

﴿ اوراق قلمی ﴾

مدیر قول اغاسی احمد توفیق افندی م ٤

معاون یوزباشی وکیلی علی افندی

﴿ اعمالات عسکری قومیسیونی ﴾

رئیس بیکباشی سعید افندی

سرماکنیست بحریه قول اغاسی مصطفی افندی

باش کاتب عبدالوهاب افندی رابعه

کاتب ثانی سلیمان افندی ماکنیست معاونی اوسته یعقوب

صنف ثالث احمد افندی طورنه‌جی اوسته شکری

« « منحل آتشجی علی

« رابع سلیم افندی چرخجی فتوحی

« « مجید افندی جلجه وبویه‌جی اوسته علی

ملازم سلیمان افندی مودلجی اوسته داود

امام اداره منحل دباغ معلمی ابراهیم ادهم افندی

ماکنیست احمد شکری افندی دباغ اوسته‌سی علی افندی

« اوسته داود

﴿ نقليه طابوری ﴾

بیکباشی عبدالوهاب افندی طابور امامی سید عبدالله افندی
قول اغاسی منحل بیطریوزباشی محمود جلال الدین افندی

﴿ صنایع طابوری ﴾

قول اغاسی منحل طبیب صاغ قول اغاسی محمد افندی
امام احمد افندی م ٥

﴿ مرکز خسته خانه سی ﴾

طبیب اول میرالای محمد سلیم بك ع ٣ م ٣ صنایع و پلونه مدالیه لری
« میرالای محمد بك م ٣ یونان محاربه مدالیه سی
« ثانی قائممقام اوسب بك م ٤
« واوپراتور قول اغاسی عرفان افندی م ٥ یونان محاربه مدالیه سی
« یوزباشی ارسن افندی
سراجزاجی منحل
مدیر محمد افندی م ٥
اجزاجی حسن افندی
« مصطفی افندی
« اسماعیل افندی

سرجراح عزت افندی	م ٤	
جراح محمد سعید افندی	م ٥	
« صالح افندی	تیمارجی صالح افندی	
« حسین افندی	« محمد افندی	
اوچنجی صنف کاتب اول اسماعیل افندی	« احمد افندی	
دردنجی « « ثانی جهاد افندی	« زینل افندی	
خسته‌لر اغاسی ملازم حسین افندی	امام سیدعلی افندی	
وکیل خرج عبدالغنی افندی	خدمه‌باشی بوزوق نفر	۲۹
اثواب امینی ملازم ثانی عوادافندی	خدمه عسکر نفر	۳۹

﴿کرکوك خسته‌خانه‌سی﴾

طبیب اول	بیکباشی محمدجمیل افندی	
طبیب ثانی	قول اغاسی عثمان هادی افندی	
سرجراح حافظ یحیی افندی	جراح دیقران افندی	
اجزاجی ثانی فرانسوا افندی	تیمارجی مصطفی افندی	
دردنجی صنف کاتب اول سعیدافندی	« اسماعیل افندی	
وکیل خرج محمد افندی	امام محمدنوری افندی	
اثواب امینی ملازم ثانی رشید افندی	خدمه‌وسائره نفر	۱۳

﴿ نان عزیز قومیسیونی ﴾

رئیس بیکباشی عزت افندی

سرکاتب حسین افندی کاتب ثانی مصطفی افندی

﴿ اون برنجی فرقه ﴾

قوماندان فریق زهدی پاشا

فرقهٔ مذکوره ارکان حربیه رئیسی قائممقام حافظ اسماعیل بك ع ٣ م ٣

فرقهٔ مذکوره یه ملحق یوزباشی منحل

» » » » کمال افندی م ٤

اون برنجی نشانجی طابوری بیکباشیسی منحل

» » » » طبیبی یوزباشی محمد عزت افندی

﴿ فرقهٔ مذکوره نك یکرمی برنجی لواسی ﴾

میرلوا آکاه پاشا ع ٤ م ٢

لوا ارکان حربیه سنه ملحق یوزباشی رفعت افندی

﴿ پیاده قرق برنجی الایی ﴾

میرالای حمید بك م ٣

قائممقام عابدین بك ع ٤ م ٤

برنجی طابور بیکباشیسی امین یمنی افندی

ایکنجی طابور بیکباشیسی احمد افندی م ٤

اوچنجی « « راشد افندی

دردنجی « « منحل

الای امینی فتح الله بك

برنجی طابور طبیبی منحل

ایکنجی « « یوزباشی حسن حسنی افندی

اوچنجی « « « رهبر فلیب افندی

دردنجی « « « دیمتری افندی

﴿ پیاده قرق ایکنجی الای ﴾

میرالای نجیب بك ع ٤ م ٥

قائممقام سلیمان بك

برنجی طابور بیکباشیسی احمد افندی ع ٤

ایکنجی « « حسن حسنی افندی

اوچنجی « « یوسف افندی م ٤

دردنجی « « یعقوب افندی

الای امینی خضر افندی

برنجی طابور طبیبی یوزباشی ابراهیم ادهم افندی

ایکنجی « « قول‌اغاسی امین افندی

اوچنجی طابور طبیبی قول اغاسی احمد افندی
دردنجی « « شمس الدین افندی

﴿ فرقهٔ مذکوره نك یکرمی ایکنجی لواسی ﴾

میرلوا محمد طاهر پاشا م ٣ روسیه مدالیه‌سی
لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی رؤف افندی

﴿ پیاده قرق اوچنجی الایی ﴾

میرالای اسماعیل بك ع ٤ م ٤
قائممقام مظهر بك ع ٤ م ٤
برنجی طابور بیکباشیسی مصطفی افندی م ٤
ایکنجی « « فتاح افندی ع ٤
اوچنجی « « نعمت افندی
دردنجی « « وفیق افندی م ٤
الای امینی حسین افندی
برنجی طابور طبیبی یوزباشی علی افندی
ایکنجی « « منحل
اوچنجی « « منحل
دردنجی « « یوزباشی بدروس افندی

﴿ پیاده فرق دردنجی الای ﴾

میرالای یوسف بك م ۳

قائممقام محمود سامی بك

برنجی طابور بیکباشیسی محرم اغا م ٥

ایکنجی « « احمد رشاد افندی

اوچنجی « « شکری افندی

دردنجی « « راشد افندی م ٤

الای امینی عبدالکریم افندی

برنجی طابور طبیبی یوزباشی عاکف افندی

ایکنجی « « « حلمی افندی

اوچنجی « « « توفیق افندی

دردنجی « « « یوسف افندی

﴿ اون ایکنجی فرقه ﴾

قوماندان فریق محسن پاشا ع۳ م۱ یمن آلتون مدالیه‌سی

فرقه ارکان حرب رئیسی قول اغاسی جودت افندی م ٤

فرقهٔ مذکوره‌یه ملحق یوزباشی علی غالب افندی

« « « ملازم اول محمد علی افندی

﴿ فرقهٔ مذکوره‌نك یکرمی اوچنجی لواسی ﴾

میرلوا حسین پاشا م ۳

لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق منحل

اون ایکنجی نشانجی طابوری بیکباشیسی منحل

» » » » طبیبی قول‌اغاسی توفیق افندی

صنایع مدالیه‌سی

﴿ پیاده قرق بشنجی الایی ﴾

میرالای احمد توفیق بك م ٤

قائممقام قاسم بك ع ٤

برنجی طابور بیکباشیسی احمد اغا م ٤

ایکنجی » » حاجی قادر افندی

اوچنجی » » علی اغا م ٤

دردنجی » » امین اغا

الای امینی احمد یاور افندی

برنجی طابور طبیبی قول‌اغاسی عبدالعزیز افندی

ایکنجی » » قسطی الادیوس افندی

اوچنجی » » یوزباشی رولف رانکر افندی م ٥

دردنجی » » منحل

﴿ پیاده قرق التنجی الایی ﴾

میرالای	مصطفی بك	
قائممقام	کریم بك	ع ٤
برنجی طابور بیکباشیسی	منحل	
ایکنجی « «	محمد علی افندی	
اوچنجی « «	کامل افندی	
دردنجی « «	منحل	
الای امینی	امین افندی	
برنجی طابور طبیبی یوزباشی بولی ژلقون افندی		
ایکنجی « « «	مصطفی افندی	
اوچنجی « «	منحل	
دردنجی « «	«	

﴿ فرقهٔ مذکوره نك یکرمی دردنجی لواسی ﴾

میرلوا	محمد فائق پاشا	ع ٣
لوا ارکان حربیه سنه ملحق یوزباشی عبدالله عونی افندی		

﴿ پیاده قرق یدنجی الایی ﴾

میرالای	منحل

قائمقام ابراهيم ادهم بك

برنجی طابور بیکباشیسی احمد بکر افندی

ایکنجی « « عبدالرحمن افندی

اوچنجی « « مولود افندی

دردنجی « « محمدامین افندی م ٤ تخلیصیه مدالیه سی

الای امینی یونس افندی

برنجی طابور طبیبی بیکباشی محمد افندی

ایکنجی « « منحل

اوچنجی « « یوزباشی ارنا کی افندی

دردنجی « « ازبر افندی

﴿ پیاده قرق سکزنجی الای ﴾

میرالای زکریا بك ع ٤

قائمقام مصطفی حلمی بك

برنجی طابور بیکباشیسی محمدسعید افندی

ایکنجی « « محمود اغا

اوچنجی « « سعید افندی

دردنجی « « محمد اغا

الای امینی محمد افندی

برنجی طابور طبیبی قول اغاسی رأفت افندی

ایکنجی » » حسین افندی ثانیه صنف ثانیسی

اوچنجی » » صول قول اغاسی حسن تحسین افندی م ٤

دردنجی » » منحل

سواری

آلتنجی سواری فرقه‌سی

قوماندان کاظم پاشا فریق

ع ٢ م ٢ اعانه‌وافتخاروروسیه‌وبلونه مدالیه‌لری

فرقه ارکان حربیه رئیسی بیکباشی فتاح بك ع ٤ م ٤

فرقه ارکان حربیه‌سنه ملحق ملازم اول کمال افندی م ٥

» » » » » منصور افندی

فرقهٔ مذکوره‌نك اون التنجی لواسی

میرلوا محمد فاضل پاشا

ع ٢ م ٢ کموش امتیاز ، روسیه محاربه‌سی کموش مدالیه‌لری

فرقهٔ مذکوره‌نك اون یدنجی لواسی

میرلوا منحل

﴿ فرقهٔ مذکوره نك اون سکزنجی لواسی ﴾

میرلوا منحل

﴿ سواری اوتوز برنجی الایی ﴾

میرالای حسن بك م۳ الای امینی علی افندی

قائممقام محمد شوقی بك طبیب قول اغاسی منحل

بیکباشی اول رائف افندی م۵ « یوزباشی حق کمال افندی

« ثانی علی افندی بیطر قول اغاسی محمد زکی افندی

بیطر یوزباشی عثمان افندی

﴿ سواری اوتوز ایکنجی الایی ﴾

میرالای علی بك بیطر بیکباشی مصطفی صفوت افندی

قائممقام مصطفی بك « قول اغاسی خلیل افندی

بیکباشی اول رحمی افندی طبیب یوزباشی مصطفی صالح افندی

« ثانی حسین افندی « منحل

الای امینی قادر افندی

﴿ سواری اوتوزاوچنجی الایی ﴾

میرالای انیس بك

قائممقام اسماعیل بك طبیب بحری افندی

بیکباشی اول احمد اغا		طبیب یوزباشی برونت افندی
« ثانی شکری افندی	م ٥	سربیطر بیکباشی یغوص افندی
الای امینی بکر افندی		

﴿ سواری اوتوز دردنجی الایی ﴾

میرالای توفیق بك		ع ٤
قائممقام عزت بك	م ٥	یمن آلتون مدالیه‌سی
بیکباشی اول خالد افندی	م ٥	
« ثانی منحل		بیطر محمد حمدی افندی
الای امینی ابراهیم افندی		« منحل
طبیب قائممقام مصطفی کامل بك	م ٤	کرید آلتون مدالیه‌سی
« یوزباشی حسام الدین افندی		

﴿ سواری اوتوز بشنجی الایی ﴾

میرالای احمد بك		م ٣
قائممقام امین بك		تخلیصیه مدالیه‌سی
بیکباشی اول مصطفی افندی		بیطر یوزباشی عثمان افندی
« ثانی محمد افندی	م ٥	« « حلمی افندی
الای امینی عمر افندی		طبیب قول اغاسی دیمتری افندی

﴿ سواری اوتوز التنجی الای ﴾

میرالای رشید بك م ۳ الای امینی رفعت افندی

قائممقام زکریا بك طبیب یوزباشی رؤف عارف افندی

بیکباشی اول شکری افندی ع ٤ م ٤ کوش مدالیه‌سی

« ثانی طیفور افندی م٥ بیطر قول اغاسی احمد افندی

﴿ التنجی طوپجی الای ﴾

قوماندان میرلوا مصطفی صبری پاشا م ٤

میرالای بکر بك م ٤

قائممقام حسن تحسین بك کوش امتیاز مدالیه‌سی

الای سر بیطری قائممقام عاکف بك

برنجی طابور بیکباشیسی عبدالله افندی م ٤

ایکنجی « « امین فیضی افندی م ٥

اوچنجی « « عبدالحلیم افندی

دردنجی « « مصطفی افندی

مفتی امام اول محمد سعید افندی

الای امینی عمر افندی

الای کاتبی محمد شکری افندی

﴿ ردیف الای وطابورلرینك ارکان وامرا وضابطانی ﴾

(ردیف یکرمی برنجی فرقه)

قوماندان موسی کاظم پاشا فریق ع ٢ م ٢

روسیه قره‌طاغ وکرید مدالیه‌لری

فرقه ارکان حربیه رئیسی قائممقام فتاح بك ع ٤ م ٣

ارکان حربه ملحق یوزباشی علی غالب افندی م ٥

» » » » احمد مدحت افندی

﴿ فرقهٔ مذکوره‌نك قرق برنجی لواسی ﴾

میرلوا مصطفی پاشا ع ٢ م ٢

کموش امتیاز وروسیه وافتخار مدالیه‌لری

الای کاتبی محمود افندی

لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی عبداللطیف افندی

﴿ ردیف سکسان برنجی بغداد الایی ﴾

الای قوماندانی منحل

برنجی طابور بیکباشیسی امین افندی

ایکنجی » » رشید افندی

اوچنجی طابور بیکباشیسی علی رضا افندی
دردنجی « « احمد جمال افندی م ٥

﴿ ردیف سکسان ایکنجی بعقوبه الایی ﴾

الای قوماندانی قائمقام خلیل صارم بك
برنجی طابور بیکباشیسی محمود افندی م ٤
ایکنجی « « محمود سیرت افندی
اوچنجی « « محمد صالح افندی م ٤
دردنجی « « عبدالحکیم افندی م ٤

﴿ فرقهٔ مذکوره نك قرق ایکنجی لواسی ﴾

میرلوا محمد پاشا ع ٣ م ٢
الای کاتبی فرج افندی م ٥
لوایه ملحق ملازم اول مدحت افندی

﴿ ردیف سکسان اوچنجی کاظمیه الایی ﴾

الای قوماندانی میرالای احمد بك
برنجی طابور بیکباشیسی محمد صادق افندی
ایکنجی « « سعید افندی ع ٣ م ٤
حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی

اوچنجی طابور بیکباشیسی عزت افندی	ع ٤	م ٥
دردنجی » » علی ثابت افندی		

﴿ ردیف سکسان دردنجی حله الایی ﴾

الای قوماندانی	منحل	
برنجی طابور بیکباشیسی احمد افندی	ع ٤	م ٤
ایکنجی » » احمد بك		
اوچنجی » » احمد افندی		م ٤
دردنجی » » حسن بك		

﴿ قرق اوچنجی بصره لواسی ﴾

میرلوا	منحل
الای کاتبی	وهبی افندی
ارکان حربیه سنه ملحق یوزباشی محمود افندی	

﴿ ردیف سکسان بشنجی بصره الایی ﴾

الای قوماندانی میرالای	مصطفی رشید بك
برنجی طابور بیکباشیسی	وهبی افندی
ایکنجی » »	بکر افندی
اوچنجی » »	حاجی مصطفی نوری افندی

﴿ ردیف سکسان التنجی منتفك الایی ﴾

الای قوماندنی قائممقام محمد بسیم بك
برنجی طابوربیکباشیسی احمد افندی
ایکنجی » » محمدامین افندی م ٤
اوچنجی » » منحل

﴿ ردیف یکرمی اوچنجی کرکوك فرقه‌سی ﴾

قوماندان فریق شعبان پاشا ع ٣ م ٢
ارکان حرب رئیسی قائممقام کمال بك
فرقه ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی احمد افندی
» » » » » عباس افندی

﴿ فرق بشنجی کرکوك لواسی ﴾

میرلوا اسماعیل پاشا
الای کاتبی حمید افندی
لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی درویش لطفی افندی م ٤

﴿ ردیف سکسان طقوزنجی کرکوك الایی ﴾

الای قوماندانی میرالای عبدالرحمن بك
برنجی طابور بیکباشیسی منحل

ایکنجی طابور بیکباشیسی	عبدالله افندی	م ٤
اوچنجی « «	محمد افندی	م ٥
دردنجی « «	عبدالقادر افندی	

﴿ ردیف طقسانجی کویسنجق الایی ﴾

الای قوماندانی	منحل	
برنجی طابور بیکباشیسی	حسین افندی	
ایکنجی « «	ابراهیم افندی	
اوچنجی « «	احمد افندی	یمن مدالیه‌سی
دردنجی « «	سلیم افندی	ع ٤

﴿ فرقهٔ مذکوره‌نك قرق التنجی سلیمانیه لواسی ﴾

میرلوا	یوسف پاشا
الای کاتبی	عبداللطیف افندی
لوا ارکان حربیه‌سنه ملحق یوزباشی علی افندی	

﴿ ردیف طقسان برنجی سلیمانیه الایی ﴾

الای قوماندانی میرالای	خیرالدین بك	ع ٤
برنجی طابور بیکباشیسی	عزت افندی	م ٥
ایکنجی « «	خلیل افندی	

اوچنجی طابور بیکباشیسی محمد افندی
دردنجی » » محمدامین افندی م ٥

﴿ ردیف طقسان ایکنجی صلاحیه الایی ﴾

الای قوماندانی قائممقام عبدالرزاق بك م ٥
برنجی طابور بیکباشیسی عبدالقادر افندی
ایکنجی » » علی رضا افندی
اوچنجی » » محمود افندی
دردنجی » » محمد افندی

﴿ ردیف یکرمی دردنجی موصل فرقه سی ﴾

قوماندان فریق علی رضا پاشا
فرقه ارکان حرب رئیسی بیکباشی فؤاد بك ع ٤ م ٣
فرقهٔ مذکوره ارکان حربیه سنه ملحق یوزباشی جلیل فضلی افندی م ٥
» » » » » » احمد ناطق افندی

﴿ فرقهٔ مذکوره نك قرق یدنجی موصل لواسی ﴾

میرلوا یوسف ضیا پاشا ع ٢ م ٣
قره طاغ کرید یونان امتیاز کوش التون افتخار مدالیه لری
الای کاتبی نوری افندی لوایه ملحق یوزباشی رضا افندی

﴿ ردیف طقسان اوچنجی موصل الایی ﴾

الای قوماندانی میرالای حسن شکری بك ع ٤ م ٤
برنجی طابور بیکباشیسی طاهر افندی
ایکنجی » » محمود افندی
اوچنجی » » تجلی افندی
دردنجی » » حمید افندی

﴿ ردیف طقسان دردنجی بعشیقه الایی ﴾

الای قوماندانی قائممقام مصطفی زکی بك
برنجی طابور بیکباشیسی ایوب افندی
ایکنجی » » محمد جلال الدین افندی
اوچنجی » » فتح الله افندی
دردنجی » » منحل

﴿ فرقهٔ مذکوره نك قرق سکزنجی روائدز لواسی ﴾

میرلوا منحل
الای کاتبی احمد حالت افندی
لوا ارکان حربیه سنه ملحق یوزباشی محی الدین افندی

﴿ طقسان بشنجی رواندز الای ﴾

الای قوماندانی میرالای احمد فضلی بك م ٥
برنجی طابور بیکباشیسی محمد افندی
ایکنجی » » کوثر افندی
اوچنجی » » محمد فؤاد افندی
دردنجی » » یونس افندی

﴿ طقسان التنجی دهوك الای ﴾

الای قوماندانی منحل
برنجی طابور بیکباشیسی احسان افندی
ایکنجی » » حسن افندی
اوچنجی » » نجیب افندی
دردنجی » » یحیی افندی

(التنجی اردوی همایونك تحت اداره سنده بولنان مکاتب عسکریه)

﴿ بغداد مکتب اعدادیسی ﴾

مدیر بیکباشی بکر افندی
رسم معلمی قول اغاسی ابراهیم افندی
ریاضیه معلمی قول اغاسی بکر صدقی افندی

جراح يوسف افندي م ٥
مصالح تحريريه مأموري طابور كاتبي محمد امين افندي
مثلثات وجبر معلمي يوزباشي احمد صبري افندي
هندسه وما كنه معلمي يوزباشي خليل رفعت افندي
قوزموغرافيا وجغرافيا معلمي يوزباشي علي زكي افندي م ٥
انكليزجه معلمي بحريه يوزباشيسي عثمان نوري افندي
كتابت معلمي منحل
جمناستيق خواجه‌سي ملازم‌ثاني محمود سامي افندي
لسان معلمي موسوي عنبر عزرا افندي م ٥
» » صالح افندي م ٥
داخليه يوزباشي حقي افندي داخليه ملازم‌ثاني منحل
» ملازم‌اولي منحل » » »
امام حاجي محمدافندي خدمه نفر ٤٦

موجود طلبه

٨٧ اوچنجي سنه
١٠٣ ايكنجي »
٧٦ مخرج صنفي
٢٦٦ يكون

﴿ بغداد مکتب رشدیٔ عسکریسی ﴾

مدیر قول‌اغاسی حسین حلمی افندی م ٥ یونان‌مدالیه‌سی

ریاضیه معلمی قول‌اغاسی بکر صدقی افندی

جغرافیا وهندسه معلمی یوزباشی محمد افندی

لسان معلمی یوزباشی کمال بك

رسم « ملازم‌اول خالد بك

عربی خواجه‌لری علمیه‌دن مصطفی ورشید افندیلر

فارسی معلمی علمیه‌دن عبدالله افندی

املا خواجه‌سی ملکیه‌دن عاصم افندی م ٥

حسن خط معلمی ملکیه‌دن عبدالرزاق افندی م ٥

قواعد عثمانیه معلمی منحل

داخلیه یوزباشی محمدرضا افندی داخلیه ملازم‌اول جمیل‌افندی

« ملازم‌ثانی رشیدزکی افندی « « منحل

	موجود طلبه		ابتدائی
٤٦	دردنجی سنه	٨٩	ایکنجی سنه
١٠٦	اوچنجی «	٥٢٢	یکون
١٠٨	ایکنجی «	٩	خدمه
١٧٣	برنجی «		

﴿ بغداد ولایتی اشراف ومتحیزانندن رتبه‌ونشانی حائز اولوب ﴾
﴿ بالاده مأمورین وسائره صره‌سنده اسملری ذکراولنمیان ﴾
﴿ ذواتك اسامیسی بروجه زیر بیان اولنور ﴾

جمیل زاده	مصطفی افندی	حرمین	م ٣
«	« عیسی غیاث‌الدین افندی	«	ع ٣
راوی	« سیدابراهیم افندی	«	م ٣
کیلانی	« سیدزین‌الدین افندی	بلادخمس	
«	« « داود ضیاءالدین افندی	«	
سویدی	« یوسف افندی	«	
زهاوی	« جمیل صدقی افندی	«	م ٣
حیدری	« عبدالله سالم افندی	«	ع ٣
اعظمیه متولیسی	مصطفی افندی	مخرج	
کیلانی زاده	سید احمد افندی	ازمیرپایه‌سی	
«	« « عبدالله افندی	«	
«	« « محمود افندی	«	
الحافی	« عبدالحلیم افندی	«	
مفتی زاده	نافع افندی	«	

كيلانى زاده	سيد محيى الدين افندى	موصلهٔ صحن
يكن	» عبدالله افندى	كبار مدرسين
آلوسى	» حاجى على افندى	مدرس
كيلانى	» سيد صفاء الدين افندى	»
»	» » محمد حامد افندى	»
»	» » حسين افندى	»
»	» » عبدالرزاق افندى	»
»	» » عبدالوهاب افندى	»
»	» » محمد الياسين افندى	»
»	» » احمد الياسين افندى	»
»	» » محمود افندى	»
»	» » حسام الدين افندى	»
»	» » عبدالمجيد افندى	»
»	» » محمد افندى	»
آلوسى زاده	محمد درويش افندى	»
»	» سيد حسين افندى	»
الحافى	» ناجى افندى	»
جميل	» عبدالوهاب افندى	»

جمیل زاده عبدالرحمن افندی	مدرس
« « عبدالباقی فخرالدین افندی	«
سویدی « ابراهیم ناجی افندی	«
« « محمد عارف افندی	«

﴿ رتب ملکیه ایله تلطیف بیوریلان ذوات ﴾

نجد متصرفی سابق سعید پاشا	دوم ایلی بکلربکی	م ٢
پاچه‌جی زاده حاجی عبدالرحمن افندی	اولی اولی	ع ٣
زهاوی « رشید پاشا	میرمیران	ع ٣ م ٣
شوکت پاشا	«	
زهاوی زاده عبداللطیف افندی	متمایز	
دفتری « اسماعیل افندی	«	
کتخدا « رؤف افندی	«	
شهبندر « محمدصالح افندی	«	
« « محمود افندی	«	م ٥
حسن افندی	ثانیه	
پاچه‌جی زاده نجیب افندی	«	
شاکر افندی زاده محمدنوری افندی	ثالثه	

خواجكان زاده نشئت افندى	ثالثه	
بوروزنلى زاده صالح افندى	»	
تكريتى زاده حاجى محمود افندى	»	م ٥

﴿ معتبران محليه ﴾

ملت موسويه‌دن يوسف شنطوب افندى	متمايز
ارمنى ملتندن وتجاردن كيروب قيومجيان افندى	»
ملت عيسويه‌دن يعقوب عيسائى پاشا	ميرالامراء
صالح دانيال زاده ساسون افندى	ثالثه
ملت موسويه‌دن صالح كركوكلى افندى	»

﴿ يالكز نشان عالى ايله تلطيف بيوريلانلر ﴾

كلدان بطريق وكيلى سابق قس نودرود افندى	م ٥
ارمنى ملتندن نعوم سركيس پاپا افندى	م ٥

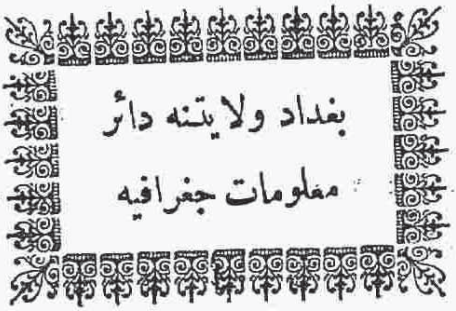
بغداد ولايتنه دائر
معلومات جغرافيه

بغداد ولايتنك جغرافياى طبيعيسى

(ولايتك موقعى ، حدودى ، مساحهٔ سطحيه‌سى ، نفوسى)

بغداد ولايتى آسيانك غرب جنوبى جهتنده كائن وعراق عربك شمال غربى قسميله الجزيره [جزيرهٔ مابين النهرين ، مزوپوتامى] قطعه‌سنك جنوب شرقى قسمندن عبارتدر .

شمالا : موصل ولايتى ، شرقاً : ايران ممالكى ، جنوب شرقيسى : بصره ولايتى ، جنوب غربيسى : بادية الشام ايله محدود وشمال غربيسى زور سنجاغيله متصلدر .

غوطه سالنامه‌سنده مساحهٔ سطحيه‌سى ١٤١٢٠٠ كيلومترو مربعى ، نفوسى ٨٥٠٠٠٠ كوسترلمش ايسه‌ده سياروخيمه‌نشين وزراع وعشائر وقبائل غيرمحرره دخى تخميناً داخل حساب ايدلديكى حالده نفوسى ١٣٠٠٠٠٠ راده‌سنده‌در . نفوس مذكوره‌نك قسم اعظمى عرب وقصودى كرد وتركمان واقوام مختلفهٔ سائره‌در .

(ولايتك احوال ارضيه‌سى)

طبيعت ارض . — ولايت اراضيسنك موصل ولايتيله محاددقسمنده « جبل حمرين » وشمال شرقى جهتنده ايرانك پشتكوه طاغلرندن منشعب ومنتهى بعض تلالدن باشقه عوارضى اولمايوب قسم اعظمى

دوز اراضیدن وبرقسمی قوملق صحاریدن متشکلدر . ولایتك قسم اعظمنك طوپراغی دجله وفرات نهرلرینك من القدیم سوروکلیوب براقدقلری کوپره لی اتربهٔ مترسبه دن اولمغله قوهٔ انباتیه جه دنیانك الك برنجی طوپراغیدر .

نهرلر ، کوللر ، — ولایت داخلندن « دجله » و « فرات » نهرلریله « دیاله » ، « الوند » ، « مندلی » ، « ترساق » ، « کلال » ، « کاوی » صولری ودها بعض چایلر جریان ایدر .

دجله نهری غربی وشرقی ایکی قولدن حاصل اولمشدر . غربی قول دیاربکر ولایتی داخلنده لیجه قضاسنه اوچ ساعت مسافه ده کی ملحه قریندن وشرقی قول ارغنی معدننه اون ساعت مسافه ده بولنان کیدان قریه سی جوارندن نبعان ایدر . بوایکی قول اکیل ناحیه سی داخلنده برلشه رك دیاربکر شهرینك جانب یسارندن مرور ایله بر طاقم ایرماقلری الدقدن صوکره موصل اوکنده خیلی جسامت پیدا ایدر . بعده صولدن زاب کبیر [زاب اعلی] وزاب صغیر [زاب اسفل] نهرلرینی آلیر . سامرا قضاسنك منتهاسنده « شرقات » موقعندن اعتباراً بغداد ولایتنه داخل اولور . بغداد شهرینك اوکنده جسامتی برقات دها آرتار . بغداد کوپروسنك بولندیغی موقعده نهرك عرضی ایکی یوز یکرمی مترودر .

بغدادك ایکی ساعت جنوبنده دیاله نهری بوکا مصب اولور .
عزیزیه ، جزیره ، کوت الاماره قصبه‌لری اوکندن بالمرور عماره
سنجاغندن اعتباراً بصره ولایتی حدودینه داخل اولور . قورنه نام
موقعده فرات نهریله برلشه‌رك شط العربی تشکیل ایدر . بغداده
برثانیه‌ده وسطی اوله‌رق دوکدیکی صو ٤٦٥٦ مترو مکعبنه بالغ اولور.
فرات نهری « قره‌صو » ایله « مراد » چاینك برلشمه‌سندن حاصل
اولور . مراد چایی ده ایکی قولدن متشکل اولوب برقسمی ارضروم
ولایتی مربوطاتندن بایزید سنجاغی داخلنده کائن دیادین جوارنده کی
جبلدن ، دیکر قولی بیك کول طاغندن نبعان وپالو قضاسندن جریان
ایله معمورة العزیز ولایتنه تابع کبان معدنی جوارنده ارضروم داخلنده
دوملی طاغندن کلن قره‌صو ایله برلشیر وبورادن اعتباراً فرات نامنی
آلیر . ملاطیه قربندن بالمرور شرقه دونوب دجله منبعنه یاقلاشه‌رق
دیاربکرك صاغندن مرورایله تکرار غربه وبعده شرقه توجه ایدوب
« بیره‌جك » ، « مسکنه » ، « رقه » موقعلرینی کچر . زور سنجاغنك
مرکز اداره‌سی اولان « دیر » قصبه‌سی اورته‌سندن کچوب « القائم »
ناحیه‌سندن اعتباراً بغداد ولایتنه داخل اولور . عنه قضاسی داخلندن
و « عنه » قصبه‌سی اوکندن و « جبه‌ـ آلوس » و « حدیثه » و « هیت »
ناحیه‌لری مراکزندن ودلیم قضاسی داخلندن و « فلوجه » وبعده

« مسيب » قصبه‌لرندن چكه‌رك هنديه سد موقعنده ايكى قوله آيريليير. بر قول حله وديوانيه جهتلرندن وديكرى هنديه وشاميه قضالرندن جريان ايده‌رك سماوه قضاسى داخلنده وسماوه قصبه‌سنه قريب بر موقعده تلاقى ايدر .

بيك اوچ يوز ايكى تاريخنده نهرك مياهى منحصراً هنديه وشاميه قولنه تهاجم وتحول ايتمسندن دولايى حله وديوانيه جهتلرى صوسز لقدن بى تاب وخراب وهنديه وشاميه قضالرى غرقاب اولمق تهلكه‌سى ظاهر اولديسه‌ده مسيب قصبه‌سنك برساعت قدر جنوبنده بيك متروطول ويوزمترو عرضنده مجدداً برقنال صدرى حفر وكشاد اولنه‌رق وهنديه قولنده آثار بديعهٔ صناعيه ومدنيه‌دن عد اولنمغه شايان اولان سد جسيم انشا ايديله‌رك ١٣٠٨ تاريخنده صولرك جريانى تسويه وتعديل وحله جهتلرينه‌ده كمافى السابق صو اساله‌سى اسبابى تكميل ايدلمشدر . شدت تهاجم مياه سبيله برضرر حدوثنه محل قالمامق اوزره سدك تحكيمات وترميماتنه مهندس ومأمورين مخصوصه‌سى معرفتيله دائمى همت اولنمقده‌در . ١٣٠٢ تاريخندن ١٣١٤ سنه‌سى نهايتنه قدر سده‌نك انشا آت وتحكيماتنه صرف اولنان مبالغ ، محاسبهٔ ولايتدن آلنان قيد رسميه كوره ، ٧٤٤٧٥ ليرايه بالغ اولمشدر . ايكى قولك مفرقنده كى تپه اوزرنده سدك صورت

وتاريخ انشاسى محكوك برستون مركوزدر . سدك وسطنده كى قپودن آقان واوزرندن طاشان صولر برشلاله منظره‌سنى عرض ايتمكده وطنين انداز مسامع اولمقده‌در .

فرات نهرى بالاده بيان اولندينى اوزره سماوه قربنده ايكى قولك تلاقيسيله جسامت پيدا ايتدكدن صوكره سماوه قصبه‌سندن كذارايدر . « خضر ـ دراجى » ناحيه‌سندن صوكره بصره ولايتنه تابع منتفك سنجاغنه كيرر . « ناصريه » و « سوق الشيوخ » قريه‌لرندن كچه‌رك « قورنه » ده دجله نهريله برلشير . بعده « شط العرب » نامیله جريان ايده‌رك « بصره » شهرينى صاغده براقوب بصره كورفزينه دوكولور . فرات نهرينك طول جريانيسى تقريباً (٢٧٠٠) كيلو مترودر . فرات نهرى هيت قصبه‌سنده حدوسطى اوزره ثانيه‌ده ٢٠٦٥ مترو مكعب صو دوكر .

ديالە نهرى موصل ولايتنه تابع سليمانيه سنجاغيله محدداولان ايران ممالكنك « اردلان » ايالتنده كى طاغلردن نبعان و « آب شروان » نامیله جريان ايدر . لواء مذكور ايله ايرانك « زهاب » نواحيسنى تحديد ايتدكدن صوكره حدود ممالك عثمانيه‌يه واصل اولور وبورادن اعتباراً « ديالە » نامنى آلير . خانقين جهتنده بغداد ولايتنى موصل ولايتندن بالتفريق خراسان قضاسى اورته‌سندن

چه‌رك شرقدن غربه‌طوغروآقار وبغدادك ایکی ساعت جنوبنده دجله‌یه دوکولور . مجراسنك طولی تقریباً ۵۰۰ کیلو مترو اولوب ۱۷۵ کیلو متروسی ایرانده ، ۱۰۰ کیلو متروسی حدوددده و ۲۲۵ کیلو متروسی بغداد ولایتی داخلنده‌در .

دیاله نهری دجله وفراتدن نسبتله عادتا برجدول مثابه‌سنده ایکن بونك بغدادسنجاغنه مربوط قضالره اولان فیض جاریسی اوته کیلردن پك زیاده‌در . دیاله صویندن پك آزینی دجله‌یه دوکوب قسم اعظمنی مزارع وبساتینه بذل واجرا ایدر . دینیله بیلیرکه بغداد ولایتنده میاهندن الك چوق استفاده اولنان نهر دیاله‌در .

ایرانك « کرند » جهتندن خانقین قضاسنه وشرقدن غربه طوغروجریان ایدن « الوند » نهری قضاء مذکور اراضیسنی اروا ایتدکدن صوکره « مخلط » دینیلن محلده دیاله نهریله برلشیر .

« مندلی » و « ترساق » صولری ایران طاغلرندن نبعان ایله‌مندلی قصبه‌سیله « قزانیه » و « دوشیخ » قریه‌لرندن کچر وبورالرده کی باغ وباغچه‌لری صولار .

« کلال » و « کاوی » صولری ینه ایران طاغلرندن نبعان ایده‌رك حدود اوزرنده کی « سیدحسن » ، « بکسایه » اراضیٔ منبته‌سندن مرور ایدر . کلال صویی غرب جنوبی‌یه طوغرو جریان ایله

« بدره » قریه‌سی اورته‌سندن وبر قولی « جسان » قریه‌سندن کچر وبر چوق مزارع وبساتینی احیا ایلر . کاوی صویی ده غربه طوغرو جریان ایده‌رك غربیه اراضیسنی اروا ایدر . تعداد اولنان شوصولر انجق باغچه‌لرله مزارعی سقیه کفایت ایلر ؛ بعضاً جنوب غربی یه طوغرو جریان ایله « شویچه » باتاقلغنه‌دوکولورکه بوباتاقلق ده برقول ایله کوت الاماره قضاسی داخلندن کچه‌رك دجله‌یه مصب اولور .

بو نهرلره دائر تفصیلات جریان ایتدکلری قضالرك تعریفاتی قسمنده درج اولنه‌جقدر .

ولایت داخلنده اهمیتلی ، جسامتلی کوللر یوقدر . انجق فرات ودجله نهرلرینك فیضان وطغیانندہ صولر بعض مواقعی استیلا ایده‌رك اوفاق کوللر ، باتاقلقلر متشکل وبر مدت صوکره یابس وزائل اولور . یالکز شامیه قضاسی داخلنده « شنافیه » ناحیه‌سنك سماوه قضاسیله محادد قسمنده « شنافیه » دینیلن وفرات نهرندن تشکل ایتمش اولان بر کول واردر . شامیه‌وهندیه‌وسماوه‌قضالرنده چلتك زراعتی ایچون فرات نهرندن هوردینیلن باتاقلقلر ، کوللکلر تشکیل ایدیلیر .

اقلیم ٠ — بغداد ولایتی ممالك حاره‌دندر . موسم صیفده حرارت

سانتیغراد حسابیله کولکه‌ده قرقدن قرق یدی ، قرق سکز درجه‌یه قدر چیقار. قیشین برودت ده آزدکلدر. بعض سنه‌لر تحت الصفر اوچ ، درت درجه‌یه قدر صوغوق حس ایدیلیر و کوپلرده ، دستیلرده صولر انجماد ایدر. هوا عموماً صاغلام و یابسدر . کوللك و باتاقلقلر جواری ومثلاهندیه ، شامیه ، سماوه قضالری رطوبتلیدر . فصول اربعه‌دن امتداد زمانجه برنجیسی صیف ، ایکنجیسی شتا ، اوچنجیسی خریف ، درد نجیسی ربیعدر . موسم صیف نیسانك اون بشندن تشرین اول ابتداسنه قدر آلتی آی ، خریف تشرین اول ابتداسندن تشرین ثانی نهایتنه قدر ایکی آی ، قیش اوچ آی وایلك بهاربر ، نهایت بربچق آی دوام ایدر . یاغمورلر تشرین ثانی اواسطندن نیسان اواسطنه قدر نزول ایلر . بعض سنه‌لر استثنا ایدیلیرسه اون بش ، یکرمی کونده وبعض قوراق سنه‌لر آیده بر انجق یاغموریاغار هوالرك مواسم مخصوصه‌سی یوق کبیدر . فصول اربعه‌ده هردرلوهوا هبوب ایدر شرقی دینیلن لدوس روزکارلری تزیید حرارت وغربی تعبیر اولنان پویراز روزکاری تشرلطافت ایلر . اغستوسده هبوب ایدن بادسموم فوق الطاقه صیقینتی ویرر .

اورمانلر ، مملحه‌لر . — ولایت داخلنده ذکره شایان جسیم اورمانلر یوقدر . انجق صفصاف [سکود] وطرفه [ایلغین] آغاجلریله اشجار

سائره‌دن مرکب ودجله ایله فرات نهرلرینك ایکی ساحلنده وصو براقمیتیلرندن جابجا پیدا اولان جزائره احتطابه برمقدار کفایت ایدن بعض اورمانجقلر واردرکه شایستهٔ تذکار اولانلری دجله وادیسنده جزیره قضاسی داخلنده « سیافیه » وعزیزیه قضاسی سواحلنده « زمبرانیه » « داورالشرقی » « دیر » « همینیه » اراضیسی اورمانلریدر . دجله‌نك دیکر وادیلریله فرات نهری بوینده عنه قضاسنك القائم ناحیه‌سنده ، مسیب وکوفه ناحیه‌لرنده ، حله جوارنده ، رمیثه ناحیه‌سنده ودیوانیه لواسنه تابع عفك ناحیه‌سنده بعض آغاجلقلر موجوددر .

قدیماً بغداد ولایتنده جسامتلی اورمانلر بولندیغی تاریخك شهادتیله معلوم اولوب تأسف اولنور که مرور زمان ایله اونلردن اثر بیله قالمامشدر . بوکون اورمانلرك قلتندن دولایی ولایتك هرطرفنده احطاب وکراسته خصوصنده مشکلات کورلمکده ومواقع سائره‌دن ادخالاته احتیاج حاصل اولمقده‌در . اورمانلرك فائده‌سی یالکز لوازم ضروریه‌یی دفعه کفایتندن وبرطاقم صنایعه خدمتندن عبارت اولمایوب طغیان میاهه وشدتلی روزکارلره قارشی برسپر متین وموسم صیفك شدتلی ، مؤثر حرارتنه سبب تسکین اولدیغندن موجود اورمانجقلرك قواعد مخصوصهٔ فنیه‌سی موجبنجه حسن محافظه وتزییدی

ویکیدن اورمانلر یتشدیرلمسی خصوصنه اهالیمزك نظر دقت ورغبتی جلب اولنور .

بغداد ولایتنده اهمیتلی معدنلر ومملحه‌لر یوق ایسه‌ده موجود مملحه‌لردن وپترول منبعلرندن بحق همت ایدیلیرسه ایجه استفاده اولنور . بونلردن شایان قید اولانلر دلیم قضاسنه تابع هیت ناحیه‌سنده کی زفت وطوز وکوکورد وقضاءمذکور مرکزندن یدی ، سکز ساعت مسافه‌ده والجزیره جهتنده ، ثرثار ، ده کی طوز ومندلی قضاسنده کی نفت [پترول] وعنه قضاسی مرکزندن اوتوز ساعت مسافه‌ده الجزیره چولنده ، عدید ، دینیلن ایکی عدد طوز معدنلریله کربلا ـ شفاتیه آره‌سنده کی ورحالیه ناحیه‌سنده کی وسماوه قضاسنده کی وخالص ناحیه‌سنده ، انجانه ، نام محلده کی مملحه‌لر وکوفه ناحیه‌سی داخلنده ، تاجیه ، نام موقعده کبریچله معدنیدر .

ولايتك اهاليسى

اهالينك اقسامى — ولايت اهاليسنك اكثريتنى سلسلهٔ نسبلرينى محافظه ايدن عرب عشايرى وبرقسمنى كردوترك عنصرلرى تركيب ايدر . نجف، كربلا ، كاظميه ، سامراكبى عتبات عاليه‌نك بولنديغى قصباتده كرك تعرب ايتمش ، كرك تعرب ايتمه‌مش برچوق ايرانيلرده واردر .

اهالئ ولايت خلقةً معتدل البنيه واسمر اللون ومختلف الامزجه اولوب عموماً ذكا وقابليت وحسن معاشرت ايله مفطور ايسه‌لرده امر معيشتده سعى واقداملرى ذكاوت واستعدادلرى نسبتنده دكلدر .

مدنيت وبداوت نقطهٔ نظرندن اهالى باشليجه اوچ قسمه تفريق اولنه بيلير .

برنجيسى : اولدجه مدنى دينيله بيله‌جك قسمدركه ولايت ولوا وقضالر مراكزى اهاليسى بوكا داخلدر . بونلرك وجوه ومتحيزينى قسماً امور دولتده مستخدم وبرقسمى ده املاك واراضى اصحابندن اولوب تجارت وزراعتله مشغول وقصورى عمله‌لك ، رنجبرلك ،

كيجيلك كبي ايشلرله متعيشدرلر . عصر منور حضرت عبدالحميد خانيده ترقى ايدن علوم ومعارف شتادن بو قسم اهالى اولدقجه مستفيددرلر .

ايكنجيسى : بردرجه‌يه قدر خشونت مزاجه‌مالك عشائر وقبائل وجماعات افراديدركه بونلردیوانيه ، سماوه ، شاميه ، هنديه ، كربلا ، دليم ، كوت الاماره ، حله ، جزيره ، عزيزيه قصبه‌لرينك جوار واطرافيله محال سائره‌ده بولنورلر . اسباب معيشت واداره‌لرينى فلاحت وزراعت ايله واغنام ومواشى بسله مكله استحصال ايدرلر . بونلر اكثريا « صريفه » تعبيراولنان قامشدن قولوبه [كلبه] لرله چاموردن معمول خانه‌لرده وبعضلرى نقله مستعد قره چادرلرآ لتنده سا كنلرلر .

اوچنجيسى : صرف بدوى وسيار اولان عشائردر كه عنزه وشمر قبائل جسيمه‌سى بوقبيلدندر . بونلر زراعت وفلاحتك وصورت مشروعه‌ده استحصال معيشتك هنوزلذتنى آ كلامامشلردر . وسائل تعيشلرينك باشليجه‌لرى دوه وقويون بسله‌مك ويكديكرينه تسلطله مواشى وحيوانات سائره‌نهب ايتمكدر .

لسان ـ لسان عمومى محلى عربى ايسه‌ده ترجمه‌سو يلينلرده چوقدر .

فارسی وکردی تکلم ایدنلرده واردر . جماعات مختلفهٔ عیسویه کندی لسانلریله ده تکلم ایدرلر .

دین ومذهب ٠ — اهالی دین اسلام ایله متدین اولوب برقسمی حنفی وشافعی وکربلاودیوانیه سنجاقلرنده ساکن وزراعتله مشغول اولان دیکر قسمی جعفری المذهبدر . شهر وقصبه لرده موسوی وخرستیان ارمنی ، کلدانی ، سریانی جماعتلرندن وملل سائره دن ده واردر .

﴿ ولایتك احوال زراعیه سی ﴾

محصولات ٠ — بغداد ولایتی اراضیسنك قوهٔ نباتیه سی هریره فائق وهرنوع محصول یتشدیرمکه مستعد وموافقدر . دجله نهریله آکا مصب اولان دیاله نهری وفرات نهریله آندن متشعب برچوق جداول وانهاراساساً نباتی کوبره لرله تربیه دیده اولان بواراضیی تمامیله احیا ایدر .

دجله نهرندن ، کرد [جمعی : کرود] ، اطلاق اولنان وبیکیرواستر ویااو کوزله اداره ایدیلن برنوع دولاب واسطه سیله صو آلنه رق ، ساقیه ، دینیلن صویولاریله اراضی سقی اولنور . دیاله نهر صغیری بوکبی وسائطه احتیاج کوسترمکسزین صوینی خراسان وخانقین قضالرینه بذل وایثار ایدر . فرات نهرینك صویندن عنه قضاسی داخلنده

« ناعور » دینیلن نهرلك وسطنه دوغرو احجارایله انشا ایدیلوب جریان میاه قوتیله دورایدن بیوك دولابلر واسطه سیله و آندن آشاغی طرفلرده کردلرله وحله ، هندیه ، شامیه ، سماوه قضالرنده برچوق جدوللر وقنالرله اراضی سقی اولنور .

زرعده مستعمل اولان وسائط ، آلات وادوات قدیمه دن عبارت اولوب فن زراعتك ترقیات حاضره سنك ابداع واحضار ایلدیکی آلات جدیدهٔ سهولتبخشاهنوز نمونه نما اولهمامشدر .

بغداد ولایتنده مزروعاتك تزاید وتناقصی دجله وفراتك فیضان وانحطاطنه تابعدر . بو نهرلرك زمان انحطاط میاهده [که صیهود تعبیر اولنور] زراعته فائده سی یوق وفوق العاده فیضان هنگامنده ده مزروعاتجه وحتی شهر وقصبه لرجه ضرر وتهلکه سی چوقدر . فیضان زیاده اولورسه ـ که بونك زمانی کانون ثانی وشباط ایله نیسان آیلریدر ـ نهرلرك ایکی ساحلنده یاپیلان وهرسنه تجدید وتحکیم ایدیلن سدلرقیریلر ؛ صولو مزروعاتی امحا ومملکتلری غرق ایتمك مخاطره سنه القایدر . فیضان میاه آزاولورسه نهرلرك ایکی جانبنده کی جدوللره ، خرقلره صو کیرمز ، مزروعات قوراقلقدن تلف اولور . فیضان حد مطلوبی بولورسه [که حیال دینیلیر] بتون مزارع وبساتین سقی واحیا اولنه رق اوسنه فیض وبرکت زیاده اولور .

آلتمش برسنه دن بری بغداد شهری اطرافنده وقوعه کلن طغیانلره دائر معلومات اجمالیه حاصل اولمق اوزره جدول آتی درج اولنور :

سنه (جدول صورتی)

١٢٥٦ لازعلی رضاپاشا زمانده دجله وفراتك طغیانده سده لرك قیرلمسیله خسارات کلیه وقوع بولمشدر

١٢٦١ نجیب پاشازمانده دجله نك طغیانیله مملکتك اطرافی قرق کون ،

١٢٦٥ چرپانلی عبدالکریم پاشازمانده دجله نك طغیانیله اللی کون ،

١٢٧٠ رشید پاشا زمانده دجله نك طغیانیله بر ماه ،

١٢٧٤ سردار عمرپاشا زمانده دجله نك طغیانیله قرق کون ،

١٢٧٩ نامق پاشا زمانده دجله نك طغیانیله بر ماه ،

١٢٨٢ نامق پاشا زمانده دجله نك طغیانیله آلتمش کون ،

١٢٩١ ردیف پاشا زمانده دجله نك طغیانیله اوتوز کون ،

١٢٩٣ عبدالرحمن پاشازمانده دجله نك طغیانیله یکرمی کون ،

١٢٩٤ عاکف پاشا زمانده دجله نك طغیانیله یکرمی کون ،

١٢٩٨ تقی الدین پاشا زمانده دجله نك طغیانیله آلتمش کون ،

١٣٠١ تقی الدین پاشا زمانده دجله نك طغیانیله بر ماه ،

١٣٠٣ عاصم پاشا زمانده دجله نك طغیانیله قرق کون ،

١٣٠٦ سری پاشا زمانده دجله نك طغیانیله قرق کون ،

١٣٠٩ حسن پاشا زماننده دجله‌نك طغيانيله درت ماه ،
١٣١١ حسن پاشا زماننده دجله‌نك طغيانيله درت ماه ،
١٣١٥ نامق پاشازماننده‌دجله‌نك طغيانيله‌ايكى ماه مملكتك اطرافى محصورقالمشدر .

ولايتك باشليجه محصولى آرپه ، بغداى ، پرنج ، خورمادر . بونلردن باشقه ايكنجى درجه‌ده آق دارى ، قوم‌دارى ، پاموق سيسام ، لوبيه [بوكروجه] ، باقله ، نخود ، مرجمك ، ماش ، هورتمان [بورجاق] كبى حبوبات حاصل اولور . اهالئ ولايتك اساساً مدار كلئ معيشتى بغداى ، پرنج وخورما ايله حبوبات سائره‌در . بعض محللرده توتون ، تنباكو ، حرير ، آفيون يتيشديريلير . خدايى نابت ميان كوكندن [سوس] بوكونلرده زياده سيله استفاده اولنمقده وبعض يرلرده زيتون يتيشديرلمكده‌در .

داخل ولايتده هرنوع ميوه وسبزه حصوله كلير . نار ، طاتلى ليمون ، اوزوم ، قارپوز ، قاوون ، اكشى ليمون ، تورونج ، پورتقال ، ماندارينه برنجى درجه‌ده واينجير ، اريك ، زردالى ، شفتالى ، بياض دوت ، قاره دوت ، الما ، آرمود ، آيوا ايكنجى مرتبه‌ده يتيشن ميوه‌لردر . بامیه ، پاطلیجان ، قاباق ، باقله ، فاصوليه ، انكنار ، طوماتس ، لوبيه [بوزوجه] ، خيار ، شلغم ، حاوچ ،

اسپاناق ، سمیزاوت ، پراصه ، صوغان ، صارمساق کبی سبزه وسائر مخضرات هر طرفده یتشدیر یلیر .

حیوانات اهلیه . — حیوانات اهلیه ثروت زراعیه‌نك برقسمنی تشکیل ایتدیکندن بوراده درجی مناسب کورلدی .

ولایتك هر جهتنده دوه ، آت ، استر ، مرکب ، اینك ، مانده ، قویون ، کچی کبی مواشی وحیوانات اهلیه وطاوق ، هندی ، قاز ، اوردك کبی طیوراهلیه وفرات وذجله ودیاله نهرلرنده برقاچ نوع بالق موجوددر .

دوه عشائر سیاره‌نك باشلیجه وسائط نقلیه‌سندن اولدیغندن کثرتله بسله‌نیر . نقلیات تجاریه‌ده زیاده مستعملدر . یونی اعمالات نسجیه‌ده قوللانیلدیغی غایت کوزل مشلحلر وسائره یاپیلیر . آت وقسراغك اك کوزل جنسی خطهٔ عراقیه‌ده حاصل اولدینی مشهور عالمدر . عربلر بوحیوانلرنك اصالت ونسللرینی شمدیه‌قدر محافظه ایتمکده‌درلر . عراقك هر طرفنده وجوداً متناسب وکوزل وفعلاً دواملی ومتانتلی آت وقسراق یولنورسه‌ده صرف بدوی وسیار اولان شمر وعنزه کبی عشائرده حاصل اولان غایت اصیل ونجیب حیوانلر درجه‌سنده دکلدر .

استر دخی عراقده کوزل یتشدیریلیر . اکثریا خدمات نقلیه وزرعیه‌ده قوللانلیر . بعضاً رکوب ایچون بسله‌نیر .

مرکب ایکی نوعدر . برنجیسی نجدوحله چندرلریدر که علی العموم بیاض ومتناسب وسیروحرکاتلری سریع اولدیغندن رکوب ایچون بسله‌نیر . ایکنجیسی دیکرطرفلرده موجود وفقط جنس اولمایان بیاض وسیاه مرکبلردر که نقلیاتده زیاده‌سیله موجب استفاده‌در .

اینك ولایتك هر طرفنده بولنور . وچفت سورمك وصو دولابلرینی چکمك خدمتلرنده قوللانیلیر . سوتی ایچون بسله‌جك اعلاجنس اینکار چوق یرلرده وخصوصیله سماوه قضاسنده بولنور .

مانده ولایتك هر یرنده چوقدر . هم یاغندن ، هم ده سوتندن ویوغورتندن زیاده استفاده اولنور .

قویون کرك عشائر وعربان ، کرك هالئ متمدنه نزدنده سوریلرله بسله‌نیر . یاغیسی کثرتله اوروپایه اخراج ولندغی کبی دریسی یمنی ، پاپوش وچیزمه اعمالی کبی صنایعده استعمال اولنور . یاغی دخی ولایت داخلنده صرف واستهلاك یدیلیر . سوتندن ، یوغورتندن ده استفاده چوقدر .

کچی دخی عشائر وعربان نزدنده قویون سوریلریله برابر بسله‌نیر .

سوتندن ، اتندن استفاده ایدیلیر ، کچی ولایت داخلنده کثیر المقدار ایسه‌ده بالنسبه قویونك خمسی قدر اوله بیلیر .

طاوق ، هندی ، قاز ، اوردك هر طرفده بسله‌نیر . دجله وفرات ودیاله ساحلی اولان مواقعده اهالی بالق صیدندن اپیجه مستفید اولور .

صیدبریده استفاده اولنان طیوردن دراج ، کوکرچین ، طورنا ، حباره ککلك اکثریرلرده بولنور . جیلان دخی همان هر طرفده بولنه‌رق بعض عشائر وهله شامیه چوللرنده حال بداوتده یاشایان « صلیب » عشائری تزدنده لحمی معیشت ودریسی لباس ایچون قوللانیلیر . طاوشان بعض محللرده بولنور .

لاحقه ـ ثروت زراعیه‌یه خدمتی یوق ایسه‌ده مناسبت بحثه بناءً شوراجقده حیوانات وحشیه وزاحفه وحشرات سائره‌یی ده یازه‌لم . ولایت داخلنده نادراً ارسلان وا کثریرلرده قوردو بعض محللرده حمار وحشی ، یبانی کدی بولنور . شهرلرده ، چوللرده یبلان وعقرب چوقدر . دجله‌نهرنده بصره کورفزندن کلن « کوسچ » دینیلن کوپك بالغی پك مضردر . آری ، سینك ، سیودی سینك ، چکرکه ، کهله ، پیره وهله یاز کیجه‌لرنده انواع هوام کثرتله

موجوددر . بعض سنه‌لر ظهور ايدن چكركه بليه‌سى مزروعات ومحصولاته فوق العاده ايراث مضرت ايلر .

﴿ ولايتك احوال صناعيه‌سى ﴾

آلات ووسائط جديده يه هنوز ميل ورغبت حصوله كلمديكندن بوولايتده صنايع اسكى حالده قالمشدر . معادنك مفقوديتندن دولايى صنايع اخراجيه موجود اولمايوب انجق خارجدن جلب ايديلن دمير وباقير وپرنج وآلتون وكوموش والماس ايله احجار سائرهٔ قيمتدارك اعماليله مشغول دمير جيلك ، باقيرجيلق ، قويومجيلق صنايعنك معمولاتى واوانئ سيم وزر ايجه مترقى واحتياجات محليه يه كافيدر .

مرانغوزلق ، اويمه جيلق ، معمارلق ، پاپوشجيلق ، قوندره جيلق ، يمنجيلك [يمنى ، قرمزى رنكله ملون ، دريدن معمول پاپوشه اطلاق اولنور] ، سراجلق ، دباغت ، طوغله جيلق ، شربه [طوپراقدن بارداق] ، تنكه [طوپراقدن دستى] اعمالاتى باشليجه صنايعدندر .

ولايتك زياده مداراشتهار وافتخارى مصنوعات نسجيه سيدر . پاموقدن ، يوندن ، ايپكدن وجوده كتيريلن معمولات نفيسه احتياجات محليه يى تسويه ايتدكدن صوكره ولايات ومواقع سائره يه ده اخراج اولنمقده در . يهودى قادينلرينك پاموق وايپكدن طوقودقلرى

« اغابانی » دینیلن قماشلر ، بغداد ، نجف ، کربلا وحله ده یوندن ، ایپکدن یاپیلان عبالر [مشلح] ، چارشفلر [ازار] ، کتفیه لر [باشاق] ، عقالر [کتفیه اوزرینه باشه صاریلان قوشاق] ، قوشاقلر [همیان] ومندلینك منسوجات حریریه سی هم متانت ، هم ده نفاست وظرافت جهتیله حائز رواج واعتبار کلیدر . بو منسوجاتك وسائط اعمالیه سی کار قدیم دستکاهلردر . چوله جیلر انواع مختلفه دن لنکه [انتاری یاپیلان پاموق قماش] ، جمدانی [باشه صاریلان پاموقدن یاشماق] وسائره ده اعمال ایدرلر .

بغداده آلتنجی اردوی همایون افرادینك ملبوساته متعلق احتیاجاتنی تأمین ایچون بخار الله متحرك « اعمالاتخانهٔ عسکری » ویا « عباخانه » وینه افراد مذکوره نك قوندره وچیزمه کبی لوازمنی استحضاره مخصوص « دباغخانه » تسمیه اولنان فابریقه لرشایان ذکردر .

سماوه قضاسیله دیکر بعض مواقعده کچه ، کلیم ، ججیم نسج ایدیلر . ولایتك اکثر مواقعنده تلوین منسوجات ایچون متعدد بویاخانه لرواردر .

﴿ ولایتك احوال تجاریه سی ﴾

داخلی سیر سفائن ـ بغداد ایله بصره آراسنده عمان عثمانی ایله

انكليزك لينچ قومپانياسى واپورلرى آمدشد ايدرلر . عمان عثمانى
اداره سنك درت واپوريله درت دوبه‌سى ولينچ قومپانياسنك ايكى
واپوريله ايكى دوبه‌سى موجوددر . عمان واپورلرى موصل، فرات،
رصافه ، بغدادى ولينچ قومپانياسنك واپورلرى مجيديه ، خليفه
نامليله توسيم اولنمشدر . بو واپورلر هندوستان واوروپا ايله ممالكك
مناسبات تجاريه‌سنى خيلى توسيع ايتمش ايسه‌ده بنه درجهٔ احتياجدن
دون برمقداردهدر . موصل ولايتيله سامرا قضاسندن بغداده قدر
مراسلات تجاريه ، كلك ، دينيلن صاللر ودجله‌نك محال سائره‌سنده
وبصره‌يه قدر مناقلات يلكن كميلرى واسطه‌سيله اجرا اولنور .
فرات نهرى اوزرنده زور سنجاغندن فلوجه ومسيب قصبه‌لرينه قدر
نقليات تجاريه ، شاختور ، تعبيراولنور مستطيل الشكل سفائن ايله
اجرا ايديليور . دليم قضاسندن ويامسيب موقعندن اعتباراً حله ،
ديوانيه ، هنديه ، شاميه ، سماوه قضالرى وبصره ولايتنه تابع
منتفك سنجاغى آراسنده مواد تجاريه وسائره بنه يلكن كميلرك
واسطه‌سيله نقل اولنور . بو كميلر « مهيله » ، « مشحوف » ، « طراده » ،
« بلم » ، « ساجه » كبى حجم وشكلنه كوره مختلف ناملر آليور . دجله
نهرينك بغداد شهرى كبى بعض مواقعنده كوچك مسافه‌لر ايچون
« قوفه » دينيلن مدور قايقلرده نقليات تجاريه‌يه وعمومك عبورينه

خدمت ایتمکده در : یاز موسمنده نهرین صولرینك انحطاطی سبیله جابجا پیدا اولان صیغلر ، قومسالار ، آطه جقلردن دولایی سیر سفائن بعضاً دوچار تأخر و بطائت اولور .

قره یوللری ٠ — سطح اراضی مستوی اولدیغندن صورت مخصوصه ده شوسه لر انشاسنه حاجت قالمیه رق بالجمله قصبات وقری آراسنده قره یوللری ممتددر . بو یوللرده مناقلات ومواردات تجاریه دوه ، استر ، مرکب ، بیکیر واسطه سیله اجرا قیلینیر . قره یوللری وسائط نقلیه سندن اولمق اوزره بغداددن کاظمیه یه تراموای ، بغدادن بعقوبه یه ، کربلایه ، حله یه وکربلادن نجف اشرف قصبه سنه اومنیبوس آرابه لری هرکون آمد شد ایدرلر .

پوسته وتلغراف ٠ — بغدادن تاتار واسطه سیله استانبوله واوروپایه موصل ، دیاربکر ، سیواس طریقیله پازارایرتسی و کربلا ایله نجفه وخراسان ، مندلی ، خانقینه واورادن ایرانه چارشنبه وحله ودیوانیه یه پنجشنبه کونلری امانات ومکاتیب واوراق سائره وهجین واسطه سیله وشام طریقیله یینه درسعادته واوروپایه پنجشنبه کونلری یالکز مکاتیب واوراق سائره نقل ایدن پوسته لر واردر . عزیزیه ، جزیره کوت الامارة قصبه لری وبصره ولایتی آراسنده پوسته ، واپورلرله نقل اولنور . آرابه واسطه سیله کربلا وحله وبعقوبه یه

هر کون مکاتیب نقل اولنور . مواقع سائره ایچون هفته ده بر کون پوسته واردر .

تلغراف مخابراتنده بغداد برجهتدن موصل ودیاربکر خط کبیریله استانبوله ودیکر جهتدن بری دجله وادیسندن واوبری فرات وادیسندن کچن ایکی خط واسطه سیله بصره یه وفاوه واورادن قابلو ایله هندوستانه مربوطدر .

الیوم سامرا وعنه وجزیره وشامیه دن ماعدا ولایت داخلنده بالجمله لوا وقضاء ، مسیب ، شهربان ، فلوجه ، خضر ـ دراجی کبی بعض نواحی مرکزلرنده وخراسان قضاسی داخلنده ، آغالریکیجه سی ، موقعنده تلغرافخانه لر موجوددر .

ادخالات واخراجات . ـ بغداد ولایتنك اهمیتلی مناسبات تجاریهٔ خارجیه سی هندوستان ، انکلتره ، ایران ممالکیله در . تجارت داخلیه سی بصره ، موصل ، حلب ، سوریه ولایتلریله در .

بغداد ولایتندن اوروپایه ، ایرانه وسائر ممالك اجنبیه ایله ولایات شاهانه یه اخراج اولنان موادشونلردر : حنطه ، شعیر ، سیسام ، پرنج ، داری ، لوبیا ، مرجمك ، ماش ، خرما ، مازی ، [عفص] ، کتیره ، یون ، یاغ ، میان کوکی ، خام دری ، باغرصاق ، آغابانی ، بعض اقمشه ،

كتفيه ، چارشف [ازار] ، همیان [کمر ، قوشاق] ، اینك ، دوه ، آت ، قیصراق ، بیاض مرکب ، استر .

بغداد ولایتنه اوروپادن ، ایراندن وسائر دیار اجنبیه ایله ولایات شاهانه‌دن ادخال اولنان مواد : اقمشه ، چوخه ، فس ، ایپلك ، هندقاشلری ، چین قاشلری [چیناوی] ، شعری [صاداقور] ، شال ، خالی ، کلیم ، آلاجه ، قطنی ، چوید ، ایپ ، کاغد ، شکر ، چای ، قهوه ، تنباکو ، قوری میوه‌لر ، نخود ، پاناتس ، مسکرات ، صابون ، دمیر ، باقیر ، قورشون ، چینقو ، تنکه ، قالای ، چیوی ، جام ، طاباق ، موم ، کبریت ، پترول ، کومور ، کراسته واخشاب ، دباغت اولنمش دری ، ادویه ومستحضرات وآلات طبیه ، موبیلیه ، مجوهرات .

بغداد ممالك ایرانیه‌نك جهات غربیه‌سیله اوروپا آره‌سنده کی معاملات تجاریه‌نك ترانسیت کذرکاهی وبناءً علیه واسطهٔ اخذ واعطاسی اولدیغندن بو نقطهٔ نظردن ده اهمیت تجاریه‌یی حائزدر .

بغداد ولایتنك جغرافیای سیاسی ومدنیسی

تقسیمات سیاسیه

بغداد ولایتی اوچ سنجاق، یکرمی قضا واوتوز سکز ناحیه یه منقسمدر :

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
بغداد		بغداد		اعظمیه	۲
		کاظمیه	۳		
		سامرا	۳	تکریت	۱
		خراسان	۱	شهربان	۱
				خالص	۱
		خانقین	۱	بنکدره	۱
				قزلرباط	۱
		مندلی	۲		
		بدره	۳	غریبه[جسان]	۲
		کوت الاماره	۲		
		عزیزیه	۲	سلمان پاك	۱
		جزیره	۲	اعیوج	۲
		دلیم	۱	هیت	۲

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
بغداد		دلیم	۱	کبیسه	۳
				فلوجه	۲
				رحالیه	۳
		عنه	۳	القائم	۲
				جبه ـ آلوس	۳
				حدیثه	۳
کربلا	۲	کربلا		مسیب	۱
				شفاتیه	۱
		هندیه	۱	کفل	۳
		نجف	۱	کوفه	۱
				هورالدخن	۲
				رحبه	۳
		رزازه	۳		
دیوانیه	۱	دیوانیه		دغاره	۱
				البدیر	۱
				عفك [قول معشر لکی]	
				فوار [قول معشر لکی]	

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
دیوانیه	۱	حله	۱	ممدوحیه	۱
				بارمانه	۲
				نهرشاه	۲
				خواص	۲
				محاویل	۲
		شامیه	۱	شنافیه	۲
				هورالله	۲
				اصلاحیه	۲
				غماس	۲
		سماوه	۲	ابوجواریر[رمیثه]	۲
				خضر دراجی	۱

بغداد سنجاغنك حدودیله تعریفات مدنیه‌سی

بغداد سنجاغی شمالاً موصل ولایتی ، شمال غربیسی زور سنجاغی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً بصره ولایتنه ملحق عماره ومنتفك سنجاقلری ، غرباً دیوانیه وکربلا سنجاقلری وشامیه چولی ایله محدوددر .

بغداد قضاسی

بغداد قضاسنك شمال وشمال شرقیسی خراسان ، شرق جنوبیسی عزیزیه ، جنوب جهتی جزیره ، غرب وشمال غربیسی کاظمیه قضاسیله محدوددر . دجله نهرینك هر ایکی ساحلنده خرما باغلریله اشجار مثمره یی حاوی باغچه‌لر وکرود زراعتی خیلی محصولات ویرر . بغداد شهرینك جنوب شرقی جهتندن [شرقی قپوسندن] بده‌ایدن قسمه شرقیه ، جهت شمال غربیسندن [اعظمیه قپوسندن] اعتباراً امتداد ایدن قسمه غربیه کراده‌لری (کراده : کردایله زراعت ایدیلن محل دیمکدر) وقارشی یاقه‌نك طرف جنوب شرقیسنده ، ساحل نهراوزرنده‌کی قسمه مریم کراده‌سی تعبیراولنور . شرقیه وغربیه جهتلرنده‌کی نخلستانلرده ۱۴۵۰۰۰ ، دجله‌نك ساحل یمینده [قارشی یقه‌ده] کی باغلرده ۳۲۰۰۰ خرما اغاجی ، ینه شرقیه وغربیه

جهتلرنده کی باغچه‌لرده ۱۱۸۰۰۰ قارشی یقه‌ده کی باغچه‌لرده ۱۲۰۰۰ اشجارمثمره واردر . سقی مزارع وبساتین ایچون غربیه وشرقیه کراده‌لرنده ۵۳۱ ، قارشی یقه کراده‌لرنده ۲۳۸ بکرات [مفردی : بکره ؛ کرد دینیلن دولابلرده مقره‌ایله صو چکمك ایچون ایکی ، اوچ وبعضاً درت طولوم واردرکه بر مقره‌نك چکدیکی بر طولومه بر بکره دینیلیر] موجوددر . کرود زراعی فرق مختلفهٔ عربانندر . اعظمیه ناحیه‌سی بغداد قضاسنه مربوطدر . بغداد قضا ولواسنك وولایتك والتنجی اردوی همایونك وبتون خطهٔ عراقیه‌نك مرکزی بغدادشهریدر .

بغداد ٠ — بغدادشهری ۳۳ درجه ، ۱۹ دقیقه ، ۵۰ ثانیه عرض شمالی وپارس مبدأطول اولمق اوزره ۴۲ درجه ، ۲ دقیقه ، ۱۵ ثانیه طول شرقیده وسطح بحردن ۴۰ مترو ارتفاعده ودجله نهرینك ایکی ساحلی اوزرنده کائندر . شهرك قسم اعظم ومنتظمی دجله‌نك شرق جهتنده وساحل یسارنده اولوب نامی « رصافه » در . نهرك جهت غربیه‌سنده وساحل یمینده کی قسمه « کرخ » دینیلیر .

بغدادك اسامیٔ قدیمه‌سندن « دارالسلام » و « زوراء » دخی معروفدر .

شهرك ایکی قسمی آره‌سنده دوبه‌لر اوزرنده قورلمش ۲۲۰ مترو

طولنده برکوپری واردر . بوندن باشقه بغداد قضاسنه مربوط ناحیه مرکزی اولان « اعظمیه » قریه‌سیله قارشیسنده « کاظمیه » قصبه‌سنی بربرینه ربط ایدن دوبه‌لی برکوپری ، بغدادك کرخ جهتندن برساعته قریب مسافه‌ده و کربلا ایله حله طریقی اوزرنده ـ کسرخاء معجمه ایله ـ « خر » نام موقعده « حمیدیه » توسیم اولنان مکمل ومنتظم بردمیر کوپری ، بغدادك شرقیه جهتندن برساعت آشاغیده وفرات نهری اوستنده « قراره » موقعنده بر وعزیزیه قضاسی طریقی ودیاله نهری اوزرنده برکه جمعاً ایکی دوبه‌لی کوپری موجوددر .

شهرك نهر بوینجه [اعظمیه قپوسی حذاسندن باب الشرقی حذاسنه قدر] طولی ۳ کیلو مترو قدردر . رصافه جهتی عباسیلر زماننده بنا ایدلمش والیوم قسم اعظمی خراب اولمش ۷ کیلو مترو طولنده برسور والآن موجود وموسم بارانده تراکم ایدن صولردن متعفن اولان برخندق ایله محاطدر . بوسورك اعظمیه قریه‌سنه متوجه اولان قسمنده « باب المعظم » ، شهرك آرقه طرفنده « باب الوسطانی » ، شرقیه دیلن آلت طرفنده « باب الشرقی » ، نامیله باشلیجه اوچ بیوك قپوسی واردر .

شهرك وضع شاعرانه وجریان لطیف حسیاتپر ورانه‌سی ایله طرفینده امتداد ایدن خرمالقلر ، اشجار مثمره‌یی حاوی باغچه‌لر شهره پك

زینت ولطافت ویرر . هله شهرك نهردن منظرهٔ عمومیه‌سی اکثر مبانیٔ عالیه ساحل بوینجه انشا ایدلمش اولدیغندن غایت دلنشین واحتشامنمادر . داخل شهرده « میدان » دینیلن محل واسع کوزل برباغچه حالنده‌در . قشله‌ومیدان جاده‌لری کبی برقاچ جاده‌دن ماعدا محلاتده سوقاقلر طاردر . الك معتبرومشهور سمتلر : کلیساباشی ، میدان ، جدید حسن پاشا ، حیدرخانه ، قریه‌باشی ، شیخ قپوسی ، شورجه ، قنبرعلی ، اغاقپوسی محله‌لریدر . اولری طوغله‌دن وایکی قاتلی اولوب ابنیهٔ جدیده‌نك منظرهٔ خارجیه‌لری‌ده اپیجه کوزل ایسه‌ده اصل زینتی داخلندن کورونور . چارشولر بیوك ، متین ومنتظمدر .

شهرك هواسی صاغلام ایسه‌ده یازین کولکه‌ده علی العاده ٣٥ ایله ٤٥ آره‌سنده وبعضاً ٤٨ ، ٤٩ سانتیغراد درجه‌یه قدر حرارت واردر . قیشین حرارت علی العاده ٥ ایله ١٥ آره‌سنده اولوب بعضاً تحت الصفر ٤ ، ٥ درجه‌یه‌قدر صوئوق حس اولنور . موسم صیفده اهالی کوندوزین « سرداب » دینیلن بودورومله‌ده وکیجه‌لین طاملر اوستنده امرار وقت ایدرلر .

نفوس مملکت ١٧٠ بیك ایله ١٨٠ بیك آره‌سنده‌در . اکثر سکنه عرب ، کرد ، ترك جنسلرندن واهل اسلامدن مرکب اولوب

برقسمی ده یهودی ، کلدانی ، سریانی ، ارمنی قدیم ، ارمنی قتولیك ، لاتین ، پروتستان ملتلریدر .

بغداد رصافه جهتنده ایکی وکرخ طرفنده بر که جمعاً اوچ دائرهٔ بلدیه یه وبش ردیف دائره سنه منقسمدر . سکسان برنجی الاینه منسوب برنجی ردیف طابوری حیدرخانه ، ایکنجی مرجان ، اوچنجی طابور دیاله ، دردنجیسی اعظمیه وسکسان اوچنجی الایك ایکنجی طابوری اولان بشنجی دائره کرخ جهتیدر .

بغدادك جوامع ومساجد شریفه‌سی چوقدر . شیخ عبدالقادر کیلانی ، اعظمیه قریه‌سنده امام اعظم افندیلرمزك جوامع شریفه‌سی پك واسع ومزیندر . میدان ، جدید حسن پاشا ، وزیر ، فضل ، حیدرخانه جامعلری ده اولدقجه وسعتلی وکوزلدر . جامعلرك قبه ومناره‌لری ، کاشی ، تعبیر اولنان چینی طاشلریله تزیین اولنمشدر که منظره‌سی پك خوشدر . بغدادده ائمه ومشایخ وعلمای اسلامیه‌دن امام اعظم ابوحنیفه ، امام حنبل ، شیخ عبدالقادر کیلانی ، معروف کرخی ، جنید بغدادی ، سری سقطی ، شبلی ، امام غزالی کبی بر چوق ذواتك تربه‌لری موجود اولوب بونلر اصحابنك تراجم احواليله برابر سالنامه‌نك قسم مخصوصنده درج اولنمشدر . خلفا جامعنك غایت متین ومرتفع مناره‌سی ، مرجان جامعی ، نظامیه

مدرسه‌سی ، قارشی یقه‌ده روایته نظراً هارون الرشیدك زوجه‌سی ست زبیده‌نك برطرز مصنعده انشا اولنمش تربه‌سی خلفای عباسیه زمانندن قاله آثارك باشلیجه‌لریدر .

حکومت دائره‌سی ، مشیریت دائره‌سی ، پیاده ، طوپجی ، سواری قیشله‌لری ، مکتب صنایع ، مطبعهٔ ولایت ، اعدادی ورشدیٔ عسکری مکتبلری ، مکتب رشدیٔ ملکی ، برنجی دائرهٔ بلدیه ، ردیف دائره‌سی ، عمان عثمانی ورسومات دوائری ، محکمهٔ شرعیه ، اعمالاتخانهٔ عسکری ، اتمکخانهٔ عسکری ، خسته‌خانهٔ عسکری ، غرباخسته‌خانه‌سی ، سواری دائره‌سی ، دار المعلمین ، اوچنجی دائرهٔ بلدیه ، بحریه قیشله‌سی شهرك عالی ، بیوك ومنتظم ابنیه‌سندندر .

بوندن ماعدا موجوداولان دوائر حکومت وابنیهٔ سائره بونلردر : تلغرافخانه ، رژی دائره‌سی ، دیون عمومیه دائره‌سی ، بانق عثمانی دائره‌سی ، محکمهٔ تجارت ، مکتب اعدادیٔ ملکی ، ایکنجی دائرهٔ بلدیه ، نسا حبسخانه‌سی ، دقیق فابریقه‌سی ، ۱۷ قره‌قولخانه ، ژاندارمه استرسوارطویله‌سی ، صوطلومبه‌سی ، بوز فابریقه‌سی ، عسکری مطبخی ، ۲ عسکری دبوی ، ۲ باروتخانه ، تراموای اداره‌خانه‌سی .

بغداده ۲۰۰۰۰ی متجاوز خانه ، ٤٠٠٠ قدر دکان ومغازه ، ۲۰۸ خان ، ۲۳۵ قهوه‌خانه ، ۱۳۵ باغچه ، ۱٤۵ جامع ومسجد ، ٦ مکتب ابتدائی ، ٤٠ قدر مکتب صبیان ، ۸ مکاتب غیرمسلمه ، ۲۱ مدرسه ، ۲۰ تکیه ، ۳۳ تربه ، ۱۲ کتبخانه ، ۲ خصوصی مطبعه ، ۸ کلیسا ، ۲٤ سیناغون [تورات] ، ۲۸ حمام ، ۲۰۰ عرصه ، ۱۱۷ آخور ، ۷ ذخیره انباری ، ۱۸۲ علوه [ذخیره بیعنه مخصوص محل] ، ۱۱٦ دکرمن ، ٦ اجزاخانه ، ۱۰ اتمکخانه ، ۱۸ فرون ، ۱۵ سبیلخانه ، ٦۷ حطب اسکله‌سی ، ٤۲ مخزن ، ۱ قرائخانه ، ۲ مسافرخانه ، ۱۷۹ جلحه کارخانه‌سی ، ۲۲ ایپلك کارخانه‌سی ، ٦۸ بویا اعمالخانه‌سی ، ۷ باصمه اعمالخانه‌سی ، ۱ تمغاخانه ، ٤ یپاغی منکنه‌سی ، ۱ صابون اعمالخانه‌سی ، ۱ نفت کارخانه‌سی ، ۱ تحمیصخانه ، ۱۳ کوزه کارخانه‌سی ، ۲۰ قدر شکر اعمالخانه‌سی ، ۲۷ کیرج صاتیلان محل ، ۹ دباغخانه ، ۳۸ پکمز اعمالخانه‌سی ، ۳ سیسام یاغی دارالاعمالی ، ۷ زورخانه [برنوع جیمناستیق یاپیلان محل] ، عیسائیلرك بر بوز فابریقه‌سی واردر .

بغدادك قارشی یقه‌سندن کاظمیه قصبه‌سنه قدر یدی کیلومتروایق مسافه‌ده ترامواى خطی ممتداولدیغی کبی اعظمیه قریه‌سنه ، خراسان قضاسی مرکزی اولان بعقوبه قصبه‌سنه وکربلا ایله حلهیه هرکون

آرابه‌لر آمدشد ایدر . عمان عثمانی اداره‌سیله لینج قومپانیاسنك واپورلری بصره ایله مناقلات ومواردانه واسطه‌در .

بغداده ایران دولتنك برسرکار پردازی ، انکلتره حکومتنك بر ژنرال قونسلوسی ، آلمانیا ، روسیه ، آوستریاومجارستان ، ممالك متحدهٔ آمریقا حکوماتنك برر قونسلوسی وفرانسه حکومتنك برویس قونسلوسی واردر . داخل شهرده ایپکدن چارشف ، مشاح [عبا] ، کفیه [کتفیه] ، اغابانی کبی شیلرله یون وپاموقدن بعض اشیانسج ایدیلیر ؛ باقیر ، آلتون وکوموشدن بعض اوانی اعمال اولنور . هرنوع ذخائر ، سبزه ومیوه مبذولدر .

دجله نهرینك طغیان ایتدیکی بعض سنه‌لر اطرافی احاطه ایدن صولرك تعفناتندن ایصتمه کبی بعض امراض تولدایده‌رك شهرك هواسنی اخلال ایدر .

بغدادك شرقیه کراده سنده امتدادایدن نخلستانلر ، باغچه‌لرده کنار جویبارده بعض قصرلر موجوددر .

﴿ نفس بغداد قضاسنك نفوس محرره سنى مبين جدولدر ﴾

يكون	ذكور	اناث	
٦٢٤٥١	٥٧٤٥٤	٤٩٩٧	اسلام
٢٦١	٢٣٣	٢٨	ارمن قديم
١٤٠	١٤٠	٠	ارمن قتوليك
٤٠	٤٠	٠	پروتستان
١٥٣٧٠	١٣٦٦٥	١٧٠٥	يهودى
٦١	٥١	١٠	لاتين
٥١٨	٥١٣	٥	كلدان
٣١١	٣٠٧	٤	سريان وروم قتولك
٧٩١٥٢	٧٢٤٠٣	٦٧٤٩	يكون

مرکز ولایته مربوط ناحیه وقضالر

اعظمیه ناحیه‌سی

مدیر وکیلی عبدالقادر افندی

اعظمیه مکتب ابتدائیسی

معلم محمدفخری افندی بواب احمداغا عددشاگردان ۴۸

اعظمیه ناحیه‌سنه دائر معلومات

بغداد قضاسنه مربوط ناحیه مرکزی اولان اعظمیه قریه‌سی آرابه ایله یارم ساعت مسافه‌ده‌در ، امام اعظم وهمام اقدم افندمز حضرتلرینك مرقد وجامع شریفلرینی وبر مدرسه‌یی حاویدر . شط بوینده بغداد اهالیسنك بر چوق باغچه وکوشکلری واردر . براوفاق چارشوسی ، کوپری باشنده برقره قولخانه‌سی موجوددر . اکثر اهالیسی صنعت دباغتله مشغولدر . بغداددن قریه‌یه قدر امتداد ایدن یولك طرفینی نخلستانلر ، باغچه‌لرله محاط اولدیغندن منظره‌سی خوشدر .

کاظمیه قضاسی

مأمورین قضا

قائممقام احمدسالم افندی ثالثه م٥

نائب سیدمعروف افندی مال‌مدیری وکیلی عبداللطیف افندی

تحریرات کاتبی محمد مشتاق افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائمقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب سیدجعفر افندی

مال‌مدیری سیدعبدالوهاب افندی

تحریرات کاتبی سیدمصطفی افندی

حاجی عبدالحسین چلبی

﴿ محکمهٔ بدایت ﴾

رئیس نائب

اعضا محمدافندی کاتب اول ابراهیم ادهم افندی

» سیدعبدالحمیدافندی کاتب ثانی قاسم افندی

مستنطق معاونی خضر افندی

مباشر نجم اغا مباشر احمد اغا

(بلدیه مجلسی)

رئیس صادق چلبی

اعضا حاجی طعمه افندی	اعضا محمدسعید افندی
» حاجی علی افندی	» حاجی عبدالله افندی
» حاجی نجم افندی	کاتب حسین افندی

(مأمورین سائره)

صندوق امینی کمال بك	طاپو کاتبی محمدامین افندی
رسومات مأموری علی نقی افندی	نفوس مأموری احمدافندی
رسومات کاتبی محمدافندی	نفوس کاتبی عبدالرزاق افندی
دیون عمومیه مأموری ابراهیم افندی	قرانتنه مأموری خلیل افندی
دیون عمومیه کاتبی علی افندی	

(ضابطه مأمورلری)

پیاده یوزباشیسی غشلقه اغا	م ٤
سواری یوزباشیسی صالح افندی	م ٤ ع ٤
ملازم ثانی امین اغا	
اوچنجی قومیسر حسون افندی	
پولیس سعید افندی	

(کاظمیه قضاسنه دائر معلومات)

کاظمیه قضاسی شمالاً سامرا ، شرقاً خراسان ونفس بغداد قضالری ،

جنوباً جزیره قضاسی ودیوانیه و کربلاسنجاقلری ، غرباً دلیم قضاسی ایله محدوددر .

باشلیجه محصولاتی بغدای ، آرپه در . حبوبات سائره ده مبذولدر . اراضیٔ مزروعه سی طارمیه ، ابوغریب ، محمودیه مقاطعات سنیه سیله جانب میریه وبعض ذواته عائد رضوانیه ، هور ، ابوسریویل مقاطعه لری وجانب وقفه راجع تاجی ، مزرفه ، حصیوه ، کرودیدر .

قضا اراضیسنده باشلیجه بنی تمیم ، دلیم ، عکیدات ، مشاهده ، البوصکر ، شمامطه ، جبور ، فداغه ، شعار ، العزه ، الزبار ، شیتی ، معامره ، کوام عشیرتلریله دهابرچوق فرقه لر ساکن اولوب زراعت ورعی مواشی ایله اشتغال ایدرلر .

ابوغریب مقاطعهٔ سنیه سنده فرات نهرندن منشعب دفار ، محمودیه اراضیٔ سنیه سنده ینه فراتدن صو آلیر ابودبس ، طارمیه اراضیٔ سنیه سنده دجله دن متشعب طارمیه جدوللری اراضی یی ارواواحیا ایلر . ابوغریب نهری اوزرنده بر ، محمودیه نهری اوزرنده بر ، نفس ابودبس جدولی صدرنده بر ، ابودبس جدولنك حله طریقی اوزرنده بر ، اسکندریه نهری صدرنده بر ، محمودیه مقاطعه سنده سید عبدالله تربه سی جوارنده ایکی ، ابوغریب مقاطعه سندن محمودیٔ

کبیر اراضیسنده بر ، ینه مقاطعهٔ مذکوره دن بکه اراضیسنده بر که جمعاً طقوز کار کیر قنظره [کوچك کوپری] وکاظمیه قصبه سنی اعظمیه قریه سنه ربط ایدن ، دجله نهری اوزرنده بردوبه لی کوپری موجوددر .

عقرقوف هورنده وبغدادك قارشی یاقه سندن ٢٥ کیلو مترو مسافه ده بابل حکمدارلرندن اولوب میلاددن ١٣٥٠ سنه اول برحیات اولان ، قوری غالزو ، نك محافظهٔ حدودایچون انشا ایلدیکی قلعه نك آثار باقیه سندن نمرود تپه سی ، قضانك جهت جنوبیه سنده حله وجزیره قضالریله محادد قسمنده سلفکیان دولتنك مؤسسی سلفقوس نیقاتور طرفندن میلاددن ٣٠٧ سنه اول بنا وپای تخت اتخاذ ایدلش اولان سلفکیه شهرینك ویرانه لری مشهوداولمقده در .

کاظمیه :— کاظمیه قصبه سی بغدادك شمال غربیسنده ، قارشی یقه دن تراموای خطیله ٧ کیلومترو مسافه ده ، دجله نك ساحل یمینده ومجراسندن اون دقیقه قدر ایچریده قضامرکزیدر . سالنامه مزك فصل مخصوصنده مفصلاً قید وتحریر قلندیغی اوزره حضرت امام موسی الکاظم (رضی الله عنه) لك تربه سنك بولندیغی ایکی بیوك قبه نك کرك داخلی ، کرك نصفنه قدر آلتون قابلی واقسام سائره سی کاشی طاشلرندن معمول مناره لری وحولیسی پك معمور

ومزين وجسيم اولوب يانده جنتمكان سلطان سليم خان ثانى حضرتلرينه منسوب بيوك برجامع شريفى ده حاوى اولمسيله قصبه نك الك عالى وزينتدار بناسيدر . ائمهٔ كرام حنفيه دن امام ابو يوسف حضرتلرينك مرقد وجامع شريفى ده حضرت كاظمك صحن وسيعى داخلنده در . هر طرفدن وعلى الخصوص ايراندن سنوى بيكلرجه زوار ومترددين مرقد منور حضرت كاظمى زيارته كليرلر . سكنهٔ دائمهٔ مملكت ايرانيلر وسائر تبعهٔ اجنبيه ايله برابر ٧٣٩٠ راده سنده در . بونك ٦١٤٠ ى اهالئ محليه و ١٠٠٠ ى تبعهٔ ايرانيه ، ٢٠٠ ى انكليز و ٥٠ سى روسيه تبعه سيدر . اهالينك قسم اعظمى شيعى المذهبدر . تراموای موقفى قربنده بوكره انشا واكمال اولنان دائرهٔ حكومت پك منتظم ودرجهٔ كافيه ده وسعتى حائزدر . قصبه ده ٢١٦٠ خانه ، ٣٠ خان ، ٦ حمام ، ٨ قهوه خانه ، ١٧ علوه ، ١٠ چايخانه ، ٣٢٩ دكان ، ٥ مدرسه ، ١ جامع ، ٣٣ مسجد ، ٣ مكتب صبيان واردر . قصبه نك نهر ساحلى خرما واشجار سائرهٔ مثمره يى حاوى باغچه لرله مزيندر . كاظميه قصبه سى رديف سكسان اوچنجى الايك برنجى طابورينك مركزيدر .

بغدادك ٢٥ كيلو مترو جنوبنده محموديه قريه سى ١٠٠ خانه ، برقاچ خان وچايخانه يى حاوى در ، كربلا وحله يه ايشله ين آرابه لرك وكاروانلرك موقفيدر .

﴿ کاظمیه قضاسنك نفوسی ﴾

یکون	ذکور	اناث	
٦١٩١	٦١٠٢	٥٩	اسلام

﴿ سلنامهٔ قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام صالح صائب افندی ثانیه

نائب عباس صبری افندی مال مدیری حسین فخری افندی

تحریرات کاتبی عبد لرزاق افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سید جاسم افندی
مال مدیری	سید حسب الله افندی
تحریرات کاتبی	سید حسون افندی
	خلف الحسین افندی

(محكمهٔ بدايت)

رئيس	نائب
اعضا سيد حمدی افندی	كاتب اول مصطفی افندی
« عبدالرزاق افندی	كاتب ثانی محمود افندی
مستنطق معاونی محمد نوری افندی	مباشر عباس اغا اوطه جی حمد اغا

(بلديه مجلسی)

رئيس	سيد جاسم افندی
اعضا حاجی عبداللطيف	كاتب علی افندی
« سالم الحسين	بلديه چاوشی محيميد
« سيد احمد	« « احمد
« وهاب الجنديل	

(مأمورين سائره)

نقيب قائممقامی سيد احمد حمدی افندی	ادرنه پايه‌سی مدرس عباس افندی
صندوق اميني سلمان افندی	نفوس مأموری مصطفی افندی
قرانتنه مأموری علی افندی	نفوس كاتبی سعيد افندی
قرانتنه غارديانی حسين اغا	رژی مأموری عبدالرحيم افندی
طاپو كاتبی حلمی افندی	كليددار سيد علی افندی

دیون عمومیه مرکز مأموری رشید افندی

(ضابطه مأمورلری)

سواری یوزباشیسی سلیمان افندی — پیاده ملازم اولی محمود اغا

اوچنجی قومیسر محمد حلمی افندی — پولیس محمد توفیق افندی

(رشدیه مکتبی)

معلم اول علی افندی — معلم ثانی عبدالفتاح افندی

عددشاگردان ١٥

(ابتدائیه مکتبی)

معلم رؤف افندی — عددشاگردان ٨٠

(تکریت ناحیه سی)

مدیر احمد بك — کاتب عبدالرزاق افندی

دیون عمومیه مأموری صالح افندی — امام دوردیون مأموری اسعد افندی

﴿ سامرا قضاسنه دائر معلومات ﴾

سامرا قضاسنك حدودی شمالاً موصل ولایتی ، شرقاً خراسان قضاسی جنوباً کاظمیه ودیالی قضالری ، غرباً عینه دلیم قضاسی وجزیره چولی در . بو قضانك زراعتی شایان اهمیت بر درجه ده دکلدر . الك کوزل مزروع اراضیسی املاك همایوندن دجیل مقاطعه سیدر .

بومقاطعه داخلنده بر کوپری ، سامرا قصبه‌سی دجله‌نك ساحل یمینه ربطایدن دوبه‌لی بر کوپری واردر . خرینه نام محلده جبور عشایری سامرا قصبه‌سنك قاشق ساحلنده لکلك موقعنده البوعلی فرقه‌سی ، رشدیه دینلن محلده العزه‌دن البومحمد فرقه‌سی ، چیوان نام محلده البوعجیل فرقه‌سی ، عوجه نام محلده تکریت اهالیسیله عشایر متفرقه ، جرف نام محلده‌ینه تکریت اهالیسیله البومحمد والبو علی فرقه‌لری طرفندن کرود [مفردی : کرد ، شطدن حیوان وطولومله چکیله‌رك اسقی اولنان] ، دیوم [مفردی : دیم ، یاغمور ایله یتیشن] زراعتی واردر . نفس سامرا قصبه‌سیله جوارنده البوباز ، البوعباس ، البونیسان ، البوبدری ، البودراج ، البوعیسی ، البواسود عشیرتلری ساکندر . بونلرك زراعت ایتدکلری اراضی شیخ ریاح ، بنت الحسن ، صعیویه ، مزیرعه ، حاوی ، شناس ، مشیهد ، قلعه ، کویر ، شقره ، ملحه ، سموم اسملریله یاد اولنور . قضانك عشائر سیاره‌سی یوقدر . انجق شمر عشایر جسیمه‌سی قضانك جهت غربیه‌سنده جزیره چوللرنده کشت وگذار ایدرلر قضانك اکثر اراضیسی اراضیٔ کلسیه‌دن اولدیغندن خیلی کیرچ استحصال اولنور . قاووني ، قارپوزی مشهور اولوب لاجل البیع بغداده‌ده نقل ایدیلیر .

سامرا ٥ — سامرا قصبه‌سی بغدادك براً ١١٠ وبهراً ١٤٠ کیلو

مترو شمال غربیسنده ، دجله‌نك ساحل یسارنده یارم ساعت قدر ایچریده قضا مرکزیدر . اطرافی سورایله محاطدر ؛ سورك درت قپوسی واردر . جیادت هواسی مشهوردر . اطرافنده باغ ، باغچه یوقدر . سالنامه‌مزك فصل مخصوصنده مرقم اولدیغی وجهایله سامرا امام حسن العسکری ، امام علی الهادی حضراتنك بیوك برقبهٔ زرین آلتنده وپك واسع برصحن ایچنده اولان مراقد شریفه‌سنی حاوی اولمسیله عتبات عالیه‌دن معدود اولوب بر چوق زوار ایرانیه وسائره‌یه زیارتگاهدر . قصبه‌ده اهل سنته مخصوص مکمل برمدرسه ایله بر جامع شریف واردر ، ۱۰۰۰ قدرخانه ، ۳۰ قدرخان ، ۲۰۰ ی متجاوز دکان ، ۱ رشدی ، ۱ ابتدائی مکتبی ، ۲ حمام ، برقاچ مدرسه موجوددر . بغداددن سامرایه یولجی وزوار نقل ایتمك اوزره یرلی برشرکته عائد « عثمانی » نامنده کی واپور صولرك مساعد زمانده آمدشدایدر .

سامرا خلفای عباسیه‌دن معتصم طرفندن ۲۲۰ سنهٔ هجریه‌سنده بنا اولنه‌رق « کورن سوینیر » معناسنه (سرمن رأی) تسمیه ایدلمسندن ، یاخود بعد الخراب (سامن رأی) دینلمسندن وبعضلرینك روایتنه کوره « سامك طریقی » معناسیله (سامراه) دن

غلطدر : سامرا ردیف سکسان اوچنجی الاینك اوچنجی طابوری مرکزیدر .

بو قضاده باشلیجه بش قریه موجوددر که بونلر تکریت ، امام دور ، دجیل ، بلد ، سمیکه قریه لریدر .

تکریت دجله نهرینك ساحل یمینده برتپه اوزرنده ناحیه مرکزیدر ؛ ۳۰۰ دن متجاوز خانه یی ، ۵۰ قدر دکانی حاویدر . اطرافی ، باغ وباغچه دن عاریدر . امام دور دجله نك ساحل یسارنده اوفاق برقریه در ، دجیل ، بلد ، سمیکه قریه لری دجله نك ساحل یمینده و بردچاریك ساعت قدر ایچریسنده کائندر . بو اوچ قریه نك اطرافنده باغچه لر واردر . دجیل قریه سی ، او نام ایله مسمی مقاطعه سنیه نك مرکز اداره سیدر . بلد وسمیکه قریه لرنده بر رصیان مکتبی واردر . بو ایکی قریه ده اداره سنیه یه مربوطدر .

داخل قضاده مشهود آثار عتیقه شونلردر : سامرا قصبه سنده خلفای عباسیه دن المتوکلك مقام حکومتلرندن قالمه ایوان وزندان ، سامرانك قارشی یقه سنده خلیفه مشار الیهك زمانده انشا وعاشق نامیله تو . میم ایدلمش اولان کمرك بناسی ، سامرادن بر چاریك ساعت مسافه ده خلفای عباسیه دن المستنصر باللهك انشا ایلدیکی جامع کبیرك سوری ایله یمش متر وارتفاعنده ، « ملویه » تعبیر اولنان مناره سی ، سامرانك اوچ

ساعت مسافه سنده برمكيلردن ابودلفك جامع كبيرى ايله مناره سى ، المتوكل بالله‌ك شناسى ناميله مشهور وزيرينك حكومت قوناغنك سورى ، وزراى عباسيه‌دن عيسانك والده‌سنك بنا ايتديكى قلعهٔ كبيره‌نك و « جبيره » ناميله مشهور حصارك سورلرى و « زنكور » اسمنده كى بيوك حصار ، سامرانك برساعت شمالنده قصر قديم ـ كه اليوم تل العلوق اسميله معروفدر ـ انقاضنى تشكيل ايدن بيوك برتپه ، سامرانك اوچ ساعت جهت شرقيه‌سنده مزرعه‌سنك اوزرنده اون متر وارتفاعنده « قايم » اسميله مسمى برتپه ، سامرادن اوچ ساعت مسافه‌ده وشرق جنوبى جهتنده مشهور قادسيه قلعه‌سى ابنيه‌سندن برقاچ دائره .

﴿ سامرا قضاسنك نفوسى ﴾

يكون	ذكور	اناث	
٨٥٧٦	٨١٥٧	٤١٩	اسلام

﴿ مندلى قضاسى ﴾

﴿ مأمورين قضا ﴾

قائممقام	حاجى عبدالعزيز افندى	متمايز

نائب سلمان افندی　　مال مدیری نوری افندی

تحریرات کاتبی عبدالمجید افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس　　قائممقام

اعضای طبیعیه　　اعضای منتخبه

نائب　　اسود بك

مال مدیری　　حاجی الیاس افندی

تحریرات کاتبی　　حسن اغا

موسی افندی

﴿ محکمهٔ بدایت ﴾

رئیس　　نائب

اعضا احمد افندی　　کاتب اول محمد فهمی افندی

مستنطق حسن حلمی افندی　　کاتب ثانی عمر فوزی افندی

» معاونی امین افندی　　مباشر نفر ۲

(بلدیه مجلسی)

رئیس　　مسلم افندی

اعضا يحيي بك　　اعضا مسعود اغا

« موسى افندى　　« ملا صالح

كاتب موسى افندى

(مأمورين سائره)

نقيب سيد على افندى　　موصلهٔ صحن

مدرس عبد القادر افندى

تلغراف و پوسته مديرى محمد سعيد افندى

صندوق امينى محمد امين افندى

نفوس مأمورى عبد الرزاق افندى

« كاتبى فارس افندى

ديون عموميه مأمورى محمود افندى

رژى مأمورى مال الله افندى

معارف رئيسى عبد القادر افندى

اوقاف مأمورى موسى افندى

طاپو كاتبى يوسف افندى

قرانتنه مأمورى جعفر افندى

« غارديانلرى نفر ٤

(رسومات اداره سی)

مدیر امین افندی

باش کاتب قدری افندی باش کاتب رفیق عزیز افندی

قنطارجی علی اغا قولجی باشی سید جواد

(ضابطه مأمورلری)

سواری ژاندارمه یوزباشیسی وکیلی ملازم احمد افندی

سواری ملازم اولی منحل

» ملازم ثانیسی خورشید افندی

پیاده ژاندارمه یوزباشیسی عبدالواحد اغا پولیس جمعه افندی

(رشدیه مکتبی)

معلم اول عبدالوهاب افندی

معلم ثانی عبدالله افندی عدد شاگردان ٤٢

(مکاتب ابتدائیه)

برنجی مکتب ابتدائی ایکنجی مکتب ابتدائی

معلم اول رضا افندی معلم اول محمد افندی

» ثانی مصطفی افندی » ثانی شاکر افندی

طلبه ٢٥ خدمه ١ طلبه ٢٣ خدمه ١

- مندلی قضاسنه دائر معلومات -

مندلی قضاسنك شمالی خانقین قضاسی ، شرقی ایران ممالکی ، جنوبی بدره قضاسی ، جنوب غربیسی عزیزیه ، غربی خراسان قضالریله هم حدودر . قضا داخلنده انهار جسیمه اولمایوب باشلیجه ایرماقلر ، چایلرشونلردر : ایرانك ایوان ایالتندن کلوب سومبار اراضیسندن چکدکدن صوکره مندلی مقاطعاتیله مندلی قصبه‌سنی ، قزانیه ، دوشیخ قریه‌لرینی ، دحله مقاطعه‌سنی اروا ایدن وایوان صوبی ، یامندلی صوبی ، یاخود کنکیرچایی نامله یاداولنان ایرماق جنوب غربی یه دوغرو جریان ایله کوت الاماره قضاسی داخلنده شویجه نام موقعده (شویجه بربا تاقلق حالنده در) دجله نهرینه مصب اولور .

غایت آجی اولان طاسلاو وطوزلی اولان ترساق چایلری ایرانك لورستان ایالتندن نبعان ایده‌رك قضانك عمریات ، ترساق ، خرام اراضیسنی بعد الاسقا کوت الاماره قضاسی داخلنده دجله یه دوکولور . نفت دره‌سی حدود ایرانیه‌ده جبل حمرین دیبلن طاغك اتکندن ، نفت معدنی قیولری اتصالندن نبعانله شمالدن غرب جنوبی یه دوغرو جریان ایده‌رك نفت مقاطعه‌سنی بالاروا ینه کوت الاماره قضاسنده شویجه نام محلده دجله شط‌نه مصب اولور .

قضا داخلنده کی باشلیجه مقاطعات : مندلی ، نفت ، طحمایه ،

دحله ، عمريات ، ترساق ، قزانيه در . مندلى مقاطعه‌سى مندلى قصبه‌سنك جهات اربعه‌سنده يارىمشر ساعت مسافه‌دن بدء ايدر ، بو مقاطعه‌يى سيار وخيمه‌نشين ٢٥٠ خانه‌قره آلوس ، ٥٠ خانه‌زهيرى ، ٥٠ خانه‌خسرج عشائرى زراعت ايلر .

مندلى قصبه‌سنك اوچ ساعت شمال غربيسندن بدء ايدن نفت مقاطعه‌سى ٣٠٠ خانه‌دن عبارت اولان ندا عشيرتى طرفندن فلاحت اولنور .

مندلينك اوچ ساعت غربنده طحمايه مقاطعه‌سنك زراعى ١٥٠ خانه ساعده ، ١٠٠ خانه‌البوجوارى ، ٣٠ خانه حامده ، ٣٠ خانه عوادل عشيرتلريد .

مندلينك درت ساعت جنوب غربيسنده كائن دحله مقاطعه‌سى ، ٢٠٠ خانه‌ردينى ، ١٠٠ خانه شمر طوقه عشيرتلرى معرفتيله زرع اولنمقده در .

مندلينك اوچ ساعت شرق جنوبيسنده عمريات مقاطعه‌سى ١٠٠ خانه بنى عكبه والبوفرج وحريث عشائرى طرفندن زراعت اولنور .

مندلينك ايكى ساعت جنوبنده قزانيه مقاطعه‌سى ٤٠ خانه حريث عشيرتى وقزانيه اهاليسى معرفتيله فلاحت اولنمقده در .

مندلينك بش ساعت شرق جنوبى جهتنده ترساق مقاطعه‌سى ١٥٠ خانه‌دن مركب الملا عشيرتى طرفندن زرع ايديلير . قضانك شرق

شمالی جهتنده مندلیدن ایکی ساعت صو کره بدء ایده رك حدود ایرانیه یه قدر امتداد ایدن سومبار اراضیسی واردر .

قضانك محصولاتی بغدای ، آرپه ، سیسام وداری ایله خرما وهر نوع میوه وسبزه دن عبارتدر .

قضانك مرکزی اولان مندلی قصبه سیله قزانیه ودوشیخ قریه لری باشلیجه بلده لردر . قضانك عشائری عرب اولوب یالکز قره آلوس عشیرتی کرددر .

قضانك ایران حدودنده جبل حمرین ایله کچ طاغی واردر . جهت غربیه سنده موصل ولایتی حدودندن کلن حمرین جبل متسلسلی بدره قضاسنه دوغرو امتداد ایدر .

مندلی قصبه سنه اوچ ساعت مسافه ده اولان نفت وزفت معدنلریله مملحه لر مشهوردر . اپیجه زنکین منابعی حاوی اولان نفت [پترول] معدنی هنوز لایقیله ایشلتدیرلمه مکده ایسه ده اهالی طرفندن آز برمقدارده چیقاریلوب بغداده ده نقل ایدلمکده وفقط مطلوب وجه ایله تصفیه ایدلمدیکندن اوقدر رواج بولمامقده در .

قضا داخلنده کی بالعموم عشائر وعربانده ٩٠٠٠٠ قیون وکچی ، ٢٠٠٠ دوه ، ٢٠٠٠ جاموس [مانده] ، ٣٠٠٠ اینك ٢٠٠٠ قسراق وآت موجوددر .

مندلی ۰ — مندلی قصبه‌سی بغدادك ۱۱۵ کیلومترو [۲۵ ساعت] شمال شرقیسنده ایران‌زوارینك طریقی اوزرنده اولدقجه تجارتگاه برقصبه‌در . تخمیناً ۱۷۰۰ خانه ، ۲۰۰ دکان ، ۲ خان ، ۳ حمام ، ۲ ابتدائی ، ٤ صبیان ، ۱ رشدی مکاتبی ، ۱ جامع ، ۳ مسجدی ، ۷ تکیه‌یی حاویدر . قصبه آلتی محله‌دن مرکبدر . مندلی یاخود ایوان صویی قصبه‌نك برآز ایلریسنده نهرفلشت ، نهرجنی ، نهرسوق ، نهرباغ نامیله‌درت قوله انقسام ایتمش اولدیغی حالده قصبه‌یی وتوابعنی اروا ایله‌مکده‌در . بوقوللراوزرنده بغدای طحننه مخصوص ۲۷ صو دکرمنی واردر . قصبه‌نك اطرافی نخیل ، پورتقال ، طاتلی واکشی لیمون ، طورونج ، ماندارینه ، شفتالی ، اوزوم ، اینجیر ، نار ، اریك باغچه‌لریله محاطدر . مندلینك خرماسی غایت نفیس ولذیذ اولوب مشهوردر . قصبه‌نك نفوسی ، ذکور واناث ، ۷۲۰ مسلم و ۱٦٥ ذکور واناث موسویدن عبارتدر . معمولات صناعیه‌سی : کلیم ، ججیم ، کتفیه ، عبا ، مندیل کبی منسوجات صوفیه‌وحریریه‌در . مندلیده حریرقوزه‌سی ده یتشدیریلیر . مندلی سکسان ایکنجی الاینك اوچنجی طابوری مرکزیدر . مندلیده تلغرافخانه دخی موجوددر .

اهالئ قصبه برنجی درجه‌ده ترك وایکنجی درجه‌ده کردوعجم وعرب لسانلریله متکلمدرلر . مندلینك سرای نام محله‌سنده مضر

ومهلك ، جرار ، دينلن صارى بر نوع عقرب واردر . مندلى قصبه‌سنك بربچق ساعت غرب جنوبيسنده ، نقيب ، دينلن محل واردركه اوراده يردن چيقان منبع صولريله اروا اولنان اون بيك قدر خرما اغاجنى حاوى ومندلى اهاليسيله بنى ساعده عشيرتنه عائد باغلر واردر .

قزانيه قريه‌سى مندلينك ايكى ساعت جنوبنده‌در ٢ محله ، ٧٠٠ خانه ، ذكوروانات ٣٦٠٠ نفوس و ٢٠ قدر دكان و ٣ خانى محتويدر. قزانيه‌يه اون دقيقه مسافه‌ده اولان دوشيخ قريه‌سى ٢٠٠ خانه‌دن مركبدر . هرايكى قريه‌نك اطراف وجوارى خرما واثمار سائره‌يى حاوى باغلر ، باغچه‌لرله مزيندر . قزانيه‌ده جهرى دينلن آل بويا مبذولدر . وكتفيه‌ده بوراده اعمال اولنور . قزانيه ودوشيخ قريه‌لرى‌ده مندلى صويى اوزرنده‌در .

﴿ مندلى قضاسنك نفوس جدولى ﴾

يكون	ذكور	اناث	
٦١٥٩	٥٥٦٨	٥٩١	اسلام
٦٢	٥٩	٣	يهودى
٦٢٢١	٥٦٢٧	٥٩٤	يكون

﴿ خانقین قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام عبدالله مخلص بك ثالثه

نائب یوسف سنان افندی مدرس مال مدیری علی نوری افندی

تحریرات کاتبی احمد حمدی افندی

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب عنایة الله افندی

مال مدیری رسول افندی

تحریرات کاتبی محمد افندی م ٤

محمد صالح اغا

(محکمهٔ بدایت)

رئیس نائب

اعضا محمود شکری افندی کاتب اول امین بك

» اسحاق افندی » ثانی جمیل بك

مستنطق معاونی احمد افندی

(بلدیه مجلسی)

رئیس محمود افندی

اعضا سعدالله افندی — اعضا درویش حسین اغا

« عبدالغفور اغا — « قدو اغا

کاتب سید خورشید افندی

(مأمورین سائره)

مدرس محمود افندی — صندوق امینی وکیلی خورشید افندی

نفوس مأموری عبدالله بك — دیون عمومیه مأموری توفیق افندی

نفوس کاتبی غایب افندی — رژی مأموری عبدالرزاق افندی

تلغراف وپوسته مدیری یوسف افندی

« مخابره مأموری صالح افندی — طاپو کاتبی محمد وفیق افندی

تنباك مأموری وکیلی حسقیل افندی

(رسومات دائره‌سی)

مدیر لطفی بك — کاتب ثانی عبدالمجید بك

کاتب اول سعید افندی — کاتب ثالث قادر افندی

(صحیه مأمورلری)

طبیب طاشجیان افندی رابعه م‌ه باش کاتب مصطفی افندی

كاتب ثانی علی رضا افندی كاتب ثالث محمد افندی

جنازه معاینه مأموری مردان افندی

(التنجی خانقین حدودطابوری)

بیكباشی حسین عونی افندی م ٤

طابور كاتبی طالب افندی

برنجی بلوك یوزباشیسی جاسم اغا

» » ملازم اولی علی افندی افتخار و تخلیصیه مدالیه لری

» » ملازم ثانیسی احمد افندی

ایكنجی بلوك یوزباشیسی منحل

» » ملازم اولی عبدالرحمن افندی

» » ملازم ثانیسی یوسف افندی

اوچنجی بلوك یوزباشیسی امین اغا

» » ملازم اولی عبدالغنی اغا

» » ملازم ثانیسی قادر اغا

دردنجی بلوك یوزباشیسی داود اغا م ٥

» » ملازم اولی ابراهیم اغا

» » ملازم ثانیسی محمدامین اغا

ایکنجی طابورك برنجی سواری بلوکی یوزباشیسی حسن افندی

» » » » » ملازم اولی خضر افندی

» » » » » ملازم ثانیسی ابراهیم افندی

پولیس اوچنجی قومیسری عبدالعزیز افندی

» نفری سلیمان فائق افندی

(خانقین مکتب ابتدائیسی)

معلم اول خلف افندی — بواب محیی الدین اغا

معلم ثانی محمدامین افندی — طلبه عدد ٨٠

(بنکدره ناحیه‌سی)

مدیر ادهم افندی — کاتب محمد بهجت افندی

(قزلرباط ناحیه‌سی)

مدیر عبدالله ثابت افندی — رابعه — کاتب محمد صالح افندی

دیون عمومیه مأموری ناحیه کاتبی محمد صالح افندی

رسومات مأموری اسماعیل افندی — تلغراف مدیری قاسم افندی

(ضابطه مأمورلری)

ایکنجی طابورك سواری بلوکی یوزباشیسی مصطفی اغا م ٥

سواری ملازم اولی مهدی افندی — سواری ملازم ثانیسی عمر اغا

(خانقین قضاسنه دائر معلومات)

خانقین قضاسی شمالاً موصل ولایتی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً مندلی ، غرباً خراسان قضالریله محدوددر .

بوقضا اراضیسنی دیاله والوند نهرلریله یونلردن متفرق برطاقم جدوللر سقی ایدر . باشلیجه مزروعاتی آرپه ، بغدای ، پرنج وسائر حبوباتدر . هرنوع میوه دخی مبذولدر . حاوی اولدیغی مقاطعات واراضی شونلردر : خانقین ، حاجی قره ، کهریز ، قولای ، دکه ، بابا پلاوی مقاطعاتی ، پلکانه ، یکیچری ، وادی العوسج ، کانی بزدیم اراضیسی ، بنکدره ، قزلرباط ، زاویه ، علیاوه مقاطعاتی .

خانقین مقاطعه‌سی خانقین قصبه‌سنك اطرافنده کهریز وعلیاوه مقاطعه‌لری آره‌سنده اولوب الوند نهرندن منشعب ایکی ساعت طولنده برجدول ایله سقی اولنور . برقسمنك‌ده زراعتی مطریدر. بومقاطعه‌ده یدی قریه موجوددر .

شمالاً قولای مقاطعه‌سی ، شرقاً ایران ، جنوباً الوند نهری ، غرباً یینه الوند نهری وقولای مقاطعه‌سنك برقسمی ایله محاط اولان حاجی قره مقاطعه‌سنده اون قریه الوند نهرندن منشعب جدول وطقوزقریه یاغمور صولری ایله زراعت ایدیلیر . مقاطعه‌نك جدولی درت ساعت طولنده‌در .

شمالی الوند نهری ، شرقی ایران ، جنوبی باغچه طاغی ، غربی خانقین مقاطعه‌سی ایله متصل اولان کهریز مقاطعه‌سنده بش قریه مزارعی مقاطعه‌نك جهت شمالیه وغربیه‌سندن کچن الوندنهرندن منشعب برساعت طولنده‌کی جدولدن وبرقریه مزارعی یاغموردن استفاضه ایدر .

شمالاً بابا پلاوی ، شرقاً ایران ، جنوباً حاجی قره مقاطعه‌سی والوند نهری ، غرب وشمال غرب جهتی دکه مقاطعه‌سی ایله محاط اولان قولای مقاطعه‌سنده اون بش قریه واردرکه بونلرك مزارعی یه‌الوندن کلن اوچ ساعت طولنده‌کی جدول سقی ایدر .

قولای مقاطعه‌سنك شمال غربیسنده اولوب موصل ولایتندن دیاله نهریله آیریلان دکه مقاطعه‌سنده بش قریه موجوددرکه بونلرك مزارعی دیاله‌دن آچلمش یاریمشر ساعت طولنده بش جدول ایله صولانیر ؛ مزرعه‌لری هم مائی [مائی تعبیری محلنجه نهر صوییله سقی اولنان زراعته مخصوصدر] ، هم مطریدر . دیاله نهری مقاطعه‌نك شمال وغرب جهتندن کچر .

شمالاً بنکدره مقاطعه‌سی ، شرقاً ایران ، جنوباً قولای ، غرباً دکه مقاطعه‌لریله محاد دبابا پلاوی مقاطعه‌سی یاریم ساعت طولنده

برمنبع صویی کهریزیله سقی اولنور ، مزرعه‌لری مائی ومطری ، اوچ قریه‌یی حاویدر .

حدود اوزرنده ، طاغلر آره‌سنده کی وادیلرده بولنان ، پلکانه ، یکیچری ، وادی‌العوسج ، کانی بز مقاطعه‌لری دیم یعنی یاغمورایله زراعت اولنور اراضیدن اولدیغی ایچون یالکز آرپه وبغدای یتیشدیرر . بومقاطعات زراعتك شربی ایچون آز طوزلی بولاقلر [کوز ، منبع صولری] واردر .

قضانك منتهای شمالیسنده موصل ولایتیله محاددا اولان بنکدره مقاطعه‌سی شمال جهتندن چکن دیاله شطندن مفرزاوچ ساعت طولنده برجدول ایله اروا اولنور . حاوی اولدیغی ترى یکرمی درتدر که اون بش قریه‌نك مزارعی مائی ، طقوزینك مطریدر .

شمالاً دیاله نهری ، شرقاً خانقین مقاطعه سنی تفریق ایدن طاغلر ، جنوباً زاویه مقاطعه‌سی ، غرباً دیاله نهری وشهربان ناحیه‌سیله محدود اولان قزلرباط مقاطعه‌سی ایکی قریه‌یی محتویدر . دیاله شطندن مفرز درت ساعت طولنده کی جدول قریه‌لر مزارعنی صولار . کرك بومقاطعه‌ده زراعت ایدن ، کرك قزلرباط ناحیه‌سنك هرطرفنده کشت وکذار ایلین خیمه‌نشین فرقه‌لر زرکوش ، بجاجیل ، کروی ، بنی‌ویس ، ربیعه عشائرندندر .

قزلرباط مقاطعه‌سنك جنوبنده مندلی قضاسیله محادد اولان زاویه مقاطعه‌سنده برقریه وبونك مزارعنی سقی ایدن دیاله نهرندن منشعب بربچق ساعت طولنده برجدول واردر . بومقاطعه قزلرباط ناحیه‌سی توابعندن اولوب خیمه نشین اولان جبور ، زرکوش فرقه‌لری طرفندن زراعت ایدیلیر .

اراضیٔ سنیه‌دن معدود وخانقین مقاطعه‌سنك شمال غربیسندن غربه طوغرو الوند نهری بوینجه ممتداولان علیاوه مقاطعه‌سی اون قریه‌یی محتویدر . بوقریه‌لر مزارعنك برقسمی مائی اولوب الونددن منشعب برساعت طولنده کی جدول ایله سقی اولنور ؛ قسم دیکری مطریدر .

الوند ودیاله نهرلری خانقین قصبه‌سنك درت ساعت غربنده « مخلط » دینیلن موقعده برلشیر .

خانقین قضاسی اهالیسنك قسم اعظمی کرد عشایردن وبرقسمی ترك ، عجم وعربدن مرکبدر . لسان عمومی ترکجه اولوب ایکنجی درجه‌ده کرد وبنی‌ویس ، ربیعه عشایرنده عرب وبعض عشایر نزدنده فارسی لسانلری‌ده مستعملدر .

بغدادولایتی داخلنده الك زیاده عارضه‌لی ، طاغلق اراضی بوقضاده‌در . ایرانده کی الوند جبال متسلسله سندن متفرق اولان برطاقم طاغلر

بتون بو قضایی احاطه ایتمشدر . مقاطعات ومزارع عادتا طاغلر آره سنده کی بیوك وادیلردن عبارتدر .

بو قضا داخلنده باشلیجه خانقین وحاجی قره ، قزلرباط ، بنکدره ، سوز بولاق ، شیخ حسن ، علیاوه قریه لری واردر .

خانقین ٠— خانقین قصبه سی بغدادك ١٥٩ کیلومترو شمال شرقیسنده مرکز قضا اولوب ایکی قسمدن مرکبدر : بری الوند نهرینك جنوب غربی ساحلنده درکه خانقین ، دیکری شمال شرقی ساحلنده درکه حاجی قره دینیلیر . بو ایکی قسم اون بر کوزدن مرکب ؛ درت دقیقه ده قطع اولنور بیوك کارکیر برکوپری ایله بربرینه مربوطدر . خانقین قصبه سی ایران زوارینك برنجی درجه ده ممری اولدیغندن اپیجه تجارتکاهدر . حاجی قره قسمی خانقین جهتنك اوچ مثلی جسامتنده در . حکومت قوناغی ، سواری عساکر نظامیه سی قیشله سی ، عسکری خسته خانه سی ، ضبطیه قیشله سی ، تلغرافخانه حاجی قره قسمنده در . حاجی قره قسمی ٨٠٠ ، خانقین جهتی ٢٠٠ خانه یی حاویدر . حاجی قره یه یکرمی دقیقه مسافه ده قرانتنه خانه واردر . اصل چارشوسی حاجی قره ده اولوب ١٥٠ دکانی محتویدر . قصبه ده ٣ جامع ، ٣ مسجد ، ١ مکتب ابتدائی ، ٢ صبیان مکتبی ، ٢٥ خان واردر . خانقین قصبه سی سوادی اوتوز دردنجی الایك

وردیف سکسان ایکنجی آلاینك دردنجی طابوری مرکزیدر .

لسان محلی ترکجه وفارسیجه و کردجه‌در . قصبه‌نك ابنیه‌سی منتظم ، اطرافی باغلق ، باغچه‌لکدر . بر مقدار یهودی وبر حاوراسی [سیناغون] واردر .

قزلرباط ناحیه‌سنك مرکزی اولان قزلرباط قریه‌سی دیاله‌دن مفرز جدول اوزرنده‌در ؛ ۲۳۰ خانه‌یی ، ۶۰ دکانی ، ۷ خانی ، مجدد بر جامعی جامعدر . قزلرباط شهربانه ۶ وخانقینه ۵ ساعت مسافه‌ده‌در .

سوزبولاق دکه مقاطعه‌سنده موقعی لطیف ، اطرافی باغچه‌لك ۵۰ خانه‌لی بر قریه‌در . شیخ حسن قریه‌سی قولای مقاطعه‌سنده اولوب ۵۰ خانه‌یی حاویدر ؛ اهالیسی عربدر . علیاوه قریه‌سی اونامده‌کی جدول اوزرنده مقاطعهٔ سنیه اداره‌سنك مرکزیدر ؛ ۴۰۰ خانه‌یی ، ۵ دکانی ، ۱ مکتب ابتدائی‌یی محتویدر .

بنکدره قریه‌سی ناحیه‌مرکزی اولوب دیاله‌دن کلن جدول اوزرنده‌در . اطرافنده صو دکرمنلری واردر بر دائرهٔ حکومتی ، ۴۰ خانه‌یی حاویدر .

﴿ خانقین قضاسنك نفوس جدولی ﴾

يكون	ذكور	اناث	
٧٦٧٤	٦٨٥٧	٨١٧	اسلام
٤١٣	٣٦٠	٥٣	يهودی
٣	٢	١	لاتين
٢١	٢٠	١	ارمن قديم
٨١١١	٧٢٣٩	٨٧٢	يكون

﴿ خراسان قضاسی ﴾

(مأمورين قضا)

قائممقام عبدالحليم افندی متمايز

نائب محمدامين افندی مال‌مديری احمد افندی

تحريرات كاتبی قاسم شفيق افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئيس قائممقام

اعضای طبيعيه اعضای منتخبه

نائب محمود افندی رابعه

مال‌مديری سليمان بك

تحريرات كاتبى سيدصالح افندى
عبدالعزيز افندى

(محكمهٔ بدايت)

رئيس نائب

اعضا شارود افندى كاتب اول عارف افندى
« مهدى افندى « ثانى ابراهيم افندى
مستنطق معاونى منحل
مقاولات محررى مصطفى صفوت افندى

(بلديه مجلسى)

رئيس محمود افندى

اعضا خميس اغا اعضا محمد صالح اغا
« ياسين افندى « عباس اغا
كاتب عبدالوهاب افندى « عيدان اغا

(ديون عموميه اداره سى)

مركز مأمورى فتوحى افندى باش كاتب يعقوب افندى
ايكنجى كاتب يونس افندى

(مأمورین سائره)

مدرس سید احمد افندی	نفوس کاتبی محمد نوری افندی
صندوق امینی ربیل افندی	تلغراف و پوسته مدیری حمدی افندی
طاپو کاتبی محمود افندی	رژی مدیری عباس فضلی افندی
املاك کاتبی امین افندی	اوقاف مأموری وکیلی صالح افندی
نفوس مأموری یوسف افندی	« نبوی تحصیلداری محمد افندی

(مناطقه مأمورلری)

بیکباشی ابراهیم اغا	م ٥	
طابور کاتبی عباس افندی		
سواری ژاندارمه یوزباشیسی محمد اغا	م ٥	
سواری ملازم اولی رستم افندی		
پیاده ژاندارمه یوزباشیسی اسماعیل اغا	م ٥	افتخار مدالیه‌سی
ملازم ثانی صالح افندی		یونان مدالیه‌سی
سواری ملازم ثانیسی ابراهیم افندی		

(رشدیه مکتبی)

معلم اول محمد حمدی افندی	بواب حسون اغا	
معلم ثانی شاکر افندی	عدد شاگردان	٥٥

(شهربان ناحیه‌سی)

مدیر علی افندی — کاتب غیدان افندی

اعضا شیخ مجید افندی — سواری یوزباشیسی حسن اغا م٥

» شکری افندی — » ملازم اولی غیری بك

» عبدالرزاق اغا — » ملازم ثانی قادر اغا

» خورشید افندی — تلغراف و پوسته مدیری جمیل افندی

(خالص ناحیه‌سی)

مدیر ربیعی زاده محمود بك — ثالثه

کاتب احمد افندی — اعضا مهدی اغا الطالب

اعضا حاجی شهاب — » خلف اغا بن عزاوی

» محمد کاظم اغا — نفوس مأموری محمد بهجت افندی

اغالر ینکجه‌سی تلغراف مأموری مصطفی افندی

(ضابطه مأمورلری)

تهرونده سواری یوزباشیسی مصطفی اغا .

دلی عباسده سواری » فتاح اغا م ٥

» » » ملازم اولی محمد اغا م ٥

دللی عباسده سواری ملازم ثانی علی افندی	افتخار مدالیه‌سی
باش یکنجه ملازم ثانی عبدالحکیم افندی	» »

(خراسان قضاسی معتبرانندن اولوب بالاده مأمورین)
(وسائره اره‌سنده اسمی ذکر اولنمیان ذات)

هویدر قریه‌سی متحیزانندن صالح افندی ثالثه

﴿خراسان قضاسنه دائر معلومات﴾

خراسان قضاسی شمالاً موصل ولایتی وسامرا قضاسی، شرقاً خانقین ومندلی قضالری، جنوباً عزیزیه، بغداد، غرباً کاظمیه وسامرا قضالریله محدوددر. بوقضا بغداددن ایرانده کی خراسانه کیدن طریق اوزرنده اولدیغندن، طریق خراسان، ومؤخراً بالاختصار، خراسان، تسمیه ایدلمشدر. قوهٔ انبائیه‌سنك فیوضات فوق العاده‌سی، محصولاتنك کثرتی جهتیله مرکز سنجاغنه مربوط قضالرك اك اهمیتلیسیدر. دیاله نهریله بوندن متشعب خراسان، خالص، مهروت، بلد روز، هارونیه، شهربان، شروین، منصوریة الجبل قنالری وبونلردن منقسم برچوق جدوللر بوقضایی سقی واحیا ایلر. بغدای، آرپه، پرنج، داری، سیسام، نخود وحبوبات سائره ایله خرما، اوزوم، پورتقال، طاتلی واکشی

لیمون ، ماندارینه ، طورونج ، نار ، اریك ، الما ، شفتالی ، ایجیر ، آرمود ، ایوا وهر نوع سبزه مبذولدر . بتون قضا داخلنده ایکی یوز اللی بیك حامل اثمار خرما آغاجی واردر .

قضانك عشایری ، زراعتی ساکن وسیار وخیمه نشین فرق متنوعهٔ عربلاندن متشکل اولوب اکثریسی برسنه برنهرده زراعت ایتدکدن صوکره سنهٔ آتیده دیکر بر مقاطعه یه کیدوب فلاحت ایدرلر ، هر نوع حیوانات ومواشی ده بسلرلر .

خالص وشهربان ناحیه لرندن ماعدا نفس بعقوبه یه تابع اولان وخراسان شاخه سندن [جدولندن] صوآلان اراضی مزروعه ۶۸۰ فدان [*] و ۶۶ قطعه در که الك جسیملری حد مرید ، ابوطابه ،

---

[*] برزراعت فدانی ـ مقداری محال مختلفه ده تبدل ایتمك اوزره علی الاکثر ۵۰۰ اوقه بغدای ، ۷۰۰ اوقه آرپه شتوی حاصلات ویرن قطعهٔ مزروعاتدر ؛ بوقدانده حبوبات صیفیه ده اکیلیر . خراسان قضاسنده برفدان تخمیناً ۵۰۰ ومواقع سائره ده ۳۰۰ دونم اعتبار اولنه بیلیر . برطاپو فدانی اوچ زراعت فدانه تخمیناً معادل اوله بیلیر . برطاپو فدانی ۲۰۰ اسکی دونم ، بردونم ۱۶۰۰ ذراع معماری مربعی ، ۹۱۸ متر و مربعدر .

جیزانی ، دوره جاسمیه ، حدمکسر ، قره بورغه ، حدید ، بوادیش ، جدیده عبدالحمید ، محوله ، عباره ، بودجه ، حسنیه ، خوالص ، کصیبه ، نهرالشیخ انهاریدر .

بورالرده زراعت ایدن عشایر ـ که کرك بونلر ، کرك قضانك سائره سنده کی عشیرتلر اصحاب اراضی طرفندن حصهٔ مخصوصه ایله چالیشرلر ، صاحب ملك دکلدرلر ـ مجمع ، خسرج ، خیلانی ، بطه ، معاویه ، بنی تمیم ، زکی [شمردن برفرقه] ، دلیم ، العزه ، معامره ، خشالات فرقه لریدر .

مرکز قضایه تابع قری ١١ عدد اولوب کافه سی باغلر ، باغچه لر وزراعت ایله محاط ومعموردر . قریه لرك اسملری : شفته ، هویدر ، بهرز ، خرنابات ، نهرالشیخ ، ساده ، رعایا ، زهره ، دوره ، عباره ، قبه در .

خالص ناحیه سی بعقوبه نك غرب وشمال جهتلرنده در . خالص جدولی دیاله دن آیریله رق مفرقه قدر خالص غربی نامنی آلیر . مفرقده ایکی قوله آیریلیر : بریسی خالص شرقی قولیدر . دیکر قول صدر جهتنده تحویله ، وسطنده مشیریه ، بزایزنده [منتهاسنده] وزیریه نامنی آلیر . بوناحیه ٢٠٠ ی متجاوز انهار و ٣٠ قریه یی جامعدر . باشلیجه انهار واراضی شونلردر : شروین [دیاله دن آیری برجدول ایله سقی

ایدیلیر] ، منصوریة الجبل [دیاله‌دن بر جدول ایله صو آلیور] ، وزیریه عسکری چفتلکی ، قاطون ، ابو کدش ، ابو بصل ، بیره ، مرادیه ، خضریه‌وبردیه ، لوالوه‌رقه‌سی ، بدعة‌راشدیه‌مقاطعه‌سی ، ثعیلب [جیزانی الثعلب وجیزانی الامام نامله‌رینی آلیر] ، منصوریة الشط ، سعدیه ، وندیات ، عنه بکلی ، ماجدیه ، قلیعة قصاب ، عجیمی ، مجدد ، قلیعهٔ مهردار ، ویس وشاع وصنکر انهاری .

باشلیجه قریه‌لری مرکز ناحیه اولان دلتاوه ایله علیبات ، کشکین ، آغالر یکیجه‌سی ، جیزانی الجمل ، هبهب ، خویلص ، عامریه ، ابو تمر ، غالبیه ، لقمانیه ، جیزانی‌الامام ، سعدیه ، سندیه ، منصوریة الشط ، دوخله ، حویش ، قصیرین ، باش یکیجه ، عجیمی ، دلی عباس ، دوالیب ، حدید ، خان بنی سعد ، منصوریة الجبل قریه‌لریدر .

غرفه وعظیم جهتلرنده ـ که ناحیه‌نك شمال طرفلریدر ـ زراعت اولنان دیوم اراضیسی ٦٥ قطعه‌در . بونلردن الك زیاده حائز وسعت اولان شونلردر : صخول ، عین لیلا ، کوچکان ، شلوه ، باصوفی ، البوعواد خری ، خاتونیات ، المسما ، سطیح ، وادی السبیل ، تل ولی ، شط الغرفه ، خشوم ، وادی النوره .

خالص ناحیه‌سنك شمال جهتنده کرکوکدن کلن خاصه ، طاوق

وطوزخورماتودن کلن اوسبی [آب سفید ، آق صو] سبل صولاندن برلشدکدن صوکره عظیم طرفلرنده ، عظیم ، نامنی آلان نهرسامرا ایله خراسان قضاسنی تحدید ایدەرك سندیه قریەسنك جهت شمالیەسنده دجلەیه دوکولور . بونهردن قیشین تهاجم ایدن سیلابك دجله نهری فیضانه دخل کلیسی واردر . یازین صویی آزدروبعضاً منقطع اولور . کرك نهری ، کرك مطری زراعت اولنان بواراضینك فلاحلری عشایر متفرقەدن اولوب باشلیجەلری : العزه ، بنی تمیم ، عنه بکلی ، مجمع ، البو منعه ، البوعامر ، البو علکه ، البومسرە ، صمیدع ، جبور ، البوهیازع ، البو جواد ، البو بکر ، طاطران ، العبید ، البوطراز ، البوعواد ، البومحمد ، بیات فرقەلریدر .

انجانه موقعنده برمملحه واردر . منصوریة الجبل جدولنده بر ، ویس وشاع خرنده بر ، مجدد نهرنده بر ، قلیعهٔ مهردارده بر ، خویلص قریەسنده ایکی که جماً آلتی قنطره [کوچك کوپری] واردر .

شهربان ناحیەسی بعقوبەنك شمال شرقی وشرق جهتنده در . باشلیجه مقاطعاتی شونلردر : شهربان ، بلدروز ، هارونیه ، مهروت ، عزیه ، حنبس واسیود ، سنسل . شهربان مقاطعەسنك جدولی دیاله نهرندن صوآلیر . صدرندن [دیاله مجراسندن] بزایزینه [منتهاسنه] قدر ۲۵

کیلومتروطولنده [بش ساعت امتدادنده] در . منبت وجیدالهوا اراضیسنده ۶۰۰ فدانی متجاوز زراعتی واردر . بوجدولك ایکی طرفندن بیوك ، کوچك قرق ایکی نهر آچلمشدر . هرنوع حبوبات صیفیه وشتویه زرع اولنور . زراعی ۳۰ خانه جبور ، ۳۰ خانه مهدیه ، ۲۵ خانه خیلانیه ، ۵۰ خانه البوحیاص ، ۱۵ خانه میاح ، ۱۵ خانه العزه ، ۳۰ خانه مصالحه ، ۲۰ خانه بنی عز عشائرندندر . شهربان بزایزنده ، ۳۰ خانه یی متجاوز چچن مهاجرلری اسکان ایتمشلردر . بومقاطعه نك باشلیجه قریه سی مرکز ناحیه اولان شهربانددر .

بلدروز مقاطعه سی غایت منبت اولوب سنوی یدی ، سکزیوز فدان زراعت ایدر . بلدروز جدولی دیاله دن بزایزه قدر ۶۵ کیلو متروطولنده [۱۳ ساعت امتدادنده] در . ایکی جهتنده ایکیوز قدر بیوك کوچك نهرلر واردر . فلاحلری ۱۰۰ خانه بنی تمیم ، ۱۰۰ خانه عتبه ، ۳۰۰ خانه دایمی ، ۱۰۰ خانه دهلکی ، ۵۰ خانه جورانی ، ۲۵ خانه مسعراوی ، ۲۵ خانه ارکی ، ۳۰ خانه عوادل ، ۲۰ خانه استجالات ، ۱۵ خانه بنی سعد ، ۱۵ خانه شمامره وکفیفان عشائرندن عبارتدر . بلدروز جدولی اوزرنده صباغیه وامام عسکر قریه لری واردر .

هارونیه مقاطعه سی دیاله دن بزایزه قدر ۲۵ کیلومترو طولنده

[٥ ساعت امتدادنده] برجدول ایله اروا اولنور . بومقاطعه‌ده ٥٠٠ فدان قدر زراعت اولنور . زراعی ۳۰ خانه‌جبور ، ۲۵۰ خانه بنی تمیم ، ٥٠ خانه زرکوش ٤٠ خانه کمیعات ، ٥٠ خانه البو حیاص ، ۲۰ خانه خیلانیه ، ۲۰ خانه زبیدات ، ۳۰ خانه نعیرات عشائریدر . هارونیه جدولی اوزرنده‌طریق سلطانیده‌متین وکار کیربر کوپری واردر .

مهروت‌مقاطعه‌سی جدولی دیاله‌نهرندن بزایزینه‌قدر ۹۰ کیلومترو طولنده [۱۸ ساعت امتدادنده] در . بونك ایکی جهتنده بیوك کوچك ۲۳۰ قدر انهار جاریدر . ایکی‌بیك سکز یوز فدان قدرزراعتی‌واردر . بونك‌سکز یوزفدانی ، ٤۷ کیلو متروسی صدردن‌دویلیه نهرینه قدر متصرفلرینه واوردن بزایزه قدر ایکی بیك‌فدانی اراضیٔ‌سنیه اداره‌سنه عائددر . جدول اوزرنده طریق سلطانیده بر ، وجیهیه قریه‌سی قربنده بر ، ابو الحدید قربنده برکه جمعاً اوچ کار کیرقنطره موجوددر .

مهروت قنالندن منشعب جدول ایله اروا اولنان عزیه مقاطعه‌سی ایکی یوز فدان زراعت ایلر .

مهروت جدولی اوزرنده وجیهیه ، سنیجه ، عزیه‌مقاطعه‌سنده

عمرانیه ، عزیه‌دن منشعب برقنیه نهری اوزرنده برقنیه قریه‌لری باشلیجه قریه‌لردر .

مهروت مقاطعه‌سنك زراعی ٢٥٠ خانه بنی تمیم ، ٢٠٠ خانه کرخی ، ٢٠٠ خانه شمر ، ١٠٠ خانه زهیریه ، ١٠٠ خانه جبور ، ١٠٠ خانه سوره‌ملی ، ١٠٠ خانه باویه ، ٩٠ خانه جورانی ، ٥٠ خانه بنی ویس ، ٥٠ خانه العزه ، ٥٠ خانه مشهدانی عشیرتلریدر .

دیاله نهری اوزرنده وخراسان مقاطعاتی صدورنده حنبس واسیود نهرلری ٥٠ ، ٦٠ فدان زراعتی حاویدر . فلاحلری ١٠٠ خانه قدر جبور عشیرتیدر .

سنسل نهری مهروتدن منشعب اولوب ٥٠ فدان زراعت ایدر . زراعی جبور ایله مردیه عشیرتیدر .

بونلردن ماعدا ناحیه داخلنده پروانه ، ضباب ، عواشق ، زهیرات ، ابوصیدهٔ کبیره ، ابوصیدهٔ صغیره ، مخیسه قریه‌لری واردر .

بعقوبه — بعقوبه قضبه‌سی بغدادك ٥٠ کیلو متر و شمال شرقیسنده ، دیاله نهرندن آچیلان خراسان شاخه‌سنك [جدولنك] صدرنده ودیاله مجراسندن بش دقیقه قدر مسافه‌ده خراسان قضاسنك مرکزیدر . هواسی کوزلدر . اطرافی خرماواشجار مثمره‌یی حاوی

باغچه‌لرله مزیندر. ۸۰۰ خانه‌یی، ۷۰ دکانی، ۱۴ قهوه‌وچای خانه‌یی، ۱۲ خانی، ۸ علوه‌یی، ۲ حمامی، ۱ جامعی، ۱ مکتب رشدی‌یی، ۳ مکتب صبیانی، ۱ حکومت قوناغنی، ۱ دائرهٔ بلدیه، ۱ تلغرافخانه‌یی وسکسان ایکنجی ردیف الایناك وبرنجی طابورینك مرکزی اولدیغندن بر ردیف دبونی حاویدر. ملت موسویه‌نك برسیناغوغی واردر. اخیراً التمش خانه قدر معمور بر محله‌شاخه‌نك ایکی بقه‌سنده احداث ایدلمشدر. قصبه‌نك ایلریسنده دیاله نهری اوزرنده دوبه‌لی بر کوپری وخراسان جدولی اوزرنده اوچ کارکیر واوچ اخشاب قنطره واردر.

خراسان جدولی اوزرنده بعقوبه‌دن یکرمی دقیقه مسافه‌ده ۶۰ خانه‌یی حاوی شفته، ۴۰ دقیقه قدر مسافه‌ده ۲۰۰ خانه‌یی، ۲۰ دکانی، ۱ حمامی، ۶ قهوه‌خانه‌یی، ۲ علوه‌یی محتوی هویدر، بر ساعت مسافه‌ده ۳۰۰ خانه‌یی، ۱ حمامی، ۲ خانی، ۵ قهوه خانه‌یی، ۳ جامعی، ۲۰ دکانی جامع بهرز، برساعت مسافه‌ده ۳۰۰ خانه‌یی، ۲ قهوه‌خانه‌یی، ۱۰ دکانی، ۱ علوه‌یی، ۱ جامعی حاوی خرنابات، برساعت مسافه‌ده ۱۰۰ خانه‌لی نهر الشیخ، برساعتدن زیاده مسافه‌ده ۱۰۰ی متجاوز خانه‌یی، ۱ مسجدی جامع ساده، برساعتدن ایلری مسافه‌ده ۳۰ خانه‌لی رعایا، بر بچق ساعت بعد نده ۵۰ خانه‌یی، ۱

مسجدی محتوی زهیره ، ایکی ساعت مسافه‌ده ٣٥ خانه‌لی دوره قریه‌لری واردر . قبه‌قریه‌سی بقوبه‌نك اوچ ساعت بعدنده وخراسان مقاطعه‌سیله شهربان ناحیه‌سی حدودنده‌در ، ٣٥ خانه‌یی جامعدر . بتون بوقریه‌لرك اطرافی باغلر ، باغچه‌لر ، ١ کینلر ایله محاطدر .

دلتاوه — دلتاوه قریه‌سی خالص ناحیه‌سنك مرکزی اولوب خالص شرق نهری اوزرنده‌در . ٣٠٠ی متجاوز خانه‌یی ، ١٠٠ قدر دکانی ، ٥ قهوه خانه‌یی ، ١ جامع شریفی ، ١ حمامی حاویدر . ردیف سکسان ایکنجی الایك ایکنجی طابوری مرکزیدر . اطرافی باغ وباغچه‌در .

ناحیه‌یه مربوط اولوب خالص شرق نهری اوزرنده بولنان قریه‌لر شونلردر : دلتاوه‌دن برچاریك ساعت مسافه‌ده ٨٠ خانه‌یی ، ٤ دکانی ، ١ مسجدی حاوی علیسات ، یاریم ساعت مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی کشکین ، اوچ چاریك ساعت مسافه‌ده ٨٠ خانه ، ٣ دکان ، ١ چایخانه‌یی ، ١ تلغراف مرکزیی حاوی آغالریکیجه‌سی ، برساعت مسافه‌ده ٥٠ خانه‌لی جزنی لچول ، برساعتدن زیاده مسافه‌ده ١٠٠ خانه ، ٢ چایخانه ، ١ جامعی حاوی هبهب ، برساعت مسافه‌ده ٥٠ خانه‌لی خویلص و ٢٠ خانه‌لی عامره ، برساعت مسافه‌ده ٣٠ خانه‌لی ابوتمر ، ایکی ساعت مسافه‌ده ٤٠ خانه‌وبر مسجدی حاوی غالیه ،

بر بچق ساعت مسافه ده ۲۰ خانه ، ۱ جامعی حاوی لقمانیه ، بر بچق ساعت مسافه ده ۱۰۰ خانه یه قریب جیزانی الامام ، ایکی ساعت مسافه ده ۷۰ خانه لی سعدیه ، ایکی ساعت مسافه ده ۵۰ خانه لی سندیه ، ایکی ساعت مسافه ده ۹۰ خانه لی منصوریة الشط ، اوچ بچق ساعت مسافه ده ۶۰ خانه لی حویش ، اوچ ساعت مسافه ده ۳۰ خانه لی دوخله ، درت ساعت مسافه ده ۴۰ خانه لی قصیرین ، درت بچق ساعت مسافه ده ۷۰ خانه لی حاوی باش یکیجه قریه لری خالص غربی نهری اوزرنده کی قریه لر : دلتاوه دن بش ساعت مسافه ده ۳۰ خانه لی عجیمی ، آلتی ساعت مسافه ده ۵۰ خانه لی سراجق ، طقوز ساعت مسافه ده ۵۰ خانه ، بر جامع ، ۳ قهوه خانه ، بر قیشله ، ۱ انباری حاوی دلی عباس ، اون ساعت مسافه ده ۳۰ خانه لی دوالیب . تحویله شاخه سی اوزرنده دلتاوه دن ایکی ساعت مسافه ده ومشیریه ده ۴۰ خانه لی جدید ، بعقوبا یله بغداد ارمسنده کی طریقك متوسط نقطه سنده ووزیریه نهری اوزرنده ۴۰ قدر خانه ، ۳ قهوه خانه یی ، ۱ خانی محتوی خان بی سعد قریه لری واردر . دلتاوه یه اون بر ساعت مسافه ده ، دیاله نهرندن آیریلان جدول اوزرنده ودیاله دن اون دقیقه قدر ایچریده ۱۰۰ خانه یی ، ۱ جامعی حاوی منصوریة الجبل قریه سی موجوددر .

بتون بو قریه‌لرك جوار واطرافی باغلر ، باغچه‌لر وهر نوع مزروعات ایله زینت افزادر .

شهربان ۰ — شهربان قریه‌سی شهربان جدولنك ایکی یقه‌سنده معمور ، ابنیه‌سی منتظم بر قریه اولوب ناحیه مرکزیدر ۳۰۰ ی متجاوز خانه‌یی ، ۱۰۰ دکانی ، زوار ایرانیه‌نك ممری اولمسیله ۱۵ کاروانسرای خانی ، ٦ قهوه خانه‌یی ، ۱ حمامی ، ۱ مکتب ابتدائی‌یی ، قدیم ومتین برجامع شریفی محتویدر . حکومت قوناغی فوقانی وتحتانی طقوز اوطه‌یی ومشتملات سائره‌یی حاوی ومنتظمدر . قریه‌نك ابنیه‌سی شهربان جدولنه ناظر اولهرق انشا ایدلمش اولدیغندن منظره‌سی پك خوشدر . جدول اوزرنده متین وکاروانسرای کوپری واردر . خرما ، نار ، اریك ، الما ، ایجیر ، شفتالی ، اوزوم وسائر فواکه ومخضرات متنوعه یتیشدیرر قرق قطعه باغ وباغچه قریه‌نك اطرافنه زینت ولطافت ویرمکده‌در .

صیاغیه قریه‌سی بلدروز جدولی اوزرنده ۳۰۰ خانه‌یی ، ۱ جامع شریفی حاوی معمور بر قریه‌در . بو قریه‌یه اون بش دقیقه قدر مسافه‌ده بلدروز مقاطعه‌سی متفوضی وکیلنك اداره‌خانه‌سی واردرکه بورادن بر ، صیاغیه‌نك وسطندن مندلی قضاسنه متوجه جاده‌ده وجدول اوزرنده بر ، امام عسکر قریه‌سی قریبنده بر ، جدولك

صدرنده ایران طریقی اوزرنده بر که جمعاً درت کار کیر کوپریلر واردر . صباغیه قریه‌سی اهالیسنك ۱۰۰ قطعه معمور باغ وباغچه‌سی وصباغیه قریه‌سنه بر ساعت مسافه‌ده امام عسکر قریه‌سنده قرق قطعه باغ وباغچه موجوددر .

مهروت جدولی اوزرنده وجیهیه قریه‌سی ۱۰۰ دن متجاوز خانه‌یی ، برجامع شریفی ، اللی قطعه باغچه‌یی حاویدر . وجیهیه قربنده سنیجه قریه سنده ۵۰ خانه ، ۳۰ باغ وباغچه واردر . عزیه مقاطعه سنده عمرانیه قریه‌سی ۱۸۰ خانه‌یی ، ۹۰ قدر باغچه‌یی ، عزیه‌دن منشعب برقنیه‌نهری اوزرنده برقنیه قریه‌سی ۵۰ خانه‌یی ، ۴۰ باغچه‌یی محتویدر .

خراسان جدولی اوزرنده اوقاف قادریه‌دن پروانه قریه‌سی ۱۰۰ خانه ، ۵۰ باغچه ، ضباب قریه‌سی ۵۰ خانه ، ۳۰ باغچه ، عواشق قریه‌سی ۱۲۰ خانه ، ۷۰ باغچه ، زهیرات قریه‌سی ۱۵۰ خانه ، ۱۰۰ باغچه ، ابوصیدهٔ کبیره قریه‌سی ۲۵۰ خانه ، ۱۲۰ باغچه ، چارشو ، دکان ، قهوه‌خانه‌لر ، حمام ، خانلر ، ابوصیدهٔ صغیره قریه‌سی ۵۰ خانه ، ۳۰ باغچه ، مخیسه قریه‌سی ۹۰ خانه ، ۵۰ باغچه ایله معمور ومزیندر .

شهربان ایله بعقوبه آره سنده زوار ایرانیه ومترددین سائره‌نك ممری اولان طریق سلطانیده ابو جسره خانی نامیله مسمی متین

وکار کیر برخان ایله اطرافنده دکانلر ، قهوه خانه‌لر ، برژاندارمه قره‌قولخانه‌سی واردر .

ملوك اکاسره آثارندن اولهرق شهربان ناحیه‌سی برایزنده زندان تعبیراولنان تقریباً یکی بوز مترو طولنده ، یکرمی مترو عرضنده ، خط مستقیم وضعیتنده غایت متین ومحکم بر بنا بولنوب اون ایکی قوله‌سی واردر .

(خراسان قضاسنك نفوس جدولی)

یکون	ذکور	اناث	
۱۷۲۳۵	۱۵۹۶۳	۱۲۷۲	اسلام
۱۴۳	۱۴۳	۰	یهودی
۲	۲	۰	لاتین
۱۷۳۸۰	۱۶۱۰۸	۱۲۷۲	یکون

﴿ عزیزیه قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام محمد شریف بك

نائب سید محمود افندی مال‌مدیری عباس‌فاضل افندی

تحریرات کاتبی عبدالله فخری بك

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس — قائممقام

اعضای طبیعیه — اعضای منتخبه

نائب — حمودی افندی

مال مدیری — ملا خضر

تحریرات کاتبی — فزع اغا

ملا محمد العلی

(مأمورین سائره)

صندوق امینی سید عبدالرحمن افندی — ژاندارمه ملازم اولی ارسلان اغا

تلغراف و پوسته مدیری نورس افندی

(سلمان پاك ناحیه‌سی)

مدیر سلیمان جمیل افندی — کاتب محمود ندیم افندی

﴿ عزیزیه قضاسنه دائر معلومات ﴾

عزیزیه قضاسی شمالاً نفس بغداد ، خراسان ، مندلی قضالری ، شرقاً بدره ، کوت الاماره ، جنوباً ینه کوت الاماره ، جزیره ، غرباً ینه جزیره و نفس بغداد قضالری ایله محاطدر . دجله نهری جزیره و دیاله نهری بغداد قضالری حدودینی فصل و تفریق ایدر .

عزیزیه قضاسی اراضیسی خیلی منبت ومحصولدار اولوب باشلیجه حاصلاتی بغدای ، آرپه ، صرداری ، آق‌داری ، ماش ، سیسام لوبیادر . قضانك محال مختلفه‌سنده کثرتله میان کوکی [سوس] موجود اولوب تجارتجه ایی فائده‌یی موجبدر .

قضانك مقاطعاتی دجله نهرندن جدوللر ایله سقی ایدیلیر . باشلیجه مقاطعات شونلردر : شادی ، حمرایه ، سمر ، مملحه ، دبونی ، شاعوزه ، شطیف شرقی ، شطیف غربی ، زلجه ، همینیه ، زویة الزرع ، دیر ، قطنیهٔ شرقیه ، قطنیهٔ غربیه ، داورشرقی ، داور غربی ، خناسه وصافی ، سمره ، بادی ، تویثه ، دیاله ، دیاله .

شادی مقاطعه‌سی ادارهٔ سنیه‌یه عائد اولوب شادی نام جدول ایله سقی ایدیلیرکه جدولك طولی تخمیناً بربچق ساعتدر . شادی اراضیٔ سنیه‌سنده شمر طوقه عشیرتندن صدعان فرقه‌سی وشادی‌یه تابع حمرایه ، سمر ، مملحه ارانیسنده عشیرت مذکوره‌نك دعجه فرقه‌سی اسکان وزراعت ایتمکده‌در . شادی جدولی اوزرنده کارکیر بر کوپری واردر . شادی مقاطعهٔ سنیه‌سی داخلنده معطل بر مملحه‌ده موجوددر .

شمر طوقه عشیرتنك خوالد ، عتبه ، قره‌غول فرقه‌لری طرفندن

اسکان وفلاحت اولنان دیونی مقاطعه‌سنده ۱۰ ـ ۲۰ دقیقه‌طولده ۲۰ جدول واردر .

شمر طوقه عشیرتنك دلابحه فرقه‌سندن داود ومجلی قیله‌لری طرفندن اسکان وزراعت ایدیلن شطیف شرقی وغربی اراضیسنده ۵ جدول واردر .

شمر طوقه عشیرتنك مجابله فرقه‌سی معرفتیله زراعت اولنان زلجه اراضیسنده ٤ جدول موجوددر .

عشیرت مذکوره‌نك داور فرقه‌سی طرفندن اسکان وزراعت ایدیلن همینیه اراضیسنده ۳ ، ینه اوفرقه طرفندن اسکان وحراثت اولنان زویة لزرع اراضیسنده ۷ جدول واردر .

دیر اراضیسی شمر طوقه عشیرتنك بنوه فرقه‌سی طرفندن اسکان وزرع اولنور ، ۵ جدولی حاویدر .

قطنیهٔ شرقیه اراضیسی ۳ جدول ایله اروا ایدیلیر ، سکنه وزراعی عشیرت مذکوره‌نك هذیل فرقه‌سیدر .

قطنیهٔ غربیه اراضیسنك سکنه وزراعی شمر طوقه‌دن شویقی فرقه‌سیدر ، بو اراضیده ۵ جدول جاریدر .

داور شرقی اراضیسی ۲ جدول ایله سقی اولنور ، سکنه وزراعی شمر طوقه‌نك مردان وزکیطاط فرقه‌لریدر .

شمر طوقه‌دن کفیفان عشیرتی طرفندن اسکان وزراعت اولنان داور غربی اراضیسی ١٠ جدول ایله صولانیر .

خناسه وصافی اراضیسنده ٨ جدول ، شمر طوقه‌نك مناحیر فرقه‌سی واردر .

سمره اراضیسی زبید عشیرتنك بطه فرقه‌سی طرفندن زراعت اولنور ، ٧ اوفاق جدولی حاویدر .

بادی اراضیسی دلیم عشیرتی طرفندن زرع اولنور . بوراده ١٥ کرد و ٣ اوفاق جدول واردر .

جبور عشیرتی طرفندن زراعت ایدیلن تویثه اراضیسنده ١٦ کرد وکرده تابع ٤ جدول ، دفافعه عشیرتی طرفندن فلاحت اولنان دیاله اراضیسنده ٨ کرد وکرده تابع ٢ جدول ، بریجات عشیرتنك تحت زراعتده بولنان دیکر دیاله اراضیسنده ٧ کرد وکرده تابع ٣ جدول موجوددر .

همینیه ، دیر ، داور شرقی اراضیسنده ساحل نهرده اپیجه اورمانلر ، آغاجلقلر تشکل ایتمشدر .

مرکز قضا اولان عزیزیه ایله بغداد قضاسی آره‌سنده سلمان پاك ناحیه‌سی واردر .

داخل قضاده موجود عشائر وعربان نزدنده کلیتلی حیوانات

ومواشي بسله‌نير . يون ، ياغ مبذولدر . كليم دخي نسج ايدليير .

دجله‌نك ساحل يمينده تخميناً ٢٤ ساعت طول ، ١٢ ساعت عرضنده اولان جزيره اراضيسنده جداول وانهار اولماديغندن بعض سنه‌لر عشاير قضا طرفندن مطرى زراعت اولنور .

عزيزيه ٠ — عزيزيه قريه‌سى بغدادك ٧٥ كيلومترو جنوب شرقيسنده دجله‌نك ساحل يسارنده قضا مركزيدر ٣٠ خانه ، ١٠ دكان ، ١ مسجد ، ١ مكتب ابتدائى ، ١ تلغرافخانه ، ١ حكومت قوناغى ، ١ خان ، ١ قهوه خانه‌يى حاويدر . اطرافنده باغ ، باغچه يوقدر .

سلمان پاك ٠ — بغدادك ٢٥ كيلومترو جنوب شرقيسنده دجله‌نك ساحل يسارنده ناحيه مركزيدر . مديره مخصوص بر دائره‌يى ، اجلهٔ صحابهٔ كرامدن سلمان فارسى وحذيفة اليمانى وعبدالله الانصارى حضراتنك مراقد شريفه‌سنى حاويدر .

مشهور « طاق كسرى » ياخود « ايوان كسرى » بورادەدر . بو ايوان قديم مدائن [قتيسيفون] شهرى خرابه‌لرندن بر بيوك سراى ويرانه‌سيدر . بو سراى شاپور وبر روايتده نوشيروان ويا خسرو پرويز طرفندن بنا اولنه‌رق ١٥٠ ذراع طول و ٩٠ ذراع عرض و ٨٠ ذراع ارتفاعنده ، غايت مصنع اولوب جسيم مرمر

طاشلرندن معمول وداخلی انواع رسملر وهیکللرله مزین ایمش .
مدائن شهری هجرتك ١٦ نجی سنه‌سنده سعد بن عباده طرفندن
فتح اولندیغی وقت عساکر اسلامیه بو ایواندہ نماز قیلمشلردر .
ایوان مذکورك قسم اعظمی منهدم اولمشدر ؛ الیوم مشهود
اولان قسم طاق کسری دیدیلن قپونك برخراب کریله اتصالنده کی
بعض دیوارلردر .

جزیره قضاسی

(مأمورین قضا)

قائممقام مصطفی طالب افندی

نائب سویدی زاده احمدافندی مال مدیری محمدرشید افندی

تحریرات کاتبی عبدالرزاق افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب السید محمدتقی الدین افندی

مال مدیری مجیدالیاسین اغا

تحریرات کاتبی دفار الضاحی اغا

علی الزنبوراغا

(بلديه مجلسى)

رئيس محمد العباس افندى

اعضا حاجى شرجى المال الله اغا اعضا حاجى على الحسين اغا

« حسون الكاظم اغا « « عبدالله اغا

كاتب منحل

(مأمورين سائره)

مدرس قاسم افندى

صندوق امينى نعمان افندى رسومات مأمورى حمزه بك

ژاندارمه سوارى ملازم اولى اسماعيل افندى

(اعيوج ناحيه‌سى)

مدير حسن وجيهى افندى كاتب محمد توفيق افندى

﴿ جزيره قضاسنه دائر معلومات ﴾

جزيره قضاسنك شمالى بغداد وكاظميه قضالرى ، شمال شرقيسى عزيزيه قضاسى ، جنوب شرقيسى كوت الاماره قضاسيله منتفك سنجاغى ، جنوبى ديوانيه سنجاغى ، غربى وشمال غربيسى كاظميه قضاسيله هم حدوددر .

بو قضانك اراضيسى دجله نهرندن آچيلان جداول وانهار ايله سقى

اولنور . حاوی اولدیغی مقاطعات وانهارك اسامیسیله تخمیناً مقدار طول وعرضی وهانکی فرقهٔ عشایر طرفندن اسکان وزراعت اولندیغی وفاچ جدولی محتوی بولندیغی بروجه زیر بیان اولنور :

دیوانیه مقاطعه‌سی بر بچق ساعت طول وعرضنده اولوب ۱۳ جدول ایله سقی وبنی عجیل فرقه‌سی طرفندن اسکان وزراعت اولنور . ۲ ساعت طول و۱ بچق ساعت عرضنده اولان رحمانیه مقاطعه‌سی ۱٤ جدول ایله بنی عجیل ، بر ساعت طول وعرضنده جویمیسه مقاطعه‌سی ۱۲ جدول ایله بنه بنی عجیل ، حسینیه نهری یاریمشر ساعت طول وعرضنده اولوب ۲ جدول یله بنه بنی عجیل ، یاریمشر ساعت طول وعرضنده سویط نهری ۳ جدول ایله دویجات البوعلی ، یاریمشر ساعت طول وعرضنده حداره نهری ۳ جدول ایله کطیمات ، ٥ ساعت طول و۱ ساعت عرضنده بدعة حمد مقاطعه‌سی ۱ قنال و ۱۹ جدول ایله شیوخ ، بر ساعت طول وعرضنده جوز نهری ۱ قنال و ۱۱ جدول ایله دویجات البوجمیل ، ۱ ساعت طول و۱ بچق ساعت عرضنده کصیبه نهری ۹ جدول ایله دویجات البوویس ، ۱ بچق ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده العبدالله نهری ۱ قنال ، ٤ جدول ایله شیوخ ، ۱ بچق ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده برنیج نهری ۹ جدول ایله البوصالح ، ۳ ساعت طول و ۲ ساعت

عرضنده شحیمه نهری ۱۰ جدول ایله البو نعیم ، ۳ ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده شرهان نهری ۹ جدول ایله البو خضر ، ۳ ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده سیانه نهری ۹ جدول ایله البو عامر ، ۲ بچق ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده طویل نهری ۹ جدول ایله داور ، ۲ ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده رجیبه نهری ۹ جدول ایله دوارشیشه ، ۲ بچق ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده خصیمه نهری ۱٤ جدول ایله قراغول ، ۳ ساعت طول و ۱ بچق ساعت عرضنده ام سینم نهری ۱۳ جدول ایله دلم ، ۲ بچق ساعت طول و یاریم ساعت عرضنده غبیش نهری ۳ جدول ایله چلابین فرقه لری طرفندن زراعت اولنمقده در .

بونلردن ماعدا قضانك کوت الاماره قضاسیله محادد اولان قسم جنوبیسنده بغیله مقاطعهٔ سنیه سی واردر که تخمیناً ۹ ساعت طول و ٤ ساعت عرضنده در ، ۱ قنال و ۱۰ جدول ایله - تی ایدیلیر ، چلابین ، البوسلمان ، کریش عشیرتلری طرفندن زراعت اولنور . قنال اوزرنده ۱ قنطره [کوچك کوپری] واردر .

بروجه بالا تعداد اولنان عشایر وفرق ساکنه دن ماعدا قضا داخلنده البیبیج الرید ، الدوله ، العرام ، زبید ، مشایخ عشائر سیاره سی ده واردر .

عشائر قضا کلیتلی اغنام وحیوانات سائره بسلرلر . مقاطعات وانهارده هر نوع حبوبات یتیشدیریلیر . یون ، یاغ مبذولدر .

قضانك باشلیجه قریه‌لری مرکز قضا اولان حمیدیه وبغیله مقاطعهٔ سنیه‌سنك مرکز اداره‌سی بولنان بغیله قریه‌لریدر .

حمیدیه ٠ — حمیدیه قصبه‌سی دجله‌نك ساحل یمینده بغدادك ٥٤ کیلومترو جنوب شرقیسنده کائندر . اوجه قضا مرکزی شمدیکی قصبه‌نك اوچ چاریك ساعت جهت جنوبیه‌سنده ایدی ؛ دجله نهرینك فیضان وطغیانی زمانده غرقاب اولمق تهلکه‌سنه معروض اولدیغی ایچون اورایی ترك اولنه‌رق شمدیکی حمیدیه قصبه‌سی ١٣١١ تاریخنده برموقع لطیف ومناسبده تأسیس ایدلدی . قصبه‌ده ٤٠٠ قدر خانه ، ١٠ دکان وقهوه‌خانه ، ١ دائرهٔ حکومت واردر . تلغرافخانه‌سی اولمایوب مخابرات عزیزیه مرکزی واسطه‌سیله اجرا اولنور .

بغیله قریه‌سی ینه دجله‌نك ساحل یمینده اولوب حمیدیه قصبه‌سندن اون ایکی ساعت قدر جنوبنده در . ٢٠٠ دن متجاوز خانه‌یی ، چارشو سنده ٢٠ دکانی ، ٣ قهوه‌خانه‌یی ، ١ مناره‌لی جامعی ، ١ مکتب ابتدائی‌یی محتویدر . ابنیه‌سنك برقسمی وازجمله اداره مأمورینینه مخصوص اقامتگاه منتظمدر .

بو قضایه مربوط اولان اعیوج ناحیه‌سنك مرکزی جزیره‌دن سکز ساعت آشاغیده و بغیله‌دن درت ساعت یوقاریده دجله‌نك ساحل یمینده بر موقعدر . بوراده خانه ومساکن اولمایوب یالکز مدیر ناحیه ایله ژاندارمه افرادینك اقامتنه مخصوص بر بناوار در .

﴿ کوت الاماره قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام راسم افندی ثالثه

نائب صالح صبری افندی مال مدیری محمد ماجد افندی

تحریرات کاتبی شاکر افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب حاجی محمد حسین افندی

مال مدیری نصیف افندی

تحریرات کاتبی عمران العیسی افندی

عبدالرحمن افندی

(محكمهٔ بدايت)

رئيس — نائب

اعضا علی حسین الشهاب افندی — کاتب اول محمد سعید افندی

« عبدالکریم افندی — « ثانی محمد مجید افندی

مستنطق معاونی محمد افندی

(بلديه مجلسی)

رئيس وکيلی خضير السبع افندی

اعضا منحل — اعضا علوان الصادق افندی

« مسلم السبع — « منحل

« منحل — کاتب محمد سعید افندی

(مأمورين سائره)

مدرس عمر افندی

صندوق امينی محمد رؤف افندی

رسومات مأموری عبدالرزاق افندی

« کاتبی سيد حسين افندی

شيخ سعد رسومات مأموری منحل

رزی مأموری محمد افندی

عمان عثمانی اجنته مأموری عبدالرزاق افندی
تلغراف وپوسته مدیری سلیمان وفی افندی
نفوس مأموری حمدی افندی طاپوکاتبی قاسم افندی
» کاتبی عباس افندی
دیون عمومیه مأموری سید محمود افندی
» » کاتبی عبدالغنی افندی

(رشدیه مکتبی)

معلم اول وکیلی محمد وحید افندی معلم ثانی عبدالوهاب افندی
عدد شاگردان ٢٥

(ضابطه مأمورلری)

سواری یوزباشیسی عبدالعزیز افندی
» ملازم اولی اسعد بك
» » ثانیسی احمد افندی
پیاده ملازم اولی عبدالفتاح اغا
» » ثانیسی عمر افندی
پولیس اوچنجی قومیسری صادق افندی
» نفری عبدالغنی افندی

﴿ كوت الاماره قضاسنه دائر معلومات ﴾

كوت الاماره قضاسی شمالاً بدره قضاسی ، شرقاً ینه بدره قضاسیله عماره سنجاغی ، جنوباً ینه عماره ومنتفك ودیوانیه سنجاقلری ، غرباً جزیره وعزیزیه قضاسی ایله محدوددر . « كوت الاماره » نك وجه تسمیه سی : كوت اسكله معناسنه اولوب « اماره » قضاعشائرندن برینك اسمی در .

بوقضایی دجله نهری واندن منشعب برچوق جداول اروا ایدر . قضانك برقسمی دجله نك ساحل یسارنده وبرقسم اراضیسی ده ساحل یمینده در . باشلیجه آلتی مقاطعه سی وارد : كوت انهاری مقاطعه سی ، جزیره شریعه سیله حمیدیه مقاطعه لری ، كوت شریعه سی [شریعه شطدن آچلمش بیوك بر جدوله تعبیر اولنور] مقاطعه سی ، ام الحلانه مقاطعه سی ، نهر بن جسام مقاطعه سی ، ام الحنه مقاطعه سی .

كوت انهاری مقاطعه سی دجله نهرندن جدوللر ایله اروا اولنور كه حاوی اولدیغی انهار واراضی ٢١ قطعه در : شریعه ، مخطم ، خاچیه ، هوره ، حسین السبع ، داموك ، بدعی ، مزاك ، فرحان الحسین ، دبیه ، فهد ، شاعیه ، مدك ، نبعه ، سیدمهل ، دهلایه وابونخل ، ضایعات ، فلاحیه ، شیب . بو مقاطعه ده خیمه نشین

عشائردن دبات ، بنی تمیم ، کوام ، شواعل ، ملاطشه ، بیت الهماش بیت السبع ، بیت السیف فرقه‌لری اسکان وزراعت ایدرلر . حنطه ، شعیر ، لوبیا ، ماش ، سیسام ، قوم داری ، آق داری اکیلیر .

جزیره شریعه‌سیله حمیدیه مقاطعه‌لری بروجه آتی ٢٨ قطعه انهار واراضیدن مرکبدر : ابودخن ، ایدام ، غافل ، ام کوسج ، حدب ، ابوذریوه ، عمیه ، حسینیه ، البوجابر ، ام حلانه ، سویب ، طالعه ، ام البنی ، دوعری ، ام طبله ، منکاش ، مزاك ، بن سرای ، المصلوخ ، رحمه ، یوسفیه ، عبدالعزیز ، دبیه ، دعیبه ، حسین الحجاز ، عاطفه ، بلکه . بومقاطعه‌نك سکنه وزراعی ربیعه عشائرندن حبیب الامیر ایله فرحان الامیره مربوط الکریش عشیرتندن رفیفات ، بریصات ، عطاطفه ، جعیفریه ، اولاد برکه ، سوالم ، الجوده ، البوجابر ، البوعطیه ، البوغربی ، زرکان ، العابد ، رویعین خیمه نشین فرقه‌لریدر . حمیدیه مقاطعه‌سی جزیره شریعه‌سی مقاطعه‌سنك بزایزنده‌در وبومقاطعه انهارندن صوآلیر . جزیره شریعه‌سی مقاطعه‌سی ایسه دجله‌دن صوآلیر . بومقاطعه‌ده شتوی وصیفی هر نوع حبوبات اکیلیر .

جزیره شریعه‌سی وحمیدیه مقاطعه‌سی دجله‌نك ساحل یمینده وغراف شطنك جهت شمالیه‌سنده‌در . بو مقاطعه‌نك منتهای شمالیسی عزیزیه قضاسی داخلنده کی بغیله مقاطعهٔ سنیه‌سیله محاددر . حمیدیه ،

حسینیه ، مزاك مقاطعاتنك بزایزی دیوانیه نك نواحیسیله محدوددر .

کوت شریعه‌سی مقاطعه‌سی ۱۳ نهردن متشکلدر : ام الهلیل ، داحره ، دیره‌مانیه ، شاخه ، اهچلی ، ضامن ، بتار ، خریمه ، علکایه ، ناموس الامیر ، دهیم ، معیکط ، زویه . بتون بواراضینك جدوللری دجله نهرندن آچلمشدر . سکنه وفلاحانی ربیعه عشیرتی رؤساسندن ناموس الامیره تابع خیمه نشین الکریش عشیرتندن دلفیه ، سلمات ، البوعطیه ، الخماس ، الروضان ، اولادفرج ، البو چنانی ، هلیچیه ، جعیفریه ، بنی عکبه فرقه‌لریدر . هرنوع حبوبات زرع اولنور . بومقاطعه دجله‌نك ساحل یسارنده‌در .

ام الحلانه مقاطعه‌سنك حاوی اولدیغی انهار واراضی شونلردر : ۲ چچیلیات ، ریشیه ، حنضلیه ، سفحه ، ۲ ام الحنه وابورمانه . بو مقاطعه مقاصیص عشیرتی اختیارلرندن عیسی الشغیدل ایله جدوع الثلیثنك تحت تسقامنده‌در [تسقام حراثت وزراعت دیمکدر] . سکنه وزراعی خیمه نشین مقاصیص عشیرتندن البودبخی ، البو لاحج ، البوحبیب ، الیتامه ، بیت رشید فرقه‌لریدر . انهار مقاطعه دجله‌دن متشعبدر . حبوبات متنوعه یتیشدیرر . بومقاطعه دجله‌نك ساحل یمینده ، نهر بن جسام ایله ام الحنه مقاطعه‌سی اره‌سنده‌در .

نهر بن جسام مقاطعه‌سی السرای عشیرتی رؤساسندن شوندی

البقالك تحت تسقامنده‌در . زراع وسكنه‌سی خیمه نشین اولان السرای ، الهماش ، ملاطشه ، عتبه ، الاماره فرقه‌لریدر . محتوی اولدیغی ۱۰ انهاروجداول کوت الاماره قصبه‌سنك قارشی یقه‌سنده دجله‌دن آیریلوب منتفك سنجاغنه وفرات وادیسنه‌دوغرو جریان ایدن غراف شطندن صو آلیر . انهار مذکوره شونلردر : نهر جسام ، حمیدیه ، خلیص ، تنوح ، شاغلیه ، جوالك ، سیدثوینی ، بتر ، صخیریه ، الغریب . بومقاطعه دجله‌نك ساحل یمینده‌در . غراف شطك جهت جنوبیه‌سنده‌در .

ام الحنه مقاطعه‌سنده ۱۲ نهرواردر : عمیه ، مصندق ، جیشیه ، ماجدالجندیل ، محمدالجندیل ، هواجه ، ام الحنه ، سیدعزیز ، بکتاش ، فرحان الجندیل ، شوهانیه ، شیخ سعد . بومقاطعه بی لام عشائری رؤساسندن عبدالمحسن ایله برادری فلیح الحسن الجندیلك تحت تسقامنده‌در . بومقاطعه‌ده خیمه نشین لسرای عشیرتندن البوحسین ، بیت خلاطی ، بنی لام عشیرتندن بیت جندیل ، معدان ، مقاصیص فرقه‌لری اسکان وزراعت ایدرلر . هردرلو حبوبات زرع ایدلیر . انهارمذکوره دجله نهرندن منقسمدر . بومقاطعه دجله‌نك ساحل یمینده وقضانك منتهای حدود جنوبیه‌سنده کائندر .

نهر بن جسام وام الحلانه ایله ام الحنه مقاطعه‌سنك برایزنده ،

منتفك سنجاغيله محادد دجيله اراضئ سنيه‌سى واردركه غراف شطندن آلديغى جدوللرله اروا اولنور .

كوت انهارى برايزنده شويچه باتاقلغى واردركه بدره قضاسيله كوت الاماره قضاسى حدودنده كائندر . برجهتدن كلال صويى ، ديكر جهتدن دجله صويى اورايه‌دوكولور . دجله نهرينك طغيانى زمانده شويچه باتاقلغنك كسب جسامت ايتمسيله بدره قضاسنك اوجهتدن اولان طريقى منسد اولور .

كوت الاماره :— كوت الاماره قصبه‌سى بغدادك براً ١٥٧ كيلومترو جنوب شرقيسنده ، دجله نهرينك ساحل يسارنده قضا مركزيدر . بغداديله بصره آره‌سنده ايشله‌ين واپورلرك وسفائنك موقف وممرى اولمسيله اپيجه تجارتكاهدر . موقعى غايت لطيف وهواسى جيددر ١٥٠٠ خانه‌يى ، ١٥٠ دكانى ، ١٠ خانى ٨٠ قهوه‌خانه‌يى ، حمامى ، ١ جامعى ، ٢ مسجدى ، ١ مكتب رشديه‌يى ، ٢ صبيان مكتبى ، ١ سيناغونى ، ديكرى قارشى يقه‌سنده اولمق وبخار ايله متحرك بولنمق اوزره ٢ پياغى منكنه‌سنى حاويدر . برتلغرافخانه موجوددر . برقاچ خانه موسوى واردر . حكومت قوناغى شطه ناظر ومنتظمدر . اطراف قصبه‌ده برقاچ باغچه‌واردر . سبزه ومیوه‌سى آز اولوب بدره جهتلرندن جلب وادخال اولنور . عمان عثمانى

ودیون عمومیه ورسومات ورژی دوائری ده واردر . کوت الاماره قصبه سنك یکرمی دقیقه قدر اشاغیسنده بوکره اراضیٔ سنیه اداره سی جانبندن بردوبه لی کوپری انشا اولنمقده در .

شیخ سعد قریه سی دجله نك ساحل یمینده ، ام الحنه مقاطعه سنده در . بورادن اوچ ساعت آشاغیده عماره سنجاغنه تابع علی الغربی ناحیه سی حدودی کلیر . قریه ١٣٠ خانه ، ١٠ دکان ، ١ قهوه خانه یی محتویدر .

کوت الاماره قضاسنده خیلی میان کوکی اخراجاتی واردر . محل اخراجاری شونلردر : یوسفیه ده ایکی محلده ، ام البنی ده ، مزاکده فرحان زویه سنده [زویه آغاجلق یر] ، حسینیه ده حبیب النصیفك زویه سنده ، نهر جسامده شوندی زویه سنده که بونلر دجله نك ساحل یمینده در ؛ دجله نك ساحل یسارنده انهار کوتدن مذکده ، کوت شریمه سنده شمران زویه سنده ، ناموس الامیر زویه سنده .

﴿ کوت الاماره قضاسنك نفوسی ﴾

یکون	ذکور	اناث	
١٢٠٥	١١٤٩	٥٦	اسلام

﴿ بدره قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائمقام محمد توفیق افندی

نائب السید عبداللطیف افندی مال‌مدیری صالح افندی

تحریرات کاتبی محمد صالح افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائمقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب محمد علی اغا

مال‌مدیری محمد شریف اغا

تحریرات کاتبی مهدی بك

ناموس اغا

(محکمهٔ بدایت)

رئیس نائب

اعضا کاظم اغا کاتب اول سلیمان افندی

« علی افندی « ثانی عبدالرحمن افندی

مستنطق معاونی عبدالعزیز افندی اجرا مباشری قادر اغا

(بلديه مجلسى)

رئيس حاجى محمد صالح افندى

اعضا حاجى طه اعضا محمد حاجى بكه جان اغا

« محسن افندى « جعفر بك

« محمد تقى افندى « منحل

كاتب محسن بك

(مأمورين سائره)

صندوق امينى اسماعيل حقى افندى طاپو كاتبى قاسم افندى

نفوس مأمورى سيد على افندى رسومات مأمورى شاكر افندى

« كاتبى عمر افندى تلغراف و پوسته مديرى ابراهيم افندى

زرباطيه قرانتينه مأمورى فريد افندى

(ضابطه مأمورلرى)

سوارى يوزباشيسى داود اغا مه سوارى ملازم ثانيسى امين اغا

« ملازم اولى ابراهيم اغا پياده « « توفيق بك

پوليس نفرى طاهر افندى

(غربيه ناحيه‌سى)

مدير داود افندى كاتب حيران افندى

(جسان ناحیه‌سی)

مدیر وکیلی ناموس اغا　　کاتب　　منحل

﴿ بدره قضاسنه دائر معلومات ﴾

بدره قضاسنك حدودی شمالاً مندلی قضاسی ، شرقاً ایرانی ممالکی ، جنوباً عماره سنجاغیله کوت الاماره قضاسی ، غرباً عزیزیه قضاسی در . بوقضاده باشلیجه آلتی مقاطعه واردر . بدره ، جسان ، زرباطیه ، هورجسان ، غریبه ، ترساق مقاطعاتی .

طولاً ٦ ساعت امتدادنده اولان بدره مقاطعه‌سی : نفس بدره ایله عباره ، مرزابات ، بتراوی ، سیحه وامام رضا ، ام الرواف شبه‌لرینی [مزروعاتك برقطعه‌سنه شبه دینیلیر] حاویدر .

طولاً ۷ ساعت امتدادنده اولان جسان مقاطعه‌سی : نفس جسان ایله شاخه نهری ، نهر شعیر ، فوقی شبه‌لرینی محتویدر .

٥ ساعت امتدادنده بولنان زرباطیه مقاطعه‌سی : نفس زرباطیه ایله ورمزیار ، طعان عشیرتلری شبه‌لرینی محتویدر .

هورجسان مقاطعه‌سی طولاً ٦ ، غریبه مقاطعه‌سی ۱۰ ، ترساق مقاطعه‌سی ۸ ساعت امتدادنده‌در . بونلردن ماعدا حدود ایرانیه اوزرنده سید حسن ، بکسایه اراضیٔ جسیمه‌سی واردر .

ایران طاغلرندن کان کلال ، کاوی ، غریبه ناحیه‌سنده چنکوله ایرماقلری ودها برطاقم چایلر بوقضانی احیا ایدییورسه‌ده اراضیسنك قوهٔ انبانیهٔ فوق العاده‌سندن لایقیله استفاده ایدیله‌مه مکده‌در . حدود ایرانیه اوزرنده پشتکوه طاغلرندن متفرق حمرین طاغلری موجوددر .

داخل قضاده کی باشلیجه عشائر عربان بنی‌لام ، ملحطاوی ، الحمد ، المعلا ، صیفی عشیرتلریدر . بونلردن ماعدا زراعتله مشغول بعض عشائر متفرقهٔ ایرانیه واردر . بنی لام عشائری ترساق ، غریبه ، هور جسان مقاطعانده زراعت ایدر .

بوقضانك باشلیجه قصبه وقریه‌لری مرکز قضا اولان بدره‌ایله زرباطیه ، جساندر . بتون بوقریه‌لرك جوار واطرافی باغلر ، باغچه‌لرله محاطدر .

باشلیجه محصولات بغدای ، آرپه ایله حبوبات سائره ، خرما ، پورتقال ، لیمون ، نار ، شفتالی ، زردالی ، اریك ، اوزوم ، قاوون ، قارپوز ومخضرات سائره‌در . حریر قوزه‌سی دخی یتیشدیریلیر .

داخل قضاده کلیتلی اغنام ومواشی وحیوانات سائره بسله‌نیر . یاغی ویاغ مبذولدر . ایران‌ایله خیلی تجارتی واردر .

بدره ۰ — بدره قصبه‌سی کلال صویی‌اوزرنده اطرافی باغلق ،

باغچه‌لك ، ٥٠٠ خانه‌یی ، ٥٠ دكانی ، ٤ خانی ، ١ مسجدی ، ١ تلغرافخانه‌یی ، داخل وجوار قریه‌ده ٥٠ دن متجاوز اون اعمالنه مخصوص صو دكرمنلرنی حاویدر . بوقصبه اهالیسنك كافه‌سی ترجكه تكلم ایدرلر ؛ فارسی ، كردی ، عربی لسانلرینی‌ده بیلیرلر .

زرباطیه قریه‌سی بدره‌نك شمال شرقی جهتنده ، كلال صوینك قربنده‌در ١٥٠ خانه‌یی ، ٢٠ دكانی ، ٣ خانی ؛ برقاچ دكرمنی محتویدر . بدره‌یه ایكی ساعت مسافه‌ده‌در .

جسان قریه‌سی غربیه ناحیه‌سنك مركزی اولوب ٢٠٠ خانه‌یی ، ١٠ دكانی ، ٢ قهوه‌خانه‌یی جامعدر . بدره‌نك جنوب جهتنده ، اوچ ساعت بعدنده‌در . كلال صویی جسان قریه‌سنك اورته‌سندن كچر .

﴿ بدره قضاسنك نفوسی ﴾

یكون	ذكور	اناث	
٣٨٠٢	٣٦٩٤	١٠٨	اسلام

﴿ دلیم قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام السید مصطفی سالم افندی ثانیه .

نائب سید خضر افندی　　مال‌مدیری عبدالوهاب افندی

تحریرات کاتبی عبدالله افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس　　قائممقام

اعضای طبیعیه　　اعضای منتخبه

نائب　　شیخ سلیمان البکر م ٥

مال‌مدیری　　شیخ سلیمان الیوسف

تحریرات کاتبی　　شیخ حردان

شیخ مطلق المخلف

(محکمهٔ بدایت)

رئیس　　نائب

اعضا حاجی علی افندی　　کاتب اول حاجی رشید افندی

مستنطق حاجی صالح افندی　　کاتب ثانی عبدالوهاب افندی

مستنطق معاونی احمد افندی　　مباشر وکیلی حسین اغا

(بلدیه مجلسی)

رئیس　　سید احمد افندی

اعضا علی اغا　　اعضا حاجی حمادی اغا

» ناصر اغا　　کاتب محمد افندی

(مأمورین سائره)

مدرس محمد سعید افندی

صندوق امینی یوسف افندی تلغراف مأموری علی افندی

طاپو کاتبی عبدالقادر افندی نفوس مأموری عیسی روحی افندی

نفوس کاتبی احمد افندی

(ضابطه مأمورلری)

سواری یوزباشیسی اسماعیل اغا پیاده یوزباشیسی حمودی اغا

سواری ملازم اولی زینل افندی سواری ملازم ثانیسی قلندر اغا

پولیس نفری محمد حمدی افندی

(هیت ناحیه‌سی)

مدیر شاهین افندی م ه کاتب ایوب افندی

مدرس سید محمود افندی دیون عمومیه مأموری ضیا افندی

(فلوجه ناحیه‌سی)

مدیر بصیرت افندی کاتب سلمان افندی

تلغراف مأموری سعدی افندی

(كبيسه ناحيه‌سى)

مدير محمد على افندى

(رحاليه ناحيه‌سى)

مدير عبدالمجيد بك كاتب مهدى افندى

﴿ دليم قضاسنه دائر معلومات ﴾

دليم قضاسى شمالاً موصل ولايتى ، مابين النهرين جزيره‌سنك صحراسى ، شرقاً سامرا وكاظميه قضالرى ، جنوباً كربلا سنجاغى وبادية الشام ، غرباً ينه شاميه‌چولى وعنه قضاسى ايله محدوددر .

اهالئ قضا دليم عشائرى نامى آلتنده ٢٦ فرقه‌يه منقسمدر : البوعيسى ، جميله ، البوعلوان ، فلاحات ، البوخليفه ، البومرعى ، البوهزيم ، البوفهد ، البوكليب ، البوحسين العلى ، البوعساف ، البومحل ، البونمر ، البوعلى الجاسم ، البوذياب ، البوفراج ، البوعبيد ، البوبالى ، البوسوده ، كرطان ، ملاحمه ، البوشهاب ، البوشجل ، البوعكاش ، شيحه ، بكاره فرقه‌لرى . بو فرقه‌لر قضانك الجزيره وشاميه قسملرينى تفريق ايدن فرات نهرينك ايكى ساحلنده ساكن اولوب كرود واسطه‌سيله اسقا ايتمك وزره بنداى ، آرپه وحبوبات متنوعه زراعتيله مشغولدرلر . كرود زراعى مقيم ايسه‌لرده ايچلرنده

بعض اصحاب اغنام ومواشی هر سنه بهار موسمنده شامیه والجزیره چوللرنده مرعالره چیقارلر ، اوچ آی قدر سیر وسیاحتدن صوکره ینه کردلرینه عودت ایدرلر . قضانك قسم شمالی غربیسنده فرات کنارنده ناعورلر ایله ده اسقای مزارع ایدیلیر .

قضا داخلنده کلیتلی اغنام وحیوانات سائره موجوددر . هله آت وقیصر اقلری پك اصیل ومشهوردر ، جنس استرده خیلی یتیشدیریلیر .

قضانك شمال جهتلرنده الجزیره چوللرنده سنجاره قدر شمر ، جهت جنوبیه وغربیه سنده شامیه وشمالنده الجزیره چوللرنده عنزه عشائر جسیمهٔ سیاره سی کشت وگذار ایدرلر که بونلر زراعت صاحبی اولمایوب آت ، قسراق ، دوه قیونی ، کچی بسله مکله اشتغال وحیوانات مذکوره نك یاغ وپیاغلرینك بیعیله تجارت ایدرلر . یارین موصل وبغداد ولایتلریله زور سنجاغی آره سنده کی ما بین النهرین قطعه سنده جولان ایدوب قیشین دلیم ، کربلا ، حله ، جزیره قضاسی طرفلرینه کلیرلر . آتلری ، قسراقلری غایت اصیل ومتناسب وبی نظیردر . [شمر وعنزه عشائرینك دلیم قضاسنه ارتباطلری اولمادیغی حالده بوراده ذکر اولنمسی قضاء مذکور ممرلری ومرکز جولانلری اولمسندندر] .

دلیم قضاسنك اساس زراعتی اولان کرودن ماعدا فراتدن

منشعب جدوللر ایله اسقا وزراعت اولنان درت مقاطعه‌سی ده واردر که شونلردر : طاش ، حصی ، نساف ، ابوسدیره .

طاش مقاطعه‌سی املاك همایوندن اولوب تخمیناً درت ساعت طولنده عزیزیه جدولیله اروا اولنور . بوجدولك صدرنده برکارکیر قنطره واردر. زراعی البوفهد ، البوخلیفه ، البومرعی فرقه‌لریدر .

حصی مقاطعه‌سی هوره [هور باتاقلق دیمکدر] مصب اولان ۳ ساعت طولنده حصی جدولیله اروا اولنور . جدول اوزرنده ایکی کارکیر قنطره واردر . زراعی البوعیسی ، جمیله فرقه‌لریدر .

نساف مقاطعه سنی اسقا ایدن نساف جدولی ۲ ساعت طولنده‌در. جدولك صدرنده برکارکیر قنطره موجوددر . زراعی البوعلوان فرقه سیدر .

ابوسدیره مقاطعه‌سی اونام ایله مسمی ، بربچق ساعت طولنده ، اوزرنده برکارکیر قنطره سی بولنان نهر ایله اسقا اولنور . فلاحلری البوعکاش فرقه سیدر .

بتون بومقاطعاتده هرنوع حبوبات شتویه وصیفیه زراعت اولنور. یون مبذول ، نفیس یاغلری مشهور ومقبولدر .

قضانك حاوی اولدیغی قصبات وقری مرکز قضا اولان رمادیه قصبه‌سی وبوکا مربوط هیت ، کبیسه ، فلوجه ورحالیه ناحیه‌لرینك

مرکزلری اولان اونامده کی قریه لرله صقلاویه قریه سیدر .

هیت ناحیه سنده زفت وطوز وکوکورد معدنلری واردر .

مرکز قضادن یدی ، سکز ساعت مسافه ده الجزیره چولنده ثرثار نام محلده برمملحه موجود ایسه ده هنوز تحت انضباطه آلنمامشدر .

دلیم قضاسی حلب ـ استانبول طریقی اوزرنده اولدیغندن داخلنده کی کاروان موقفلرینی شوراجقده ذکر ایتمك مناسبدر :

بغداددن ۷ ساعت مسافه ده اولان ابوغریب نقطه سندن [بورادہ ۱ خان ، ۱ مکتب ، ۱ مسجد ، ۱ اراضیٔ سنیه مأمورینه مخصوص دائره واردر] صوکره ٥ ساعت مسافه ده فلوجه موقعی کلیرکه آشاغیده تعریف اولنه جقدر . فلوجه دن رمادیه ۸ ، رمادیه دن هیت ۱۱ [آره یرده کی شریعه نام محلده ده اینیله رك بومسافه بعضاً ایکی قونالق یاپیلیر] ، هیتدن بغدادی [بوموقفده ضبطیه نقطه سی یوقدر ، سکنه دن خالیدر] ۸ ساعت مسافه ده در . بوراده صوکره کی موقفلر عنه قضاسی داخلنده اولدیغندن اوقسمده بیان اولنه جقدر .

رمادیه ٠ — بوقصبه بغدادك ۱۱۰ کیلو مترو غربنده فراتك ساحل یمینندن یاریم ساعت ایچریده در . قصبه نك ابنیه سی ، سوقاقلری ایجه منتظم وکنیشدر ٥٠٠ خانه ، ۱٥٠ دکان ، ۱٠ قهوه خانه ، ۱٠ خان وعلوه ، ۱ جامع ، ۱ مکتب صبیان واردر . بوراسی سکسان

اوچنجی ردیف آلاینك دردنجی طابوری مرکزیدر ؛ بر تلغرافخانه‌یی محتویدر .

فلوجه قریه‌سی ناحیه مرکزیدر . موقعی ، هواسی غایت لطیف وابنیه‌سی ، سوقاقلری منتظمدر . اولکی سنه انشا ولنان حکومت قوناغی واسع وکوزلدر . اصل قریه فراتك ساحل یسارنده‌در ؛ ساحل یمینده دوبه‌لی برکوپری ایله مربوطدر ١٠٠ قدر خانه‌یی ، ٣٠ دکانی ، ٢ خانی ، ٣ قهوه‌خانه‌یی ، برتلغرافخانه‌یی محتویدر .

برده خیرات ومبرات سنیهٔ حضرت پادشاهی یه برر ضمیمهٔ حسنه اولمق اوزره آلتنجی سواری فرقه‌سی قوماندانی فریق سعادتلو کاظم پاشا حضرتلری طرفندن برجامع وبرمکتب ابتدائی انشا اولنه‌رق بووسیله ایله اهالیٔ قصبه‌دن ولی نعمت بی‌منتمز افندیمزحضرتلرینه دعوات خیریه استجلاب اولنمش وقصبه‌نك مدنیت ومعموریتی کسب ترقی ایلمشدر .

صقلاویه قریه‌سی فلوجه‌نك برساعت شمالنده اولوب ناحیه مرکزی کچن سنه فلوجه‌یه نقل اولنمازدن اول اوراسی مرکز ناحیه ایدی ٧٠ قدر خانه‌یی ، باغلری ، باغچه‌لری حاویدر .

هیت فراتك ساحل یمینده ، برتپه اوزرنده ناحیه مرکزیدر . قارشی یقه‌سنده باغچه‌لری واردر ٥٠٠ خانه‌سی ، ١٠٠ قدر دکانی ،

۱ جامعی ، ۲ مسجدی ۱ مدرسه‌سی ، ۲ خانی موجوددر . قریه‌نك اطرافنده اروای مزارع وبساتین ایچون ناعورلر ایشلر . قریه‌نك قربنده وجهت جنوبیه‌سنده زفت ونفت منابعیله مملحه‌لر وکوکوردلی صو منبعلری واردر . بونلردن « عین الجربه » دینیلن کوکوردلی منبع صویی بعض امراض بشریه‌یه ویاننده‌کی دیکر برکوزاویوز حیوانانه نافعدر . اراضیسنده خیلی طاش معدنلری بولنوب فرات نهری واسطه‌سیله کربلا سنجاغنه سوق اولنور . هیتده ۲۰ قدر خیبری یهودی ساکندر .

کیسه‌قریه‌سی رمادیه‌یه ۱۲ وهیته ۳ ساعت مسافه‌ده ، طاغلر ، تپه‌لر آره‌سنده کی وادیده ناحیه مرکزیدر . اطرافی سورایله محاطدر . جوارنده خرما باغلری ، ۶۰۰ خانه‌سی ، ۳ مسجدی واردر . شرب وسقی ایچون عین [کوز] صولری موجوددر . میوه‌سی یوقدر . اهالیسنك حسن تناسبی بین العرب مشهوردر .

رحالیه‌قریه‌سی رمادیه‌نك جنوب جهتنده ۱۶ وشفاتیه‌دن ٤ ساعت بعدنده‌در . ۲۰۰ خانه‌یی ، ۱ حکومت قوناغی حاویدر . قریه‌نك قربندن بده ایله امتدادایدن نخلستانلرده ۸۰۰۰۰ خرما غاجی واردر . اهالیسنك شربی ، باغلرك اسقاسی ایچون قریه ایچنده واطرافنده منبعلرودا خل ناحیه‌ده مملحه‌لرواردر .

﴿ دليم قضاسنك نفوس جدولى ﴾

	ذكور	اناث	
يكون	ذكور	اناث	
٤٣٥٩	٤٣٣٩	٢٠	اسلام
٧٢	٧٢	٠	يهودى
٤٤٣١	٤٤١١	٢٠	يكون

﴿ عنه قضاسى ﴾

(مأمورين قضا)

قائمقام يوسف رفعت افندى رابعه

نائب عبدالقادر افندى مال مديرى عبدالوهاب افندى

تحريرات كاتبى محمد فهمى افندى

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

رئيس قائمقام

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب عبدالقادر افندى	السيد محمد سعيد افندى
مفتى احمد عارف افندى	محمد سعيد افندى
نقيب سيد شاكر افندى	نائف افندى
مال مديرى عزت افندى	سيد مصطفى افندى
تحريرات كاتبى فهمى افندى	منشى افندى

(محكمهٔ بدايت)

رئيس	نائب
اعضا محمد المطلوب افندى	كاتب اول عبد المجيد افندى
« دغيم افندى	مستنطق معاونى محمد حامى افندى
	مباشر حسن اغا

(بلديه مجلسى)

رئيس	عبد الرزاق افندى
اعضا سيد عبد الحليم افندى	اعضا عبد الله افندى
« سيد عران افندى	« على غالب افندى
« جواد افندى	« حاجى حبيب افندى
كاتب محمد فهمى افندى	چاوش على اغا

(مأمورين سائره)

مدرس سيد ابراهيم افندى	صندوق امينى يوسف افندى
نفوس مأمورى على افندى	طاپو كاتبى قاسم افندى
« كاتبى حمدى افندى	رزى مأمورى محمد افندى
ديون عموميه خمس مأمورى كامل افندى	« قولجيسى نفر ٧

(ضابطه مأمورلری)

یوزباشی رضا افندی — پیاده ملازمی عزت افندی

ملازم اول محمد اغا — ملازم ثانی قاسم اغا

پولیس اوچنجی قومیسری محمد علی افندی

پولیس نفری سلیمان حشمت افندی

(ابتدائی مکتبی)

معلم احمد عارف افندی — عدد شاگردان ٦٠

حمیدیه جامع شریفنك خطیبی عبدالرزاق افندی

(القائم ناحیه‌سی)

مدیر خضر افندی — کاتب طیار افندی

(حدیثه ناحیه‌سی)

مدیر احمد افندی — کاتب عبدالخالق افندی

(جبه آلوس ناحیه‌سی)

مدیر معروف افندی — کاتب اسماعیل افندی

﴿ عنه قضاسنه دائر معلومات ﴾

عنه قضاسی فراتك ایکی جهتنده واقع اولوب شمال وشمال شرقی جهتندن الجزیره چولی ، موصل ولایتی ، جنوب شرقی جهتندن

دليم قضاسی ، جنوباً شاميه چولی ، غرباً زور سنجاغيله محاطدر .
بو قضاداخلنده جداول ايله زرع اولنور مقاطعات اولمايوب مزروعاتی
كردلر و « ناعور » دينيلن دولابلر واسطه سيله اسقا ايديلير . ياغمور
صوينه محتاج [مطری] مزارعی ده واردر . عشائرك برقسمی ده
اغنام ومواشئ سائره بسله مكله متعيشدر . محصولاتی بغدای ، آرپه ،
سيسام ، پاموق در . اوچ بيكدن متجاوز خرما آغاجلری ده
موجوددر . يون ، ياغ چوقدر . زردالی ، اريك ، نار ، اينجير كبی
ميوه لرده يتيشير .

فرات نهری كبی برواسطهٔ جسيمهٔ حياتيه يه مالكيتی ، اراضيسنك
وسعت وقابليتی نسبتنده بو قضادن لايقيله استفاده ايديله مه مكده در .
قضاداخلنده كی عشائر اصلاً دليم عشائرندن اولوب مدت مديده دن
بری عنه داخلنده قالمش اولان جفايفه ، البوعبيد ، البوفراج ، كرابله ،
سلمان ، البوحردان فرقه لريدر .

بونلردن جفايفه والبوعبيد عشيرتلری سياراولوب الجزيره وشاميه
چوللرنده كی مرعالرده موسم ربيعده رعی مواشی وبرقسمی ده فرات
ساحلنده « سوسه » و « شحمه » نام اراضيده زراعت ايدرلر .

سياراولان البوفراج ، السلمان ، كرابه عشيرتلرينك برقسمی القائم
ناحيه سنده زراعتله وبرقسمی عنه اهاليسنك باغچه لرنده ، نخلستانلرنده

چالیشمقله ، قسم دیکری ده عنزه وشمر عشائری ایچنده بیع وشرا ایله مشغولدر .

عنه دن اوتوز ساعت مسافه ده الجزیره جهتنده « عدید » اسمنده ایکی مملحه موجود ایسه ده بعد مسافه حسبیله تماماً تحت انضباطه آلنه مامشدر .

بوقضانك باشلیجه قصبه وقریه لری قضا مرکزی اولان عنه قصبه سی ومرا کز نواحی بولنان حدیثه ، جبه ، القائم قریه لریله آلوس ، پروانه وراوه قریه لریدر .

عنه قضاسی داخلنده فرات اوزرنده شخطور دینیلن مستطیل الشکل قایقلرله نقلیات اجرا ایدیلیر . اهالیٔ قضا عرب عشائرندن مرکب اولوب یالکز عنه قصبه سنده یکرمی سکز خانه یهودی واردر .

عنه قصبه سنك بر آز اشاغیسنده وفراتك ساحل یسارنده رومالیلرجه « آناتو » اسمیله معروف مدینهٔ قدیمه نك خرابه لری کوریلیورکه تعبیرك « عنه » اسم عربیسندن غلط اولمسی ملحوظدر .

بغدادی موقعندن اعتباراً کاروان موقفلری شونلردر : بغدادیدن حدیثه ۹۰ حدیثه دن فحیمه [وادی الفحیمه دخی دینیلیر . برزاندرمه قره غولخانه سی واردر] ٦٠ فحیمه دن عنه ۸٠ عنه دن نهیه [بوراسی

سکنه‌دن خالی اولوب یالکز برژاندرمه قره‌غولخانه‌سی موجوددر] ٨ ، نهیه‌دن القائم ٧ بچق ساعتدر . القائمدن اوچ ساعت صو کره زورسنجاغنه ملحق البوکمال قضاسی حدودی کلیر . تعمیماً للفائده بورادن حلبه قدر اولان قوناق محللری ده تعداد اولنور :

القائمدن البوکمال ٦ بچق ، البوکمالدن صالحیه [بورادە یالکز ژاندارمه قره‌غولخانه‌سی واردر] ٧ ، صالحیه‌دن میادین ١٠ ، میادیندن دیر ٩ ، دیردن طریف [یالکز ژاندارمه نقطه‌سنی حاویدر] ٨ ، طریفدن معدن [ژاندارمه نقطه‌سی] ٨ ، معدندن صبخه [برژاندارمه قره‌غولخانه‌سیله ١٥ خانه‌یی ، ایکی دکانی حاوی مدیریت مرکزیدر] ٨ ، صبخه‌دن کسره [محمد آغا منزلی ده دینیلیر که رقه‌نك قارشی یقه‌سیدر] ٦ ، کسره‌دن حمام [برژاندارمه قره‌غولخانه‌سی وار] ٦ ، حمامدن ابوهریره [ژاندارمه قره‌غولخانه‌سیله برقاچ خانه‌یی محتوی کوی] ٨ بچق ، ابوهریره‌دن مسکنه ٧ ، مسکنه‌دن دیر حافر ٨ ، دیرحافردن حلب ١١ ساعت مسافه‌دەدر .

عنه ٠ — عنه قصبه‌سی بغدادك ٢٥٠ کیلومترو شمال غربیسنده ، فراتك ساحل یمینندەدر ؛ طرفینی برر ، ایکیشر قاتلی خانه‌لر اولمق اوزره فرات بوینجه اوچ ساعت امتداد ایدن برسوقاقدن عبارتدر ؛ آرقه‌سی یعنی جهت جنوبیه‌سی طاغلر ، تپه‌لرله محاطدرکه قصبه

بو تپه‌لرله فرات آره‌سنده‌در. موقعی وهواسی پك لطیفدر. قارشیسنده فرات نهری اوزرنده ، حویجه ، دیذیان بر جزیرهٔ خضرا واردر . قصبه‌نك اطرافیله خانه‌لری ایچنده خرما وآره‌لرنده لیمون ، اینجیر ، زردالی ، دوت ، نار ، زیتون آغاجلری ، باغچه‌لری موجوددر . قصبه‌ده بز وعبا نسج ایدیلیر . بغدادك سقالری اکثریا بورا اهالیسندندر . قصبه‌نك اورته یرنده طاغلردن کلوب نهره آقان چای اوزرنده مرور وعبور ایچون کارگیر بر کوپری واردر . قصبه‌ده ٢٨ خانه موسوی سا کندر ، ٥٠٠ ی متجاوز خانه ، برقاچ دکانی واردر.

راوه قریه‌سی عنه‌نك یاریم ساعت شمال غربیسنده وفراتك ساحل یسارنده ١٠٠ دن متجاوز خانه‌یی وبر چوق خرما باغلرینی حاوی برقریه‌در . راوه قریه‌سیله عنه قصبه‌سی آره‌سنده ودجله‌نك ساحل یسارنده کی تپه اوزرنده بر طرفی منهدم بیوك بر قیشله واردرکه الیوم درونده افراد ضبطیه مقیم اولمایوب خالیدر .

جبه ـ آلوس ناحیه‌سی مرکزی اولان جبه قریه‌سی هیتدن ٩ ساعت شمال غربیده وفرات نهری اورته سنده کی حویجه [آطه]ده و « بغدادی » کاروان موقعندن برساعت جهت شرقیه‌ده‌در . خرما باغلری ایچنده‌در ، ٤٠ خانه‌یی حاویدر .

آلوس قریه‌سی جبه‌دن درت ساعت ایلریده وحدیثه‌یه بر بچق

ساعت مسافه‌ده حویجه اوزرنده ۲۵۰ خانه‌یی ، ۱ مسجدی ، ایکی اون دکرمنی محتوی ، خرما باغلریله زیتون ونار باغچه‌لری ایچنده‌در .

حدیثه قریه‌سی ناحیه مرکزی اولوب یته فرات اوزرنده کی حویجه‌ده خرما باغلری ایچنده‌در ، ٤۰۰ خانه ، ۲ جامع ، ۳ مسجدی ، ۱۵۰۰ خرما آغاجی حاویدر . عموم حدیثه ناحیه‌سنده ٦۰۰۰ خرما آغاجی واردر . قریه‌ده بغدای طحننه مخصوص وناعورایله تدویر اولنور ۲ صو دکرمنی واردر .

حدیثه‌نك یاریم ساعت جنوب شرقیسنده فراتك ساحل یسارنده پروانه قریه سی واردر که موقعی لطیف و ۱۵۰ خانه‌یی حاویدر . اطرافنده ۳۰۰۰ خرما آغاجی وبرمقدار زیتون آغاجلری واردر .

ناحیه مرکزی اولان القائم موقعی فراتك ساحل یمینده‌در . مدیر ناحیه ایله ژاندارمه افرادینك اقامتنه مخصوص بردائره وبرایکی عرب قولوبه سندن باشقه خانه‌لری یوقدر .

﴿ عنه قضاسنك نفوس جدولی ﴾

یکون	ذکور	اناث	
۷۸۹۵	۷۵٤۹	۳٤٦	اسلام
۲۲۲	۱۹۰	۳۲	یهودی
۸۱۱۷	۷۷۳۹	۳۷۸	یکون

کربلا سنجاغی

مأمورین لوا

متصرف عبداللطیف پاشا	روم ایلی بکلربکی	ع۲	م۲
نائب السید عارف حکمت افندی	ازمیر پایهٔ مجردی		م۳
محاسبه‌جی عثمان افندی	رابعه		
تحریرات مدیری عزت افندی	ثالثه		م٤

(مجلس ادارهٔ لوا)

رئیس	متصرف
اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	طباطبائی زاده سید جواد افندی
محاسبه‌جی	نقیب زاده سید حسن افندی
تحریرات مدیری	سید محمد سعید افندی
	صافی زاده سید جواد افندی

(مجلس ادارهٔ لوا محکمه هیئتی)

مدعیٔ عمومی معاونی تحریرات مدیری

مستنطق تحریرات مسودی موسی بك

(تحریرات قلمی)

مسود موسی بك　　اوراق مقیدی حاجی سلیم افندی

مجلس اداره کاتبی حسن افندی　　مبیض عبدالغفور افندی

مبیض فائق افندی

(محاسبه قلمی)

باش کاتب عارف افندی　　اوراق مقیدی محمد افندی

واردات رفیق خلیل افندی　　مبیض عباس افندی

یومیه مقیدی عزره افندی　　صندوق امینی سید عبدالکریم افندی

مصرف کاتبی عثمان افندی　　خزینه دعوی وکیلی محمد ندیم افندی

مصالح جاریه کاتبی عبدالمجید افندی

(نفوس دائره سی)

مأمور سلیمان افندی　　کاتب محمود افندی

(اوقاف دائره سی)

مدیر علاء الدین افندی　رابعه　کاتب حسین افندی

کاتب وصندوق امینی عارف افندی

(دفتر خاقانی دائره سی)

مأمور سید لطف الله افندی　　باش کاتب عبد الرحمن افندی

طاپو واملاك کاتبی حسن افندی

(محکمهٔ شرعیه قلمی)

باش کاتب السید عبدالله افندی

(معارف مجلسی)

رئیس اوقاف مدیری علاءالدین افندی رابعه

اعضا حسین افندی اعضا منحل

﴿ لوا عدلیه دائره‌سی ﴾

(محکمهٔ بدایت حقوق دائره‌سی)

رئیس نائب

اعضا سید محسن افندی اعضا سید محمود افندی

اعضا ملازمی شمس الدین افندی

(محکمهٔ بدایت جزا دائره‌سی)

رئیس سعید افندی

اعضا محمد علی افندی اعضا صالح خلوصی افندی

اعضا ملازمی عبدالرحمن افندی

مدعی عمومی معاونی خلیل فؤاد افندی ثانیه

مستنطق امین افندی اجرا مأموری حسین افندی

مقاولات محرری رفعت افندی

(محكمهٔ بدايت قلمى)

باش كاتب عبدالواحد افندى ضبط كاتبى حسين افندى

ضبط كاتبى مهدى افندى » خورشيد افندى

ضبط كاتبى مصطفى افندى

(تلغراف وپوسته اداره‌سى)

مدير شريف افندى ثالثه مخابره مأمورى خليل افندى

حكومت قوناغى مخابره مأمورى سعيدافندى

(ديون عموميه اداره‌سى)

مدير عبدالفتاح افندى كاتب ثانى خضر افندى

باش كاتب وصندوق امينى سيد سليمان افندى

(رژى اداره‌سى)

مدير شفيق افندى ثانيه

باش كاتب حسين افندى كاتب ثانى توفيق افندى

(صحيه اداره‌سى)

مدير محمود افندى غارديان نفر ٢

(ضابطه مأمورلرى)

بيكباشى مرزا اغا ٥ م

طابور كاتبى عبدالواحد افندى ٥ م

برنجی پیاده یوزباشیسی منحل
« « ملازم اولی کاظم اغا
« « ملازم ثانیسی مصطفی اغا
ایکنجی « یوزباشیسی علی اغا
« « ملازم اولی موسی افندی
« « ملازم ثانیسی سلیمان افندی
برنجی سواری یوزباشیسی عثمان اغا
« « ملازم اولی مهدی اغا
« « « نایف افندی م ٤
ایکنجی « یوزباشیسی محمد علی افندی
« « ملازم اولی سید اسماعیل افندی
« « ملازم ثانیسی عبدی اغا م ٥
پولیس ایکنجی قومیسری محمود حلمی افندی
« نفری عبدالرحمن افندی
« « علی فهمی افندی
« « احمد فهمی افندی

(بلدیه مجلسی)

رئیس وکیلی خلوصی افندی

اعضا سلمان اغا طبیب وکیلی مصطفی حلمی افندی یوزباشی
» منحل باش کاتب محمد افندی
» منحل آشی مأموری یوسف ضیا افندی
» حاجی حبیب اغا صندوق امینی سید محمود افندی

(رشدیه مکتبی)

معلم اول محمد افندی معلم ثانی عبدالرحمن افندی
ریاضیه وفرانسزجه معلمی راغب افندی یوزباشی
بواب ملا بلال شاگردان عدد ٧٧

(مسیب ناحیه‌سی)

مدیر شوکت بك تلغراف مأموری نورس افندی
کاتب علی افندی قرانتینه مأموری عبدالعزیز افندی
بلدیه رئیسی شیخ مهدی افندی
دیون عمومیه مأموری محمود افندی
ژاندارمه یوزباشیسی عثمان اغا

(شفاتیه ناحیه‌سی)

مدیر حسین ذاکر افندی
نائب طه افندی کاتب حمید افندی

﴿ کربلا سنجاغی معتبراننده اولوب بالاده مأمورین وسائره ﴾
﴿ آره سنده اسملری ذکر اولنمیان ذوات ﴾

رشدی زاده سید قاسم افندی	ازمیر پایه مجردی
سید مهدی افندی	م ۳
سید حسین افندی	م ۳
سید احمد افندی	م ۳
طباطبائی زاده سید جعفر افندی	م ۳

﴿ کربلا سنجاغنك جغرافیای سیاسی ومدنیسی ﴾

کربلا سنجاغی شمال غربی جهتندن دلیم قضاسی ، شمالاً کاظمیه قضاسی ، شرق وشرق جنوبی جهتندن دیوانیه سنجاغی ، جنوب غربی وغرب طرفندن برالشام دینیلن چول ایله محاطدر .

﴿ کربلا قضاسنه دائر معلومات ﴾

کربلا قضاسی شمالاً دلیم ، کاظمیه قضالری ، شرقاً حله ، هندیه قضالری ، جنوباً نجف قضاسی ، جنوب غربی وغرب جهتندن شامیه چولی ایله محدوددر . اراضیسی دوزدر ؛ طاغلق واورمانلغی یوقدر . فرات نهری وآندن متفرق حسینیه قنالی بو قضایی اروا ایلر . حسینیه قنالی جنتمکان قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلری

جانبندن حفر و کشاد ایتدیرلمشدر ، طولی سکز ساعت امتداد ندهدر .
بو قنالك کی ساحلندن آچلمش اولان انهار شونلردر : ابوجردان ،
ابوسلیمان ، جمیتینه ، ابوزرنت ، قمقمیه ، وند ، حمودیه ، بهادری ،
بکیره ، عویرة الکبیره والصغیره ، ابوعصید ، بدعة اسود ، بدعة
شریف ، جویب ، ابوطحین ، عمیشیه ، قرطه ، کمایه [مشهور ابن
کمال طرفندن کشاد ایدلمشدر] ، بدعة عیشه ، قاضی ، حرودی ،
حیدریه ، رزازه ، طویرنج ، ابوصمانه ، شیطه ، صالحیه ، کرید محمد
صالح ، عسافیه ، ابیرات ، ابراهیمیه ، خیر لدین ، لاح ، فریحه ،
کربله ، جنکنه . بونلردن ماعدا قضایه مربوط مسیب ناحیه‌سی
داخلنده فرات نهرندن منشعب جویب ، وجیح ، باج ، حلوه ،
هور حسین ، ابولوکه نهرلری واردر . بتون بو انهار ینه اونا ملرله
مسمی مزارع و نخلستانلر و باغچه‌لری سقی ایدر . مسیب ناحیه‌سی
داخلنده اراضیٔ سنیه‌دن مسیب ، اسکندریه ، ناصریه مقاطعه‌لری
واردر که بونلرده فراتدن منشعب جدوللر ایله اروا اولنور . وبو
جدوللر اوزرنده کارکیر کوپریلرواردر . حسینیه قنالی اوزرنده ده
اوچ کارکیر کوپری موجوددر .

باشلیجه محصولات : خرما ، حنطه ، شعیر ، پاموق ، تنباکو ،
آفیون ، عراقی وهندی جنسندن سیسام ، بوروجه ، باقله وحبوبات

سائره ایله قاوون ، قارپوز ، پورتقال ، طاتلی واکشی لیمون ، نار ، زردالی ، اینجیر ، دوت کبی میوه لردن وپاطلیجان ، بامیه وسائر سبزه لردن عبارتدر .

بغدای ، آرپه احتیاجات محلیه یه انجق کفایت ایده جك مقداردە اولوب اخراجاتی خرما ، یپاغی ، دری ، عبا ، پکمز وسائر بعض مواد ایله میوه لردن وادخالاتی بز ، باصمه ، چوخه ، عطاریه ، ادویه ، توتون ، تنباکو ، شکر ، قهوه ، چای ، خالی کبی اشیادن متشکلدر . وسائط نقلیهٔ تجاریه براً دوه ، استر ، بیکیر ، چمندر [مرکب] ونهراً مهیله ، بلم ، طراده ساجه کبی سفینه وقایقلردر . بو سفینه وقایقلرنهرلرك هر ساحلنه یاباشدقلریدن صورت مخصوصه ده اسکله لر یوقدر . تجارتی باشلیجه کارو نلرله بغداد وسفائن واسطه سیله بصره وعنزه وشمر عشیرتلریله اجرا اولندیغی کبی هرسنه بیکارجه ورود ایدن زوار یوزندن ده خیلی تجارت واستفاده ایدلمکده در .

بوقضا داخلنده کی عشائر سیار وخیمه نشین ، زراع ومقیم نامله ریله ایکی قسمه تفریق اولنه بیلیر . خیمه نشین اولان عشائر سیاره عنزه وزکاریط عشیرتلریدر . عنزه عشیرتی العمارات ، صکور ، سلکه ، دهامشه ، الزبه ، الضبیان ، سویلمات فرقه لرینه وزکاریط عشیرتی معزه ، مجله ، شریفات ، النمایم فرقه لرینه انقسام ایدر . بونلرانغلب

وقتلرنی کربلانك جهت غربیه سنده شامیه چوللرنده سیر وسیاحتله امرار ایدوب سنه‌ده ایکی دفعه مرکزلوا ایله بعض جوار قصبات وقرایه کله‌رك ذخیره وسائر مالزمه‌لرینی مبایعه ویون ، یاغ ، حیوان بیع ایدرلر .

بو عشائرك ودی رسومی [دوه ویرکوسی] لواجه تحصیل ایدیلیر . عنزه عشیرتنك شیخی رسماً رزازه قائمقامی طانیلیر . رزازه کربلانك جهت غربیه‌سنده ۳ ساعت مسافه‌ده حسینیه قنالنك بزایزنده بر محل آبدار اسمی اولوب مساکن وعمراندن خالیدر . انجق عشیرت مذکوره‌نك قرار کاه اساسیسی اولمق حسیله قائمقاملق موقع مذکوره نسبت ایدلمشدر .

کربلاقضاسنده ساکن ومتوطن بولنان عشائر المسعود ، الیسار ، البومصره ، البوغانم ، عویسات ، البومحي ، جنابی نام عشیرتلردن. بونلردن المسعود ، الیسار ، البومصری ، البوغانم حسینیه انهارنده وجنابی ، البومحي ، عویسات مسیب ناحیه‌سی داخلنده کی جرف الصخر اراضیسنده حراثت وزراعتله اشتغال ایدرلر .

باالجمله عشائر نزدنده دوه ، آت ، قیصراق ، مرکب ، اوکوز ، اینك ، مانده ، استر ، قویون ، کچی کثرتله بسله‌نیر . هله عنزه آتلری ، قیصراقلری مشهوردر.

کربلا ایله شفاتیه آره‌سنده ورزازه طرفلرنده کی مملحه‌لردن باشقه‌معدن یوقدر . بو مملحه‌لر هنوز بحق تحت انحصار وانضباطه آلنه‌مامشدر . شفاتیه مملحهٔ جسیمه‌سندن الیوم برسنه‌ده اوچ یوز بیك اوقه‌قدر طوز اخراج اولنیور .

کربلا قضاسنده کی آثار عتیقه شونلردر :

کربلانك جهت غربیه‌سنده وشفاتیه‌نك اوچ ساعت بریسنده جاده‌دن صاپه بر محلده « ضیفر » نامنده برقلعه واردر . بانیسی حیره ملوکندن نعمان اولدیغی مرویدر [*] . اویله متین ومحکم ومنتظم برطرزده یاپلمش که تاریخ انشاسندن بری ایکی بیك سنه‌قدر مرور ایتمشکن حالا اکثر محللری قائمدر .

---

[*] حیره الیوم نجف قصبه‌سنك بولندیغی موقعده بولنمش برشهر قدیم اولوب بخت نصر وبرروایتده اسکندر طرفندن بنا ایدلمش . ظهور اسلامدن اول اکاسرهٔ ایرانه تابع حیره عرب ملوکلك مقری ایمش . حکومت مذکوره شمس تابان اسلامك اوان اشراقنده خالد بن الولید رضی الله تعالی عنه حضرتلرینك همتیله منکشف وحیره بلده‌سی خراب ومنحذف اولمش . نعمان ۱۸ کشیدن عبارت اولان ملوك مزبوره‌نك سکزنجیسیدر .

شفاتیه‌نك ورحالیه اوست طرفنده — ضم خاء معجمه وفتح واو ونون ایله — « خورنق » و « سدیر » نام ایکی قصر متین ودانشین آثار باقیه‌سی الآن مرئی اولوب سدیر قصری مذکور نعمان طرفندن بنا ایدلمش وخورنق قصری بر روایته کوره‌ینه نعمان وروایت اخرایه نظراً ایران ملوکندن « یزدجرد » ك امریله و « سنمار » نام معمارك معرفتیله یاپلمشدر .

شفاتیه‌ده حساوی قصرنده [بورالرده قریه‌یه قصر دینیلیر] خراب برقلعه‌نك اکثر اساسیله مرتفع دیوارلری وصوساقیه‌لری مشهود اولمقده درکه بونك بانیسی اکاسرهٔ عجم زمانده اوحوالینك حاکمی اولان بنی اسرائیلدن شمعون دردیرلر .

شفاتیه‌دن رحالیه‌یه کیدیلیر کن صول طرفده ویاریم ساعت مسافه‌ده کورونن اوفاق بر قلعه‌نك داخلاً ابنیه‌سی منهدم اولمش ایسه‌ده بعض دیوارلری هنوز باقیدر . بوده شمعونك معاصری « بردوی » نامنده بریهودی حاکمنك قلعه‌سی اولدیغی مشهوردر .

قضانك بلادمشهوره‌سی مرکزلوا اولان کربلای معلا قصبه‌سیله مراکز نواحی بولنان مسیب وشفاتیه قریه‌لریدر .

کربلا — کربلا قصبه‌سی بغدادك ۸۰ کیلو مترو جنوب غربیسنده ، حسینیه قنالنك کنارنده کائن وبغدادن صوکره

ولایتك اك جسیم ومعمور بر شهریدر . سید الشهدا امام حسین بن علی [رضی الله عنهما] حضراتنك محل شهادتنده وتربهٔ شریفه‌سی اطرافنده دور جلیل عثمانیده تأسیس واحداث ایدلمشدر . قصبه اسکی ویکی ایکی بیوك سمتدن متشکلدر .

اسکی محله مرقد حضرت امامك اطرافنده وحضرت امام عباسه نسبتاً « عباسیه » توسیم ایدلمش اولان یکی محله آندن اوته ده وقصبه‌نك جهت جنوبیه‌سنده مقدماً باتاقلق ایکن کاملاً قورودیلان موقعده اوتوزسنه اول تأسیسنه باشلانیلوب کوندن کونه توسع ایتمکده‌در . اسکی محله‌نك سوقاقلری طار واولری غیر منتظم ایسه‌ده عباسیه محله‌سی بغداده دخی نامشهود واستانبولك محلات معروفه‌سنه مماثل ۱۰ ـ ۱۵ مترو عرضنده کنیش جاده‌لر وطرفینده منتظم ، مرتفع ابنیه‌دن مرکبدر . حکومت قوناغی عباسیه محله‌سنك منتهاسنده ونجف طریقنه کیدن جاده اوزرنده باغچه‌ایچنده برقاتلی ، اولدقجه واسع بربنای منتظمدر . اولکی سنه انشا اولنان تلغرافخانه ظریف ومتینلدر . قصبه‌ده برقیشله ایله بلدیه ، دیوان عمومیه ، رژی ، قرانتینه دوائری واردر .

حضرت امام حسین ایله حضرت امام عباس [رضی الله عنهما] نك تربهٔ شریفه‌لری غایت مزین ومعمولردر . امام حسین حضرتلرینك

تربه‌لرله یانده کی جامك قبه‌سی ومناره‌لری آلتون قاپلی طوغله‌لرله ومحال سائره‌سی کاشی طاشلریله موشح ومصنوع اولدیغی کبی حضرت امام عباسك تربه وجامع شریفی‌ده کاشی طاشلریله زینت افزادر . هر ایکی تربه‌نك حولیسی واسع وبرده ساعت قوله‌سنی جامعدر . حولیلرك اطرافی تربه‌دارلره ودفن امواته مخصوص مزین اوطه‌لری محتویدر . حضرت امام حسینك مرقد منورینی حاوی اولمق مناسبتیله کربلایه ایراندن ، هندوستاندن ومحال سائره‌دن سنوی بیکلرجه زوار کلیرلر . علی الخصوص شیعیلر ایچون عتبات عالیه‌دن اولان کربلایی زیارت فرض مقامنده اولدیغی کبی اموانك اورادہ دفنی‌ده آرزو اولندیغندن هر سنه ورود ایدن جنازه‌لر صاحبلرینك ویره‌جکلری رسومك درجاتنه کوره طولی اطرافنده کی اوطه‌لره ، حولینك آلتنده کی سردابلره ویا خارجده کی مزارستانه دفن اولنور .

بونلردن ماعدا قصبه‌ده سنیلره مخصوص بر جامع وبر مدرسه ایله اهالیٔ مختلفه‌یه عائد مساجد وسکز مدرسه واون قدرمکتب صبیان ، بر مکتب رشدیٔ ملکی موجوددر . چارشوسی بیوك ومکملدر . برچوق خانلری ، قهوه وچای خانه‌لری ، علوه‌لری واردر .

سنی وشیعیدن مرکب اولان سکنهٔ دائمهٔ مملکت ۵۰۰۰۰ دن زیاده در؛ عرب وعجم عنصرلرینه منسوبدر .

لسان عمومی عربی وفارسیدر . تحصیل علومدن باشقه کار وصنعتی وزیارت وعبادتدن ماعدا مشغولیتی اولمایانلر آز دکلسه ده برقسم اهالی ده تجارت وصناعتله مشغولدر ؛ زوارك یادکار مقامنده آلوب کوتوردکلری تسبیحلر وآیات کریمه یازیلی یازمه لر وسائره اعمال وبیع ایدرلر . کربلاده خیلی پکمز یاپیلیر . اطرافنده کی باغ وباغچه لرك محصولاتی اولان خرما ایله انواع میوه وسبزه مبذولدر .

کربلاده یکرمی ایکنجی لوایه تابع برنظامیه طابوریله سکسان دردنجی ردیف آلاینك اوچنجی طابوری آرامسازدر . ایران دولتنك برکار پردازی وانکلتره حکومتنك برقونسلوس مأموری بولنمقده در .

کربلادن بغداده هرکون یولجی وپوسته اوراقی نقل ایدن آرابه لر اولدیغی کبی نجف اشرف قصبه سنه ده هرکون آرابه لر ایشلر . آرابه لر کرك بغداده ، کرك نجفه اولان مسافه یی ۹ ، ۱۰ ساعتده قطع ایتمکده در .

آرابه لردن ماعدا بغداد ایله کربلا وکربلا ایله نجف آره سنده کاروانلر دخی ـ هله زیارت موسملرنده ـ لاینقطعدر . فائده دن

خالی اولمایه جغی جهتله کاروان منزللرینی ده بروجه آتی تعداد ایده لم :
بغداددن خرابه خان [فوق العاده برلزوم اولمادیغی زمان بو قدیم
وخراب خانده کاروانلر بیتوتت ایتمز] ۲ بچق ، خرابه خاندن خان
آزاد [بوده مائل خراب اولوب نادراً ایچنه نزول ایدیلیر] ۱ بچق ،
خان آزاددن محمودیه قریه سی [بوراده بهمه حال بیتوتت اولنور .
آرابه لرك ده استاسیونیدر] ۱ بچق ، محمودیه دن شور خان
[بوراسی ده خراب اولوب قرارگاه اتخاذ ایدلیور] ۱ بچق ،
شور خاندن اسکندریه قریه سی [تعریف مدنیسی آتیده در .
بوده نادراً منزل اتخاذ ایدیلیر] ۱ بچق ، اسکندریه دن مسیب
[تعریف مدنیسی آشاغیده در . بوراده کاروانلر بهمه حال بیتوتت
ایدر] ۲ ، مسیبدن آتشی خان [مائل انهدام برخاندر . نادراً منزل
اتخاذ اولنور] ۲ بچق ، آتشی خاندن کربلا ۲ بچق ساعتدر .
کربلایه بر ساعت قدر باغلر آره سندن و بعده حسینیه قنالی اوزرنده کی
کوپریدن چکیلهرك کیریلیر . کربلادن نخله خانی [بوکا بانیلرینك
اسمنه اضافتله شمسه خانی ده دینیلیر . معمور برخاندر . یانی باشنده
برایکی قولوبه وقهوه خانه ودکان واردر . بعضاً منزل اتخاذ ایدیلیر] ۳ ،
نخله خاندن حماد خانی [بوراسی بهمه حال منزل اتخاذ ایدیلیر .
آرابه لرك ده استاسیونیدر . بوراده بر بریك ایچنده اوچ وبونلرك

یانده بر وقارشیسنده بر که جمعاً ٥ خان ، بر قاچ دکان ، ۲۰ قدر خانه وبراوقدر قولوبه وکوچك باغچه‌سی واردر] ٤ ، حماد خانندن خراب خان [اندراوله‌رق منزل یاپلیر] ۱ ، خراب خاندن میرزا خانی [بوراده ایکی خان ، بر قاچ قهوه وچایخانه وآرابه استاسیونی موجوددر. اکثریا منزل اتخاذ ایدلمکده‌در] ۲ بچق ، میرزا خانندن نجف اشرف ۳ بچق ساعتدر .

مسیب ناحیه سنك مرکزی اولان مسیب قصبه‌سی فرات نهرینك ساحل یسار ویمینده ، بغدادك ٥٥ کیلومترو جنوب غربی وکربلا ۲٥ کیلومترو شمال شرقیسنده‌در . قصبه‌نك اکثر ابنیه‌سی وچارشوسی صول ساحلنده‌اولوب قارشی یاقه سنده دائرهٔ حکومتله برقاچ خانه واردر . ایکی قسمی دوبه‌لی بر کوپرو ایله مربوطدر . ایکی جهتی بتون باغلر ، باغچه‌لرله محاط ولدیغندن قصبه‌نك منظره‌سی پك روحپرور وهواسی جیادت ولطافله مشهور ومعتبردر ٥۰۰ ی متجاوز خانه‌سی ، ۳٥۰۰ دن زیاده نفوسی ، ۱۰۰ دن متجاوز دکانی ، ٥ قهوه خانه‌سی ، ۱ جامی ، ۲ مسجدی ، ۱ مکتب ابتدائیسی ، ۲ مکتب صبیانی ، بری بویاقه‌ده ودیکری قارشیسنده ۲ خانی ، ٥ سیفی [سیف : کیلی ذخیره ادخار اولنان بیوك انبار دیمکدر] ،

۱۱ علوه‌سی واردر . بویاقه‌ده تلغرافخانه ، اراضی سنیه ، قرانتینه ، دیون عمومیه ، رژی دوائری موجوددر. بغداد ـ کربلا آرابه خطنك استاسیونی اولوب آرابه‌لر بوراده آقطارمه ایدرلر . برچوق سفائن تجاریه‌نك ده ممری اولمسیله اهمیتجه تجارتکاهدر .

مسیبك ایکی ساعت شمال شرقیسنده بولنان ، اسکندریه ، قریه‌سنده ۳ خان ، ۵۰ قدر خانه وقولوبه ، ۱ قره‌قولخانه ، املاك همایون مأمورینه مخصوص بردائره واردر . اسکندریه جدولی قریه‌نك کنارندن کچر .

مسیب قصبه‌سنك نهر ایاریم ساعت جنوبنده حسینیه قنالنك صدری وبوصدردن برساعت آشاغیده‌ده هندیه سد موقعی بولنور .

شفاتیه ناحیه‌سی کربلانك جهت غربیه‌سنده ، ۹ ساعت مسافه‌ده اولوب ۵۰۰۰۰۰ دن زیاده خرما آغاجی حاویدر . بوناحیه‌ده شرب وسقی ایچون عین [منبع] صولری واردر . ناحیه ۱۷ قصری شاملدر . بوراده قریه‌یه ، قصر ، نامی ویرلمکده‌در . قصرلر بربرینه قریبدر . هرقصرده ۵۰ دن ۲۰۰ ه قدر خانه وقولوبه بولنور . اصل مدیر ناحیه‌نك اقامتکاهی ۳۰۰ قدر خانه وقولوبه‌لی و ۱۵ قدر دکانی محتوی ، رأس العین ، قصریدر .

﴿ کربلا سنجاغنك نفوس جدولی ﴾

یکون	ذکور	اناث	
۱۱۶۹۶	۱۱۱۷۳	۵۲۳	اسلام
۴۲	۴۲	۰	یهودی
۱۱۷۳۸	۱۱۲۱۵	۵۲۳	یکون

﴿ هندیه قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام وکیلی شاکر افندی زاده محمد نوری افندی ثالثه

نائب امین افندی — مال مدیری سعید افندی

تحریرات کاتبی سید عبدالرزاق افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه — اعضای منتخبه

نائب — سید حسن افندی

مال مدیری — حاجی علی اغا

تحریرات کاتبی — منحل

حاجی عبد علی اغا

(محکمهٔ بدایت)

رئیس — نائب

اعضا احمد افندی — کاتب اول جمیل افندی

« امین افندی — کاتب ثانی عبدالله صائب افندی

مستنطق معاونی رشید افندی

(بلدیه مجلسی)

رئیس حسون اغا — اعضا سید عبد اغا

اعضا خلیف الله اغا — « محمد علی اغا

« امین افندی — جراح حسن اغا

کاتب وصندوق امینی وکیلی مجید افندی

(مأمورین سائره)

صندوق امینی موشی افندی — طاپو کاتبی علی افندی

نفوس مأموری محمد افندی — ژاندارمه پیاده یوزباشیسی علی اغا

« کاتبی منحل — شبانه یوزباشیسی عباس اغا

رژی مأموری احمد افندی — « ملازمی رجب اغا

دیون عمومیه مأموری رشید افندی — « کاتبی حسون افندی

تلغراف وپوسته مدیری حیدر افندی — « افرادی ۲۲

هندیه جامعی امام وخطیبی احمد افندی پولیس نفری نجیب افندی

حمیدیه مکتبی معلمی عبد لرزاق افندی

(کفل ناحیه‌سی)

مدیر حاجی احمد افندی کاتب عنیزان افندی

(مربوط اداره‌لر)

{ ابو نفاش وحرقا } { ابوروبه والقتله }

مدیر عبد اغا مدیر عبدالقادر افندی

کاتب رفعت افندی کاتب علی مردان افندی

مع بلوك‌باشی موجود شبانه مع بلوك‌باشی موجود شبانه

نفر ٥ نفر ٧

{ مسیعیده } { کعبوری }

مدیر توفیق افندی مدیر سید طه افندی

کاتب جواد افندی کاتب توفیق افندی

مع بلوك‌باشی موجود شبانه مع بلوك‌باشی موجود شبانه

نفر ٧ نفر ٧

{ مشورب شرقی وغربی }

مدیر نیازی افندی مع بلوك‌باشی موجود شبانه

کاتب محمد علی افندی نفر ٥

﴿ هندیه قضاسنه دائر معلومات ﴾

هندیه قضاسنك شمالی کربلا ، شرقی حله ؛ شرق جنوبیسی وجنوبی شامیه ، جنوب وغربی نجف قضالریله محدوددر .

اراضیسی دوز وغایت منبت اولوب هر نوع حبوبات یتیشدیرمکه مستعددر . انجق فرات نهرینك کثیروب القا ایتدیکی « دهله » تعبیر اولنان چامورلرك تراکم وترسبندن سطح اراضی برآز یوکسلمش اولدیغندن نهردن لایقیله صو آلنه مایه‌رق خیلی حاصلات ویرن چلتك زراعتی اوچ درت سنه‌در سکته‌دار اولمشدر . بوکا قارشی ایجاب ایدن تدبیر مجرای نهرك مناسب برمحلنده سد انشاسیله میاهنك شیشیریله‌رك اراضی یه‌اساله واجراسندن عبارت اولمغله بوخصوصده جانب حکومتدن تشبثات لازمه‌ده بولنلمقده‌در . قضانك الیوم محصولاتی پاموق ، عراقی وهندی جنسندن تنباکو ، حنطه ، شعیر ، ماش ، سیسام ، دخن ، لوبیا ، باقله وبرمقدار پرنجدر . نهرك هر ایکی بوینده سنین اخیره‌ده خرما آغاجلری وکراستهلك آغاجلر یتیشدیریله‌رك ایجه‌استفاده اولنمقده‌در ، داخل قضاده آت ، قیصراق ، چمندر ، اوکوز ، اینك ، مانده ، قویون ، کچی کبی حیوانات اهلیه‌جوقدر .

قضاده اسکان و فلاحت ایدن عرب عشائری الفتله ، بنی حسن ، بنی ظرف ، بنی سد ، لدعوم ، جلیحه ، کریط ، براجع ، کرکشه ، عامریه ، المسعود عشیرتلریدر . بونلر حصیر وقایشدن معمول « صریفه » دیدیکلری قولوبه لرده اسکان ایدرلر . عموماً داخل قضاده ۷۰۰۰ دن متجاوز صریفه واردر .

اراضی فرات نهریله اوندن متشعب باشلیجه ۱۷ جدول ایله اروا اولنور که شونلردر : فراتك ساحل یسارنده ابو نفاش ، مشورب غربی ، مشورب شرقی ، دویهیه عبدعوینات ، شط ملا ، خنیابیه ، محرم بیشه ، العاجل ، ابوروبه ، ام روایه ، منیتر ، دویهیه نهر اندن آچیلان ابوسفن ، عجمیه ، ابوحصاوی ، فراتك ساحل یمینیده قزوینیه ، منفهان . بونلرك هرجداولك سقی ایتدیکی مقاطعات واراضی شونلردر : ابو نفاش ، حرقا ، ابوروبه ، الفله ، مسیعیدهٔ غربی ، مسیعیدهٔ شرقی ، کعبوری ، منفهان ، جناجیه ، مشورب غربی ، مشورب شرقی ، زبیلیه .

هانکی مقاطعه هانکی نهرایله اسقا وهانکی عشیرت طرفندن زراعت اولندیغی بیلنمك اوزره بروجه آتی بیان اولنور :

ابو نفاش مقاطعه سی ابو نفاش نهریله اسقا ، بنی حسن عشیرتی طرفندن زراعت اولنور .

حرقا مقاطعه‌سی منیتر نهریله اسقا ، طفیل عشیرتی معرفتیله زراعت ایدیلیر .

ابوروبه مقاطعه‌سی ابوروبه وشط ملا نهرلریله اروا ، کریط عشیرتی طرفندن زراعت ایدیلیر .

الفتله مقاطعه‌سی ام روایه وقزوینیه جدوللریله اسقا ، الفتله عشیرتی طرفندن فلاحت اولنور .

مسیعیدهٔ غربی مقاطعه‌سی عبدعوینات وخنایبه نهریله صولانیر ، جلیحه عشیرتی جانبندن اکیلیر .

مسیعیدهٔ شرقی مقاطعه‌سی محرم عیشه ، العاجل ، خنایبه انهاریله سقی وجلیحه ایله براجع عشیرتلری طرفندن زرع اولنور .

کمبوری مقاطعه‌سی دویهیه ، عبدعوینات ، ابوسفن ، عجیمه نهرلریله اسقا ، بنی‌حسن عشیرتی طرفندن زراعت ایدایر .

منفهان مقاطعه‌سی منفهان نهریله صولانیر ، کریط عشیرتی معرفتیله زرع ایدیلیر .

جناجیه مقاطعه‌سی منفهان نهرندن صوآلیر ، جناجه اهالیسی طرفندن اکیلیر .

مشورب غربی مقاطعه‌سی مشورب غربی نهریله اسقا ، کراکشه ، المسعود ، دعوم عشیرتلری طرفندن فلاحت اولنور .

مشورب شرقی مقاطعه‌سی مشورب شرقی ، دویهیه ، ابوخصاوی ، انهاریله اسقا ، بنی سد ، بنی طرف ، عامریه عشیرلری جانبندن زرع ایدیلیر .

زبیلیه مقاطعه‌سی حسینیه وابوخصاوی جدوللرندن صوآلیر ، عامریه‌لیلر طرفندن اکیلیر .

قضانك باشلیجه مقاطعاتی اولان ابونقاش ، حرقا ، ابوروبه ، الفتله ، مسیعیده ، کعبوری ، منفهان ، مشورب غربی ، مشورب شرقی اداره‌لری برر ناحیه کبی مدیرلر معرفتیله اداره اولنمقده‌در .

مناقلات تجاریه انهار اوزرنده سفینه‌لر ، قایقلرله اجرا ایدیلیر .

قضای احیا ایدن فراتك بوقولی هندیه قنالی اولوب بوقنال تخمیناً یوزسنه اول هندوستانك لکهنهور قطعه‌سی اغنیای امراسندن متوفی آصف الدوله طرفندن کشاد اولنمسیله « هندیه » تسمیه ایدلمشدر .

فراتك هریتك هندیه سد موقعنده ایکی قوله آیریله‌رق بری حله طرفلرندن ، دیکری هندیه قضاسندن کچه‌کدن صوکره سماوه قضاسی داخلنده براشه‌کارینی بوقاریده فصل مخصوصنده بیان اتمشدك . بوراده شونی ده علاوةً درج ایده‌لم : هندیه قنالی ده کفل قریه‌سنك برساعت قدر جنوبنده ایکی قوله آیریلیر . بری شامیه قضاسندن ، دیکر بیوك قول کوفه وهورالدخن ناحیه‌لرندن وجماره

مقاطعهٔ سنیه‌سندن بالمرور شنافیه‌هورینه دوکولور . شنافیه کولندن صوکره ینه بر قول اوله‌رق « شط العطشان » نامیله سماوه قصبه‌سندن برساعت بریده حله‌ودیوانیه جهتلرندن کلن فرات ایله تلاقی ایدر . هندیه‌سد موقعنده ـ که‌هندیه قصبه‌سنك درت ساعت قدر شمالنده‌در ـ مهندس ومحافظ سده‌یه مخصوص خانه‌لر ولوازم سدك احضاری ایچون اعمالاتخانه‌لر ، سده‌ده ایشله‌ین عمله‌نك بیتوتنه مخصوص خانه‌وقولوبه‌لرانشا اولنه‌رق اوراسی معمور ولطیف المنظر برقریه حالنی آلمشدر . آمدشد ایدن سفائن سد موقعنده آقطارمه ایتمکه مجبوردر .

هندیه قضاسنده مرکز قضا اولان « طویریج » قصبه‌سیله ناحیه مرکزی بولنان « کفل » قریه‌سی واردر .

طویریج ـ طویریج قصبه‌سی ـ که علی الاطلاق هندیه قصبه‌سی ده دینیلیور ـ کربلانك ١٨ کیلومترو جنوب شرقیسنده ، فراتك ساحل یمینده لطیف الموقع برقصبه‌در . برقاچ خانه وصریفه‌یی محتوی اولان قارشی یاقه‌سنه دوبه‌لی بر کوپری ایله مربوطدر . قصبه‌ده طوغله ایله معمول منتظم ٣٠٠ خانه وحصیر وقامیشدن مبنی ١٠٠٠ قدر قولوبه ، ١ حمام ١ مکتب ابتدائی ، حمیدیه نام جامع شریف ، ٤٠ مجرش [پرنجی آیقلامغه مخصوص محل] ، چارشوسنده خیلی

دکاکین، علوه‌لر، قهوه‌وچایخانه‌لر، شطه ناظر ۳ مسافرخانه، منتظم بر وقف خانی موجوددر. دائرهٔ حکومت اولدقجه منتظم بر بنا اولوب اوکی ساحل نهره قدر ایچه واسع برمیداندر. تلغرافخانه حکومت قوناغنك اتصالنده وحذاسنده‌در. دیکر حذاسنده‌ده عسکری قیشله‌سی واردر. هندیه قصبه‌سی یکرمی ایکنجی لوایه تابع بر نظامیه طابوریله ردیف سکسان دردنجی آلایك ایکنجی طابوری مرکزیدر. اهالی عرب وجعفری المذهبدر. ایران تبعه‌سیله تبعهٔ سائرهٔ اجنبیه‌دن‌ده برمقدار نفوس واردر. لسان عمومی عربی اولوب ساکن اولان عجملر واسطه‌سیله فارسی بیلنلرده بولنور. قصبه‌نك هواسی اساساً لطیف ایسه‌ده اطرافنده‌کی هورلردن دولایی خللدار وراطب اولیور.

طویریج قصبه‌سنك بش ساعت [۲۵ کیلومترو] وبغدادك ۱۲۰ کیلومترو جنوبنده هندیه شطنك ساحل یسارندن بر آز ایچریده کفل قریه‌سی واردر. بوراسی « ذوالکفل » (علیه‌السلام) لك مدفنی بولندیغی مروی اولمسیله تربه‌سی اهالی وعلی الخصوص موسویلر نزدنده زیارتکاهدر. قریه اهالیسنك قسم اعظمی عرب وبرقسمی یهودی‌در. نبی مشارالیهك لسان عبرانیده اسمی « حزقیل ».

در . بوقریه‌ده یرچوق خانه ، منتظم چارشوسنده خیلی دکان وقهوه‌خانه واردر .

﴿ هندیه قضاسنك نفوس جدولی ﴾

یکون	ذکور	اناث	
۳۹۶۶	۳۸۳۳	۱۳۳	اسلام
۱۶۳	۱۵۹	٤	یهودی
٤۱۲۹	۳۹۹۲	۱۳۷	یکون

﴿ نجف اشرف قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائمقام راشد پاشا امیرالامرا

نائب حسین عونی افندی مال مدیری کانی افندی

تحریرات کاتبی علی افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائمقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب کلیددار سید محمدحسن افندی م ٤

مال مدیری محمدسعید افندی

تحریرات کاتبی — حاجی احمد افندی
حاجی باقر افندی

(محکمهٔ بدایت)

رئیس — نائب

اعضا شیخ محمد افندی — کاتب اول احمد افندی
« سعید افندی — « ثانی محمد سعید افندی
مستنطق معاونی امین افندی — مباشر نفر ۲

(بلدیه مجلسی)

رئیس — محمود افندی

اعضا سلمان افندی — اعضا محمد سعید افندی
« سید حمید افندی — کاتب اول وصندوق امینی کامل افندی
کاتب ثانی حمدی افندی

(مأمورین سائره)

حضرت حیدریه مسجدی خطیبی سید علی افندی
تلغراف وپوسته مدیری احمد بك — قرانتنه مأموری عبدالرحمن افندی
صندوق امینی ابراهیم افندی — طاپو کاتبی حمید افندی
نفوس مأموری عبدالله افندی — رژی مأموری خورشید افندی

نفوس کاتبی محمدعلی افندی دیون عمومیه مأموری عمر وهبی افندی
پولیس اوچنجی قومیسری عبدالله افندی
« نفری محمدصادق افندی

(کوفه ناحیه‌سی)

مدیر شاوی زاده احمد بك کاتب نوری افندی

(رحبه ناحیه‌سی)

مدیر عبدالرزاق افندی

(هور الدخن ناحیه‌سی)

مدیر السید اسماعیل افندی کاتب قدری افندی
ژاندارمه ملازمی مع بلوك‌باشی موجود شبانه نفر ۲۰

(رزازه قضاسی)

قائمقام فهد بك اصطبل عامره م ٥

﴿ نجف قضاسی معتبرانندن اولوب بالاده مأمورین وسائره ﴾
﴿ آره سنده اسملری ذکر اولنمیان ذوات ﴾

کلیدار زاده سید علی افندی م ٤
« « « هادی افندی م ٤

﴿ نجف قضاسنه دائر معلومات ﴾

نجف قضاسنك شمالی کربلا ، شرقی هنديه وشاميه قضالری ، جنوب وغربی شاميه چولی ايله محاطدر .

نجف قضاسنی کفل قريه سنك جنوبنده هنديه قنالندن ايکی قوله آيريلان فراتك بيوك صاغ قولی ايله حميديه قنالی اروا ايدر . فراتك بوقولی کوفه وهور الدخن ناحيه‌لرندن کچر . حميديه قنالی جماره مقاطعه سنده فرات نهرندن « ابوصخير » نام محلك قربنده آچيلوب نجف قصبه سنك جهت جنوبيه سنه وآرقه‌قپوسندن يدی ، سکز دقيقه مسافه‌يه قدر کلير . مجراسی اليوم تماماً قورومش اولان اسکی نجف کولی اراضيسنده اولوب صدرندن نجف قصبه‌سنه قدر ١٥ کيلومترو امتداد ايدر . بوقنال نجف قصبه‌سی اهاليسنك دفع احتياجاتی ايچون خزينهٔ خاصهٔ شاهانه جانبندن ١٣٠٩ تاريخنده کشاد ايتديرلمش وصوينك فضله سيله بالاسقا برقاچ قطعه باغ وباغچه‌ده احداث اولنمشدر .

قضانك کوفه وهورالدخن نواحيسندن ماعدا محللری سيليسلی اراضيدن اولديغندن وجداول وانهاری بولنمادينندن زراعتدن خاليدر ؛ انجق کربلا ايله نجف آراسنده‌کی ساحهٔ فسيحه‌ده کوز وبهار

موسملرنده کوزل مرعالر یتیشوب عنزه وسائر عشایر عربانك اغنام ومواشیسنه جولانکاهدر .

کوفه ناحیه‌سنده تاجیه‌اراضیسنده ومحال سائره‌ده ۱۷۰۰۰۰ دن زیاده خرما آغاجی وجزوی زراعت شتویه وصیفیه واردر .

کوفه ناحیه‌سنده اسکان وزراعت ایدن عشائر وجماعات شونلردر : بلوش [ایرانی الاصل] ، ربیعه ، بنی‌حسن ، عذارات ، کریشات ، شوشتری ، براکه ، البوذیح ، المواش ، البونعمان ، قطعه‌نام محلده عبوده عشیرتندن البوشیخ مشهد ، الجعافره ، العیسی ، هارونیه‌ایله خرخیط نام موقعده الشبلدن البودحیدح ، مالحتین اراضیسنده البو دحیدح ، البوشیخ مشهد ، خمیسیه اراضیسنده زرفان ، البوضباع اراضیسنده بنی‌حسن عشایرندن البدیوی ، مصیخنه‌اراضیسنده بنی حسندن عواید فرقه وجماعتلری . بونلرك کافه‌سی ساکن ونخلستانلرله باغچه‌لرك فلاح وزراعی اولوب اقامتکاهلری چامور وبردی [قامیش] دن معمولدر . خیمه‌نشین عشایر سیاره یالکز براکیه‌نام محلده خزاعل وتمایم عشیرتلرندن اوتوز خانه قدردر .

هور الدخن ناحیه‌سی اراضیسی هور الدخن مقاطعه‌سی نامیله معروفدر . بورادہ فرات نهریله آندن متفرق جدوللر واسطه سیله سقی ایدلمك اوزره هرنوع حبوبات صیفیه وشتویه یتیشدیریلیر .

ناحیه‌ده اسکان وزراعت ایدن عموماً بنی حسن عشائرندن المواش ، البوعذیب ، حواتم ، البوعارضی ، البوحداری ، العباس ، مجاتیم فرقه‌لریدر . هورالدخن عشایرینك کافه‌سی ۲۰۰۰ خانه [صریفه] دن متجاوزدر . بوراده اغنام ومواشیٔ سائره کثیردر .

قضانك جنوب غربی جهتنده کائن رحبه ناحیه‌سنده الیوم مزروع اراضی ۱۲۸ فدانلر . یالکز حنطه وشعیر زرع اولنور . جداول بولنمادیغی ایچون مزارع واهالی چشمه ومنبع صولرندن استفاده ایدر . مقاطعات مزروعه شونلردر : رحبه ، رهیمه ، عزیه ، حیاضیه ، شقیق : زراعتدن خالی وچشمه‌لری معطل اولان اراضی ده شونلردر : مندراوی ، مظلوم ، خریبه ، العاریج ، الساوید ، الرهبان ، نصاب ، شعیب ، غانم ، المویلحه . بوناحیه‌نك زراعی العبدالله ، الظویهیر ، العکارات ، العتیج عشایریدر . قویون ودوه‌لرینی ستی ورعی ایچون عنزه ، دهامشه ، شمر ، غزالات ، الشبل ، بنی سلامه ، بنی حسن ، العاجیب ، العیاش عشائر سیاره‌سی موسم شتاده ناحیه‌یه کلوب کیدرلر . ناحیه‌داخلنده « وادی الرهیمه » و « وادی الصغیر الرهبان » نام محللرده ایکی مملحه اولوب تمامیله تحت انضباطه آلنمادیغندن واردات سنویه‌سی اون درت بیك غروش قدردر .

نجف قضاسی عشائر وزراعی کثر تلی اغنام ومواشیٔ سائره بسلرلر .

كوفه بلدهٔ قديمه‌سنك ويرانه‌لرى كوفه قريه‌سنك اطرافنده ممتددر .
امام على (رضى الله عنه وكرم الله وجهه) حضرتلرينك محل شهادتلرى اولان مشهور « مسجد كوفه » قريه‌يه كيرلمزدن اول صاغ طرفده الآن قائم وباقى اولوب داخلى غايت واسع وجوانب اربعه‌سى برچوق اوطه‌لرى جامعدر . بونك جهت شماليه‌سنده ، اون دقيقه قدر مسافه‌ده « سهله » مسجدكبيرى واتصالنده « صعصعه » ، « زيداولادصوحان » مسجدلرى ، نفس قريه‌ده « حمرا » مسجدى موجوددر .

نجف — نجف اشرف قصبه‌سى فرات نهرينك ساحل يمينندن ٥ كيلومترو مسافه‌ده ، كربلانك ٧٠ كيلومترو جنوب شرقيسنده ، بغدادك ١٥٠ كيلومترو جنوبنده قضا مركزيدر . قصبه‌نك اطرافى سور ايله محاط اولوب باب ، باب المراد ، باب الحسين ناملريله اوچ قپوسى واردر ٤٠٠٠ دن متجاوز خانه‌سى ، ٣٠٠٠٠ نفوسى ، برچوق خانلرى ، قهوه وچاى خانه‌لرى ، بيوك ومنتظم چارشولرى واراضئ سنيه اداره‌سى طرفندن تأسيس وانشا ايديلن برمسجد ايله برمكتب ابتدائى يى حاويدر . سكنهٔ مملكت « شمرد » و « زكرد » نامیله ايكى فرقه‌دن مركبدر . قصبه‌نك مدار شرف وزينتى اولان حضرت امام على ابن ابى طالب (رضى الله عنه) كه مرقد منورلرى قصبه‌نك

همان وسطنده اولوب قبه ومناره‌لری سراپا آلتون قاپلی اولدیغی کبی تربه‌سیله اتصالنده کی جامع وواسع حولیسنك اطراف اربعه‌سنده کی اوطه‌لر ، مدرسه‌لر پك مصنع ومزیندر . حولیسنده بر ساعت قوله‌سی ده واردر . قصبه‌نك زمینی مرتفع اولدیغی ایچون قبه ومناره‌لرك تزیینات زرینی انعکاسات شمس ایله درت بش ساعتلك مسافه‌دن جلا ساز عیون اولور . حولینك آلتنده کی سردابلرله اطرافنده کی اوطه‌لر وخارج سورده « وادی السلام » دینیلان مقابر جعفریلرك موتالریله دیار بعیده‌دن کتیردکلری جنازه‌لرینه مدفندر . اهالی همان کاملاً شیعی المذهب اولوب تربهٔ شریفه‌نك وزوارك خدمتلریله چکینیرلر . قصبه‌ده برچوق مدرسه‌لر وتبعهٔ عثمانیه‌دن باشقه ایران ، روسیه ، انکلتره دولتلری تبعه سندن خیلی شیعی علما ومجاورین وطلبهٔ علوم موجوددر .

لسان عمومی عربی ایسه‌ده ایراندن کلنلرله کثرت اختلاطدن ناشی فارسی لسانیله‌ده تکلم ایدرلر . شوقدر که نجفده فارسی لسانیله تکلم کربلایه نسبتاً آزدر . زوارك یادکار مقامنده آلدقلری عبا ، کفن ، کتفیه کبی منسوجات ودرنجفدن واحجارسائره‌دن تسبیح ، آغزلق ، قوطی کبی انواع مصنوعات واردر . دوه توینلدن ، ایپکدن ، یوندن یاپیلان عبا [مشلح] لر ولایتك هیچ بر یرنده کی منسوجات

ایله قابل قیاس اوله مایه‌جق صورتده کوزلدر . درنجف دینیلن نجف طاشی قصبه‌نك اطرافنده کی قوملقلرده بولنورسه‌ده الیوم پك نادر اولوب متداول اولان نجف طاشلری احجارسائره کبی هندوستاندن جلب وادخال اولنمقده‌در .

قصبه‌نك هواسی یابس وصاغلامدر ، انجق اطرافی قوملق اولمق حسبیله یازین صیجاق اولدیغندن اکثر خانه‌لرنده ۲۰ ـ ٤٠ آیاق مردیونله اینیلیردرین وغایت سرین سردابلری واردر . « باب الحسین » دینیلن سورك قپوسی اوزرنده درت سنه‌اول پك منتظم ومکمل بر بلدیه دائره‌سی انشا ایدلمشدر . حکومت قوناغی بوقپونك ایچریسنده وچارشونك باشنده‌در .

نجف قصبه‌سی ردیف سکسان دردنجی آلایك دردنجی طابوری مرکزی اولدیغندن بر ردیف دبوینی وبربلوك عساکر نظامیه بولندیغندن بر نظامیه قیشله‌سنی وتلغرافخانه ، دیون عمومیه ، قرانتینه ، رژی دوائرینی شاملدر . قصبه‌ده هرنوع ذخائر وسبزه ومیوه بولنور . اطراف عشائری وعلی الخصوص جبل شمر عشائری هرسنه بودایه مسابله ایتمکده اولدیغندن بونلرله وزوارایله خیلی تجارت ایدلمکده‌در .

کوفه قریه‌سی نجفك برساعت [٥ کیلومترو] شرقنده فرات نهرینك ساحل یمینده کوفه ناحیه‌سنك مرکزیدر . موقعنك لطافتی ،

هواسنك جيادتی فوق العاده‌در . اطرافی ، قارشی یاقه سی خرما باغلری وسائر اشجار مثمره‌یی حاوی باغچه‌لرله مزیندر . اوجه بر قاچ اوفاق تفك خانه وقولوبه‌لردن عبارت اولدیغی حالده لطافت موقعیه‌سی وکربلاسنجاغیله‌دیوانیه سنجاغی وبصره ولایتی آره‌سنده مواردات ومناقلات تجاریه‌یه الك مساعد براسکله اولمسی حسبیله صوك بر قاچ سنه ایچنده خیلی خانه‌لر ، خانلر ، چارشولرانشاسیله معمور برقصبه‌حالنی آلمش وکوندن کونه‌ده کسب توسع ومعموریت ایتمکده بولنمشدر . ایکی سنه اول مجدداً انشا اولنان دوبه‌لی کوپری ایکی ساحلی بربرینه ربطایله برقات دها کرمی بخشای ترقی اولمشدر. کوپرینك تأسیس ایدلدیکی محلده فرات نهری ۱۵۰ مترو عرض پیدا ایدر . شط بوینجه‌انشا اولنان ابنیه‌سنك منظره‌سی پك خوشدر. قریه‌ده ۲۰۰ خانه ، چارشوسنده ۸۰ دکان ، ۱ حمام ، ۵ قهوه‌خانه وخان واردر .

هورالدخن ناحیه‌سنك مرکزی کوفه‌نك بر ساعت جنوبنده فراتك ساحل یمینده ۲۵ ، ۳۰ خانه‌وقولوبه‌دن عبارت « ابوشوره » نام موقعدر . بوناحیه اوجه هندیه قضاسنه مربوط ایکن قرب موقع مناسبتیله درت‌سنه اول نجف قضاسنه الحاق اولنمشدر .

رحبه‌ناحیه‌سنك مرکزی نجفه ۵ ساعت مسافه‌ده وجنوب غربی

جهتنده خراب برقصردن عبارت اولان رحبه موقعیدر . ناحیه نك زراعی اولان عشائر وعربان وقت زراعتده اورایه کیدوب ایشلرینی ، کوجلرینی بیتیردکدن صوکره اطرافه طاغلدقلری کبی مدیر ناحیه دخی اکثریا نجفده اوطورور . رحبه ابن الرشیدك دائرهٔ مشیختی داخلنده کی جبل شمر عشائرینك نجفه اولان مسابلاتی طریقی اوزرنده در .

﴿ نجف قضاسنك نفوسی ﴾

یکون	ذکور	اناث	
٧٤٠٥	٧٣٣٠	٧٥	اسلام

﴿ دیوانیه سنجاغی ﴾

(مأمورین لوا)

متصرف	سلیمان فائق افندی	اولی اولی ع ٢ م ٢	
نائب	السید ابوبکر فکری افندی		
مفتی	السید مصطفی نوری افندی	بلاد خمس	م ٣
محاسبه جی	حسن واصف افندی	ثالثه	
تحریرات مدیری	شوکت بك	ثالثه	

(مجلس ادارهٔ لوا)

رئیس — متصرف

اعضای طبیعیه — اعضای منتخبه

نائب — سید مصطفی افندی

مفتی — منحل

محاسبه‌جی — مهدی اغا

تحریرات مدیری — منحل

(تحریرات قلمی)

تحریرات مدیرمعاونی عباس حمدی افندی — رابعه

مجلس اداره کاتبی یوسف ضیا افندی — رابعه

اوراق مأموری حسین شوقی افندی

مبیض محمد سعید افندی — مبیض محمد غریب افندی

مبیض محمود سامی افندی

﴿ محاسبه قلمی ﴾

باش کاتب عبدالمجید افندی

مصرف کاتبی عبدالرزاق افندی — واردات رفیق عبدالقادر افندی

مصرف رفیق عبدالعزیز افندی — اوراق مقیدی محمد توفیق افندی

مصالح جاریه کاتبی عباس افندی قضایومیه کاتبی علی غالب افندی

صندوق امینی ابراهیم افندی « « معاونی محمد افندی

خزینه دعوی وکیلی علی غالب افندی

مبیض محمد توفیق افندی مبیض محمد رشید افندی

« عیسی افندی « محمد شاکر افندی

مبیض حسین افندی

(نفوس دائره‌سی)

مأمور حسین فوزی افندی کاتب عبدالعزیز صبری افندی

(دفتر خاقانی اداره‌سی)

مأمور احمد حفظی افندی باش کاتب زینل افندی

مرکز طاپو کاتبی بشیر افندی

(معارف شعبه‌سی)

رئیس السید مصطفی نوری افندی بلادخمس م ۳

﴿ لواعدلیه دائره‌سی ﴾

(محکمهٔ بدایت حقوق دائره‌سی)

رئیس نائب

اعضا عبدالقادر افندی　　اعضا عمر افندی

اعضاملازمی سیداسماعیل افندی

(محکمهٔ جزادائره سی)

رئیس　عثمان وهبی افندی　　ازمیر پایه سی

اعضاملارحومی افندی　　اعضارفیق افندی

اعضا ملازمی حسن افندی

مدعیٔ عمومی معاونی محمدعلی افندی　　رابعه

(محکمهٔ بدایت قلمی)

باش کاتب خلیل فرید افندی　　ضبط کاتبی محمد نافع افندی

اجرا مأموری عبدالوهاب افندی　　« عزمی افندی

محکمه تحصیلداری منحل　　« عطاء الله افندی

ضبط کاتبی　　منحل

(بلدیه دائره سی)

رئیس　حسن اغا

اعضاحمدالغالی اغا　　اعضاعلوان الصالح اغا

« حسن الحاج عبداغا　　« محمدالجسام اغا

« زویدالخلف اغا　　« علی الکاظم اغا

کاتب علی افندی

(ضابطه مأمورلری)

بیکباشی ابراهیم اغا

طابور کاتبی عبدالغنی افندی

برنجی پیاده یوزباشیسی صادق اغا

برنجی پیاده ملازم اولی قاسم افندی

برنجی پیاده ملازم ثانیسی موسی اغا

ایکنجی پیاده یوزباشیسی محمد افندی

ایکنجی پیاده ملازم اولی جاسم اغا

ایکنجی پیاده ملازم ثانیسی محمد نیازی افندی

اوچنجی پیاده یوزباشیسی محمد بك

اوچنجی پیاده ملازم اولی محمود افندی

اوچنجی پیاده ملازم ثانیسی عسکر افندی

برنجی سواری یوزباشیسی محمد امین اغا م ٥

برنجی سواری ملازم اولی رؤف بك

برنجی سواری ملازم ثانیسی سلیمان افندی

ایکنجی سواری یوزباشیسی محمد اغا

ایکنجی سواری ملازم اولی عبدالله اغا

ایکنجی سواری ملازم ثانیسی جواد افندی

اوچنجی سواری یوزباشیسی شعبان افندی
اوچنجی سواری ملازم اولی سعدالله اغا
اوچنجی سواری ملازم ثانیسی سید علی اغا
دردنجی سواری یوزباشیسی عباس افندی
دردنجی سواری ملازم اولی منحل
دردنجی سواری ملازم ثانیسی مجید اغا
بشنجی سواری یوزباشیسی منحل
بشنجی سواری ملازم اولی اسعد بك م ٥
بشنجی سواری ملازم ثانیسی احمد افندی
التنجی سواری یوزباشیسی منحل
التنجی سواری ملازم اولی منحل
التنجی سواری ملازم ثانیسی محمد اغا
یدنجی سواری یوزباشیسی عبدالرحمن افندی
یدنجی سواری ملازم اولی عبدالله اغا
یدنجی سواری ملازم ثانیسی علی اغا

پولیس اوچنجی قومیسری خلیل افندی
« نفری سلیمان فائق افندی

(تلغراف وپوسته اداره‌سی)

مدیر زینل افندی مخابره مأموری عزیز افندی

متصرف قوناق مخابره مأموری منحل

(دیون عمومیه اداره‌سی)

مأمور عبدالکریم افندی

(دغاره ناحیه‌سی)

مدیر نوری بك کاتب حاجی حسن افندی

(البدیر ناحیه‌سی)

مدیر مصطفی افندی کاتب احمد افندی

(عفك ناحیه‌سی)

قول معشری سید طاهر افندی کاتب حمزه افندی

فوار قول معشری سید اسماعیل افندی » عبدالصاحب افندی

﴿ دیوانیه سنجاغنك حدود یله تعریفات مدنیه وسیاسیه‌سی ﴾

دیوانیه سنجاغی شمالاً بغداد ، شرق جنوبی جهتندن منتفك سنجاقلری ، جنوب غربی جهتندن شامیه چولی ، غرباً کربلا سنجاغی ایله محاطدر .

﴿ ديوانيه قضاسى ﴾

ديوانيه قضاسى شمالاً حله ، جزيره ، كوت الاماره قضالرى ، شرقاً منتفك سنجاغى ، جنوباً سماوه ، جنوب غربى جهتندن شاميه ، غرب شمالى طرفندن ينه حله قضالريله هم حدوددر .

بوقضا اراضيسندن حائز اولديغى وسعت وجسامت وفرات نهرى كبى آغوش استفاده سنده جلوه نما اولان برواسطهٔ عظيمهٔ حياتيه ايله خاصهٔ قويهٔ انباتيه سنك اظهار ايلديكى استعداد فيض وبركت نسبتنده ثمرات كامله استحصال ايديله مه مكده در . الك زياده واك كوزل مزروع جهتلر « نواحىٔ ثلثه » دينيلن و « دغاره » ، « البدير » مديرلكلريله « عفك » قول معشرلكنك تحت اداره سنده بولنان اراضى ، ينه قول معشرلكيله اداره اولنان « فوار » مقاطعه سى ، املاك همايوندن ممدود « شافعيه » اراضيسيدر .

ديوانيه قصبه سنك شمال وشمال شرقى طرفلرنده بولنان واوچ ، درت ساعت مسافه دن صوكره بدء ايدن نواحىٔ ثلثه حله قضاسنه ملحق ممدوحيه ناحيه سى مركزندن اوچ ساعت جنوب ومركز لوادن بش ساعت شمال جهتنده فرات نهرندن آيريلان « دغاره » شعبى ايله اروا اولنور . حروف ابجد حسابيله تاريخ حفر وكشادينى [١٢١٠] كوسترن دغاره نهرينك صوبى اليوم ديوانيه دن كچن فرات

قولنك صويندن زياده اولوب اولا دغاره ناحيه‌سى اراضيسنى وصره‌سيله عفك ، جليحه ، البدير مقاطعه‌لرينى اروا ايتدكدن صوكره توكنير . مزروعات بو نهردن كرك كرود ، كرك ٧٠ ، ٨٠ قدر جداول متشعبه واسطه‌سيله سقى ايديلير . دغاره نهرى بوينده ابو منيهل ، السعيد ، الشبانه ، العمر ، هلالات ، البو نائل ، الحمد ، الزياد ، مجاوير ، مرمض عشيرتلرى اسكان وزراعت ايدرلر . طاپولى ابو منيهل اراضيسى ده دغاره‌نك ساحل يمينده‌در . بوراسى دغاره ناحيه‌سندن عبارت اولوب اكثر اراضى زراعى اولان عشائر ناميله ياد اولنور . بيان اولنان عشيرتلر الك مشهورلرى اولوب عموم دغاره عشائرى [كه الاكرع (اصلى : اقرع) عشائرى دخى دينيلير] ٨٢ فرقه‌دن مركبدر . بونلرك بر قسمى زراعت وبر قسمى اغنام وجاموس بسله مكله متعيشدرلر .

دغاره نهرى دغاره ناحيه‌سندن صوكره عفك ناحيه‌سى اراضيسنى سقى ايدر . عفك عشائرى اون فرقه‌يه منقسم اولوب الك مشهورلرى بحاحثه ، مخاضره ، الشيبه ، الحمزه ، البوناشى ، عجاريج ، البوراشد فرقه‌لريدر . باناقلقله چلتك زراعتندن دولايى عفك ناحيه‌سنك هواسى رطوبتليدر .

عفك ايله مركزلوا آره‌سنده اولان ودغاره‌نهرندن مفرز جداول

ايله اروا ايديلن « جليحه » مقاطعه‌سى جليحه عشائرى طرفندن اسكان وزراعت ايديلوب عفك قول معشرينك تحت اداره‌سنده‌در . عفك قريه‌سندن جليحه مقاطعه‌سنك مركزى بربچق ساعت مسافه‌ده‌در .

دغاره شطى جليحه مقاطعه‌سنى اروا ايتدكدن صوكره جاعور ناميله البدير ناحيه‌سندن جريان ايدركه بوراده جاعور نهرندن متشعب اوتوز جدول ايله اروا اولنان مقاطعات مشهوره شونلردر : فراحنه عشيرتى طرفندن اسكان وزراعت اولنان عبره ، البوحسين عشيرتنك تحت تسقامنده كى مراديه ، البوريشه عشيرتنك زرع ايتديكى نخيله ، الزياد ، البوعليوى ، السندان عشيرتلرينك تحت زراعتنده اولان خرخره ، دچه [دكه] وديكرك عشاير مختلفه‌نك تحت زراعتنده اولان طره ، ام‌البط ، سويد ، ابوعويجيله ، جار ، خفته ، ردام ، حمره ، مسحب ، عقار ، ام‌الطيور ، غثره ، باويه ، كمين ، خنازره ، نهر سلجه ، سمسميه ، زباله ، سبل ، طويل ، حبيش ، طرخومه ، سخيرى نامنده كى انهار ومقاطعات . عموم البدير عشائرى ١٣ فرقه‌دن مركبدر . عمومیتله زراعت وفلاحتله مشغولدرلر . ناحيه‌نك اراضيسى قوملق وباتاقلقدر .

دغاره صدرندن مركزلوايه قدر امتداديدن اراضيده البونائل ، مجاوير عشيرتلرى واردر .

فوار مقاطعه‌سی « یوسفیه » نهریله سقی اولنور . بونهر درت سنه اول تعمیراً حفر وتطهیر ایدلمشدر . نهرك صدری دیوانیه قصبه‌سنك یارم ساعت شمالنده فراتدن صو آلیر . فوار مقاطعه‌سنده نهرك بر یاقه‌سنده جبور ، البومرجان وساحل مقابلنده الاکرع عشائرندن الحمد فرقه‌لری کبی آلتی فرقه اسکان وزراعت ایدییور .

شافعیه مقاطعهٔ سنیه‌سی مرکز لوانك قارشی یاقه‌سندن بدء ایده‌رك سماوه قضاسی طریقنده منزل اولان « امام حمزه » موقعنه وسماوه قضاسی حدودینه قدر امتدادایدر . بومقاطعه‌یی اروا ایدن شافعیه نهری دیوانیه‌نك برساعت قدر شمالنده ، فراتك ساحل یسارنده آچیلوب اولا غربه ، بعده جنوبه دوغرو جریان ایله امام حمزه موقعنه قدر درت ساعت امتداد ایدر . شافعیه‌ده الشبل ، الشلال [که خنافعل دخی دینیلیر] ، جبور ، اکرع ، کعب [عربان چمب تلفظ ایدییور] کبی عشائر مختلفه زراعت ایتمکده‌در . شافعیه مقاطعه‌سی نهر مذکوردن باشقه شامیه قضاسی داخلنده کی « هور ابن نجم » دن ده صو آلیر .

تعداد اولنان انهاردن ماعدا تقیه ، رفیع ، خنینیه نهرلری ده واردرکه وقتیله معمور ایکن الیوم مندرس برحالده اولوب موسم طغیانده فراتدن برآز صو آله بیلیور . تقیه نهری فراتك ساحل یمینده ومرکز

لوادن یارم ساعت قدر شمالده اولوب حفر وتطهیر اولنمادیغندن اراضیسی الیوم غیرمزروعدر . رفیع نهری فراتك ساحل یسارنده ، دیوانیه‌نك اوچ ساعت قدرجنوبنده‌در . خنینیه‌نهری رفیع نهرندن منشعبدر . رفیع وخنینیه انهاری حفر ایدلمدیکندن فراتك اثنای طغیانده رفیع نهرینه بر آز صو کیررسه‌ده خنینیه نهرینه یتیشمز . اراضیسی غیر مزروعدر .

ولایت داخلنده من القدیم الك زیاده خشونت مزاج ایله مألوف ومعروف اولان نواحیٔ ثلثه عشایری اولوب سنین اخیره‌ده عدالت وسطوت حکومتله نعم راحت وامنیتدن اولدقجه حصه‌دار وحراثت وزراعتلریله ، رعی مواشی ایله اوقاتکذاردرلر . بونلردن نفوسنك کثرتی ومحاربلرینك قوتی اعتباریله برنجیسی البدیر ، ایکنجیسی دغاره ، اوچنجیسی عفك عشایریدر .

قضانك کافهٔ عشائری عربی الاصل وجعفری المذهب اولوب قسم اعظمی بردی [قامیش] دن معمول صریفه‌لرده ، چامواردن مبنی قولوبه‌لرده وبرقسمی چادرلرآلتنده اسکان ایدرلر . رؤسا ومشایخ عشائرك « مضیف » دینیلن جسیم صریفه‌لری سلاملق ومسافر خانه‌لریدر . « مفتول » تعبیر اولنان چامواردن معمول اوفاق قله‌لر عشائرك یکدیکریله اثنای نزاع وجدالده تحصنکاهلریدر .

قضانك محصولاتی پرنج ، بغدای ، آرپه ، ماش ، سیسام ، آق‌داری ، قوم داری اولوب صرفیات محلیه‌دن فضله‌سی بصره ولایتنه‌سوق واخراج اولنور . داخل قضاده خرماباغلری پك آزدر . عفك نواحیسنده خیلی کوچك اورمانلر واردر .

اغنام وجاموس ومواشیٔ سائره کثرتله‌بسله‌نیر ؛ یاغ وپیاغیلرندن استفاده ایدیلیر . صنایع مفقود اولوب یالکز عشائرك کیدکلری عبا کبی منسوجات اعمال اولنور .

داخل قضاده وسائط نقلیه مشحوف ، دانك ، طراده ، مهیله کبی سفائن نهریه ودوه ، بارکیر ، استر ، چمندر کبی حیواناتدر .

قضانك مواقع مشهوره‌سی مرکز لوا اولان دیوانیه قصبه‌سیله دغاره ، عفك قریه‌لریدر . عفك موقعی نواحیٔ ثلثه‌نك وعشایرك نقطهٔ مرکزیه‌سی اوله‌رق حائز اهمیت‌در .

دیوانیه قصبه‌سی — دیوانیه قصبه‌سی بغدادك ١٦٠ کیلومترو جنوب شرقیسنده ، فرات نهری اوزرنده‌در . اصل قصبه فراتك ساحل یسارنده اولوب برقاچ خانه‌یی حاوی اولان قارشی‌یاقه‌سنه دوبه‌لی بر کوپری ایله مربوطدر .

مرکز لوا مقدما حله قصبه‌سی ایکن دیوانیه موقعی لوانك نقطهٔ متوسطه‌سی اولمق حسبیله ١٣٠٩ تاریخنده مرکز لوا اتخاذ ایدلمش

ایسه ده هواسنك جیادتی ؛ موقعنك لطافتی نسبتنده هنوز اکتساب عمران وترقی ایده مه مشدر . اکثر خانه لری چاموردن معمول اوفاق قولوبه لردر . فرات نهرینه ناظر حکومت قوناغی ایله کوپرو باشنده کی خان وبرقاچ خانه منتظمدر . قصبه ده تقریباً ۱۳۵۰ خانه، ٤٢٠٠ نفوس ، ٢٠٠ دکان ، ٨ قهوه خانه ، ١ مسجد ، ٣ مکتب صبیان ، ٤ خان ، ٢ حمام ، ٤ علوه ، ١ تلغرافخانه واردر . اهالی اصنافلقله تعیش واشتغال ایدرلر . قصبه نك داخل وخارجنده درت بیك قدر خرما آغاجندن باشقه باغچه لری اولمادیغندن سبزه ومیوه سی پك آزدر . دیوانیه قصبه سی یکرمی ایکنجی لوایه تابع بر نظامیه طابوریله سکسان التنجی آلایه ملحق اوچنجی ردیف طابورینك مرکزی اولوب قدیم ومحتاج تعمیر وترمیم برقیشله یی حاویدر .

قصبه نك برچاریك ساعت بعدنده امام موسی الکاظم {رضی الله عنه} اولادندن محمد ابوالفضل وایکی ساعت مسافه سنده شعیب علیه السلامك مقاماتی موجوددر .

ناحیه مرکزی اولان دغاره قریه سی دغاره نهرینك ساحل یمینده ، دیوانیه یه ٣ ونهرك صدرینه یعنی فرات مجراسنه ٤ ساعت مسافه ده در . برطاقم صریفه لری ، ٨٠ قدر دکانی ، ٢ قهوه خانه یی محتویدر . هواسی کوزلدر .

قول معشرینك مرکزی اولان عفك قریه‌سی‌نه دغاره نهرینك ساحل یمینده ودغاره چارشوسندن ٣ ودیوانیه‌دن ٤ ساعت مسافه‌ده کائندر . عفکده ١٣٠ دکان ، ٢ قهوه‌خانه موجوددر . بورادن یارم ساعت مسافه‌ده یونس علیه‌السلامك مقامی واردر . قصبه‌درونده وبعض عشایر جماعتنده بیکمز جه خرماوبر چوق اینجیر وشفتالی آغاجلری بولنور . سکنهٔ قصبه تجارت وکیجیلك ایله اشتغال وتعیش ایدرلر.

دغاره وعفك قریه‌لرینه محلنجه « سوق الدغاره » ، « سوق العفك » نامی ویریلیر . بوده خانه‌لردن زیاده چارشولری اولمسندندر . چونکه بو نواحی عشایری مجتمع برصورتده اسکان ایله بر قریه تشکیل ایتمیه‌رك هر بری کندی اراضیسنده متفرق صورتده اسکان ایدرلر واحتیاج کورلدکجه بوچارشولره آلیش ویریش ایچون کلیرلر .

سوق العفکه برساعت مسافه‌ده نیفر [نیپور] شهر قدیمنك خرابه‌لری موجود اولوب آمریقانك پانسیلوانیا دارالفنونی نامنه استحصال اولنان مأذونیت اوزرینه اوراجه حفر ایله خیلی آثار اخراج ایدلمش اولدیغی کبی اولکی سنه ابتداسنده‌ده حفرینه دوام اولنه‌رق کچن سنه موسم صیفك حلولنده تعطیل عملیات ایدلمش وچیقاریلان آثار عتیقه درسعادتده موزهٔ همایونه نقل ایدلمشدر . البدیرجهتلرنده مرکز ناحیه‌دن بری یارم ودیکری برساعت مسافه‌ده بعض آثار

عتیقه خرابه‌لری واردرکه «فاره» و «ابو حطب» موقعلری بوجمله‌دندر .

﴿ دیوانیه سنجاغنك نفوس جدولی ﴾

	اناث	ذکور	یکون
اسلام	۱۸۵	۱۹۹۷	۲۱۸۲
یهودی	۳	۳۵	۳۸
یکون	۱۸۸	۲۰۳۲	۲۲۲۰

﴿ حله قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائمقام	خیری افندی	متمایز
نائب	شمس الدین افندی	مدرس
مال مدیری	مصطفی افندی	رابعه
تحریرات کاتبی	اسماعیل افندی	

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائمقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب خطیب‌زاده عبدالرزاق افندی

مال مديرى — مفتى زاده عبدالرحمن افندى

تحريرات كاتبى — ساسون افندى — ثالثه

(بدايت محكمه سى)

رئيس — نائب

اعضا محى الدين اغا — كاتب اول عبدالمجيد افندى

« محمد رؤف افندى — « ثانى حسن بك

مستنطق معاونى جواد افندى — شرعيه كاتبى سيد ابراهيم افندى

مقاولات محررى عباس افندى

(معارف مجلسى)

رئيس — اوقاف مديرى اشرف افندى

اعضا سيد عبدالرحمن افندى — اعضا سيد ابراهيم افندى

(تلغراف وپوسته اداره سى)

مدير حسن افندى — مخابره مأمورى ناجى افندى

(مأمورين سائره)

مدرس عمر خلوصى افندى — نفوس كاتبى شاكر افندى

اوقاف مديرى اشرف افندى — ديون عموميه مأمورى صابر افندى

صندوق امينى مصطفى افندى — باشكاتب محمود افندى

طاپو واملاك كاتبی سعید افندی — كاتب ثانی قاسم افندی
نفوس مأموری سلمان افندی — رژی مأموری عباس حلمی افندی

(بلدیه مجلسی)

رئیس — علی غالب افندی
اعضا حسین الخواجه افندی — كاتب محمد امین افندی
« حاجی ناصر افندی — دوقتور یوزباشی مصطفی افندی
« حاجی امین افندی — اجزاجی فائق افندی
« ثامر اغا — صندوق امینی خواجه اسحق

(رشدیه مكتبی)

معلم اول محمد فخری افندی — معلم ثانی محمد افندی
ریاضیه ، حفظ الصحه واخلاق معلمی یوز باشی حمدی افندی
بواب صالح اغا

(ابتدائی مكتبی)

معلم اول عبدالرزاق افندی — معلم ثانی رؤف افندی
بواب قاسم اغا

(ضابطه مأمورلری)

پیاده ژاندارمه یوزباشیسی محمد افندی

پیاده ژاندارمه ملازم اولی جاسم اغا
پیاده ژاندارمه ملازم ثانیسی محمد نیازی افندی
سواری ژاندارمه یوزباشیسی شعبان افندی
سواری ژاندارمه ملازم اولی سعدالله اغا
سواری ژاندارمه ملازم ثانیسی قادر اغا
پولیس نفری حاجی حمدی افندی
» » عارف افندی

(ممدوحیه ناحیه‌سی)

مدیر حاجی محمد افندی کاتب محمود افندی

(محاویل ناحیه‌سی)

مدیر ایوب کامل افندی کاتب عبدالله افندی

(بارمانه ناحیه‌سی)

مدیر امین بك کاتب توفیق افندی

(نهر شاه ناحیه‌سی)

مدیر محمد امین افندی کاتب بهاءالدین افندی

(خواص ناحیه‌سی)

مدیر علی بك کاتب عبدالرزاق افندی

﴿ حله قضاسی معتبرانندن اولوب بالاده مأمورین وسائره ﴾

﴿ اره‌سنده اسملری ذکر اولنمیان ذوات ﴾

شبیب زاده محمد اغا	ثالثه
محمد اغا زاده عبدالکریم اغا	ثالثه

﴿ حله قضاسنه دائر معلومات ﴾

حله قضاسی شمالاً کربلا ، شرقاً جزیره ، جنوباً دیوانیه وشامیه ، غرباً هندیه قضالریله محدوددر ، شمال حدودنده مسیب ناحیه‌سی ، مسیب ، ناصریه مقاطعات سنیه‌سی ، جنوب جهتنده دغاره ناحیه‌سی ، شافعیه اراضیٔ سنیه‌سی ، حدود غربیه‌سنده منفهان ، حرقا مقاطعاتیله کفل ناحیه‌سی بولنیور .

اراضیسنك وسعتی ، محصولاتنك فیض وبرکتی ، قصبات وقراسنك معموریت وکثرتی اعتباریله حله قضاسی ولایتك اك مهم قضالرندندر . طوپراغنك قوهٔ نباتیه‌سی هر نوع محصول یتیشدیرمکه مستعد اولوب باشلیجه ، محصولاتی خرما ، حنطه ، شعیر ، پرنج ، ماش ، دخن ، داری ، سیسامدر .

داخل قضاده درت یوز بیك قدر خرما آغاجی واردر . طاغ واورمان یوقدر . فرات قیلر نده جابجا پیدا اولان اوفاق اورمانلر

احتطابه بردرجه‌یه قدر یارایور . بعض یرلرنده میان کوکی حاصل اولیور .

فرات نهری واوندن متفرق برچوق جداول وانهار بوقضایی رشحه‌دار ایدییور . الك بیوك جدوللر شونلردر : نیل ، محاویل ، نهرشاه ، خاتونیه ، مشیمش ، عوادل ، شوملی ، ظلمیه ، ابوچماق ، زروفیه ، جربوعیه ، علاج ، خواص ، مهناویه .

فرات نهری وسطندن جریان ایده‌رك قضایی ایکی قسمه افراز ایدر . جهت شرقیه‌سنه الجزیره ، قسم غربیسنه شامیه دینیلر . ملحقات قضادن محاویل ، بارمانه ، ممدوحیه ناحیه‌لری فراتك ساحل یسارنده اولان الجزیره ، نهرشاه ، خواص ناحیه‌لری ساحل یمینده کی شامیه جهتلرنده‌در .

قضانك مجموع نفوسی ۷۰۰۰۰ی متجاوز اولوب جمله‌سی عرب واکثریسی جعفری المذهبدر . داخل قضاده ۸۰ قریه موجوددر . اهالئ قری باغ اصحابی اولوب اپیجه متمدندرلر . خیمه‌نشین قبائل وعشائرك باشلیجه‌سی البوسلتان ، جبور ، الیسار ، خفاجه ، زبید عشیرتنه منسوب جحیش ، معامره عشیرتلریدر که بونلرك هربری ده متعدد فرقه‌لره منقسمدر .

قضا داخلنده کی عشایر واهالی کثرتله اغنام ومواشی یسلرلر .

یونلرندن ، یاغلرندن خیلی تجارت ایدرلر. هله حلهنك بیاض مرکبلری مشهور ومعتبردر . اهالینك قسم اعظمی زراعت وفلاحتله وبرقسمی صناعت وتجارتله مشغول اولوب حلهده نسج اولنان عبالر ایچه رواجیابدر .

داخل قضاده نقلیات نهراً کوچك قایقلرله ، براًدوه ، بیکیر ، استر ، مرکب کبی حیواناتله اجرا اولنور . بغدادایله حله ارهسنده آرابهلر هرکون یوکلی نقل ایدرلر .

انهار ومقاطعات ایله قری وعشائرك اسامی ومقادیری مفصلاً آکلاشلمق اوزره ناحیه ، ناحیه تعریفاته ابتدار اولنور :

اولا : نفس حلهاطرافنده اوزوم ، نار ، شفتالی ، اینجیر ، اریك کبی میوه وبامیه ، پاطلیجان ، قاباق ، طوماتس کبی سبزه یتیشدیرن و ۶۵۰۰ خورما آغاجنی حاوی اولان وردیه ، کریطعه ، جامعین ، کراد باغلری واردر . بونلرك زراعی حله وکوی اهالیسیدر .

ثانیاً : قضانك جهت شمالیهسنده کائن محاویل ناحیهسندهاونی فرات شطی وردی محاویل نهری اوزرنده اون درت قریهواردر . فرات نهری ساحلنده کیلرسادات الحصن ، البومحمدانی ، احمدافندی بتهسی ، وهبیافندی بتهسی ، سعیدافندی بتهسی ، خاتونیه قلعهسی ، صوره ، برنون ، کویرش ، جمجمه قریهلریدر . بونلرك ۳۵۰۰ نفوسی

محرره‌سی ، چامور دن وطاشدن ۵۵۰ خانه‌سی ، ۵۷۵۷۱ خرما آغاجی واردر .

محاویل نهری اوزرنده کی قریه‌لر مرکز ناحیه اولان صباغیه ، محاویل خانی ، امام ، منفیه‌در . بو قریه‌لرده ۱۱۵۰ نفوس محرره ، چامور دن ۲۲۰ خانه ، ۴۲۰۷ خرما آغاجی بولنیور . بو ناحیه یی فرات ایله آندن متفرق نیل ومحاویل [٦ ساعت طولنده] انهار کبیره‌سی اوزرا ایدر . نیل ومحاویلدن ماعدا فراتدن خاتونیه ، فنه‌یه ، خنداره ، وردیه ، حصن بیکات ، تیشه ونیل نهرندن جلالیه ، مطابیج ، هور الامام ، هور الصغیر ومحاویل نهرندن حصن جعفر ، بدع کبیر ، شیتیه ، عمیه وعاصی وخلفاویه ، مرجانیه وابوکلات ، صباغ ، شهوانیه ، ابوعجارب ، عباره کبی برچوق نهرلر آچلمشدر که مجموعی بیوك وکوچك اللی درت جدولدر .

نیل ، وردیه ، تیشه املاك همایون قسمندندر . نیل نهرینك قابل الزراعه ایکی بیك فدانلق اراضیسی وار ایکن الیوم آلتی یوز فدانی ، محاویل نهرینك ایکی بیك بش یوز فدانلق قابل زراعت اراضیسندن بیك بوقدر فدانی اکیلیور . انهار مذکوره‌دن وهبی افندی ، سعید افندی بته‌لری کبی بعض قراده فراتدن کرودواسطه‌سیله‌دم زراعت اولنیور . بو ناحیه‌ده زبید ، معامره ، عشیرتلریله شمره منسوب

جراونه وجدی ودلیم عشیرتنه منسوب البوعلوان فرقه‌لری ، قری اهالیسی زراعت ایدرلر . محاویل نهری اوزرنده [بری صباغیه قریه‌سنده اولمق اوزره] ٣ ، هورالامام ، مطابیج ، هورالصغیر ، جلالیه ، فندیه‌نهرلریله خنفاره ؛ وهبی وسعید افندی بته‌لری ، حصن بیکات ، خاتونیه قریه‌لرنده برر کاکیر قنطره [کوچك کوپری] واردر .

ثالثاً : مرکز قضانك جهت جنوبیه‌سنده ، فراتك ساحل یسارنده اولان بارمانه ناحیه‌سنده کریطعه ، عتایج ، دولاب ، کویخات ، نخیله ، ساده ، فهره ، جمیعات ، رواشد ، حصین ومرکز ناحیه اولان بارمانه که جمعاً ١١ قریه وبو قریه‌لرده ٦٥٠٠ نفوس محرره ، چاموردن ٢٥٠٠ خانه ، ١٤٦٣٢٩ خرما آغاجی موجوددر . فرات نهرندن متشعب شو آلتی جدول ناحیه‌یی سقی ایدر : مشیمش [٢ ساعت طولنده] ، بارمانه ، فهره ، البوحسان ، غنیه ، دولاب . انهار مذکوره‌نك زراع وسکنه‌سی ـ باغ اصحاب وفلاحی اولان اهالی ، قری ایله برابر ـ البوسلتان عشیرتیدر که بوعشیرت البومریزه ، البوشاوی ، البودریویش ، البوحمین علی ، البوحریش ، البوحمده ، البوعبدالله ، البوشکیر ، البوسقر ، البوطلیبه ، البوغران ، البوصالح ، البوزوین ، البوخلیل ، البوثابت ، جنابین ، عویسات ، دغیرات ،

البوعنه ، البوسمندر ، جحیش ، البوسنید ، البوددہ کبی فرقه‌لره منقسمدر .

رابعاً : قضانك جهت جنوبیه‌سنده دغاره ناحیه‌سنه قدر ممتد اولان ممدوحیه ناحیه‌سنده باسیه ، علاونه ، البوسعیر ، مزیدیه ، شرفهٔ‌صغیر ، علاك ، [مرکز ناحیه اولان] خیکان کبیر ، خیکان صغیر ، خشخشیه ، امام حمزه نامله‌رنده ۹ قریه ، بوقراده ۷۹۰۰ نفوس محرره ، چاموردن ۶۸۰ خانه ، ۵۷۰۲۶ خرما آغاجی واردر . فرات نهرندن صوآلان شو ۱۱ جدول بوناحیه مزارعنی سقی ایلر : شوملی [۳ بچق ساعت طولنده] ، ابوچماق [۱ ساعت طولنده] ، عثمانیه ، زعیلاوی [بر ساعت طولنده] ، عوادل [۳ ساعت طولنده] ، بزل [۱ بچق ساعت طولنده] ، شویملی ، کدس [بر ساعت طولنده] ، باشیه [۲ ساعت طولنده] ، رویانه [۱ بچق ساعت طولنده] ، سیدحجاب [۱ ساعت طولنده] ، شوملی نهرنده برکار کیر ودیکر نهرلرده بر راخشاب قنطره واردر . انهارمذکوره‌نك زراعی البوسلتان عشایرندن البوسمندر ، زهیریه ، البوحمد ، کصیرات ، البوجاسم ، جربوع ، البومنصور ، البوعیسی ، شریفات ، البومساعد ، جربات فرقه‌لریله ابوچماق مقاطعه‌سنده جبور عشایرندن عویدین وشویملی مقاطعه‌سنده شمره منسوب کوام ، البودریاش فرقه‌لریدر .

خامساً : شمال جهتندن خواص ناحیه‌سنه تابع تاجیه اراضیسی وشرقاً فرات نهری ، جنوباً دیوانیه‌یه تابع شافعیه مقاطعه‌سی ، غرباً هندیه قضاسی ایله محدوداولان نهرشاه ناحیه‌سنده غلیس ، معیمره ، حویش السید ، رشیدیه ، سعیدیه ، دبله ، حده ، جناجه ، عقینات ، جدیدة الحاجی عبید ، بصیره نامله ۱۱ قریه‌وار در . بو قریه‌لی ۸۸۵۰ نفوس محرره‌یی ، چاموردن ۸۰۰ خانه‌یی ، ۴۸۴۸۸ خرما آغاجی حاویدر . ناحیه‌یی فرات نهرندن صوآلان ۱۳ وفراتدن منشعب نهر شاهدن صوآلان ۱۶ که جمعاً ۲۹ انهار کبیره وصغیره سقی ایدییور . ناحیه‌نك حاوی اولدیغی مقاطعات ۱۶۰۰ فدان حنطه ، شعیر ، قوم داری ، آق داری ، ماش ، سیسام ، قرمزی چلتك کبی حبوبات زرع ایدن والیسار ، خفاجه ، هندیه عشایرندن بنی مسلم فرقه‌لری طرفندن اسکان وزراعت اولنان نهرشاه ، فراتدن متفرق دوره جدوایله اروا وخفاجه عشیرتی طرفندن اسکان وزرع اولنان ۲۰ فدانلق دوره ، خفاجه عشیرتنك بر فرقه‌سی جانبندن حراثت اولنان ۶۰ فدانلق همینه ، فراتدن مفرز علاج نهرندن صوآلان وجناجه ، بصیره قریه‌لری اهالیسیله جبور عشائرندن بنی منصور فرقه‌سی طرفندن فلاحت اولنان ۱۰ فدانلق مطالیج ، ینه علاجدن صوآلان وجبور عشائرندن جمیعات فرقه سنك تحت زراعتنده بولنان ۳۰ فدانلق

حفره وجزار ، علاجدن مفرز وجبور عشائرندن عمرلنك فرقه‌سی طرفندن مزروع اولان ٣ فدانلق سوق عامر ، علاجدن متفرق وجبورك جميعات فرقه‌سنك تحت زراعتنده ٢٠ فدانلق بشيريه ، علاجدن صو آلان وجنابی عشيرتيله بصيره قريه‌سی اهاليسنك تحت زراعتنده بولنان ١٠ فدانلق چبسه ، جربوعيه نهرندن صو آلان وجبورك جوازريه فرقه‌سی جانبندن فلاحت اولنان ٦ فدانلق هور الكبير و ٥ فدانلق ابوسميك ، جربوعيه‌دن متفرق وجبورك بنی منصور فرقه‌سی طرفندن مزروع ١٢ فدانلق دلاوريه وجبورك الشكر فرقه‌سی طرفندن زرع اولنان ٨ فدانلق ادبخرده شكری طاپوسی ، وجربوعيه‌دن مفرز اولوب جبورك جوازريه ، خزاعل فرقه‌لری طرفندن زراعت اولنان زروفيه‌ده ٦٠ فدانلق طاپولی اراضی ، فرات نهرندن صو آلان وجبورك الواوی ، الشغب فرقه‌لری جانبندن زرع اولنان ٣٠ فدانلق عتابه مع هورالاغا مقاطعه‌لريدر . بونلردن ماعدا اراضی سنيه راجع جربوعيه ، علاج ، زروفيه انهار ومقاطعات جسيمه‌سی واردر . كرك سنيه ، كرك ملكيه مقاطعاتنك زراعی چاموردن ، حصير وقاميشدن معمول قولوبه‌لرده اسكان ايدن اليسار ، خفاجه ، جبور عشايرينك فرق مختلفه سيله هنديه عشائرندن بنی مسلم فرقه‌سيدر .

نهر شاه مقاطعهٔ جسیمه‌سی جهت شرقیه‌سنده ۳۰ فدان جوب، ۴۰ فدان شهابیه ، ۳۲ فدان حقایه ، ۶۰ فدان ابوزوایه ونارنجیه ، ۱۰ فدان علیه ، ۱۵ فدان بتره ، ۲۰ فدان حمزاویه ، ۱۰ فدان رستمیه ، ۴۰ فدان هورالسلتان وجهت غربیه‌سنده ۵۰ فدان هور النائل ، ۳۰ فدان هور شطانی ، ۳۰ فدان ملتهیه ، ۲۰ فدان نهرسیف ، ۷۰ فدان جازریه ، ۱۵۰ فدان مناحیم صالح مقاطعات وانهارایله سائر مقاطعه‌لری محتویدر .

نهرشاه مقاطعه‌سنده کی عشائردن خفاجه ۲۰۰۰ ، الیسار ۱۰۰۰ ، بنی مسلم ۲۰۰ نفس تخمین اولنور .

بونلردن ماعدا نهرشاه ناحیه‌سنده هندیه هورندن صوآلان : ۱۵ فدان ، زراعی الیسار اولان همیساتیه ، ۲۵ فدان ، زراعی بنی مسلم اولان عیله ، ۲۵ فدان وزراعی الیسار اولان دولیه وعبده مقاطعه‌لری واردر .

بالاده بیان اولنان ۱۱ قریه‌دن باشقه داخل ناحیه‌ده عشائر مذکوره‌دن یکرمی قدر جماعت موجوددر . نهرایله سقی اولنان اراضیدن غیری ۲۰۰ قدر کرود زراعتی‌ده واردر که زراعی قری اهالیسیله جبور عشیرتندن بنی منصور ، وسامه ، عویدین فرقه‌لریدر . نهرشاه عمودنده کارکیرجسیم برکوپری ایله آندن متفرق جداول اوزرنده

١٠ قدر طاشدن وبرچوق اخشابدن ، دوره نهرنده ١ ، همینه ده ٦ کوپری [قنطره] موجوددر .

سادساً : قضانك شمال غربی قسمنی تشکیل وهندیه قضاسنی تحدید ایدن خواص ناحیه‌سنده مرکز ناحیه‌اولان عنانه ، سنجار ، طهماسیه قریه‌لری ، بوقراده ٣٥٠٠ نفوس محرره ، چاموردن ٣٥٠ خانه ، ١٢٥٣٨ خرما آغاجی موجوددر . خواص ناحیه‌سنده مهناویه [٤ ساعت طولنده] ، خواص [٤ ساعت طولنده] ، ساطوریه ، طهماسیه نامیله درت بیوك نهر واردر . بونلرك زراعی الیسار عشیرتنك فرق مختلفه‌سیله [٥٠٠٠ نفوس] دیکر مختلط عشائر [٤٠٠٠ نفوس] در . باشلیجه مقاطعات ٦٠ فدان عنانه ، ١٠٠ فدان طهماسیه ، ٢٠٠ فدان مهناویه ، ١٤٠ فدان خواص طاپوسی ، ٤٠ فدان تاجیه ، ٦٥٠ فدان خواص المیری ، ٢٠٠ فدان کص مقاطعه‌لریله املاك همایوندن ابوغرق ، ام الهوا ، مالح ، یوسفیه ، ابوعرایس مقاطعه‌لریدر .

خواص ، کص ، شعبه ، ابوغرق ، مالح ، یوسفیه ، ام الهوا مقاطعه‌لری هندیه قضاسندن کچن فراتدن صو آلیرلر . عنانه مقاطعه‌سنده ساطوریه ، ام خویط جدوللری ، الیسارك الظواهر فرقه‌سی ، طهماسیه مقاطعه‌سنده نجابر ، مخیرم ، ویسیه نهرلری ،

الیسارك ابا زید ، نواصر ، جنابی فرقه‌لری ، مهناویه‌ده الیسارك شجیری ، البوعامر ، دلیم ، طاپولی خواص اراضیسنده مسافر ، شجیری ، تاجیه‌ده صلخه ، جنابی ، میری خواص اراضیسنده الفتله ، بنی ساله ، زغیب ، عوامر ، کص مقاطعه سنده بنی ساله ، طفیل ، جعوب عشیرت وفرقه‌لری زراعت واسکان ایدرلر . بالاده بیان اولنان اراضیٔ سنیه‌نك زراعی عمومیتله معدان قبیله‌لریدر .

حله قضاسی عشائر واهالیسنك اکثریسی جعفری المذهب اولدقلرینی یوقاریده یازمشدق . بونلردن محاویل ناحیه‌سی داخلنده کی حصن بیکات قریه‌سی سکنه سندن الجدی ، البومصطفی قریه‌سی سکنه‌سندن الکریعات ، سعید افندی بته‌سی قریه‌سنك سکنه‌سی بولنان دلیم عشیرتندن البوعلوان ونیل مقاطعهٔ سنیه‌سی زراعندن العزه ، العمان فرقه‌لری سنی المذهبدرلر .

حله قضاسی داخلنده کی آثار عتیقه شایان اهمیتدر . حله یه برنجق ساعت مسافه‌ده برنون ، کویرش قریه‌لری قربنده بابل شهر قدیمنك خرابه‌لری ، تپه‌لری مشهوردر . اوبلجه حفر ایدلدیکی کبی اوچ سنه‌دن بری ده آلمانلر طرفندن حفریات وتحریات اجرا اولنه‌رق برطاقم آثار اخراج ایدلمکده‌در . مشهور بخت نصرك سرایله حدائق معلقه بو خرابه‌لرده ایمش . بابل اسمی قدیم اولمقله برابر ازمنهٔ عتیقه‌ده

« قانكر » ده تسميه اولنوردى . بابل السنهٔ سامیه ده « باب معبود » ديمك اولديغى كبى قانكرده بو معنايه محمولدر .

شمديكى حله شهرينك بتون ابنيه سيله هنديه سدهٔ جسيمه سى بابل خرابه لرندن چيقاريلان طوغله لرله انشا اولنمشدر .

بو طوغله لرك هر طرفى زفتله رك چورومه مش واوزرلرنده خط مسمارى ايله اكثريا بخت نصر (نابوقودراسور) ك اسمى محكوك بولنمشدر .

بخت نصر ميلاددن ٦٠٤ سنه اول برحيات ايدى . حله يه بر بچق ساعت مسافه ده وطهماسيه قريه سى جوارنده نمرود تپه سى ، حله يه بشر ساعت مسافه ده دليم ، هاشميه تپه لرى ، خرابه لرى واردر .

نهر شاهك شاه عباس صفوى ، محاويلك هارون الرشيد ، نيل نهرينك حجاج بن يوسف ثقفى ، شوملينك زيد مشايخندن شقاح طرفندن حفر وكشاداولنديغى مرويدر . جانب دولت عليه دن حين فتحده شوملى نامنى آلمشدر .

حله قضاسنك مواقع مشهوره سى مركز قضا اولان حله قصبه سيله محاويل ناحيه سنك مركزى صباغيه ، بارمانه ناحيه سى مركزى بارمانه ، نهرشاه ناحيه سى مركزى دبله ، ممدوحيه ناحيه سنك مركزى خيكان كبير ، خواص ناحيه سنك مركزى عنانه قريه لريدر .

حله ٠ — حله قصبه‌سی فراتك ساحل یمین ویسارنده ، بغدادك ٩٥ کیلومترو جنوبنده ، ٣٢ درجه ، ٢٨ دقیقه ، ٣٥ ثانیه عرض شمالی ایله ٤٢ درجه ، ١٨ دقیقه ، ٣٠ ثانیه طول شرقیده ، قضانك وسطنده کائندر .

« حلة الفیحاء » ، « حلة بنی مزید » ترکیبلریله ده معروف اولان حله قصبه‌سی ٤٩٥ تاریخ هجریسنده ملوك سلجوقیه امراسندن « سیف الدوله صدقه بن منصور بن دبیس بن علی بن مزید الاسدی » طرفندن تأسیس اولنمشدر .

١٣٠٩ سنه‌سندن اول خیلی زمان دیوانیه لواسنك مرکزی ایدی . قصبه‌نك قسم اعظمی ، چارشولری ، ابنیهٔ امیریه‌سی فراتك ساحل یمینندهدر . هواسی ، موقعی غایت جید وخوش منظردر . بغداد وکربلادن عسکره ولایتك اك جسیم بر بلده‌سیدر . ابنیه‌سی بابلك متین طوغله‌لریله مبنیدر .

اطرافی باغلر ، باغچه‌لرله مزیندر . قصبه‌نك ایکی ساحلنی دوبه‌لی برکوپری ربط ایدییور .

قصبه‌ده ابنیهٔ امیریه وعسکریه اولهرق حکومت قوناغی ، تلغرافخانه ، اجزا خانه ، غاز خانه ، سلاحخانه ، ٢ ذخیره انباری ، عسکری قشله‌سی ، خسته خانهٔ عسکری ، سواری وطوپچی حیوانات‌نه

مخصوص ٢ طویله ، سواری دائره سیله باغچه‌سی ، عسکری قره قولخانه‌سی ، ١ مکتب رشدی ملکی ، ٣ مکتب ابتدائی ، ٢٠ صبیان مکتبی ، قدیم وواسع ١ جامع ، ٢٨ مسجد واردر .

عسکری قیشله‌سیله دائرهٔ حکومت ـ پیشکاهی نهره قدر واسع میدانلردن عبارت اولق اوزره ـ خیلی جسیم ومنتظمدر .

درت سنه‌اول انشا اولنان تلغرافخانه واجزاخانه دائرهٔ حکومت حذاسنده‌در . ذکر اولنان اوچ مکتب ابتدائی دخی درت سنه‌اول صورت مکمله‌ده انشا ایدلمشدر . سواری دائره‌سیله باغچه‌سی فرات قیسنده لطیف بر موقعدر .

حله قصبه‌سی یکرمی ایکنجی نظامیه‌لواسیله ، سواری آلایله ، ردیف عسکران دردنجی آلایله برنجی طابورینه ، بر بطاریه طوپه آرامکاهدر .

قصبه‌ده ٣٦٢٦ خانه ، ١٤٥٧٢ نفوس محرره ، ٣٠ قهوه‌خانه ، ١٥ خان ، ٨ حمام ، ذخائر ادخارینه مخصوص « سیف » تعبیر اولنان بیوك ١٧ انبار ، ١٢٠ علوه ، بیوك چارشوسنده ٢١٢٦ دکان بولنیور . نفوس غیر محرره دخی بالتخمین داخل حساب ایدیلیرسه قصبه‌نك نفوسی ٣٠٠٠٠ ه بالغ اولور .

حله ده عباکی یون منسوجاتله پاموقدن بزکی شیلر اعمال اولنور .
لسان عمومی محلی عربیدر . میوه وسبزه مبذولدر .

مراکز نواحی اولان قریه لرله قرای سائره نك موقع وهوالری لطیف اولوب بارمانه ، دبله ، خیکان کبیر ، عنانه قریه لری فرات ، صباغیه قریه سی محاویل نهرلری اوزرنده کائندر . نفوس وخانه لری بالاده بیان اولندیغندن بوراده تکرارینه حاجت کورلمدی . دبله وبارمانه قریه لری نهراً حله یه ایکی بچق وخیکان کبیر ۷ ، ۸ ، محاویل ۳ ، عنانه ٤ ساعت مسافه ده در .

حله قضاسیله فراتك هندیه سد موقعنده آچیلان صدرینك آره سنده ومتوسط موقعنده « بته » نام محله درت سنه اول اخشابدن دویه لی بر کوپرو انشا اولنمشدر .

﴿ حله قضاسنك نفوس جدولی ﴾

	اناث	ذکور	یکون
اسلام	١٠٣٣	٢٣٨٤١	٢٤٨٧٤
یهودی	٢٥	٤٣٢	٤٥٧
ارمن قدیم	١	٢	٣
یکون	١٠٥٩	٢٤٢٧٥	٢٥٣٣٤

﴿ شامیه قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائممقام وکیلی محمود سیرت افندی ثانیه

نائب منحل مال مدیری عبدالرحمن وصفی افندی

تحریرات کاتبی سید صادق افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب راضی اغا

مال مدیری علی اغا

تحریرات کاتبی حاجی عبود

حسین افندی

(محکمهٔ بدایت)

رئیس نائب

اعضا احمد افندی کاتب اول نجم افندی

« عبدالواحد افندی « ثانی صالح افندی

مستنطق معاونی احمد عارف افندی

(مأمورين سائره)

صندوق امينى منشى افندى — ديون عموميه مأمورى حسين افندى

طاپو كاتبى محمد نافع افندى

(ضابطه مأمورلرى)

سوارى يوزباشيسى عباس افندى — پياده يوزباشيسى محمد بك

« ملازم اولى على افندى — « ملازم ثانيسى عسكر اغا

« ملازم ثانيسى مجيد اغا

(شنافيه ناحيه‌سى)

مدير سيد صالح افندى — كاتب مجيد افندى

(صلاحيه ناحيه‌سى)

مدير ابراهيم افندى — كاتب سعيد افندى

(هوراللّه ناحيه‌سى)

مدير عبدالمجيد افندى — كاتب رمضان افندى

(غماس ناحيه‌سى)

مدير على افندى — كاتب عبد الرزاق افندى

﴿ شامیه قضاسنه دائر معلومات ﴾

شامیه قضاسی شمالاً هندیه ، شرقاً دیوانیه ، جنوباً سماوه قضالری ، جنوب غربی جهتندن شامیه چولی ، غرباً نجف قضاسیله هم حدوددر .

فرات نهرینك هندیه قولی و آندن متشعب جدوللر وهور [باتاقلق] لر بوقضایی اروا ایدر . هندیه قنالنك کنفل قریه‌سنك جنوبنده ایکی یه آیریلان قوللرندن بری ابوشوره‌دن چکدکدن صوکره شامیه قضاسنه داخل اوله‌رق ومرکز قضایه قدر « ابوکفوف » وآندن صوکره شنافیه هورینه‌قدر « خرم » نامله جریان ایده‌رك مذکور هوره دوکولور ؛ کوفه قریه‌سندن کچن دیکر قولی شامیه قضاسنه داخل اوله‌رق جعاره مقاطعهٔ سنیه‌سندن بالمرور شنافیه هورنده برنجی قول ایله برلشیر . هوردن صوکره برقول اوله‌رق جریان ایدوب شنافیه قریه‌سنك اوچ ساعت جنوبنده « ابورفوش » و « عطشان » نامله یکی ایکی قوله آیریلیر وبعده سماوه قضاسی داخلنده سماوه قصبه‌سندن برنجی ساعت اول برلشوب یالکز « شط العطشان » نامیله آقار وسماوه قصبه‌سنك برساعت شمالنده فراتك حله قولی ایله برلشیر .

شامیه قضاسنده ایکی هور [باتاقلق] واردر . هندیه شطندن

« مبذل » دینیلن جدوللرایله صو آلان « هوران نجم » شطك ساحل یسارنده قضانك شمال حدودندن ام الشواریف مقاطعه سنه قدر ممتد اولوب طولی اوچ ودیوانیه یه ملحق شافعیه مقاطعه سنه قدر عرضی ایکی ساعت کلیر . قضانك بوقسم اراضیسنه یالکزجه « هور » دینیلور . مرکز قضانك آلتی ساعت جنوبنده باشلایه رق شنافیه نك ایکی ساعت شمالنه قدر طولی ایکی ساعت امتداد ونهرك مجراسنی تشکیل ایدن وغماس وشنافیه ناحیه لری آره سنده بولنان شنافیه هورینه ساده جه « بحر » دینیلیر .

اراضی منحط وصولرك قلت وتنزلی موسمنده بیله سطح نهر ایله همان برسویه ده بولنه رق نهرك میاهی قولایلقله ولا یقیله مزارعه ایصال واسقا ایتدیرلدیکندن بوقضا دخی خراسان وحله قضالری کبی الك زیاده استفاده اولنان برمحلدر . درت بش سنه اولنه قدر کثرتله پرنج حاصل ایدن بر هندیه قضاسی ایکن قسم مخصوصنده بیان ایدیلن اسباب طبیعیه دن ناشی بومحصول اورادن تدنی بوله رق حال حاضرده شرف فیض وبرکت بورایه انتقال ایتمش وشامیه قضاسی شلب یتیشدیرن سماوه وهندیه قضالریله نواحی ثلثه نك حاصلات عمومیه سنه معادل بردرجه ده محصول ویرمکده بولنمشدر . چلتك حاصلاتندن ماعدا آرپه ، بغدای ، ماش ، سیسام ، دخن کبی انواع

حبوبات ده کثرتله یتیشدیریلیور . قضانك حاوی اولدیغی اللی قدر مقاطعاتدن اوتوزی چلتك وحبوبات صیفیه ویکرمی قدری حبوبات شتویه زرعنه مخصوصدر . چلتك زراعتی باشلیجه هور وبحر وجعاره مقاطعاتنده در . پرنج تجارتی کربلا ، دیوانیه ، بغداد سنجاقلری وبصره ولایتی ایله در . وسائط نقلیه سفائن نهریه دن عبارتدر .

چلتك زرعی ایچون تشکیل ایدیلن هورلردن دولایی قضانك هواسی رطوبتلیدر .

قضایه مربوط نواحیدن صلاحیه ناحیه سی هندیه قضاسیله مرکز قضا وغماس ناحیه سی مرکز قضا یله شنافیه وشنافیه ناحیه سی غماس وهورالله ناحیه لری وهورالله ناحیه سی شنافیه ناحیه سیله سماوه قضاسی آره سنده کائندر . باشلیجه قریه لر مرکز قضا اولان حمیدیه وشنافیه ناحیه سنك مرکزی بولنان شنافیه وجعاره مقاطعهٔ سنیه سنك مرکز اداره سی اولان ابوصخیر قریه لریله جعاره قریه لریدر . دیکر نواحی مراکزی عشائر صریفه لری ایچنده در . عشائر صریفه لرندن مرکب اوتوزیدی قدر کوی واردر .

اهالیٔ قضا جعفری المذهب اولان عرب عشائریدر .

شامیه عشائری خزاعل [الشلال] ، الشبل [الشبل عشیرتی اوچ فرقه در : الشبل آل خزیم ، الشبل آل لجام ، الشبل اهل الدواب] ،

الزياد ، القتله ، الكرد ، بنى حسندن العلى ، عوابد ، حميدات ، غزالات ، خفاجه ، العياش ، بنى سلامه ، خالدعشيرتلرى اولوب بونلردن القتله ، بنى حسن ، عوابد ، حميدات عشيرتلرينك مساكنى صريفه [قاميشدن معمول قولوبه] وديكر عشائر خيمه نشين در .

عشائرك قسم اعظمى زراعتله وبرقسمى آت ، قيصراق ، مانده ، اينك ، مركب ، قويون ، كچى كبى حيوانات ومواشئ اهليه بسله مكله مشغول ومتعيشدر .

شاميه قضاسنك حاوى اولديغى مقاطعات شونلردر : صليچيه ، مهناويه ، خرابه ، حجاريه ، نجاريه ، عكر ، قرطبه ، كويسه ، غماس ، كشخيل ، ابوصخير ، مشخاب ، كليبى ، رغيله ، ابوكفوف ، لغوه ، ام الورد ، ابو ذهب ، ساكان ، ام البط ، قطعة وارش ، منفهان ، عنكوشى ، ابوغربان ، طويله ، جمده ، بطليه ، بدعة مطلق ، بدعة دخين ، دهيسيه ، بدعة غزاليه ، هطبل ، ابومحار ، مزلك ، كركاشه ، هورالله ، ركبانيه ، عين ثماد ، هوربنى سعيد ، رحله ، ابورماح ، هواء وابوجزيز ، هور جواد ، فطوره ، شاطى فطوره ، حاوى ، خرم ، وبله ، ام الشواريف ، ربجى ،

بومقاطعاتك موقعلريله زراعى اولان عشائر آكلاشلمق اوزره تقسيم وتعريف آتى يه ابتدار اولنور :

١ ٠ — هور جهتی ؛ بوراسی صلاحیه ناحیه‌سندن عبارتدر . هور ابن نجم‌دن وهندیه شطندن صو آلیر . مقاطعات محتویه‌سندن صلیچیه بنی‌حسن ، مهناویه ، الفتله ، خرابه‌العلی ، حجاریه‌ونجاریه عوابد ، عکر وقرطبه وکویسه کرد ، ابوکفوف لفتله ، ابوذهب العلی ، لغوه وام‌الورد وساکان وام‌البط عوابد ، قطعه‌وارش ومنفهان حمیدات ، عنکوشی سادات عنکوشیه‌نك تحت اداره‌سنده اولمق اوزره حمیدات عشیرتلری طرفندن زراعت اولنور . صلاحیه ناحیه‌سنك مرکزی منفهان مقاطعه‌سیدر ؛ مرکز قضایه ٢ بچق ساعت مسافه‌ده‌در . بومقاطعه‌لر کثرتلی پرنج وحبوبات سائره‌ده یتیشدیرر . انجق صلیچیه مقاطعه‌سنك اراضیسی سطح نهردن یوکسله‌رك تمامیله صو آله‌مدیغندن پرنج یتیشدیرمیه‌رك حبوبات سائره زرع ایدییور .

٢ ٠ — چول جهتی ؛ ایکی قسمدر . بری مرکز قضایه ، قسم دیکری غماس ناحیه‌سنه تابعدر . چول جهتنده کی مقاطعات پرنج یتیشدیره‌میه‌رك عمومیتله حبوبات سائره اکر . قسم اعظمی هور ابن نجمك فیضانده بلاواسطه و انحطاطنده مذکور هوردن مفرز خرقلر اوزرنده کی کرود واسطه‌سیله وبرقسمی شطدن صو آلیر . بوجهتك حدودی مرکز قضانك شرق وجنوب جهتندن باشلایه‌رق شنافیه ناحیه‌سنه ودیوانیه جهتلرینه دوغرو امتداد ایدر . مرکز

قضایه مربوط مقاطعه لرندن ابوغربان حمیدات ، طویله وجمده الشلال ، بدعة دخین وبطلیه وبدعة مطلق الشبل آل لجام ، دهیسیه الشلال ، بدعة غزالیه الشبل الخزیم عشایری معرفتیله زرع اولنور . چول جهتنك غماس ناحیه سنه تابع قسمنده کی مقاطعاتدن رغیله ده حمیدات ، ابورماحده الشلال ، غماس وهواء وابوجزیز وهور جواد وفطوره وشاطی فطوره ده الشبل آل خزیم عشیرتلری اسکان وفلاحت ایدر . بو قسمك مقاطعاتی نهردن سقی اولنور . مرکز ناحیه غماس مقاطعه سنده اولوب مرکز قضایه براً ٥ ونهراً ٤ ساعت مسافه ده در .

٣ ٠ — بحر جهتی ؛ بوراسی ینه غماس ناحیه سنه مربوطدر . حاوی اولدیغی حاوی ، خرم ، وبله ، ام شواریف ، ربجی مقاطعه لرنده الزیاد وبرمقدار کعب عشیرتلری زراعت ایدرلر . بو مقاطعاتك محصولی برنجی درجه ده پرنج ، ایکنجی درجه ده حبوبات سائره در . مقاطعات نهردن سقی اولنور . ام الشواریف مرکز قضادن ٣ وخرم ٥ ساعت مسافه ده در . بو مقاطعاته عمومیتله بحر تسمیه سی شنافیه هورینه قریب اولمسندندر . بحر جهتی شطك ساحل یمینی اولوب ساحل یساری چول جهتی در . کشخیل مقاطعه سی عشائر متفرقه طرفندن زراعت اولنه رق بحر ایله جماره آره سنده کائن اولوب مرکز قضایه تابعدر .

٤ ٠ — هوراللّه جهتی ، بوراسی هوراللّه ناحیه‌سندن عبارتدر . حاوی اولدیغی مقاطعاتدن کرکاشه‌ده خفاجه، هطبل وابومحارو مزلك وهور بنی سعید وهوراللّه ورکبانیه وعین ثماد ورحله مقاطعه‌لرنده العیاش وبنی سلامه عشائری فلاحت ایدییور . مرکز ناحیه هوراللّه مقاطعه‌سنده اولوب مرکز قضا اولان حمیدیه قصبه‌سنك ۱۱ ساعت جنوبنده‌در . بومقاطعات پرنج ، کمز ، آرپه ، بغدای ، دخن کبی حبوبات زرع ایدر .

٥ ٠ — جعاره جهتی ، بوراسی ابوصخیر، مشخاب، کلیبی مقاطعاتی حاوی برمقاطعهٔ سنیه‌در . هندیه شطنك دیکرقولیله اروا اولنور. پرنج وحبوبات سائره حاصلاتی مبذول وبرکتلیدر . جعاره مقاطعهٔ سنیه‌سنده الفتله ، غزالات ، الشبل اهل الدواب ، الشبل اللجام ، الابراهیم عشیرتلری اسکان وزراعت ایدییورلر . قضا عشائرندن خالد عشیرتنك قسم اعظمی ده بوراده اولوب برقسمی دیکر مقاطعات امیریه‌ده متفرقدر . مقاطعه‌نك مرکزی ابوصخیر قریه‌سی اولوب جعاره قریه‌سی‌ده بورایه مربوط وقریبدر . مقاطعه داخلنده اوچ کوپرو موجوددر .

حمیدیه ٠ — حمیدیه قصبه‌سی هندیه شطنك ساحل یسارنده دیوانیه ونجفدن بشرساعت مسافه‌ده کائندر . بش سنه اول تأسیس

وانشا ایدلمشدر . مقدما مرکز قضا شمدیکی موقعك یارم ساعت قدر شمال شرقیسنده هور ابن نجم دینیلن باتاقلغك کنارنده « ام البعرور » قریه‌سی ایدیسه‌ده باتاقلقدن دولایی هواسی خللدار وغیرقابل اسکان واعمار اولدیغندن ترك ایدیله‌رك شط کنارنده کی موقعه نقل اولنمش وآ ززمان ایچنده سوقاقلری طرز نوین اوزره مفرز برقریه بالتشکیل « حمیدیه » نام عالیسیله توسیم ایدلمشدر .

قریه‌یی قارشی یاقه‌یه ربط ایچون اوچ سنه‌اول دوبه‌لی برکوپرو انشا اولنمشدر . ایکی دائره‌لی اولان حکومت قوناغی شط قیسنده وسعت کافیه‌یی حائز منتظم بر بنادر . قریه‌ده ۱۵۰۰ ی متجاوز نفوس ، طوغله ایله بنا ایدلمش ۵۰ وحصیر وقامیشدن معمول ۲۰۰ خانه ، ۵۰ دکان ، ۵ قهوه‌خانه واردر . قریه‌نك هواسی رطوبتلی ایسه‌ده موقعی پك لطیف اولوب هله اطراف وجواری نظرك تمدید ایدیله‌بیله‌جکی بر فسحت ایچنده پرورشیاب اولان بتون پرنج ، اکین تارلالرینك الواح دلربای زمردینی ایله جلوه پیرادر . قریه‌ده هنوز تلغرافخانه تأسیس ایدلمدیکندن مخابرات دیوانیه وتجف تلغرافخانه‌لری واسطه‌سیله اجرا ایدیلیر .

شنافیه قریه‌سی نهرك ساحل یمین ویسارنده ، حمیدیه قصبه‌سنك ۸ ساعت جنوبنده ناحیه مرکزیدر . هواسی وموقعی پك لطیفدر .

قریه‌نك قسم اعظمی وچارشوسی شطك ساحل یمینده اولوب‌ینه برچوق خانه‌لری وناحیه حکومت‌قوناغنی حاوی اولان‌قارشی یاقه‌یه اوچ‌سنه‌اول انشا ایدیلن دوبه‌لی بر کوپرو ایله مربوطدر. قریه‌ده طوغله وچاموردن ۱۵۰ وقامیشدن ۲۵۰ خانه ، ۶۰ قدر دکان وقهوه‌خانه موجوددر . شامیه قضاسنك بصره ولایتیله پرنج وحبوبات سائره مراسلاتنه اسکله اولدیغندن هروقت شنافیه‌یه خیلی سفائن تجاریه کلیر، کیدر . اهالیسی تجارتله ، کیجیلکله مشغول ومتمیشدرلر .

جماره مقاطعهٔ سنیه‌سنك مرکز اداره‌سی اولان ابوصخیر قریه‌سی شطك ساحل یمینده کائندر. اداره مأمورینه مخصوص کوزل بردائره ایله ۱۵۰ خانه‌یی، ۱۵ دکانی، ۱ قهوه‌خانه‌یی حاویدر . بوقریه نجفدن وشامیه قضاسی مرکزندن ایکیشر بچق ساعت مسافه‌ده‌در .

جماره قریه‌سی ابوصخیر قریه‌سنك یکرمی دقیقه‌قدر جنوبنده اولوب ۳۰۰ خانه‌یی ، چارشوسنده ۱۰۰ دکان وقهوه‌خانه‌یی ، ۳ مسجدی محتویدر . اطرافنده باغچه‌لر واردر .

﴿ سماوه قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائمقام ممتاز افندی

نائب محمد رسول خیری افندی مال مدیری سلیمان فائق افندی

تحریرات کاتبی خضر فهمی افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائممقام

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه

نائب سید عباس افندی

مال مدیری علی العساف

تحریرات کاتبی حاجی سعید افندی

حاتم افندی

(محکمهٔ بدایت)

رئیس نائب

اعضا محمدجواد چلبی کاتب اول ابراهیم افندی

» حاجی حسن افندی » ثانی عبدالکریم افندی

مستنطق معاونی رضاافندی

(بلدیه مجلسی)

رئیس علی الموسی اغا

اعضا حاجی علی اغا اعضا محمد افندی

اعضا غیدان اغا　　اعضا منحل

کاتب بکر صدقی افندی

(مأمورین سائره)

مدرس محمد لطفی افندی　　طاپو کاتبی محمد امین افندی

رژی مأموری منحل　　صندوق امینی عبودی افندی

تلغراف وپوسته مدیری فرید افندی

نفوس مأموری عبدالله افندی

نفوس کاتبی یاسین افندی

دیون عمومیه مأموری عبدالوهاب افندی

(ضابطه مأمورلری)

اوچنجی پیاده ژاندارمه ملازم ثانیسی عسکر افندی

« سواری بلوکی ملازم اولی سعد الله اغا

پولیس اوچنجی قومیسری حسن افندی　　م ه

« نفری محمد افندی

(ابوجواریر ناحیه‌سی)

مدیر علی مسلم افندی　　کاتب منحل

(خضر دراجی ناحیه‌سی)

مدیر محمد بك　　کاتب سید عبدالله افندی

﴿ سماوه قضاسنه دائر معلومات ﴾

سماوه قضاسی شمالاً دیوانیه مرکز قضاسی ، شرق وشرق جنوبی طرفندن منتفك سنجاغی ، جنوب غربی جهتندن شامیه چولی ، شمال غربیدن شامیه قضاسی ایله محاطدر ؛ ولایتك نهایت جنوبنده کائندر .

قضانك اك برکتلی محصولی پرنج اولوب شامیه قضاسندن صوکره اك چوق چلتك حاصلاتی ویرن بوراسیدر . آرپه ، بغدای ، ماش ، دخن ، سیسام کبی انواع حبوبات ده کثر تله یتیشیر . بصره ولایتیله اهمیتلی حبوبات تجارتی ایدر . اراضی سماوه قصبه سندن بربچق ساعت یوقاریده حله شطی و آندن یاریم ساعت صوکره شط العطشان ایله برلشه رك کسب جسامت ایدن فرات نهری ایله سقی اولنور . اکثر زراعتی ، باخصوص چلتك حراثتی شطدن مفرز جدوللرك اراضی یه استیلا وایصال ایتدیرلمسیله سقی اولندیغی کبی اثنای انحطاط میاهده هدام ، لواح ، خناق مقاطعاتنك وسماوه قصبه سیله دراجی قریه سنك نهر ساحللرنده کرود زراعتی ده اولوب قضا داخلنده کی مجموع کرود بیکه قریبدر .

شلب زرع وسقی ایچون تشکیل ایدیلن هورلرسبیله قضانك اکثر محللرنده هوا رطوبتلیدر .

قضا عشائری وبا خصوص بنی حکیم عشائری تزدنده خیلی اغنام ومواشی وحیوانات اهلیه بسله‌نیر . قضانك جنس اینکاری مشهور ومقبولدر . قضا داخلنده کی قصبات وقری اطرافنده خیلجه نخلستانلر واردر .

اکثر عشائر صریفه‌لرده مقیم اولوب خزاعل وبنی حکیم والزیاد کبی خیمه‌نشین عشائر عربانده موجوددر . جمله‌سی شیعی المذهب ولسان عربی ایله متکلمدرلر .

قضانك بلاد مشهوره‌سی مرکز قضا اولان سماوه قصبه‌سیله ابوجواریر ناحیه‌سنك مرکزی « رمیثه » ، خضر دراجی ناحیه‌سی مرکزی « خضر » و « ام النجرس » ، « ابوجواریر » ، « وسیطه » ، « ساده » ، « ایشان » ، « دراجی » قریه‌لریدر . ابوجواریر ناحیه‌سی قضانك شمال وخضر دراجی ناحیه‌سی شرق جنوبی قسمنی تشکیل ایدر .

قضانك عشائر موجوده‌سی خزاعل ، جبور ، بنی عارض ، بنی زریج ، العاجیب ، الظوالم ، البوحسان ، البو جیاش ، الزیاد ، جوابر ، عویلیین ، بنی حکیم ، البومحسن عشیرتلری اولوب بونلرك ده اکثری برچوق فرقه‌لره منقسمدر . الظوالمك مشهور فرقه‌لری البوحسین ، الجمعه ، البوحسانك کی البوعینین ، الخمیس ، السحور ،

جلابطه ، العبس ، البوجياشك کی ربایع ، العنتر ، البوجراد ، شنابره ، الجریب ، الحویش ، النجیرس ، حمامره ، الزیادك کی دراوشه ، البوحمد ، العصیده ، الادیم ، الحسان ، البحله ، بنی حکیمك کی البرکات ، العطاوه ، العکاب ، صفران ، العبس ، التوبه ، الحشیش ، مؤمنین ، الفرطوس ، العطا الله ، الحمید ، الجزیره ، البو حاچه ، الزوید ، الغلیظ ، فلاحات ، مشاعله در .

سماوه قضاسی سکسان قدر مقاطعاته منقسم اولوب بو مقاطعه لر حله شطندن وبعده فرات نهرندن مفرز برچوق جدوللر و بوجداولدن آیریلان برطاقم خرقلرله اروا اولنور . حله نهری قضانك رمیثه ناحیه سنی سقی ایدوب شط العطشان ایله برلشه رك فرات نامنی آلدقدن صوکره مرکز قضا توابعیله خضر دراجی ناحیه سندن جریان ایدر .

مقاطعاتك مواقعی معلوم اولمق اوزره هر مقاطعه ایچون آیریلان جدوللری حسابه آلمایه رق یالکز اساس اولان حله شطنی پیش نظر اعتباردہ طوتوب هانکی مقاطعه هانکی عشیرت طرفندن زرع اولنه رق حله شطنك هانکی یاقه سنده اولدیغنی وحله شطی شط العطشان ایله برلشه رك فرات نامنی آلدقدن صوکره ینه هانکی مقاطعه هانکی

عشیرتك تحت زراعتنده وفراتك شامیه ویا الجزیره یاقه سنده بولندیغنی تعریف ایده جکز .

۱ ۰ — حله شطنك ساحل یمینندهاولان مقاطعه‌لر : هدام مقاطعه‌سی بنی زریج عشیرتی طرفندن ؛ تحربه وصویحیه مقاطعه‌لری بنی عارض وخزاعل عشیرتلری ؛ زهادیه ، جوبه ، ام ویلیحه ، مدجم ، منجوره ، بن جولیه مقاطعه‌لری البوحسان ؛ دیاحم وابو رفوش مقاطعه‌لری خزاعل ؛ برچه ونشابه مقاطعه‌لری البوحسان ؛ نصف العاجیب مقاطعه‌سی العاجیب ؛ بنی عارض مقاطعه‌سی بنی عارض ، برثلث سید ادریس وایکی ثلث سید ادریس ، شربه ، بازول ، چولانه ، البوحسین مقاطعاتی الظوالم ، کنکون ، ابورمل ، کص ، ام جودی ، بثاث ، رمل ، البوعینین ، ام خیل ، مدیفنه ، عکاریه ، عروکه ، فزاعیه ، جوبه ، ربع ، البو جریدیه ، خریجیه ، هور البوحسان ، نصف البو حسان مقاطعه لری البو حسان عشائری وفرقه‌لری طرفلرندن اسکان وزراعت اولنیور .

۲ ۰ — حله شطنك ساحل یسارنده کی مقاطعه‌لر : مع کرود لواح مقاطعه‌سی بنی زریج وجبور ؛ شط خنجر مقاطعه‌سی بنی زریج ؛ بریدیه ، خزار ، مریجیه ، الخمس ، ابوشویط ، ابوشریش ، ابوقطان ، دیدانیه ، وسیطه ، رشیدیه ، ام الغنیم ، براده ، ابوعلامه مقاطعه‌لری

الظوالم ؛ السحور ، ام جذع ، بندريه ، اكسور وحاچمه ، الكرعه ، البودنان ، حمره ، نصف البو حسان مقاطعاتی البو حسان ، نصف داحره ، ذيل ، اسبطه ، حسينيه ، ام المحوحی ، ام عجينه مقاطعه‌لری البوجياش عشائری جانبندن زراعت اولنور .

٣ ٠ — فرات نهرينك شاميه ياقه‌سنده اولان مقاطعات : مسعده مقاطعه‌سی عشاير متفرقه ، ام الغكف مقاطعه‌سی الزياد عشايری ، خناق مقاطعهٔ سنيه‌سی الزياد وجوابر وعشائر سائرهٔ متفرقه ، عين صيد مقاطعه‌سی عويليين عشيرتی طرفندن فلاحت ايديليور . عين صيد مقاطعه‌سنك برقسمی « كوكب » دينيان آجی برمنبع صويله وقسم ديكری فراتك فيضانندە « غرير » تسميه اولنان جدول ايله صولانير . خناق مقاطعه‌سنده وصقلاويه نهرينك صدرنده بركوپرو واردر .

٤ ٠ — فرات نهرينك الجزيره ساحلنده كائن مقاطعه‌لر : هور الزياد مقاطعه‌سی الزياد ، غميجه ، بيضه ، رزيجيه ، شويخيه ، محدد ، صافی مقاطعه‌لری بنی حكيم عشايری ، دراجی مقاطعه‌سی البو محسن عشيرتی طرفندن زراعت اولنمقده‌در .

برنجی وايكنجی قسمده كی مقاطعات ابوجواريز ناحيه‌سنه واوچنجی ودردنجی قسمده كی مقاطعه‌لر مركز قضا ايله خضر

دراجی ناحیه‌سنه تابعدر . مقاطعات مذکوره پرنج وهر نوع حبوبات شتویه وصیفیه مزارعیدر .

سماوه ٠ — سماوه قصبه‌سی بغدادك ٢٣٥ کیلومترو جنوب شرقیسنده ، فرات نهری اوزرنده قضا مرکزیدر . جسامت ومعموریت نقطهٔ نظرندن حله‌دن صوکره لوانك اك مهم بر قصبه‌سیدر . موقعی پك لطیف وخوش‌منظر اولوب نهر بوینده کی مبانیسی ، اطرافنده کی خرما باغلری واشجارسائرهٔ مثمره‌یی حاوی باغچه‌لر برقات دها زینت بخشادر . قصبه ایکی یاقه‌لی اولوب بربرینه دوبه‌لی بر کوپری ایله مربوطدر . حکومت قوناغیله چارشوسی واکثر محلات وابنیه‌سی فراتك ساحل یمینده وعساکر نظامیه قیشله‌سیله مجدد تلغرافخانه‌سی وبرقسم ابنیه‌سی ساحل یسارنده‌در .

قصبه کارکیر ایکی بیك قدرخانه‌یی ، یدی بیکی متجاوزنفوسی ، درت مسجدی ، درت بیوك خانی ، کنیش چارشوسنده برچوق دکانلری ، ذخیره انبارو علوه‌لرینی ، قهوه‌خانه‌لری ، حماملری حاویدر . سبزه ومیوه بولنور .

سماوه دیوانیه‌یه نهراً ١٦ ساعتدر . دیوانیه‌ایله رمیثه آره‌سنده ودیوانیه‌یه ٦ ، رمیثه‌یه ٥ ساعت مسافه‌ده حله شطنك ساحل یمینده « امام حمزه » نقطه‌سی سیاحت بریه‌ده منزلدر .

سماوه قصبه‌سنه اوچ ساعت مسافه‌ده « بحیره » نامنده برملحه واردر . قصبه‌ده دیون عمومیه ورژی اداره‌خانه‌لری ده موجوددر .

ابن الرشید عشایری هر سنه سماوه اجهتلرینه ذخائر ومالزمهٔ سائره تدارکی ایچون مسابلانده بولندقلری کبی بصره ولایتی‌ده کثرتلی حبوبات جلب ومبایعه ایتمکده اولدیغندن قصبه‌نك تجارتی ایشلکدر . اوچ سنه‌اول سماوه‌ده برلیمان دائره‌سی تشکیل ایدلمشدر .

قصبه اهالیسندن برقسمی تجارتله مشغول اولوب قسم دیکری‌ده اصنافلقله ، کیجیلکله متمیشدرلر .

رمیثه قریه‌سی حله شطنك ساحل یسارنده ، اکثر عشائرك نقطهٔ متوسطه‌سنده اوجواریر ناحیه‌سنك مرکزیدر .

قریه‌ده چاموردن وقامیشدن ۲۵۰ خانه ، طولانی چارشوسنده تام ۱۰۰ دکان ، ۵ قهوه‌خانه ، اطرافنده خرما آغاجلریله اشجار سائره‌یی حاوی باغچه‌لر واردر . سماوه‌نك نهراً ۷ ، براً ۵ ساعت شمالنده‌در . اهالیسی ذخائر واقمشه تجارتیله مشغولدر . حکومت قوناغی قریه‌نك جنوبنده اولوب قلعه شکلنده‌در .

اوجواریر قریه‌سی رمیثه‌نك برساعت شمالنده ، نهرك ساحل یمینده ، ۸۰ خانه‌یی حاوی ، اطرافنده خرما آغاجلری واردر . اوجه ناحیه مرکزی اولوب دها جسیم ومعمور ایدی . اهالیسی

بنی عازض وخزاعل وسائر عشائر متفرقه‌در .

ام‌النجرس قریه‌سی ابوجواریرك مقابلنده ، نهرك ساحل یسارنده ٥٠ قدر خانه‌یی ، وبر مقدار خرمالقلری حاوی ، رمیثه‌یه برساعت مسافه‌ده اولوب بوده وقتیله دها معمورایدی . اهالیسی بنی زریج عشیرتنه منسوبدر .

وسیطه قریه‌سی رمیثه‌نك قارشی ساحلنده ، اوچ چاریك ساعت مسافه‌ده ، ٤٠ خانه‌لك برکویدر .

ساده قریه‌سی رمیثه‌نك برچاریك ساعت شرقنده ونخلستانلری ایچنده ٣٠ خانه‌لك برکویدر .

ایشان قریه‌سی رمیثه‌نك شرق جنوبی جهتنده ، بر بچق ساعت بعدنده‌در ١٠٠ دن متجاوز خانه‌یی مشتملدر . اهالیسی کوزل ججیملر ، کلیملر ، سجاده‌لر نسج واعمال ایدرلر .

خضر قریه‌سی خضر — دراجی ناحیه‌سنك مرکزی اولوب فرات نهرینك الجزیره ساحلنده ٢٠٠ خانه‌یی ، ٥٠ دکانی محتویدر . اطرافنده باغ ، باغچه‌واردر . سماوه‌نك ٥ ساعت جنوب شرقیسنده کائندر .

دراجی قریه‌سی ینه فراتك ساحل یسارنده ، خضر قریه‌سنك ٣ ساعت شرقنده ، ٦٠ قدر خانه‌یی ، درت بش دکانی حاوی‌در . بورادە برتلغراف مرکزی واردر . دراجی قریه‌سی منتفك سنجاغی

حدودنده ، بطیحه ، ناحیه‌سی مرکزینه و ، هویشلی ، مقاطعه‌سنه ۲ ساعت مسافه‌ده‌در .

سماوه قضاسی داخلنده آثار عتیقه‌دن سماوه قصبه‌سنك درت ساعت شرقنده ، الجزیره جهتنده ، ورکه ، [اوروخ] وانك شرق جنوبیسنده ودرت میل مسافه‌ده ، صنقره ، [لارسام] بلاد قدیمه‌سنك خرابه‌لری واردر .

﴿ سماوه قضاسنك نفوس جدولی ﴾

	ذکور	اناث	
یکون	٣٨١٨	٣٤٩٧	٣٢١ اسلام
	٤٠	٤٠	٠ یهودی
یکون	٣٨٥٨	٣٥٣٧	٣٢١

﴿ نشان عالی ایله تلطیف بیوریلان بعض مشایخ ورؤسای عشائر ﴾

شمر شیخی مجول بك م ٥
زبید « رشید م ٥
الفتله « فرعون الیاقوت م ٥
ربیعه رئیسی حبیب النصیف م ٥
طفیل « شیخ مطلق الغیدان م ٥
کریط « « منذور اللوتی م ٥

بغداد ولایتی

یکون	ذکور	اناث	
١٧٧٥٠٠	١٦٨١١١	٩٣٨٩	اسلام
٣٣٠	٣٠٦	٢٤	ارمن قدیم
١٣٩	١٣٩	٠	ارمن قتولك
٣٤	٣٤	٠	پروتستان
١٤٨٢٧	١٣٢٣٨	١٥٨٩	یهودی
٦١	٥٧	٤	لاتین
٦٤٥	٦٤١	٤	کلدان
٢٩٩	٢٩٧	٢	سریان وروم قتولك
١٩٣٨٣٥	١٨٢٨٢٣	١١٠١٢	یکون

اخطار

خصوصیت موقعیه اقتضاسنجه چول وبادیه‌لرده خیمه‌نشین اولان برچوق عشایر وقبایل داخل تحریر اولمدقلری مثلو نفوس اناثك تحریردن مستثنی طوتلدیغی جهتله مقدار صحیحی معلوم دکلدر .

بغداد شهری حقنده معلومات تاریخیه

بغداد شهری ، خلفای عباسیه‌نك ایکنجیسی اولان ابوجعفر المنصور طرفندن تأسیس وبنا اولنه‌رق یوزقرق بش سنهٔ هجریه‌سنده بناسنه شروع ویوز قرق طقوزده اکمال ایله مقر خلافت اتخاذ اولنمشدر . ابتدا دجله‌نك صاغ طرفنده انشاقلنه‌رق (دارالسلام) تسمیه اولنمشیدی . بویرك سبب انتخابی حقنده مؤرخلرك اختلافاتی چوق ایسه‌ده اسباب حقیقیه‌سی دجله وفرات کبی ایکی بیوك نهری استعماله صالح بر موقع اولمسی ودجله‌یه منصب اولان زاب کبیر وزاب صغیر ودیاله نهرلریله اطراف واکنافدن هردرلو حوایج ومحصولاتك جلبی سهولتی وبصره کورفزی واسطه‌سیله چین ، هندستان وافریقادن اموال جلبی امکانی کبی منافع تجاریه وسیاسیه‌نك تأمینته مساعد بولنمسی ماده‌لرندن عبارت اولدیغی اقوای احتمالاتدر . بغدادك وجه تسمیه‌سی ومأخذ اشتقاقی حقنده کی روایات تاریخیه دخی پك چوقدر . بر روایته کوره شهرك تأسیسندن اول اورادہ بولنمش اولان بر باغچه‌نك اسمی ایدی . هله فارسی براسم اولدیغی جای تردد دکلدر . عدالت باغچه‌سی دیمك اولان (باغداد) دن مأخوذ اولدیغی روایتی احتماله دها قریبدر .

یوزللی یدی سنه‌سنده (خلد) نامیله بغدادده بیوك بر قصر

بنا اولنه رق شهرك چارشولری بغدادك قارشویقه سنه نقل وتحویل اولنمشدر که بغداد شهری دجله نك شرق وغرب جهتلرینی اوزمان اشغال ایله شمدیکی وضعیتی آلمش وبغدادك شرق جهتنه (رصافه) وغرب جهتنه ده کرخ دینلمشدر . بغدادك اسملرندن بری ده (زوراء) درکه وجه تسمیه سی ابواب شهرك خارج وداخلی جهتلرینك یکدیکره مخالف اولمسیدر . منصورك وفاتنده اوغلی مهدی یه اولان وصیتی شو مرکز خلافتی قطعاً تغییر ایتمه مك دائره سنده ایدی .

منصورك براسمی ده تصرف واقتصاده دلالت ایتمك اوزره (دوانقیدر) که جمع اموالده کی انهما کی بواسم ایله شهرتشعار اولمسنه سبب اولمشدر .

زیرا بعض روایاته کوره خروشك کسورندن اولان دانقی یله حسابده ادخال ایده یوردی . منصور سکز ذراع عرضنده واوتوز ذراع ارتفاعنده بر سور بنا ایده رك باب الکوفه ، باب خراسان ، باب البصره ، باب الشام نامله درت قپویاپدیلوب بوقپولرك اراسی بر میل مسافه دن وبنانك مجموعی یوز اوتوز جریبدن عبارت بولندیغی تواریخك جملهٔ اخباراتندندر . منصوردن صوکره یاپیلان استاستیقده بغداد یکرمی درت بیك محله یه منقسم اولوب هر محله ده بر مسجد ومقابلنده بر حمام

وشهر ایچنده اچیلان جدوللر اوزرینه اللی بش عدد کوپری وینه شهر ایچنده نهر عیسادن (٥) منشعب آلتی یوز قدر جدول ودرون بلده ده درت یوز قدر صو دکرمنی وشهر خارجنده اوتوز بیك کوزه خانه ودرت بیك شیشه خانه موجود اولدیغنی ومأمون الرشید زمانینده ایدیلن براستا تستیقده دخی شو معموریتك بوندن زیاده ترقی ایتدیکنی ینه تاریخلر اطرافیله نقل وروایت ایده یور یوز آلتمش سنه سنده مهدی دخی جانب شرقیده برسور بنا واو کنده برخندق حفر ایتمش واوراده بر مسجد دخی یاپمشدر .

یوزیتمش برنجی سنه سنده هارون الرشید پك چوق ابنیهٔ عالیه احداث ایدرك ودجله نك صول طرفنده برده غایت جسیم برسرای یاپدیروب اوراده اقامت ایتمکله آز زمان ظرفنده نهرك اوجهتنده کی ابنیه چوغاله رق اهالی فوق العاده تکثر وتزایدله شهرك بو قسمی دها زیاده توسیع وتزیین اولنمشیدی . رشید ایله مأمونك زمان خلافتلرنده بغداد ده آثار مدنیت ومعموریت ممدوحیتی موجب بر حاله ایدی ، تزیینات مادیه سندن بشقه رصدخانه لر ، کتبخانه لر ، مدرسه لر وسائر مؤسسات علمیه دخی چوغالمش وممالك اسلامیه نك

(٥) آثاری حالا باقی اولان ومسعودیه دینیان نهردر .

هر طرفدن ارباب علم وهنر بغداده تجمعه باشلامقله مدنیت ومعرفته ده مصدر اولمشیدی . اوصره لرده بغدادك مقدار اهالیسی ایکی ملیونی متجاوز اولوب جوارنده کی قصبات وقرادخی بربرلرینه التصاق ایده جك درجه ده صیق وبیوك اولمغله بغدادك هر هانکی جانبنه کیدلسه یدی بر قاچ کون بر معموره نك ایچندن کچمك اقتضا ایدردی .

بغدادك شواحتشام وعمرانی پك بیوك صدمات اوغرامقله خیلی تدنی ایتدکدن صوکره ده ایچنده هر بری بر قصر معلا کبی ٣٠ جسیم مدرسه بولندیغی اووقتلرده یازیلان جغرافیا وسیاحت کتابلرندن منفهم اولوب بومدرسه لرك مشهوری نظام الملك تأسیس کرده سی اولان (نظامیه) مدرسه سی ایدی که عظمت وجسامتندن باشقه فن معماری عربی اوزره نهایت درجه ده متین ولطیف اولدیغی آثار باقیه سندن استدلال اولنه یور . بومدرسهٔ عالیه ده ك مشهور علما تدرس وتدریس ایتمشلردر . الیوم رسومات نظارتی دوائری اومدرسهٔ عالیه آثارندندر . خسته خانه لری دخی مشهور اولوب ك معروفی عضد الدوله بن بویهك تأسیس کرده سی اولان (بیمارستان عضدی) ایدی .

﴿ مختصر بغداد عوارضی ﴾

یوز التمش یدی سنه سنده برنجی دفعه اولهرق بغدادی بروباعلتی

مستولی اولمشدر . یوز طقسان یدی سنه‌سنده ینه برنجی دفعه اوله‌رق خلیفه امین زمانینده برادری مأمونك سر کرده‌لری طاهر بن حسین وهرثمه بن اعین وزهیر بن المسیب طرفلرندن بوشهر جسیم محاصره کوردمش وایجه خراب اولمشدر . مستعینك خلافتنده سامرا ده خلیفه نصب اولنان معتزك طرفکیرلری جانبندن دخی ایکنجی دفعه اولمق اوزره بغداد شهری ایکی یوز اللی برنجی سنه‌سنده محاصره اولنمش وینه برچوق تخریباته دوچار ایدلمشدر . بودفعه معتزك سرعسکری اولان محمدك امریله بغداد سوری خارجنده بولنان باالجمله خانه‌لر وباغچه‌لر هدم وقلع ایدیلوب میدان حربك توسیعنه اویله برتخریبات مؤسفه ایله خدمت اولنمش وایکی یوز اللی سکز سنه‌سنده ایکنجی دفعه اوله‌رق وباعاتی بغدادی تکرار زده‌لمشدر . ایکی یوز آلتمش طقوز سنه‌سنده ظهور ایدن براختلال داخلی اوچنجی تخریبات اوله‌رق بوشهری عظیم بر فلاکته کرفتار ایتمشدر . ایکی یوز طقسان آلتی سنه‌سنده طقوز ، اون ساعت قدر قار یاغمش وشدت برد ، صو وسرکه وروغن کبی مایعاتی وحتی یمورطه‌یی طوکدیرمشدر . بو صاووق پك چوق نخیل واشجار وسائره‌یی تلف ایتمش ویااوزمانه قدر بغدادده اویله برحالك مشاهده ایدلمه‌مسیله بو وقعه ، غرائب تاریخیه‌دن اولمق اوزره تواریخ مخصوصه‌ده ذکر اولنمشدر .

اوچ یوز آلتمش سکز سنه‌سنده دجله‌نك برفیضانی بغدادك قسم شرقیسنی عادتا تخریب ایلمش واوچ یوز آلتمش طقوز سنه‌سنده آل بویهدن عضدالدوله بغدادك بر منوال محرر توالی ایدن خرابیسنی تعمیره بیوك برهمت ایتمش والحق تعمیراته صرف همتله مقصدنده دخی احراز موفقیت ایتمشدر .

درت یوز قرق ایکی سنه‌سنده بغدادك کرخ جهتی اهالیسی وقعهٔ دلسوز کربلانك شیعیلرجه معتاد اولان تعزیه‌سی ماده‌سندن طولایی سنیلرایله جریان ایدن مناقشه‌لری برمضاربهٔ شدیده‌یه وبو مقاتله‌دخی اپی تخریباته سببیت ویرمشدر . اوتاریخلرده بغدادك شیعی وسنی ایله مالکی مذهبنه منسوب اهالیسی اراسنده پك چوق مباحثات ومناقشات مذهبیه جریان ایتمش وبو مجادلات ومباحثات ، منازعات ومقاتلاته منجر اولمشدر .

درت یوز قرق طقوز سنه‌سنده غایت شدتلی برغلا ظهوریله اهالی (میته) و (کلب) کلمه مجبوراولمش وبو دهشتی بروبافاجعه‌سی ده تعقیب ایدرك اموانك دفننده اهالی بحق اظهار عجز ایتمشدر .

درت یوز الللی برسنه‌سنده بیوك برحریق ، بغدادك برقسمنی تخریب ایدرك وزیر اردشیرك اون بیك درت یوز کتابدن مرکب کتبخانه‌سی ده یانمشدر . درت یوز آلتمش التی سنه‌سنده ینه دجله‌نك

بر فیضان نا بهنکامی بغدادك بیوك بر قسمنی محو وخراب ایتمش وبر چوق نفوسی ده تلف ایلمشدر . درت یوز آلتمش یدیده دجله تخریباتندن آزاده قالان محللری برحریق عظیم زده لمش وبوحریق ده خسارات کلیه یه سببیت ویرمشدر .

بش یوزاللی برسنه سنده سلجوقیلردن سلطان محمد بن مسعودك ، اسمنه خطبه اوقونمسنی خلیفه دن طلب ایتمسی وخلیفه ده مما نعتده بولنمسی جهتله محاربه یه مباشرت وبغدادی کمال شدتله محاصره ایلمشدر. شو محاصره ده بغدادك ایکی جهتنده محاربات شدیده اولمش واموال وابنیه جه برچوق خسارات وقوع بولمش ایسه ده سلطان محمد استیلایه موفق اولهمیه رق عودت ایتمشدر . بش یوزاللی برده دخی وقوع بولان برحریق ، بغدادك برچوق محله لرینی خراب ایلمشدر . بش یوزاللی یدیده دجله نك ینه برفیضان فوق العاده سی بغدادك اوست طرفنده کی سده لری بوزه رق بغداد اطرافنی صولر احاطه ایله اون بش محله یی کاملاً غرق وخراب ایلمش وصولرك انحطاطنده خانه صاحبلری عرصه حالنه کیرمش اولان اولری حدودینی تعیینده مشکلات کورمشلردر. سنهٔ مذکوره ده وبش یوزاللی سکزوآلتمش طقوزسنه لرنده دخی برر حریق ظهوریله برچوق محله لری ویران ایتمشدر . بش یوزیتمش ایکیده برساعت قدر فاصله لرله دوام ایدن

زلزله دن ابنیه ونفوسجه تلفات کلیه وقوع بولمشدر. بش یوز طقسان بر و آلتی یوز برسنه لرنده ظهور ایدن حریقلر دخی پك دهشتلی اولوب بوایکی حریقك ایکنجیسنده خلیفه نك اسلحه مخزنی محترق اولمش وحریقك شهرتی هر طرفه یایله رق اطفاء حریق ایچون اطرافدن کلیتلی نفوس بغداده کلمشدر . آلتی یوز اون درت سنه سنده دجله نك برطغیان عظیمنه خلیفه ووزراسنك تدابیر مؤثره سی مانع اولهمیه رق بغدادك شمدیکی کوپری باشی بولنان رصافه یی وبر چوق محله لری وامام اعظم وهمام اقدم ابوحنیفه افندمز حضرتلرینك مرقدوجامع شریفه نسبةً اعظمیه نامنی الان واو وقت خیزرانه نامیله معروف اولان محله یی صولر استیلا ایتمش وآلتی یوزیکرمی برسنه سنده دیکر برغریقه اوغرامشدر . آلتی یوز اللی آلتی سنه سنده هلاکو وقعهٔ فجیعه والیمه سی ظهور ایدرك او وقته قدر اولدقجه تعمیر ایدیلن بغداد شهر شهیری بوکره تاتارلرطرفندن عالم مدنیت ومعرفتی یاد حزنیله الی الابد قان اغلاده جق برتخریب عظیمه اوغرایه رق اندن صوکره عظمت ومزیت سابقه سنی تماماً اعاده ایده مامشدر . هلاکونك بغداده اجرا ایتدیکی تخریبات وقتل نفوس تمام قرق کون دوام ایتمش واتلاف ایدیلن نفوسك برملیون اوچ یوز بیك قدر اولدیغنی بعض مؤرخلر افاده وبیان ایلمش ایسه ده بوافاده یه شوائب مبالغه قاریشمش

اولمسی احتمالدن بعید دکلدر . زیرا بغدادك او وقتده کی معموریت ونفوسی بو قدر تلفاته غیر مساعدایدی . بو وقعهٔ فجیعه نك هر جهتی عالم اسلامیتی شمدی یه قدر اغلاتمقده اولان مسائل عظیمه دن ایسه ده هلاکونك خلفا کتبخانه لرنده بولدیغی کتابلری کاملاً دجله یه آتمسی وبغدادده بولدیغی سائر کتبی دخی اتلاف ایلمسی تلافیسی غیر قابل برضرر عظیم ایله علم ومدنیت اربابنی حالا متأثر ایدن فضاحت جاهلانه ، هلاکونك نامنی قیامته قدر لکه لیه جك اقبح واشنع فضایحدندر .

آلتی یوز اللی آلتی تاریخندن یدی یوز اوتوز آلتی تاریخنه دکین سکسان سنه قدر مدت آل هلاکو بغدادده حکومت ایتمشلردر . شو مدت ایچنده شهرك تاریخنده ذکر شایان بر وقعه ظهور ایتمه مشدر . بوندن صوکره ینه اتراکدن وهلاکو ایله صهریتی اولانلردن (دولت ایلخانیه) بغداد شهرینه وحکومتنه مستولی اولهرق بونلرك ایکنجی پادشاهی اولان سلطان اویس زماننده ویدی یوز اللی یدی تاریخنده ینه بغداد شهری بر بیوك غریق کورمشدر . شعرادن سلمان ساوجی بو غریق ایچون زیرده مندرج قطعهٔ بلیغه یی انشاد ایلمشدر .

بسال هفت صدو پنجاه وهفت کشت خراب
باب شهر معظم که خاك بر سر آب

دریغ روضهٔ بغداد آن بهشت آباد
که کرده‌است خرابش سپهر خانه خراب

ایلخانیلردن اویسك اوغلی احمد خان زمانده ویدی یوزطقسان بش سنه‌سنده بغداد شهری مشهور تیمورلنك طرفندن استیلا اولنمش وبوده هلاکونك ایکنجی درجه‌سنده قاله‌جق صورتده بغدادی تخریب ایدنلردن بولنمشدر . تیمورك بغدادی ترك ایتمسی وسلطان احمدك حکومت مصریه‌دن معاونت کورمسی اوزرینه تکرار بغدادی تیمورك والیلرندن تخلیصه موفق اولمشدر . سکز یوزدرت سنه‌سنده بغداده تکرار عودت ایدن تیمور سلاطین عظام عثمانیه‌دن یلدیرم سلطان بایزید خان حضرتلرینه التجا ایتمش بولنان سلطان احمدی بوله‌مدیسه‌ده اله کچیردیکی بغداد شهرینك بقیه‌سنی هلاکویه دعا اوقوده‌جق صورتده خراب ایلمشدر . شهره دخولی قربان بیرامنده اولمغله عسکرینك هر نفری ایکی بغدادلینك قتلیله قربان یرینه سر مقطوعلرینك کندیسنه کتورلمسنی امر ایتمش وبوامرینی کمال دهشتله اجرا دخی ایتدیرمشدر . ایشته بووقعهٔ فاجعه تیمورك عالم انسانیت واسلامیته ایتدیکی اهانتلرك برنجیلرندندر . طقوزیوز اون دردنجی سنه‌سنده حکومات مختلفه‌النده کاه تخریب ایله مجازات وکاه تعمیر ایله مکافات ایدیلن بغداد شهری شاه اسماعیل صفوی طرفندن

دخی استیلایه کرفتار اولمش وبوذاتك ایرانده تأسیس حکومت ایده بیلمسی ذاتاً شیعیلکی تعصب فوق العاده سیله برابر اظهار ایلمسندن منبعث اولدیغی جهتله زمان ومکانك واو وقتده کی افکار وملاحظات ایرانیه نك ایجاب ایتدیردیکی صورتده بغدادك تخریبنده وقتل نفوسده قصور براقامشدر .

طقوز یوز اوتوز آلتی سنه‌سنده دخی حکمداران صفویه‌دن شاه طهماسب بغدادی محاصره ایتدی وحرباً استیلایه موفق اولهمامش ایسه‌ده حیله‌ایله اووقت بغداد والیسی اولوب سلطنت سنیه‌یه اطاعتی اولان ذوالفقاری اعدام ایتدیره‌رك شهره داخل اولمشدر . بوحکمدار دخی بغدادی تخریبده قطعاً قصور ایتمه‌مش ایسه‌ده معاملات وحرکات واقعه‌سنده هلاکولر ، تیمورلر ، شاه اسماعیللر کبی شدت کوسترمه‌مشدر .

بیك اوتوز اوچ سنه‌سنده بغداد والیسی اولان (بکرصوباشی) اوزرینه ایرانك صفوی حکمدارلرندن شاه عباسك عسکرسوقی وکندوسی دخی بالذات بغداده کلوب محاصره ایتمسیله بغدادی استیلا ایتمشدر . بوشاه دخی معاملات تخریبیه‌ده اسلافنه رقابت ایدرجه‌سنه حرکت ایتدیکی تواریخده محرردر . صفویلردن صوکره ایران حکمدارلغنی ید ضبطنه آلان نادر شاه دخی بغدادی ضبط ایتمك

هوسنه دوشه‌رك بيك يوزقرق آلتى سنه‌سنده بر شدتلى محاصره
ايتمش ايسه‌ده اووقتده والى بولنان احمد پاشانك شدت مقاومتى
وفرط غيرتى نادر شاهى عاجز براقه‌رق مأيوساً ومنكسراً عودتنه
سبببت ويرمشدر . نادر شاهك بغدادى ايكنجى محاصره‌سنده
دخى پاشاى مشاراليه طرفندن خائب وخاسر ايتديرلمشدر . ايشته
بيك قرق سكز تاريخنده سلطان مراد خان رابع طرفندن قطعياً ممالك
عثمانيه‌يه الحاق اولنه‌رق اووقتدن برى بغداد يواش يواش يكيدن
كسب معموريت ايتمكله وهرنه‌قدر ابتدا اميد برونى وبعده سويلش
قنالى طريقلرينك كشادى آسياى شرقى وجنوبى ايله آوروپا آره‌سنده
اجرا اولنان تجارتك بغداددن مرورينه محل براقامش ايسه‌ده بنه
موقعنك اهميت تجاريه‌سى پك بيوك اولديغندن مرور زمانله اسكى
معموريتنى اكتساب ايده كلمكده‌در . شوقدر كه دولت قوى الشوكت
عثمانيه‌نك دخى بر ارالق اوغرادينى مصائب واختلالات داخليه
وغوائل خارجيه الجا آتيله بو شهر شهيرى لايق اولديغى درجهٔ
قصواى مدنيته ايصال ايچون صرف اولنان مساعينك اقتطاف ثمراتنه
اختلاس وقت اولنه‌مامشسه‌ده ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك مبدأ فلاح
وسعادتى اولان روز جلوس ميمنت مأنوس حضرت پادشاهيدن
برى ساحه آراى حصول اولديغى منظور عيون شكران اولان آثار

ترقی ومعموریت درجات عالیه‌سنك دلالتیله جناب حقك بو قطعه‌یه
بخش واحسان ایلدیکی ثروت وخزائن مالا نهایهٔ طبیعیه واهالیسنك
استعداد وقابلیت فطریه سنك انضمامیله آززمان ایچنده غبطه‌بخش
عالم مدنیت اولمشدر . اولا برحسن اداره‌نك تأسیسی ایچون بر
طرفدن ولایات ثلاثه‌یه تقسیم وهر ولایتك مصالح ملکیه وعدلیه
وانضباطیه وسائره‌سنی صنوف مأمورین مخصوصه‌یه تودیع ایله بر
چوق فداکارلقلر اختیاریله هادم معموریت اولان وامنیت جان
ومحفوظیت عرض وناموس ومال قضایای معتنی بهاسیله قابل تألیف
اولیان مظالم وتعدیاتك رفع وازاله‌سی اسباب قویه‌سی تهیئه واکمال
ودیکر طرفدن رفاهیت ومسعودیت عمومیه‌نك وبونك والد
حقیقیسی اولان نعمت عدالتك ما به‌القوامی بولنان علوم ومعارف
مدنیه‌نك نشر وتوسیعی مقدمات ابتدائیه‌سی استحضار واستحصال
اولنمشدرکه بونك نتایج طبیعیه‌سندن اولەرق عصرلردنبری وقوعات
یومیه وعادیه حکمنه کیرمش اولان بین العشائر مقاتلات خونریزانه
ونهب اموال کبی اعتیادات وحشیانه حس اولنه‌جق مرتبه‌ده هر
سنه تناقص ایتمکده بولنمش وهم جنسك امواليله کچنمك فکر
مخربانه‌سنه بدل زراعت وحراثتله حصول اسباب معیشت حسیات
مشروعه وحسنه‌سی تقرر ایتمش اولمسیله عنزه وشمر عشایر جسیمه‌سی

مستثنی اولهرق باالجمله قبائل بدویه فرات ودجله ودیاله نهرلری اطرافنده طوپلانوب هر بری برجهتك زرع واعماریله اشتغال ومرور ازمنهایله خراب وزیر پردهٔ تراب اولان برخیلی جدوللرك یکیدن کشادینه صرف کمال سعی ایلمسی وشهروقصبهلرده برخیلی مکاتب ابتدائیه ورشدیه واعدادیه وصناعیه کشاداولنهرق تحصیلاته خواهشکر اولان اولاد وطنك مقداری مکاتب مذکوره ایچون اتخاذاولنان ابنیهٔ واسعه وعالیهنك استیعاب ایدهمیهجکی برراده یه واصل اولمسی وآثار مدنیتدن اولان تراموای وعربه شرکتلرینك تشکیلیله هرامر عظیمك توحیداقداماتله حصوله کلهجکی فکرینك استحصالی بوشهر شهیر ایچون پك پارلاق بردور فیض وسعادتك حلول ایتدیکنی ارائه ایدر آثار عالیه ومشکورهدندر .

﴿ بغداد حکومتنه دائر معلومات تاریخیه ﴾

یوزاوتوزایکی سنهٔ هجریهسنده عبدالله السفاح طرفندن تأسیس اولنان حکومت عباسیه مرکزی ایچون بغداد شهرینی بنا ایدن خلفای عباسیهنك ایکنجیسی (ابوجعفر المنصور) برطرفدن بغداد بناسیله دیکر طرفدن خلافکیرلرینی محوایتمکله اشتغال ایدرك حکومتی پك متین ورصین براساس اوزرینه تأسیس ایتمشدر .

بونك ابتدای حکومتی یوزاوتوز التی تاریخنده ووفاتی یوزالتی طقوز سنه سنده در که مدت خلافتی یکرمی اوچ سنه در .

وفاتندن صوکره اوغلی محمد المهدی جالس تخت خلافت اولوب پدری منصورك محبوسلرینی اطلاق ایله اظهار محاسن اخلاق ایتمشدر .

یوزالتمش برسنه سنده مرو وادیسنده (تخشین) شهرنده ادعای الوهیت ایدن (مقنع) ی اتلاف ایتمشدر .

یوزالتمش طقوزده محمد المهدینك وفاتیله یرینه اوغلی موسی الهادی ومشارالیه دخی برسنه قدر خلافتده قالهرق وفات ایتمسیله برادرلری هارون الرشید جلوس ایتمشدر .

هارون الرشید خلفای عباسیه نك ارشدی اولوب شهزاده لکی زماننده مهارت عسکریه وفضیلت علمیه سنی دائرهٔ اسلامیتك خارجنده کی اقوامه بیله اکلاتمش اعاظمدن اولمسیله زمانی دولت عباسیه نك دوراستیلاسی دیمکدر . حکومتی برطرفدن هندستان وچین وبرطرفدن قافقاس وماوراء النهره ایصال ایتدیردی . اوزمانه قدر مدنیت اسلامیه حکومت اسلامیه قدر دکلدیسه ده یه کرکی کبی ایلرولمکله باشلامش اولدیغندن بوذات عالی ترقیات مدنیه وعلمیه یه دخی توسیع ملك ایتمکی قدر خدمت ایتمشدر . خلیفهٔ مشار الیه جسور ، وقهور عالم وحلیم ایدی . سایه سنده اوج اعلایه یقیشان

خاندان برمکی یی ینه کندوسی محو ایلمشدر. بو قضیه نك اسبابی حقنده تاریخلرك بیان ایتدکلری روایات پك مختلف ایسه ده حقیقت حال حکومته اشتراك فکرینه دوشدکلرینی حس ایتمسندن منبعث اولمشدر. برادر ایله شمدیکی دولت ایرانیه ممالکندن اولان خراسانده ایکن وفات ایتمشدر حال حیاتنده ملکنی، مخدوملری (امین) و (مأمون) و (معتصم) آره سنده تقسیم ایتمك کبی بربیوك خطاده بولنمش ایسه ده مأمونك اقتدار فوق العاده سی بو خطاسنك اجرای حکم ایتمسنه میدان ویرمامشدر.

یوزطقسان برسنه سنده مشار الیهك وفاتی خبری مرکز خلافت اولان بغداده کلسیله یرینه اوغلی امین جالس تخت خلافت اولمش ایسه ده ادارهٔ امور دولتدن بی بهره اولمقله برابر بر طرفدن ذوق وصفایه انهماك ایتمش ودیکر طرفدن برادری مأمونك رفع وجودی ایچون محاربهٔ داخلیه یه مباشرت ایلمش اولدیغندن یوزطقسان سکز سنه سنده مأمونك سوق ایتدیکی فرقهٔ عسکریه قوماندانی طاهر طرفندن اعدام ایدلمشدر.

سنهٔ مذکوره ده مسند خلافتی تزیین ایدن مأمون الرشید بر طرفدن توسیع ملك ایله مشغول اولهرق کرید وسجلیا اطه لرینی وسائر ممالك مهمه یی پدرینك دور استیلاسنه علاوه ایلمش ودیکر

طرفدن مدنیت یونانیه‌یی مدنیت اسلامیه‌یه ادخال ایچون کتب یونانیه‌یی لسان عربی‌یه ترجمه ایتدیرمش والحق مدنیت اسلامیه‌یه بیوك برخدمت ایتمشدر . عالم ، فاضل ، مدبر برذات ایدی . اهل بیت ایله عباسیلر آراسنده دوام ایده کلن ضدیت ومخالفتی دخی اتحاد واتفاقه چویردی . حتی امام علی الرضا رضی الله تعالی عنه افندمز حضرتلرینی برمجلس عمومیده کندینه ولی عهد ایتمکله اهل بیت حقنده کی صفوت قلبنی اثبات ایلدی .

امام مشارالیه افندمز حضرتلرینك دها اوائل ارتحاللری ملابسه‌سیله ایکی یوزاون یدی سنه‌سنده مشارالیه مأمونك وقوع وفاتنده خلافت ایچون دعوت اولنان اوغلی عباس عموجه‌سی معتصمك حیاتنده خلافتی قبول ایتمیه جکندن بحثله وقوع بولان اعتذاری اوزرینه هارون الرشیدك اوچنجی اوغلی بولنان مشارالیه معتصم مقام خلافته کچمشدر .

قبول عامه‌یی رد ایله خلافتی معتصمه ترك ایدن عباس المأمون دخی بعض مفسدلرك سعایتیله معتصم طرفندن قتل ایدلمك کبی بردنائت ، معتصمك صحیفهٔ تاریخنی پك فنا لکه لمشدر .

ایکی یوزیکرمی سکز سنه‌سنده ممالك اسلامیه‌یه تجاوز ایدن قیصر روم یعنی (بیزانس) حکومتی ایله محاربه ایدرك غالب اولمش

وعمودیه قلعه‌سنی ده آلمشدر . معتصم ترکستاندن برطاقم عسکر جلب ایتمش وبغداده اتراکك ایلك دخولنه وکیت کیده امور ملکیه‌یه ، مداخلات عسکریه قارشمسیله اختلالات داخلیه‌یه سبب اولمشدر . معتصمك سوق ایتدیکی عساکر اتراکدن تاکندی زمانینده اهالی شکایت ایتمکه باشلامسیله بونلرك اقامتی ایچون سامرا قصبه‌سنی بنا وانشا ایلدی واوراسنی معسکر دائمی اتخاذ ایتدی . بوقصبه اخیراً خلفانك ایکنجی مرکز خلافتی اولمشدر .

ایکی یوزیکرمی یدی سنه‌سنده وفات ایدن معتصم یرینه اوغلی (الواثق بالله) هارون مقام خلافته کچمش وبونك دخی ایکی یوز اوتوزسکز سنه‌سنده وقوع وفاتی اوزرینه (المتوکل علی الله) لقبیله ملقب برادری جعفر تخت حکومته صاعد اولمشدر .

ایکی یوزقرق یدی سنه‌سنده اتراکدن (باغر) نام شخص برکیجه مجلس عشرتده کندوسنی ووزیرینی قتل ایلدی وعساکر اتراکك حکومت عباسیه‌یه تسلطلری ، ایشته بووقعه‌دن باشلایه‌رق نهایت ، خلافت عباسیه‌نك محوینه قدر دوام ایدوب کیتدی .

وفاتندن صوکره اوغلی (المستنصر بالله) وانك آلتی آی خلافتندن صوکره ترك عسکرینك همتیله (المستعین بالله) خلیفه اولمشدر .

ایکی یوزقرق سکز سنه‌سنده مقام خلافته کچن بوذات ، المتوکل

علی اللهك قاتلی اولان (باغر)ی حبس ومؤخراً قتل ایتسیله ترك عسکری اظهار عصیان ایتدیلر وخلیفه ده سامراده ایکن بغداده کلمکه مجبور اولدیلر خلیفه نك عادتاً فرار دیمك اولان شوحرکتی اوزرینه ترکلر اظهار ندامت وبغداده کلوب عرض انقیاد واطاعت ایلدیلر ایسه ده خلیفه طرفندن قبول اولنمدی . بوحال اترا کلك شدت عصیانی دعوت ایلمسیله سامراده محبوس بولنان (المعتز بالله)ی مقام خلافته اجلاس ایله برحرب داخلیه مباشرت اولندی . بومحاربه لرده مستعین طرفی مغلوب ومعتز جهتی غالب کلمکله خلیفه مستعین (واسط) ده حبس وتوقیف وایکی یوز اللی ایکی سنه سنده مرکز خلافته جلب اولنمق وسیله سیله اثنای راهده اعدام واتلاف اولنمشدر . شو وقوعات شهرك تاریخنده بیان اولنان ایکی یوز اللی ایکی سنه سی تخریباتنه سبب اولمشدر .

معتصمك زماننده برو سامرا قصبه سی مرکز خلافت اتخاذ ایدیلوب وزرادن الك معتبر ومقتدر بزذات دخی بغداد حکومتنه مأمور ایدلمك عادت حکمنه کیردیکندن والیلك دیمك اولان بغداد حکومتی دخی خلفانك باشنه بربلا حکمنده قالمشدر . زیرا والیلر اراسنده بیوك برسبب رقابت اولمشدر .

المعتزك برکره اترا كك سایه سنده مقام خلافته کچمسی وحد ذاتنده

كندوسنك دخى عديم الاقتدار وسوء اخلاق اصحابندن بولنمسى حكومت عباسيه‌يه اثرا كك بتون بتون تسلطنى استلزام ايدوب نهايت المعتزى حبس ايله يرينه (المهتدى بالله) اجلاس ايدلدى . معتزك ايادئ اثراكده محبوس اولديغى زمان حبسدن چيقارمق ومسند خلافته اقعاد ايتديرمك ايچون كندوسندن اللى بيك دينار ايستديلر موجود اچه‌سى اولمديغندن والده‌سنه مراجعت ايتميله انده دخى موجود اچه‌اولمديغى جوابنى آلدى . المهتدينك خليفه اولمسنده والده‌سنك ايادئ اثرا كه كچن اچه‌سى اوچ يوز بيك دينار دن عبارت اولديغنى تاريخلر مقام غرابتده نقل ايدرلر . المهتدى نهايت ايكى يوز اللى التى سنه‌سنده قتل اولنمشدر . يرينه كچن (المعتمد بالله) بردرجه‌يه قدر مقام خلافتى تزيين ايتمش ووقع حكومتى اعاده ايلمش ايسه‌ده ولاتك هر برى برطرفده مستقل قالديغندن وتركلرك حكومت عباسيه‌يه اولان تسلطلرى برچوق زمان صور مختلفه ايله وجوده كتوردكى سيئاتك ثمره‌سى اولمسيله اويله قولاى قولاى دفع ايدلمك ممكن اولمديغندن بوخليفهٔ غيورك زمانى دخى برچوق محاربات داخليه وولاتك تربيه‌سيله كچمشدر .

ايكى يوز يتمش طقوز سنه‌سنده وقوع وفاتى جهتله (المعتضد بالله) احمد بن الموفق مقام خلافته جلوس ايلدى . بونك زمانده شمديكى

نجد سنجاغی جهتندن ظهور ایدن قرامطه ، حکومت عباسیه یی بر چوق زمان یورمشدر . بونلر حجاز جهتنده بك چوق تسلط ایتمشدر .

معتضدك ایکی یوز سکسان سکز سنه سنده وفاتی وقوعیله یرینه اوغلی (المکتفی بالله) سریر خلافته قعود ایتدی وقرامطه ایله بر آز اوغراشدی . ایکی یوز طقسان بش سنه سنده بونك دخی وفات ایتمسیله (المقتدر بالله) ابو الفضل جعفر بن احمد المعتضد جالس اورنك خلافت اولدی . مونس اسمنده بر کوله سی اندن معبر اوله رق موصل طرفنه فرار ایله اوراده جمع وتدارك ایتدیکی عسکرله اوچ یوز یکرمی سنه سنده خلیفه یه قارشو آچدیغی محاربه المقتدر بالله نك قتلی انتاج ایتمشدر .

مقتدرك قتلندن صوکره (القاهر بالله) واندن صوکره دخی (الرضی بالله) جالس تخت خلافت اولمشلردر . بونك زمانده حکومت عباسیه ارتق هرج ومرج اولمش وهر طرفده حکومات مستقله ظهور ایتمشیدی . مشار الیه اوچ یوز یکرمی طقوز سنه سنده وفات ایتمسیله یرینه (المتقی بالله) خلیفه ایدلمشدر . حبس ایدلدکدن صوکره یرینه (المستکفی بالله) اجلاس اولنمشدر . اوچ یوز اوتوز درتده حبس اولنه رق یرینه (المطیع بالله) استخلاف قلنمشدر . انحراف مزاجی ایفای وظایف حکومته مانع کورنمسیله کندوسی

بالاختيار ترك حكومت ايدرك اوچ يوز التمش اوچ سنه سنده اوغلى (الطايع بالله) يى كندوسنه استخلاف ايلمشدر . بوده اسلافى كبى ايفاى وظايف خلافت ايده ميوب اختلالات داخليه ده حبس ايدلمش واوچ يوز طقسان بر سنه سنده مقام خلافت (القادر بالله) انتقال ايلمشدر .

(القادر بالله) حقيقةً خلفاى عباسيه نك مقتدرلرندن اولمسيله اولدقجه رونق بخش مقام خلافت اولمش ودرت يوز يكرمى بر نجى سنه سنده وقوع وفاتى جهتله يرينه اوغلى (القائم بالله) خليفه ايدلمشدر . بونك زمانده امرادن (فساسير) نامنده بر ذاتك خليفه يه عدم اطاعتى وحكومت مصريه نك كنديسنه مظاهرتى وكوريلان لزوم اوزرينه امراى سلجوقيه دن ارطغرل يك خليفه طرفندن بغداده جلب ايدلمش وجميت اشقيايى طاغيده رق عودت ايتمش ايسه ده ارطغرل بكك عودتنى متعاقب جميت اشقيا يه بغداده هجوم ايدرك خليفه القائمى حبس وعنه طرفلرينه نفى ايتمشلردر . خليفه نك بوحال اوزرينه ارطغرل بكه وقوع بولان ايكنجى مراجعتى ارطغرل بكك تكرار بغداده كلهرك اشقيايى پريشان ايتمسنه وخليفه يى مقام خلافته اعاده واجلاسه سبب اولمشدر . خليفه يى استقبال ايتديكى زمان ركابنده يايان يوريمسيله خليفه طرفندن (اركب يا ركن الدين) خطابنه مظهر

اولمشدر کهاندن صوکره رکن الدین لقبیله ملقب اولمشدر .

القائم باللهك درت یوز التمش یدی سنه‌سنده وفات ایتمسیله ولی عهد ایتدیکی حفیدی (المقتدی بالله) مقام خلافته کچمشدر .

المقتدی ساچوقیلردن ملك شاهك کریمه‌سیله ازدواج ایتمش وبوصهریت مؤخراً ضدیته منقلب اولمسیله ملك شاه سوءنیت ایله بغداده کلمش ایسه‌ده افکارینی قوه‌دن فعله چیقاره‌میه‌رق وفات ایلمش والمقتدی بوصورتله نجات بولمشدر .

درت یوز سکسان یدی سنه‌سنده المقتدینك وفاتیله یرینه اوغلی (المستظهر بالله) سریر خلافته جلوس ایتمشدر . قدس شریفك اهل صلیب النه کچمسی بوخلیفه‌نك زمانینه مصادفدر . زمانلری سوریه قطعه‌سندن بشقه یرلرده اولدقجه اسایشله مروراتمش وبغدادك سور وشهرینی تعمیره بیوك بر خدمت ایلمشدر .

مشارالیه بشن یوز اون ایکی سنه‌سنده وفات ایده‌رك اوغلی (المسترشد بالله) خلیفه اولمشدر . بوذات ارباب اقتداردن اولوب برنجی معامله‌سی خطبه‌ده اسملری خلفاایله ذکر اولنان ساچوقیلردن سلطان مسعود اسمنك خطبه‌دن چیقارلمسی امری اولمشدر . برادرلری ابوالحسن کندوسنه مخالفت ایدرك اعلان عصیان ایتمش ایسه‌ده تدابیر مؤثره ایله الهکورمش ومعامله‌ؤاقعه‌سندن طولایی کندوسنه عتاب

بیله ایتمامسیله بیوکلکنی شوحرکتیله اثبات ایلمشدر . سلطان مسعود ایله محاربه ایدرك عسکری منهزم وکندوسی اسیر اولمش وبناءً علیه برطاقم شرائط عنیفه ایله مقام خلافته اعاده ایدلمك ایستنلمش ایسه ده بیچاره المسترشد برچوق حکمداران اسلام کبی بش یوز یکرمی طقوز سنه سنده باطنیه لیلرك خنجر غدریله اولدیرلمشدر .

بوندن صوکره بغدادلیلرك اتفاقیله اوغلی وولی عهدی (الراشد بالله) خلیفه اولدی . برچوق امرا طرفندن سلطان مسعوددن پدرینك اخذ ثاری فکری القا اولندیغی واکا کوره تدارکات حربیه ده بولندیغی جهتله سلطان مسعود خصمنه قوت بوله جق قدر میدان ویرمیه رك همان بغدادی محاصره ایلدی وخلیفه فرار ایتدی .

الراشد بالله برقاچ دفعه سلطان مسعود اوزرینه یوریمك واخذ انتقام ایتمك ایستمش ایسه ده مقصدینه موفق اوله میه رق نهایت پدری کبی باطنیه لیلرك خنجر غدرینه اوغرایوب کیتمشدر . سلطان مسعودك الراشدی بغدادن قاچردیغی زمان یرینه (المقتفی لامر الله) ابو عبدالله‌ی خلیفه نصب ایدرك عودت ایتمشدر .

المقتفی زمانده سلطان مسعودك وفات ایتمسی وسلجوقیلرك بر آز کسب ضعف ایتملری اوزرینه بوذات مقام خلافتی ازاجق تزیینه سبب اولمشدر .

المقتفيدن صوكره (المستنجد) واندن صوكره دخي (المستنصر) واندن صوكره (الناصر لدين الله) خلافته كلديلر . سلاطين ايوبيه دن صلاح الدينك عالم اسلاميته ايتديكي خدمات ايشته بو خليفه لر زمانته تصادف ايلمشدر . (الناصر لدين الله) خلفاى عباسيه دن معارفه وحفظ اسايشه وتعمير ملكه خدمت ايدنلردندر .

بونك زمان خلافتنده خيوه پادشاهى اولان قطب الدين سلطان محمد استيلا فكريله بغداده كلمش ايسه ده عسكرينك اوغرادينى شدتلى صغوقلر وقارلر بغداده وصولنه مانع اولمشدر . عودتلرى ده جنكيزيلرك ظهورينه وسيلاب بلا كبى آسيايه هجوم واستيلالرينه تصادف ايدرك حكومتى آل جنكيز النه دوشه رك محو اولمسيله خلافت عباسيه بوواسطه ايله تسلطدن قورتلمشدر .

خيوه سلطنتى برطرفدن بوصورتله جنكيزيلر النه دوشديكى كبى ديكر طرفدن همان شمديكى ايران دولتى ديمك اولان محللرى (الناصر لدين الله) استخلاص ايله دولت عباسيه يه تمامئ اعاده والتحاقنه همت ايلمشدر .

التى يوز يكرمى ايكى سنه سنده ناصرك وفاتيله اوغلى (الظاهر بامر الله) مقام خلافته جالس اولدى . عدله غايت ميال برذات اولوب بسط بساط عدل وداد ايتمش ايسه ده طقوزآى صوكره وفات ايتمسيله

عمری خدمت ایتمکه مساعد اولمدی . یرینه اوغلی (المستنصر بالله) خلیفه اولهرق معارفه ومدنیته خدمت ایتمشدر . یعنی کتبخانه لر ، مدرسه لر دارالضیافه لر کبی آثار معارف ومدنیتی اظهار ایلمشدر . انعام واحسانلری بالخاصه تاریخلرده ذکر اولنان ارباب کرمدندر .

التی یوز قرق سنه سنده وقوع وفاتی جهتله اوغلی (المستعصم بالله) مقام خلافته کچدی . بوذات خلفای عباسیه نك منتهاسی اولان مستعصمدر امساك وثباتسزلغی ودها برطاقم سوء احوالی عباسیلرك انقراضنه سبب اولدیغنی تاریخلر بیان وایضاح ایلر ایسه ده حقیقت حال آل جنکیزك سیلاب بلاسنه مقاومت امکانی قالمامسیله عباسیلرك انقراضی طبیعت احوال کونیه دن ایدی . شوقدرکه تاریخلر نظر نده بحق مظنون اولان بعض احوالی اسباب انقراضی تسهیل ایتمش اولدیغنده شبهه یوقدر . صدراعظملری اولان خائن (بن علقمی) هلاکونك هجومنی تسریع ایتمش ومقاومت ایتمامك ایچون ده خلیفه وعساکر اسلامیه یی الداتمشدر . بغدادك استیلاسیله مستعصم دخی هلاکو طرفندن اولدیرلمشدر .

ایشته التی یوز اللی التی سنه سنده بغداددہ کی خلافت عباسیه مستعصمك وفاتی وهلاکونك بغدادی استیلا ایتمسیله منقرض اولمشدر .

بوخاندان خلافتدن (مستنصر بالله) التی یوزالی سکزسنه سنده مصرده اثبات نسب ایدرك مصرلیلر طرفندن کندوسنه بیعت ایدلمش وعباسیلرك بوایکنجی حکومتی سلاطین عظام عثمانیه دن یاوزسلطان سلیم خان حضرتلرینك مصری استیلالری زمانینه قدر برخلافت روحانیه اولق اوزره دوام ایلمشدر .

﴿ هلاکو حکومتی ﴾

هلاکو حکومتی تخریبات واقعه سندن صوکره بغدادی ترك ایتمش وزمام حکومتی ابن عمران نام شخصه تفویض ایلمشدر .

ابن عمران دیلان آدم شمدیکی خراسان قضاسی مرکزی اولان بعقوبه قصبه سنده (عامل) یعنی قائمقام اولان ذاتك خدمتنده بولنان ادانیدن بری اولدیغی حالده بغدادك محاصرات ومحاربا تنده هلاکو اردوسنه خراسان قضاسندن ذخائر ومأکولات تدارکنجه خدمتی سبقت ایتمسیله بغداد حکومتی بوخدمتنه مکافاةً کندوسنه تفویض قلنمشدر .

بوندن صوکره بغدادوالیلکی وزرای تاتاریه دن جهان شمس الدین محمد نام ذاته توجیه ایدیلوب بوآدم هلاکونك تخریباتنی علی قدر الامکان تعمیره سعی ایلمشدر .

بو وزیر ذی تدبیر حکومت تاتاریه طرفندن بر آرالق عزل وحبس ایدلمش ویرینه عبدالملك تعیین قلنمش ایسه‌ده مؤخراً ایکنجی دفعه اوله‌رق ینه بغداده اعاده اولنمشدر .

بوذات هلاکو حکمدارلری خاندانندن کندوسنه خلف اوله‌رق بغداد والیلکنه تعیین اولنان (بابدو اوغل) خان طرفندن قتل ایدلمشدر .

بابدو اوغل خاندن صوکره بغداد ولایتی اطبادن وملت موسویه‌دن سعدالدوله‌یه تفویض ایدیلوب اهالی ایسه بونی هضم ایده‌مه‌ملریله آز مدت ایچنده قتل اولنمشدر .

بوندن صوکره شکرجی محمد بغداد والیلکنده بولنمشدر . الحاصل هلاکونك التی یوز اللی التی سنه‌سنده باشلایان بغداد حکومتی بر طاقم نا اهل والیلر طرفندن سوء حال ایله اداره اولنه‌رق نهایت یدی یوز اوتوز سکز سنه‌سنده هلاکو خاندان حکومتندن رهایاب اولمشدر .

حکومت تاتاریه‌نك دوچار اولدیغی محاربات داخلیه دوامنه میدان ویرلمیه‌رك تاریخ مذکوره بغدادده منقرض اولدقلری مثللو یدی یوزقرق سنه‌سنده اصل مقر سلطنتلری بولنان تبریزده دخی منقرض اولمشلردر .

﴿ حکومت ایلخانیه ﴾

حکومت تاتاریه‌نك هرج ومرج اولدیغی زمانلر امرای تاتاریه‌دن وایلخانی فامیلیاسی اعضاسندن اولان (شیخ حسن) ایلخانی بغداد حکومتنده کسب استقلال ایتدی .

یدی یوز اللی بش سنه‌سنده شیخ حسنك وفاتیله یرینه اوغلی سلطان اویس مستقلاً بغداد حکومتنه کچدی . بونك کوله‌سی مرجان سلطانك تبریز سفرینه عزیمتنده داعیهٔ سلطنت واستقلاله دوشمش وبغدادده تمکن ایدرك افندیسیله محاربه‌ایتمشدر . نهایت مغلوب ومقهور اولدقدن صوکره سلطان اویس طرفندن مظهر عفو اولمشدر .

مرجان الیوم بغدادده موجود ومشهوداولان مرجان جامعنك بانیسی واوقاف عظیمهٔ مرجانیه‌نك واقفیدر .

یدی یوز یتمش التی سنه‌سنده سلطان اویسك وفاتیله یرینه اوغلی سلطان حسین حکومته کچدی . بوآدم خفیف العقل اولمسیله زمانلرده برچوق محاربات داخلیه حدوث ایلدی . نهایت یدی یوز سکسان درت سنه‌سنده برادری سلطان احمد طرفندن اعدام اولندی .

سلطان احمد غیور ومقدم برذات اولوب داخلی وخارجی دشمنلرینه مقاومتله برچوق محاربادده اپیجه نائل موفقیت اولدقدن وخلا-

فکیرلرینی اتلاف ایتدکدن وکوچك برادری بایزیدایله بارشه‌رق حکومتنی تمامیله تشیید ایلدکدن صوکره سیلاب بلای تیموره اوغرامشدر .

تیمورك توره‌مسنه تصادف ایدن بوزمان ، آسیانك هرطرفی خیول تاتاریه ایله پایمال ایدلدیکی کبی سلطان احمد حکومتنی وبغدادی دخی حرباً استیلا ایلمشدر .

بواستیلا اوزرینه سلطان احمد مصر حکومتنه التجا ایتدی .

تیمور دخی امیر مسعودی بغدادده ترك ایدرك آسیای صغرا ووسطانك تمامئ استیلا سنه باشلادی . تیمورك مشغولیت دائمهٔ حربیه‌سندن وحکومت مصریه‌نك اعانهٔ عسکریه‌سندن بالاستفاده سلطان احمد بغدادده کله‌رك تیمورك والیسی بولنان مرقوم امیر مسعودی طرد ایدوب اسکی حکومتنی تکرار آله بیلدی .

تیمورك وقعه‌دن خبر آلمسیله ایکنجی دفعه‌اوله‌رق بغداده‌هجوم ایتمش وسلطان احمد ارتق طوره میه‌رق او وقت اوروپا وآسیا قطعه‌لرنده توسیع حکومت عثمانیه ایله مشغول اولان یلدیرم سلطان بایزید خان حضرتلرینه التجا ایلمشدر .

سکز یوز ایکی سنه‌سنده سلطان احمدك شوفرازی ایکنجی دفعه

اوله‌رق بغداددہ کی حکومت ایلخانیه یه نهایت وتیمور ایله سلطان بایزید خان حضرتلرینك محاربهٔ معلومه‌سنه سببیت ویرمشدر .

تیمورك بوایکنجی استیلاسنه هلاکو وقعهٔ فاجعه‌سنی اکدیره‌جق تخریباتی بغداد شهری حقنده کی معلومات تاریخیه قسمنده بیان ایدلمشدر .

تیمور ، حفیدی میرزا بکری بغداد وبصره والیلکنه تعیین ایتدی ایسه‌ده یلدیرم بایزید خان حضرتلرینك وقعهٔ معلومه‌سندن صوکره سلطان احمد ینه تقربنی بوله‌رق واسرادن قره قیونلی دیه مشهور اولان قره یوسف ایله اتفاق ایدرك ینه بغداده کلمشلر . ومیرزا بکر وسائر امرای تیموریه ایله متعدد محاربه‌لر ایدرك نهایت ینه بغداد حکومتنی اوچنجی دفعه اولمق اوزره اله کچورمشلردر .

مؤخراً حکومت تیموریه‌نك دوچار ضعف اولمسی ماده‌سندن بالاستفاده ازربایجاندن دخی تیمورلیلری چیقارمق فکریله سلطان احمد وقره یوسف پك چوق چالشمشلردر .

نهایت بونلرك ایکیسی اراسنده رقابت وعداوت حاصل اولمسیله برمحاربه‌ده سلطان احمدك بوزلمسی واله کچمه‌سی جهتله قره یوسف طرفندن اعدام ایله حکومت ایلخانیه یه ارتق خاتمه چکمشدر .

﴿ قره قیونلی حکومتی ﴾

بو وقعه‌دن صوکره سکز یوز اون‌اوچ سنه‌سنده بغداد حکومتی قره‌قیونلی قره‌یوسفه انتقال ایتمش وبو ذات بتون همتنی تیمورلیلرك ازربایجانده تأسیس ایتدکلری حکومتك محوینه صرف ایتمشدر .

قره‌یوسف بغدادی مرکز حکومت اتخاذ ایتمدی وبغداد حکومتنی اوغلی امیر شاه محموده تفویض ایلدی .

بونك برادری امیراسبار ایله منازعه ومحاربه‌سی وقوعیله سکز یوز اوتوز یدی سنه‌سنده خلافکیرلری طرفندن طوتیلوب اعدام اولنمسیله یرینه برادری امیرشاه محمد بغداد حکومتنه کچدی . بونك وسلفنك برادری مرقوم امیراسبار بوقطعه‌ده محاربه ومقاتله ونهایت امیرشاه محمدی طرد ایدرك بغداد حکومتی ید ضبطنه کچیردی .

ایشته بغداد حکومتی بوصورتله سکزیوز یتمش ایکی تاریخنه قدر قره قیونلیلر النده اولدیغی حالده تیمورك امراسندن قره عثمانك کوله‌سی اولوب دیاربکر والیسی بولنان وآق قیونلی دیللان حسن طویلك اوزمان آسیاده حکمی شدتله اجرا ایدن طوایف ملوکك محاربات ومنازعاتندن بالاستفاده حکومت تیموریه‌یی وقره قیونلیلر حکومتنی ضبط واستیلا وآق‌قیونلی حکومتنی تأسیس وبنا ایلمش

وبغداد حکومتی دخی بروجه محرر سکز یوز یتمش ایکی سنه‌سنده دائرهٔ سلطنته ادخال ایتمشدر .

اشبو حسن طویل تواریخ عثمانیه‌ده اوزون‌حسن شهرتی آلان دیاربکر حکمداریدر .

بغداد حکومتی تاریخ مذکوردن طقوزیوزاون دردنجی سنه‌سنه قدر آق قیونلیلر طرفندن اداره اولندیغی حالده (شاه‌اسماعیل) صفوینك توره‌مسیله‌وآق قیونلیلرك ممالکنی ضبط ایتمسیله تعدیلات اخیره‌دخی داخل حساب ایدیلورایسه‌همان شمدیکی حکومت ایرانیه‌یی تشکیل ایتمش وآق قیونلیلرك جملهٔ ممالکندن بولنان بغداد حکومتی دخی تاریخ مذکورده استیلا ایلمشدر .

بغداد شهری تاریخنده بیان اولندیغی اوزره شاه اسماعیل دخی بغدادك تخریبانده هلاکو وتیمورك اوچنجیسی اولمشدر .

﴿ حکومت صفویه ﴾

طقوزیوز اون دردنجی سنه‌دن شاه‌اسماعیلك تاریخ وفاتی بولنان طقوزیوزاوتوزسنه‌سنه قدر بغداد حکومتی شاه اسماعیلك والیلری طرفندن اداره اولنمشیکن شاه‌اسماعیلك وفاتندن صوکره (موصلو) قبیله‌سندن توره‌مش اولان (ذوالفقار) نام شخصك (کلهر)

عشیرتندن کوردیکی معاونت ومظاهرت اوزرینه شمدیکی لورستان طرفلرینی استیلا ایتدکدن صوکره بغدادی دخی ضبط وتسخیر ایتمش واستقلالنی محافظه ایتمك ایچون خطبه‌یی اعاظم سلاطین عثمانیه‌دن قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلری نامنه اوقوتمش وسکه ضرب ایتدیرمشدر .

بغداد حکومتنك ممالك محروسهٔ عثمانیه‌یه منضم اولمسی ایشته بوصورتله ذوالفقار طرفندن سلطان سلیمان خان حضرتلرینه اولان اطاعت یوزندن حاصل اولمش وبو اطاعت وانقیاد ایسه سلطنت سنیه‌نك حمایه‌سیله شاه اسماعیلك خلفی اولان شاه طهماسبدن تخلیص حیات وحکومت ایتمك مطالعهٔ عاقلانه‌سنه مستند بولنمشدر .

بوذات غایت جسور وغیور بروالی اولمسیله بغدادك معموریتنه خدمت ایتمش ایسه‌ده شاه (طهماسب) طقوز یوز اوتوز التی سنه‌سنده بغدادی محاصره ایلمشدر .

ذوالفقارك ایتدیکی غیورانه مقاومت (طهماسب) ك حرکت واقعه‌سی ایچون داعیٔ ندامت اولمش ایسه‌ده ذوالفقارك برادرلری اغوا واطماع ایدیلوب یتاغنده آنی قتل واعدام ایتملری طهماسبك بغدادی استیلاسنه سبب اولمشدر .

ذوالفقار سلطان سلیمان خان حضرتلرینه عرض اطاعت وانقیاد

ایتدکدن صوکره بوصورتله شاه طهماسبك تجاوزی اخذ انتقام ایچون مشار الیه سلطان سلیمان خان حضرتلرینك ایران وبغداد سفرینی مستلزم اولمشدر .

شاه طهماسبك عساکر عثمانیه یه مقابله ایده مامسی جهتله شمدیکی کردستان وتبریز جهتلری ممالك عثمانیه یه ضمیمه اولدیغی کبی بغداد شهری دخی بلامحاربه استیلا ایدلمشدر .

سلطان سلیمان خان حضرتلرینك بغدادی تشریفلرنده سویلنن تاریخدر .

﴿ کلدی برج اولیایه پادشاه نامدار ﴾

۹۴۱

طقوزیوزقرق برسنه سنده اولان سفرهمایون بغداد حکومتنی ایکنجی دفعه اوله رق کمال سهولتله ممالك محروسه یه علاوه ایلمشدر .

بغدادون بصره یه قدر اولان ممالك واهالی دخی بغداده اتباعاً عرض اطاعت وانقیاد ایتدیلر .

سلطان سلیمان خان حضرتلری شاه اسماعیل طرفندن مباشرت اولنوب اتمام ایدلمین کاظمیه آستانهٔ عالیسنك والیوم بو استانه ده موجود اولان وایچنده جمعه نمازی ادا اولنمقده بولنان بیوك جامعی بنا ایتدیردیلر .

کربلا و نجف اشرفه کیدوب عتبات عالیاتی زیارت ایلدیلر . شمدیکی حسینیه نهری مشارالیه حضرتلرینك اثر ملوکانه‌لری و شیخ عبدالقادر کیلانی قدس سره حضرتلرینك اوقاف موجوده‌سی ینه مشارالیه حضرتلرینك اثر مروت و مرحمتلریدر .

بوندن صوکره بغداد و بصره ولایتلرنده کی اهالی و قبایل تمامیله بغداد حکومتنه عرض اطاعت و انقیاد ایتمه‌مشلر ایسه‌ده حکومت عثمانیه ، بوراده حکم فرما قالمشدر . بیك اون یدی سنه‌سنده ینه اداره‌سزلك سیئه‌سی اوله‌رق بلوك باشیلرندن احمد طویل اوغلی (محمد) خروج ایدرك بغدادی ضبط ایلمشدر . مرقومك تربیه‌سنه دولت علیه طرفندن مأمور بیوریلان نصوح پاشا عسکرینی دخی رجعته مجبور ایتمسیله استقلال بولمش ایکن محمد چابی نامنده بر ذات طرفندن قتل ایدلمش و یرینه برادری مصطفی بغداد والیلکنده اعلان استقلال ایتمشدر . بغداد حکومتنك بونلردن تخلیصنه مأمور بیوریلان جغاله زاده وزیر محمد پاشا بعض عشایر عراقیه ایله بالاتفاق مرقوم مصطفایی حرباً قاچرمش و بیك اون طقوز سنه‌سنده قاضی زاده علی پاشایی بغداد والیلکنه تعیین ایدرك بوصورتله بغداد حکومتی ینه اداره عادله عثمانیه‌یه رجوع ایتمشدر . وزیر دن یوسف پاشانك بغداد والیلکی زمانده وبیك اوتوز بر تاریخنده بغداد یکیچریلرندن

(بکرصو باشی) تغلب ایدرك والی یه مخالفت ونهایت ، محاربه یه مبادرتله شمدیکی کوپری باشنده قارشولقلی ایدیلن محاربه ده والینك شهید اولمسی بکر صو باشینك بغداد حکومتی ضبط ایله استقلال بولمسنه سبب اولمشدر . مرقومك خلافکیرلری حقنده ایتدیکی معاملات غدریه سوزشلی جفالردن ایدی . بغدادك اوعصرده کی مفتیسی عالم فاضل (فاتم) افندی یی خلافکیرلرینه یاردم ایده جکی ملاحظه وواهمه سیله اعدام ایتمسی ، شقاوتنه بر نمونه در . بوحال سلطان مراد خان رابع حضرتلرینك عهد سلطنتلرینك اوائلنه مصادف ایدی .

او اثناده بغداد والیلکی سلیمان پاشایه توجیه وبغدادك تخلیصی ایچون ده حافظ احمد پاشا اردو قوماندانلغنه تعیین اولنمشدر . بکر صوباشی ، بونلره برطرفدن کمال شدتله مقاومت دیکرطرفدن اردوی همایونك مهاجماتنه تحمل ایده میه جکی مطالعه سیله او وقت ایران شاهی شاه عباسه عرض انقیاد وطلب امداد ایله مراجعت ایتمشدر . شاه عباس دخی بغداد حکومتی الده ایتمك ایچون همان عساکر امدادیه ارسالیله بونلرك خاتمینه وصوللرینه قدر حافظ احمد پاشا ایله بکر صو باشی اراسنده وقوع بولان محاربانده غالبیت دائما عاصی بکرطرفنده قالمشدر . ایرانك عساکر امدادیه سنك ورودیله

حافظ احمد پاشانك رجعتی لازم كلديكنه وبغدادك ايرانيلر النه
كچمسنی تجويز ايتمديكنه مبنی وقت مرهو نده ايجابات حاليه يه كوره
معامله اولمق اوزره موقتاً بكرصو باشی يی بغداد واليلكنه بالتعيين
كنديسنه اووقتك اصول اداره سی حكمنجه واليلك امرينی ويرمش
وبغدادی ايرانيلره تسليم ايتمك اوزره وصايای تحريريه بالاجرا
كنديسی ديار بكر جهتنه عودت ايتمشدر . حافظ احمد پاشانك بوتدبير
وعودتی اوزرينه فی الحقيقه بكر صو باشی ايرانيلری بغداده قبول
ايتمدی . معامله واقعه سی شاه عباسك كوجنه كيده رك بالذات كلوب
بغدادی محاصره ايتدی . بكر صو باشی بووقعه ده ايرانيلره حقيقةً
پك كوزل مقاومت ايتمشسه ده اوغلی محمدك شاه عباس طرفندن
بغداد حكومتی وعديله جلب ايديله رك پدرينه خيانت ايتمسی شاه
عباسك بغدادی استيلاسنه سبب اولدی وبكرصوباشی يی اولديردی .
شاه عباسك بغداده اولان شواستيلاسی بيك اوتوز اوچ سنه سنده
اولوب شووقعه ده بغدادك تخريباتنه وشاه عباس ده بغدادی استيلا
ايدن هلاكو وتيمور وشاه اسماعيل كبی حكمدارلر اثرينه اتباعاً
برچوق مظالم اجراسنه مساعده ايتمشدر . بووقعه ده بغداد حكومتی
ايكنجی دفعه اولهرق ايرانيلر النه كچمشدر .

سلطان مراد خان رابع حضرتلری بغدادك تخليصی ايچون حافظ

احمد پاشا ومؤخراً خسرو پاشایی مأمور بیورمشلر وسنه‌لرله پك چوق چالشمشلر ایسه‌ده تخلیص عراقه موفق اولهمدقلرندن بیك قرق یدی سنه‌سنده بالذات بغدادی تشریف ایله ایرانیلری طرد ودفعه همت بیورمشلردر . ایران عسکرینك حافظ احمد وخسرو پاشالره کوسترد کلری مقاومت وشدتك اضعاف مضاعفه‌سنی ارائه ایتمش ایسه‌ده نیل مرامه موفق اولهمیه‌رق بغدادی ترکه مجبور اولمشدر . مشارالیه سلطان مراد خان حضرتلری . امام اعظم وهمام اقدم افندمز حضرتلریله غوث گیلانی قدس سره الصمدانی حضرتلرینك آستانه وقبه‌لرینی تعمیر واوقاف ووظائف سائره‌لرینی تحدید وتجدید بیورمشلردر. ایران دولتیله ده پك فعالیانه برمعاهده عقدینه موفقیت حاصل اولمسیله مظفراً درسعادته عودت ایتمشلردر . بیك یوز قرق التی سنه‌سنده ایران حکمداری (نادرشاه) ینه بغداده کلوب والی احمد پاشا زمانده شهری محاصره ایتمش ایسه‌ده بر طرفدن احمد پاشانك شدت مقاومتی ، دیکر طرفدن طوپال عثمان پاشا قوماندا سیله کلن عساکر عثمانیه ایله (عظیم) نام موقعده ایدیلن شدید برمحاربه نتیجه سنده نادر شاهك مغلوب ومنهزم اولمسی بغدادی آله‌مامسنه سبب اولمشدر .

مشارالیه عثمان پاشانك درسعادته عودتنده کرکوکه یتیشدیکی

وعسكری متفرق بولندیغی حالده نادر شاه همدانده کندوسنی طوپلایوب کمال سرعتله کرکوك اطرافنده عثمان پاشانك عسکرینه هجوم ایدرك لشکرینی پریشان ایتمکله برابر عثمان پاشایی ده شهید ایتمشدر .

بووقعه‌دن صوکره بغداد ایکنجی دفعه‌اولهرق محاصره ایدلمش وبرقاچ کون محاصره دوام ایتمشدر . بوائناده ایرانجه حدوث ایدن غوائل ، نادرشاهك ممالکنه عودتنی ایجاب ایتدیکندن بغداد والیسی احمد پاشا ایله بالمخابره صلحاً ایرانه عودت ایلمش وفقط عتبات عالیاتی زیارته مأذون اولمشدر . بیك یوز اللی آلتی سنه‌سنده نادرشاه بردها بغداده کلوب برآز محاصره ایتمش ایسه ده ینه استیلادن مأیوس اولهرق عرض صلح ومسالمت ایتدی .

تاریخ مذکوردن بیك یوز طقسان اوچ سنه‌سنه قدر بغداد ولایتی دولت علیه جانبندن منصوب ولاة عظام طرفندن اداره اولنمقده ایدی . بعده بغدادوبصره ولایتلری براشدیریله‌رك کوله‌من حکومتنك مؤسسی سلیمان پاشایه توجیه اولنمشدر . سلیمان پاشا کندوسی کوله اولمسیله اندن صوکره ینه کوله منلردن بری والی اولمشدر . اووقتك ایجابانه کوره ولایتی ضبط ایدن ذاته سلطنت سنیه طرفندن فرمان ارسالیله والی تعیینی عادت حکمنه کیروب

کوله منلرك صوك والیسی اولان داود پاشانك عزلنه قدر بغداد والیلری متغلبه دن اولدقلری حالده رسماً عرض اطاعت ایچون دولت علیه یه مراجعت ایتمشلر وفرمان استحصالنه چالشمشلردر .

بیك ایکی یوز قرق آلتی سنه سنده بوحکومت متغلبه یه ده نهایت ویریلهرك مشهور لاز علی رضا پاشانك بغداد والیسی اولمسیله کوله منلری کاملاً دفع ایدهرك آرتق بغداد ولایتی دائرهٔ انتظامه کیرمش وهیچ برصدمه یه اوغرامدینی کبی کیت کیده مراتب سعادت وسلامتی قطعه باشلامشدر .

بغداد ولایتنك برسنه لك واردات ومصارفات عمومیه

« موازنه سنی مبین جدولدر »

غروش	واردات	غروش	مصارفات
٧٥٣٦٠٠	چادر ویرکوسی	٤٥٦٥٢٦	شرعیه مأمورلری
٥٧٣٧٥١	بدل عسکری	١٩٧٢٧٣٥	داخلیه «
٣٤٠٥٨١١	اغنام رسمی	٩٢٢٤٩٨	عدلیه «
١٠٢١٨٨	جاموس رسمی	١٣٥٦٩٩٠	مالیه ومأمورین عشریه
٤٥٩٨٠٠	دوه رسمی	٥٠٧٣٠٩	معاشات ذاتیه
٦٥٦١٢٠٣	مقطوعی اعشار	١١٨٨٩٣١٤	نظامیه مع سپارش
٧١٧٠٠٥٣	اماتی اعشار	٦٥٨٧٠٩٠	ژاندارمه
٢١٦٠٧	ایجارات	٢٠٠٤٧٨	ضبطیه
٣٣٢٧٥٠٢	رسومات	٢٧٣٢٠	صحیه
٥٤٨٢١	اورمان	١٣٠٠٠٠٠	متقاعدین وایتام
١٩٧٠٠	معادن	٢٥٢٢٠٢٦٠	یکون
٥٢٩٧٢٥	املاك وطاپو		
٢٢٢٢٩١	محاکم حاصلاتی		
١٠٧٨٦٨	حاصلات متفرقه		
٢٣٣٠٩٩٢٠	یکون		

(مع ملحقات بغداد رسومات نظارتنك برسنه‌لك واردات)
« ومصارفات عمومیه‌سی »

پاره	غروش	واردات		پاره	غروش	مصارفات
٢٩	١٣٠٢٩٠١٩	امتعه	ادخالات		٧٧٨٤٧٧	معاشات
	٧٠٠٨٤٤	تنباکو		١٠	٥٨٥٣	قرطاسیه
١٧	١١٢١٠٩٨	اخراجات		٢٠	١٢٩٨١	ایجارات
٢٠	١٣٠٦٨٧٧	امتعه	صرفیات	٣٠	١١٥	اچه نقلیه‌سی
٢٠	٩٠٦٧٨	تنباکو		٢٠	٢٠٩٦	محروقات
٢٥	٩٢٠٧٠	ارضیه‌سی			٢٣٦٥	انشاآت وتعمیرات
٣٦	١٠٥٩١١	پراکنده‌وسائره		٢٣	١٠٨٠٣٥	متفرقه
١	١٦٤٤٦٥٠١	یکون		٣٠	٦٨٥٨١٨	ردیات
				٢٠	١١٨٣٧	خرجراه
				٣٣	١٦٠٧٥٣٠	یکون

(بغداد دیون عمومیه نظارتنك برسنه‌لك واردات ومصارفات)
(عمومیه‌سی)

غروش	واردات	غروش	مصارفات
٤٣٨٣٤٠٨		١٨٣٠٩٩٣	

(مع اوقاف مندرسه معارف اداره سنك برسنه لك واردات)

پاره غروش (ومصارفات مخمنه سی)

١٠ ٥٠٤٤٣٦ واردات عموميه

٣٤٥٦٦٠ معاشات ومصارفات عموميهٔ متحققه

---

١٠ ١٥٨٧٧٦ درسعادت مرتباتی

(بغداد وملحقاتی قرانتنه دوائرينك برسنه لك واردات ومصارفاتی)

غروش واردات سانتيم غروش مصارفات

٧٥١٣٤٢ ٥٠ ٤٢٠١٩٨

(برنجی بلديه دائره سنك برسنه لك واردات ومصارفاتی)

پاره غروش

٣٠ ٧٤٩٥٨٤ واردات

٢٠ ٧٤٠٣٨٤ ايكنجی بلديه ويرلمسی قرار كيراولان اوتوزبيك غروش داخل اولديغی حالده مصارف عموميه

---

١٠ ٩٢٠٠ سداد وسائر انشاآت مصرفه قارشولقدر

(ايكنجی بلديه دائره سنك برسنه لك واردات ومصارفاتی)

پاره غروش واردات پاره غروش مصارفات

٢٥ ٢٦٦٤٨٣ ٢٠ ٢٦٦١٦٠

(اوچنجی بلدیه دائره سنك برسنه لك واردات ومصارفاتی)

غروش واردات	غروش مصارفات
٢٩١٤٥٢	٢٩٠٤٦٠

(تلغراف وپوسته اداره سنك برسنه لك واردات ومصارفاتی)

(واردات)

غروش	سانتیم	فرانق	
١٣٢٥٦١٠	٨٥	١٨٧٨١٦	مخابراتدن
٦٦٥٠٨٥	٠	٠	پوسته‌دن
١٩٩٠٦٩٥	٨٥	١٨٧٨١٦	یکون

(مصارفات)

غروش	
١١٤٢٥١٢	تلغراف معاشاتی
١٣٩٠٧٤	» مصارفاتی
٩٣٠٤٨	پوسته معاشاتی
٢٨٦٠٢٨	» مصارفاتی
١٦٦٠٦٦٤	یکون

صحيفه	
٢	تقويم سال
١٦	سلاطين عظام عثمانيه
٣٥	خط همايون
٣٧	مبرات سنيه
٤١	ترتيبات تشريفاتيه
٤٥	القاب رسميه
٤٦	سلطنت سنيه نشانلرى
٥٠	بغداده كلن ولاة عظام
٥٦	مركز ولايت
٧٢	اراضئ سنيه قوميسيونى
٩٩	مكاتب اسلاميه
١٠٣	ملل سائره مكاتبى
١٠٨	مأمورين اجنبيه
١١٠	شهادتنامه لى آووقاتلر
١١١	اردوى همايون
١٣٧	مكاتب عسكريه
١٤٠	اشراف رتبه ونشانلرى

صحيفه	
١٤٤	ولايتك جغرافياسى
١٥٥	« جغرافياى عمرانيسى
١٥٧	« احوال زراعيه‌سى
١٦٤	« « صناعيه‌سى
١٦٥	« « تجاريه‌سى
١٧٠	« تقسيمات سياسيه‌سى
١٧٣	« حدودى
١٧١	نفس بغداد قضاسنك نفوسى
١٨٢	ولايته مربوط ناحيه وقضالر
٢٧١	كربلا سنجاغى
٣٠٨	ديوانيه سنجاغى
٣٦٣	نشان ايله تلطيف بيوريلان بعض مشايخ ورؤساى عشائر
٣٦٤	ولايتك عموم نفوسى
٣٦٥	ولايته دائر معلومات تاريخيه
٣٦٨	بغداد عوارضى

صحيفه		صحيفه	
٣٧٨	بغداد حكومتنه دائر معلومات	٣٩٦	قره‌قيونلى حكومتى
٣٩١	هلاكو حكومتى	٣٩٧	حكومت صفويه
٣٩٣	حكومت ايلخانيه	٤٠٦	دوائر ولايتك بر سنه‌لك واردات ومصارفاتى

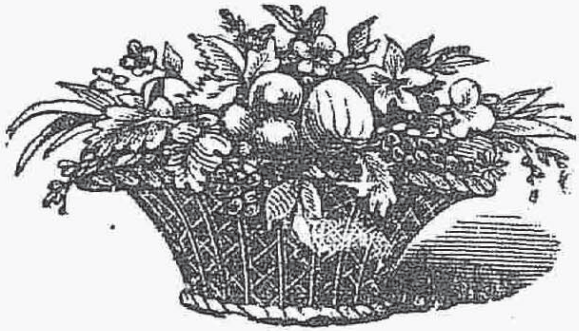

فیآنی

مجـدی

۱